

БАСТАПҚЫ ЭКОЛОГИЯЛЫҚ САРАПТАМА

Жоба нөмірі: 52286-001

Қараша 2018

ҚАЗАҚСТАН: 1 және 6 ОАӨЭЫ дәліздерін байланыстыратын (Ақтөбе–Қандыағаш) жолын қайта жаңарту жобасы

Азиялық Даму Банкі үшін Индустрия және инфрақұрылымдық даму Министрлігі дайындаған.

Бұл бастапқы экологиялық сараптама қарыз алушының құжаты болып табылады. Осы құжатта айтылған пікірлер міндетті түрде АДБ Директорлар кеңесінің, Басшылықтың немесе қызметкерлердің көзқарасын білдірмейді және алдын ала сипатта болуы мүмкін. Сіздердің назарларыңызды АДБ веб-сайтында "Пайдалану шарттары" бөліміне аударамыз.

Белгілі бір ел немесе стратегия үшін қандай да бір бағдарламаны дайындау, қандай да бір жобаны қаржыландыру немесе осы құжатта белгілі бір аумақты немесе географиялық аумақты көрсету немесе атап өту кезінде Азия Даму Банкі құқықтық немесе басқа мәртебеге қатысты қандай да бір пайымдаулар жасауға ниетті емес, кез келген аумақ немесе аймақ.

БАСТАПҚЫ ЭКОЛОГИЯЛЫҚ САРАПТАМА

Соңғы нұсқа – қараша 2018

1 және 6 ОАӨЭЫ дәліздерін байланыстыратын (Ақтөбе–Қандыағаш) жолын қайта жаңарту жобасы

Мазмұны

Қысқаша мазмұндама.....	9
А. Кіріспе.....	22
А.1 БЭС есебінің мақсаты.....	22
А.2 Жобаның санаты.....	22
А.3 Жобаны анықтау және жобаның бастамашысын анықтау	22
А.4 Жобаның сипаты, көлемі, орналасқан жері және маңыздылығы	22
А.5 БЭС шекаралары.....	22
А.6 Қолданылатын әдістеме	23
А.7 Есептің құрылымы	23
В. Жобаның сипаттамасы.....	25
В.1 Жобаның түрі және санаты	25
В.2 Жобаның орналасқан жері.....	25
В.3 Жоба бойынша қажеттілік.....	26
В.3.1 Жобалық жол.....	27
В.4 Жолды жобалау	28
В.4.1 Жолдық стандарттар.....	28
В.4.2 Көлденең профиль.....	30
В.4.3 Жол төсемі.....	30
В.4.4 Жанасулар, қиылыстар мен жолайрықтар.....	31
В.4.5 Көпірлер, жол өтпелері, жерасты өткелдері және жол өтпелері.	33
В.4.6 Дренаж	33
В.4.7 Қоршау.....	34
В.4.8 Демалыс аймақтары.....	34
В.4.9 Автобусты аялдамалары	34
В.4.10 Кері айналымдар.....	34
В.4.11 Жол қозғалысы қауіпсіздігі және жолды абаттандыру	34
В.4.12 Шу кедергілері.	35
В.4.13 Жолдарды пайдалану және күтіп ұстау бөлімшелері.....	35
В.5 Жұмыс көлемі.....	36
В.5.1 Жобаның кезеңдері.....	36
В.5.2 Көпірлер	37
В.5.3 Су өткізгіш құбырлар	37
В.5.4 Басқа дренаждық құрылыстар	38
В.5.5 Жер жұмыстары.....	38
В.5.6 Қолданыстағы жолды жөндеу	38
В.5.7 Құрылыс жабдықтары.....	38
В.5.8 Қызметкерлер	39
В.6 Құрылыс нысандары мен материал көздері.....	39
В.6.1 Қиыршық тасты және топырақты карьерлер	39
В.6.2 Асфальт және бетон өндірісі.....	39
В.6.3 Техникалық және ауыз су	40
В.6.4 Лагерьерлер мен қоймалар.....	40
В.6.5 Ауытқулар.....	40
С. Балама нұсқалар	42
С.1 Жалпы ережелер.....	42
С.2 Балама әрекетсіздік	42
С.3 Баламалы жол деліздері.....	42
С.4 Баламалы бағыттар.....	42
С.5 Баламалы көлік түрлері.....	43
С.6 Баламалы орналасу орындары және құрылыс үшін лагерлер.....	43
Д. Табиғатты қорғау заңдары, стандарттар және нормативтік актілер	44
D.1 Жалпы ережелер.....	44
D.2 Елдік саясат және әкімшілік құрылым.....	44
D.2.1 Жалпы құқықтық база.....	44

D.2.2 Қоршаған ортаға әсерді бағалау (ҚОӘБ).....	44
D.2.3 Әкімшілік құрылым.....	45
D.3 Басқа заңнамалық актілер, стандарттар және нормативтік актілер.....	46
D.3.1 Ауа сапасы	46
D.3.2 Судың сапасы	48
D.3.3 Топырақ.....	51
D.3.4 Шу	52
D.3.5 Діріл	53
D.3.6 Еңбекті қорғау және қауіпсіздік техникасы.....	53
D.3.7 Физикалық мәдени мұра.....	54
D.3.9 Қалдықтар	54
D.3.9 Халықаралық конвенциялар мен келісім-шарттар.....	57
D.4 АДБ қорғау шаралары саясаты	58
E. Қоршаған ортаның сипаттамасы.....	61
E.1 Физикалық ресурстар	61
E.1.1 Топография және геология.....	61
E.1.2 Топырақ.....	62
E.1.3 Гидрология.....	64
E.1.4 Қауіпті табиғат құбылыстары.....	68
E.1.5 Ауа сапасы	68
E.1.6 Климат.....	71
E.2 Экологиялық ресурстар	72
E.2.1 Флора.....	72
E.2.2 Фауна	74
E.2.3 Ерекше қорғалатын табиғи аумақтар.....	75
E.3 Экономикалық даму.....	76
E.3.1 Өнеркәсіп және ауыл шаруашылығы.....	76
E.3.2 Инфрақұрылым және көлік құралдары.....	76
E.3.3 Жерді пайдалану.....	77
E.4 Өлеуметтік және мәдени ресурстар.....	77
E.4.1 Халық және қауымдастықтар	77
E.4.2 Денсаулық сақтау және білім беру мекемелері.....	77
E.4.3 Өлеуметтік-экономикалық жағдайлар.....	77
E.4.4 Физикалық және мәдени ресурстар	78
E.4.5 Шу	79
F. Қоршаған ортаға әсер ету және оның салдарларын азайту шаралары	82
F.1 Кіріспе.....	82
F.2 Әсер ету кезеңдері.....	82
F.3 Әсер етулер түрлері.....	82
F.4 Зардаптарды азайту аспектілері	83
F.5 Зардаптардың қысқаша сипаттамасы.....	83
F.6 Физикалық ресурстар	85
F.6.1 Ауа сапасы	85
F.6.2 Климаттың өзгеруі	88
F.6.3 Топырақ.....	90
F.6.4 Гидрология.....	92
F.6.5 Қауіпті табиғат құбылыстары.....	97
F.7 Экологиялық ресурстар	97
F.7.1 Биоөртүрлілік.....	97
F.7.2 Ормандар және қорғалатын табиғи аумақтар	99
F.8 Экономикалық даму.....	99
F.8.1 Көлік құралдары және коммуналдық қызметтер	99
F.8.2 Жерді пайдалану.....	101
F.8.3 Қалдықтарды басқару.....	102
F.8.4 Құрылыс лагерьлер, асфальт-бетон зауыттары, мөлшерлейтін қалыптар мен уақытша қоймалар	104
F.9 Өлеуметтік және мәдени аспектілер.....	109
F.9.1 Жұмыс орындарын құру, біліктілікті арттыру және жергілікті бизнес мүмкіндіктері	109

F.9.2 Халықтың қауіпсіздігі және денсаулығын сақтау.....	110
F.9.3 Қызметкерлердің құқықтары және еңбекті қорғау.....	112
F.9.4 Төтенше жағдайларға әрекет етуді жоспарлау жағдайлары	114
F.9.5 Физикалық және мәдени ресурстар	115
F.9.6 Діріл	116
F.9.7 Шу	120
F.10 Жиынтық әсер	142
F.11 Талаптарды сақтауға әсері	143

G. Табиғатты ұтымды пайдалану жоспарлары және институционалдық талаптар....144

G.1 Кіріспе.....	144
G.2 Қоршаған ортаны басқару жоспары.....	144
G.3 Құрылғылық монитордың жоспары	144
G.4 Арналған шығындар ҚОБЖ	167
G.5 Арнайы ҚОБЖ (ПҚОСКУ).....	169
G.6 Тендерлік құжаттама	169
G.7 Келісімшарттық құжаттар.....	169
G.8 Мердігерлерге қойылатын талаптар.....	170
G.9 Инженерге қойылатын талаптар.....	170
G.10 "ҚазАвтожол" ЖБК-ге қойылатын талаптар.....	172
G.11 ҚОБЖ енгізудің қысқаша сипаттамасы	172

H. Қоғамымен кеңесу, ақпаратты жариялау және шағымдарды қарау механизмі

.....	174
H.1 Қоғамымен кеңесулер.....	174
H.1.1 Кеңесулердің қысқаша мазмұны.....	174
H.2 Жоспарланған ақпаратты жариялау.....	183
H.3 Шағымдарды қарау механизмі.....	183
H.3.1 Шағымдарды қарау деңгейлері мен тәртібі.....	183
H.3.2 Шағымдарды қарау жөніндегі үйлестіру орталықтары.....	185
H.3.3 Байланысулар	186
H.3.4 Шағымдарды қарау процесі туралы ақпаратты жариялау.....	186

I. Қорытындылар мен ұсыныстар.....187

I.1 Қорытындылар.....	187
I.2 Ұсынымдар.....	187

Суреттер

- 1-сурет: Жолдардың орналасу картасы
- 2-сурет: Жобалық жолдың орналасуы
- 3-сурет: Ақтөбе - Қандыағаш автожолы
- 4-сурет: Жол қозғалысы болжамдары, 2015 - 2035 жж
- 5-сурет: Жол төсеміндегі ақаулар, шамамен 80 км
- 6-сурет: Жарылған жол төсемі, Бестамақ
- 7-сурет: Әдеттегі көлденең қима (санат 1-b)
- 8-сурет: Қалалардағы көлденең қима (санат 1-b)
- 9-сурет: Шуды оқшаулау, Бестамақ
- 10-сурет: Ұсынылатын бұру, Бестамақ
- 11-сурет: Бестамақтағы түзетуге шектеулер
- 12-сурет: Қазақстанның топографиясы
- 13-сурет: "Водоросль" химиялық зауытының орналасқан жері
- 14-сурет: Кеуіп кеткен А қалдық қоймасы
- 15-сурет: Негізгі өзен бассейндері
- 16-сурет: Елек өзені, 38,5 км (көпір өткелінің орналасқан жері)
- 17-сурет: Отырғызылған өсімдік жамылғысының аэрофотосуреті (шамамен км 54)
- 18-сурет: Қазақстандағы Үстірт, Орал және Бетпақдала киіктерінің шамамен мекендейтін жері.
- 19-сурет: Қазақстанның қорғалатын аумақтары.
- 20-сурет: Зират, КМ74
- 21-сурет: Мемориал, КМ30
- 22-сурет: Бестамақ
- 23-сурет: Бестамақтағы барлық жылжымайтын мүлік объектілерінің айналасын қоршау

24-сурет: Жылжымайтын мүліктің типтік нысаны, Бестамақ

25-сурет: Құрылыс шуы

26-сурет: Е-18 жолы, Стокгольм, Швеция

27-сурет: X дәлізі, Македония

Кестелер

Кесте 1: 1-б санатындағы жол қозғалысы стандарттары

Кесте 2: 2-санаттағы жол қозғалысы стандарттары

Кесте 3: Көпірлер

Кесте 4: Жол өтпелері

Кесте 5: Ауылшаруашылық жерасты өткелдері

Кесте 6: Техникалық параметрлер ЖПП

Кесте 7: Негізгі жабдықтар

Кесте 8: Топырақ резервтерінің ықтимал орындар

Кесте 9: Ауа сапасы туралы заңнама

Кесте 10: Қазақстандағы ауа сапасының стандарттары

Кесте 11: ДДҰ/ЕО Қоршаған орта сапасының стандарттары

Кесте 12: Судың сапасы туралы заңнама

Кесте 13: Ластаушы заттардың және шекті жол берілетін концентрациялардың (ШЖК) тізбесі, қоршаған ортаны ластайтын заттардың Қазақстан Республикасының жер үсті сулары

Кесте 14: Қазақстандағы топырақ сапасының стандарттары

Кесте 15: Шу деңгейі бойынша IFC нұсқаулары

Кесте 16: IFC жұмыс ортасындағы шудың шекті деңгейлері

Кесте 17: Дірілдің әсері

Кесте 18: Халықаралық конвенциялар мен келісімшарттар

Кесте 19: Жоба аумағында өтетін басқа өзендер

Кесте 20: Ластану деңгейі бойынша су объектілерінің жалпы классификациясы

Кесте 21: Елек өзені суының ластануын бағалау

Кесте 22: Ауаның ластануын бағалау

Кесте 23: 2017 жылғы Ақтөбе қаласындағы ауа сапасы

Кесте 24: 2017 жылғы Қандыағаштағы ауа сапасы

Кесте 25: Ауа сапасын бақылау нәтижелері, км 0,2

Кесте 26: Ауа сапасын бақылау нәтижелері, Бестамақ

Кесте 27: Қоршаған ауаның көп жылдық орташа айлық және жылдық температуралары (анықтамалық деректер Ақтөбедегі метеостанция)

Кесте 28: Жауын-шашынның орташа мөлшері (Ақтөбе қаласының тірек метеостанциясының мәліметтері)

Кесте 29: Жобаны іске асыру аймағындағы ауыл шаруашылығы өндірісінің жалпы көлемі, 2014 ж.

Кесте 30: Жобаны іске асыру аймағындағы шағын және орта кәсіпорындар, 2015 ж.

Кесте 31: Жоба аумағындағы ПКР.

Кесте 32: Шуды бақылаудың негізгі деректері

Кесте 33: Әсердің жиынтық кестесі 84

Кесте 34: Болжамды энергия шығыны, CO2 шығарындылары және ені 13 м бетон жабынына Парникалық газдар шығарындылары

Кесте 35: Қалдықтардың түрлері және болжамды көлемдері.

Кесте 36: Діріл әсерінен құрылымның зақымдану критерийлері

Кесте 37: Өртүрлі көздерден келетін шамамен діріл деңгейлері

Кесте 38: Құрылыс жабдықтарынан шығатын шудың типтік деңгейлері

Кесте 39: Құрылыс техникасының болжамды шу деңгейі (dBA)

Кесте 40: Модельдеу нәтижесі, КМ0.0-0.5 рецепторлары, Бестамақ-рецепторы

Кесте 41: Қоршаған ортаны басқару жоспары – Егжей-тегжейлі жоба/Құрылысқа дайындық кезеңі

Кесте 42: Қоршаған ортаны басқару жоспары – құрылыстың кезеңі

Кесте 43: Қоршаған ортаны басқару жоспары – пайдалану кезеңі

Кесте 44: Құрылысқа дайындық кезеңі/ Құрылыс кезеңінің құрылымдық мониторингі.

Кесте 45: ҚОБЖ шығындары

Кесте 46: Құрылыс кезеңіндегі құрылымдық мониторингке арналған шығындары

Кесте 47: ҚОБЖ жүзеге асыру

Кесте 48: Ақтөбе облысының қоғамымен кеңесу (қыркүйек 2015 ж.).

Кесте 49: Ақтөбе облысының қоғамымен кеңесу (желтоқсан 2015 ж.)

Кесте 50: Ақтөбе облысының қоғамымен кеңесу (қараша 2018 ж.).

Кесте 51: Ақтөбе облысының қоғамымен кеңесу (қараша 2018 ж.)

Кесте 52: Ақтөбе облысының қоғамымен кеңесу (қараша 2018 ж.).

Кесте 53: Ақтөбе облысының қоғамымен кеңесу (қараша 2018 ж.).

Кесте 54: Мамандармен кеңесу, Ақтөбе облысы, 2018 ж.

Қосымшалар

Қосымша А	Жобаның жол карталары
Қосымша В	Қоршаған ортаның параметрлері
Қосымша С	Сейсмикалық қауіптілік картасы
Қосымша D	Ауа сапасының мониторингінің көлемі және мониторинг орындары
Қосымша E	Ауа сапасын бақылау нәтижелері
Қосымша F	Шуды бақылау көлемі және бақылау орындары
Қосымша G	Шуды бақылау нәтижелері
Қосымша H	Кездейсоқ табу процедурасы
Қосымша I	Ақтөбелік жел тармақтары
Қосымша J	Кеңесуге қатысушылар
Қосымша K	Құрылыс дірілі әсер етуі ықтимал қасиеттер
Қосымша L	ЖПУ-11 Схемасы және орналасуы

Қысқартулар

ҚМЖТ	Жылдық орташа тәуліктік ағынын
АМАКБҚ	Американдық мемлекеттік автомобиль жолдары және көлік қызметтері басшыларының қауымдастығы
ЕМ	Есеп беру механизмі
АДБ	Азиялық Даму Банкі
АСЖ	Ауа сапасының жоспары
ТКАІЖ	Топырақты карьерлерге арналған іс-шаралар жоспары
ЖКТ	Жұмыстар көлемінің тізімі
ОБҚ	Оттегіге биологиялық қажеттілік
ОААЭЫ	Орталық Азияның өңірлік экономикалық ынтымақтастығы
ХФК	Хлорфторкөміртегі
ТМД	Тәуелсіз мемлекеттер Достастығы
КТ	Көміртек тотығы
ОХҚ	Оттегіге химиялық қажеттілік
СО2	Көмірқышқыл газы
Cr	Хром
Дцб	Децибелдер
ЕТЖ	Егжей-тегжейлі жоба
АА	Атқарушы агенттік
ЭӨ	Электр өткізгіштік
ҚОӘБ	Қоршаған ортаға әсерді бағалау
ДҚОҚҚ	Денсаулықты және қоршаған ортаның қорғау қауіпсіздігі
ҚОБЖ	Қоршаған ортаны басқару жоспары
ҚОҚЖМ	Қоршаған ортаны қорғау жөніндегі менеджер
ТЖӨЖ	Төтенше жағдайларға әрекет ету жоспары
ҚМ	Қысқаша мазмұны
ЕО	Еуропалық Одақ
FE	Темір
ТЭН	Техникалық-экономикалық негіздеме
ЖІӨ	Жалпы ішкі өнім
ҚТ	Парникалық газдар
ҚҮ	Қазақстан Үкіметі
МЕМСТ	Техникалық стандарт

ШҚМ	Шағымдарды қарау механизмі
ШҚЖК	Шағымдарды қарау жөніндегі комитет
Га	Гектар
ДҚ	Денсаулық және қауіпсіздік
КС	Көмірсутек
МОА	Маңызды орнитологиялық аймақ
ХҚК	Халықаралық қаржы корпорациясы
ХҚИ	Халықаралық қаржы институттары
БЭС	Бастапқы экологиялық сараптама
ҚОЖХМ	Қоршаған орта жөніндегі халықаралық маман
Дюйм/сек	Дюйм секундына (25,4 мм/сек)
ХТҚО	Халықаралық табиғатты қорғау одағы
км	Километр
км/сағ	Километр сағатына
км ²	Шаршы километр
ЖБҚЖ	Жерді бөлу және қоныстандыру жоспары
ЕАА	Ең аз алаңдаушылық
ЖКФ	Жергілікті кеңесші фирма
Leaq	Эквивалентті үздіксіз ағып кету деңгейі
мг/л	Миллиграмм литр
мг/м ³	Миллиграмм текше метрге
мг/кг	Миллиграмм килограмға
м	метр
м ²	Шаршы метр
м ³	Текше метр
м ³ /s	Текше метр секундына
ШРК	Шекті рұқсат етілген концентрациялардың
ЖШЭ	Жол берілетін шекті эмиссия
ШРШ	Шекті рұқсат етілген шоғырланудың
РШММ	Рұқсат етілген шығарындылардың максималды мөлшері
МҚП	Материалдың қауіпсіздік паспорты
MtCO ₂ e	Миллион тонна CO ₂ эквиваленті
ҚОҚҰМ	Қоршаған ортаны қорғау жөніндегі ұлттық маман
ҮЕҰ	Үкіметтік емес ұйым
NH ₄ ⁺	Аммоний
ҚТМ	Қалыпты текше метр
NO _x	Азот оксидтері
NO ₂	Азот қостотығы
NO ₃	Нитрат
Ni	Никель
ЫО	Ықтимал осал
ЕҚЖҚТ	Еңбекті қорғау және қауіпсіздік техникасы
ҚОӘБ	ҚОӘБ Ұлттық рәсімдері
ЖЗШТ	Жобадан зардап шеккен тұлға
ПХІК	Полициклді хош иісті көмірсутектер
ЖжМР	Жеке және мәдени ресурстар
ӨБК	Бөлшектердің ең жоғары жылдамдығы
Pb	Қорғасын
ҚБ	Қатты бөлшектер
ТОЛ	Тұрақты органикалық ластағыштар
ЖБТ	Жобаларды басқару тобы
ЖҚҚ	Жеке қорғаныш құралдары
ЖЖБТК	Жобаны дайындау бойынша техникалық көмек
ДМ	Долли миллион
ҚҚБ	Қалқыма қатты бөлшектер

ИАЖ	Иеліктен айыру жолағы
ҚНЖЕ	Құрылыс стандарттары
ЖЖБА	Жыныстық жолмен берілетін аурулар (АИТВ/ЖИТС сияқты)
ҚОҚАЖ	Қоршаған ортаны қорғаудың арнайы жоспары
SO ₂	Күкірт тотығы
ҚШЖСЕ	Қорғау шаралары жөніндегі саясаттың ережесі
АҚОҚБ	Аумақтық қоршаған ортаны қорғау басқармалары
ЖҚБЖ	Жол қозғалысын басқару жоспары
ТТ	Техникалық тапсырма
ӨБЖС	Өлшенген бөлшектер жалпы саны
ҚЗӨЖҚ	Қалқыма заттардың өлшенген жалпы құрамы
USD	АҚШ Доллар
ДД	Дыбыс деңгейі
ДБТ	Дүниежүзілік банк тобы
ДДСҰ	Дүниежүзілік денсаулық сақтау ұйымы
ҚБЖ	Қалдықтарды басқару жоспары
°C	Цельсий градусы
µg/m ³	Текше метрге микрограмм

2018 жылғы 01 қазандағы жағдай бойынша валюта айырбастау құны

1 АҚШ доллары = 366 (теңге)

(осы есеп бойынша \$ деп АҚШ доллары түсініледі)

Қысқаша мазмұндама

1. Кіріспе

1. Бұл бастапқы экологиялық сараптама (БЭС) сәйкестік процесінің бөлігі болып табылады АДБ-ның қорғау шаралары туралы саясат ережелерінің (2009) қатысты бжобак жалғастырушы жолын қайта жаңартуда ОАӨЭЫ 1 және 6 оридорлары (Ақтөбе - Қандыағаш) немесе, әрі қарай "Жоба".

2. БЭС алдын алу және/немесе алдын алу үшін қажетті экологиялық шаралардың жол картасын ұсынады жобамен байланысты жағымсыз экологиялық зардаптарды азайту. Нақтырақ айтқанда, БЭС:

- Жоба аумағындағы бар әлеуметтік-экологиялық жағдайларды сипаттайды;
- Жобаның дизайнын, құрылыс жұмыстарын және пайдалану параметрлерін сипаттайды;
- Ықтимал әсерлердің ауқымын, ұзақтығын және ауырлығын сипаттайды;
- Барлық маңызды әсерлерді талдайды; және
- Салдарларды азайту жөніндегі іс-шараларды тұжырымдайды және осының барлығын Қоршаған ортаны басқару жоспары (ҚОБЖ) түрінде ұсынады.

3. АДБ-ның қолданыстағы Саясатын негізге ала отырып экологиялық қорғау шараларына (2009), бұл жоба сәйкес келеді АДБ жобаларының Б санаты бойынша, өйткені ықтимал қолайсыз жағдайлар ұсынылып отырған жобаның іс-әрекеттері қоршаған ортаға нақты тәуелділікке байланысты учаскенің, олардың бірнешеуі ғана болып табылады қайтымсызми, егер бар болса,

және көп жағдайда әзірленуі мүмкінсалдарларды жұмсарту жөніндегі шаралар А санатындағы жобаларға қарағанда оңайырақ.

2. Жобаның құрылымы

4. Жобалық жолды қайта жаңарту, А-27 бөлігін қалыптастырады негізгі бөлігі Батыс-Қазақстандық көлік дәлізі (БҚҚД), жалпы желіні модернизациялау бағдарламасының бір бөлігіне айналады, бұл сондай-ақ Астана мен Каспий теңізіндегі Ақтау порт қаласы арасындағы байланыстарды жақсартады.

5. Тиісті техникалық қызмет көрсетпеу және жөндеу жұмыстарының болмауы салдарынан қалыптасуы және/немесе реконструкциясы бойынша көптеген жылдар бойы қолданыстағы жол жамылғысы өз құрылымын жоғалтты, сонымен қатар көпірлер және су өткізгіш құбырлар әрең шыдайды зауытқа қызмет көрсететін жылдам дамып келе жатқан ағынын өнеркәсіп және сауда саласындағы өңірде. Өңірдің басты көлік артериясы болып табылатын және байланыстыратын жолдардың нашар жағдайы оның елдің қалған бөлігімен, сондай-ақ жағымсыз әлеуметтік салдарға әкелді, өйткені ауыл тұрғындарының сезімі өзін өмірден біршама ажыратып, қалалар мен аудан орталықтары тастап кеткен. Көлік қатынасыша бұл, әсіресе, елдің батыс бөлігінде дамудың шешуші мәселесіне айналды.

6. Сіз өңірлік саудадан және транзиттік жеткізу тасымалдардан алатын, пайдадан басқа, жақсарту сондай-ақ жергілікті қауымдастықтар үшін нарықтар мен әлеуметтік қызметтерге қолжетімділікті жақсартады және мұнайдан басқа салалардың дамуын ынталандырады, бұл өз кезегінде көбірек жұмыс орындарын құруға және аймақтардағы өмір сүру деңгейін арттыруға мүмкіндік береді.

3. Жобаның сипаттамасы

7. Жоба таныстырылды қайта жаңарту жобасын білдіреді жолдар, оның ішінде 89 км автомобиль жолдары Ақтөбе мен Қандыағаш арасындағы А-27 (1-суретті қараңыз: Жолдардың орналасу картасы). Жобалық жол Ақтөбе облысының астанасы Ақтөбе қаласының оңтүстік шетінен басталады. Жалпы жол оңтүстік бағыт бойынша жеткенше жүреді Қандыағаш Ақтөбеден оңтүстікке қарай 100 шақырым жерде. Жоба екі ұсынысты қоспағанда, жол құқығымен шектеледі, Алға қаласындағы сыйымды айналма жолдар (КМ 35-39) және Қандыағаш (88-104 км).

Сурет 1. Жолдың орналасу картасы

Дереккөз: <http://www.nationsonline.org/oneworld/map/kazakhstan-administrative-map.htm>

8. Жобалық жол жол ретінде салынады санаттар 1-Б мкүтемін км 11 және км 89 және 2 санаттағы жол ретінде 89 км мен К аралығында М100. Арасындағы негізгі айырмашылық екі санат - қозғалыс жолақтарының саны: төртеуі 1-Б санатындағы жолдарға арналған е жолақтары және 2 санаттағы жолдарға арналған 2 жолақ. Жол жамылғысы негізі бар асфальтбетон жабыны болады қиыршық тастан және топырақ толтырылған. Жол төсемінің жалпы қалыңдығы 65 см құрайды.

9. П-дақазық жиырма түйіскен жерді, сондай-ақ үш қиылысты қамтыды реттеушілердің қарқынды қозғалысыменка жарықтандыру. Бұл түйісулер тұрақты қолжетімділікті қамтамасыз етеді жоба аумағында тұратын тұрғындарға. Тоғыз көпір салу жоспарлануда, олардың көпшілігі қысқа аралықты құрайды, тек екі көпірден басқа, Р арқылы өтедіеку Елек (150 м) айналып өту бөлігі ретінде Алға. ЖобадаКТ-ға 4 жол өтпесі қосылды, сондай-ақ екі астындаорын ауыстыру үшін жердегі ауысулар ірі мүйізатого скота және тағы екі тікбұрышты сондай-ақ бұруға және бұруға арналған су өткізгіш құбырлары қара малды ұстау. Көшенің басында, ортасында және соңында үш реттегіш жобаланғанқиылыстың бағдаршамымен басқарылатын жылы кентте Бестамақ.

10. Екі айналма жол жоспарланған: біріншісі Алға қ. (км 35-39) және екінші Қандыағаш қ. (89-100 шақырым). Жануарлардың кіруіне жол бермеу үшін жобамен жолдың жүру бөлігін жолдың екі жағында торлы қоршау қарастырылған. Шуоқшаулау да қамтылды жоба жылы кентте Бестамақ.

4. Баламалы нұсқалар

11. БЭС шеңберінде бірнеше балама бағаланды, соның ішінде:

12. "Әрекетсіздікке" балама - бұл жағдайда бұл ұсынылып отырған жобалық жолдың құрылысын қолға алу шешім емес шешім ретінде анықталады. Балама "Әрекетсіздік" алып келер еді жолдардың, көпірдің үздіксіз тозуына бойында және дренаждық құрылыстарда иеліктен айыру жолақтары, осылайша аумақтың экономикалық дамуына кедергі келтіреді жобаның және Ақтөбе облысының. Барлығын салыңызғырдың пайдасы жоқ болар еді. Жылы қысқа мерзімді перспективада жолдарды қалпына келтіруге байланысты қоршаған ортаға әсерді болдырмауға болады (мысалы, шу мен сапаның нашарлауытыныс алу), және қолайсыздықтар (мысалы қозғалыстағы іркілістер). Алайда, ұзақ мерзімді перспективада бұлтұрақты нашарлайтын перспектива жол төсемінің жағдайы экономиканың дамуына айтарлықтай кедергі келтіреді. е осы ауданда. Қосымша ретінде, қолданыстағы жолдың нашар жағдайы қатысушылардың қауіпсіздігіне қауіп төндіреді қозғалыс және жалғастыру жолды қазіргі күйінде пайдалану сөзсіз бірақ, санының артуына әкеледі жол-көлік оқиғалары. Осы ойларды ескере отырып, балама Әрекетсіздік "мәні" саналады негізсіз және жергілікті мүддеге сай келмейтін халықтың және жалпы Қазақстанның немесе Қазақстанның әл-ауқатын қалпына келтіруге мүдделі және оған көмектесуге тырысатындар.

13. Баламалы соқпақтар - Жоба мыналарды қамтиды айналма жолдар Алға қалаларының айналасында және Қандыағаш. Бұл айналма жолдарға балама - айналма жолдарды пайдалануды жалғастыру. қолданыстағы жолдың атауы, ол әр қаланың орталығы арқылы өтеді. Бұл жағдайда алға бастап ае бұл бірқатарға әкелетін еді қоныс аудару жағдайлары және өтемақы. Ауа райышудың жоғары деңгейінің болуы пайдалану кезеңінде бұл міндетті түрде қажет болатынын білдіреді шуды оқшаулайтын тосқауылдар бүкіл ауыл бойынша. Қала екіге бөлінген болар еді жолдың жартысында, бұл әкелуі мүмкін еді кіруге байланысты мәселелер, егер жерасты құрылыстарының тиісті саны салынбаған болса және жерүсті өткелдердің. Қосымша ретінде. жол қолданыстағы теміржолды кесіп өтуі керек еді, бұл қажетүлкен құрылыстың сопақшасы болар еді қала орталығындағы эстакаданың көрнекі әсері айтарлықтай болуы мүмкін. Қазіргі уақытта қозғалыс қала орталығында бұл жиі қиынға соғады, өйткені теміржол өткелі жабық болғандықтан, жол қозғалысы шектеледі. теміржол қозғалысын болдырмау қала арқылы. Бұл қозғалтқыштардың бос жүруіне әкеледі, өйткені көліктер бойымен кезекке тұрады қолданыстағы жолдың не мәні бойынша тұрғын аудан болып табылады. Алғаны западан айналып өту нұсқасыиө, есептеледі қолданыстағы химиялық заттың жақын орналасуына байланысты практикалық емес осы аудандағы зауыттың. Жағдайда айналма жолап Қандыағаш ұқсас әсерлерден аулақ болады жаңғыртумен салыстырғанда қолданыстағы орналасудың, мысалы, қоныс аудару және өтемақы, шуа және келу. Сонымен қатар, айналма жол қаланың болашақтағы өсуін автомобиль жолының әсерінсіз қамтамасыз етеді.

14. Көліктің баламалы түрлері - Автожол дәлізі бүкіл ел бойынша өтеді. темір жол желісінің ательесі, которамен Ақтөбені Қандыағашпен байланыстырамын және одан әрі Ақтаудан және Қазақстанның басқа аудандарымен. Бұл теміржол негізінен бір жолды болса да, қабілетті ірі жүк

және жолаушыларға қызмет көрсету пойыздар және қазіргі уақытта модернизациялануда. Дегенмен, теміржол қажет деп саналады бөлік тасымалдаудың қолайлы түрі ретінде теміржол көлігі орналаса отырып, көлік түрлерінің кешені және алыс қашықтықтарға жүктерді, контейнерлерде және үйінділерде, өйткені бұл ең жақсынеғұрлым экологиялық және тиімді көлік түрі. Бастап екінші жағынан, Жобалық жол жергілікті және аймақтық дамуға ықпал етеді қозғалуға адамдар мен тауарлар. Тиісінше, Расс теміржолыматривается балама ретінде емес Броекту, және бүкіл ел бойынша көлік желісінің қосымша компоненті ретінде.

5. Қоршаған ортаның сипаттамасы

15. Жобалық аумақтың рельефінің өзі толқынды аумақты білдіреді. ауыспалы жазықтықтары бар авнинге 236 м-ден ауытқитын жоталар мен жазық биіктіктердеятров басында теңіз деңгейінен жоғары Ақтөбедегі жолдар Бестамак пен Алға қалаларында теңіз деңгейінен 250 метрге дейін, 300 метр биіктікте теңіз деңгейімен жолдың соңында Қандыағаш.

16. Жер үсті топырақтары негізінен ашық қоңыр құрғақ дала топырақтарынан тұрадыммж, олар негізінен мыналардан тұрады карбонаттарға бай құмды саздан және саздан жасалған. Топырақтың жоғарғы қабаттары қалыңдығы шамамен 20 см, әдетте, қарашірікке нашар -2%-ға дейін. Топырақ бетінде тұз қабықтары жиі пайда болады. Жылы барлық жол дәлізінде бар төрттік дәуірдегі шөгінділер. Төрттік шөгінділердің ішінде мыналар кездеседіәр түрлі аллювиалды құмды саз және саз шөгінділері. Ластанған топырақтар болуы мүмкін Алға қаласының химиялық зауыттың айналасынан табуға болады. Алайда жол айналма жолмен өтеді алға қаласы зауыттан шығысқа қарай 3 шақырымнан астам жерде.

17. Жобалық жол бірнеше су айдындарын кесіп өтеді, олардың көпшілігі оның ішінде жаз айлары кеуіп кетеді. Елек өзені Жобаны іске асыру ауданындағы негізгі су ағыны болып табылады, ол жол Алға айналасындағы айналма жолдың бір бөлігі ретінде екі жерден кесіп өтеді. Ақтөбе қаласында болып табылатын қойма Елек өзенінде салынған, ол сонымен қатар жобалық жолға жақын, кейбір жерлерде 250 метр қашықтықта орналасқан. Алға маңындағы Елек өзенінің су сапасының соңғы мониторингі мынаны көрсетеді, оның құрамында не жоғары ауыр металдар мен органикалық заттарды (фенолдарды) қоса алғанда, ластану деңгейі.

18. Геоэкологиялық зерттеуге сәйкес, 2008 жылы жақын жерде өткізілген Алғадағы химия зауытының қалдық қоймалары, бор, фтор, бром концентрациясы, марганец, натрий, жер асты суларындағы магний мен стронций шекті рұқсат етілген шектен асып кету шоғырланулар. Дегенмен, Алға қаласында ауыз су бар барлық нормативтерге жауап берді, санитарлық ережелер мен нормалардың талаптарына сәйкес.

19. Жолдың сейсмикалық аудандастырылуын зерттеу, қаулыда БЭС "Актобедор" жобасының, бүкіл аумақты "сейсмикалық емес" деп анықтайды.

20. Жобаны іске асыру аймағының климаты күрт континенталды, әрі қарай жалғасады.зығыр қыста, тұрақты қарлы жамылғы және салыстырмалы түрде қысқа, орташа ыстық жаз. Сипаттамалық ерекшеліктеріомыртқалар жылдық ірі болып табылады және ауа температурасының тәуліктік ауытқуы, көктемнің соңы мен күздің басындағы аяззки, топырақтың

терең қатуы және үнемі соғатын желдер. Жылдық орташа тежоба аумағындағы температура +5,2 °С құрайды.

21. Жауын-шашын жер асты суларымен қамтамасыз етудің негізгі факторы болып табылады. Жылдық жауын-шашын мөлшері ауытқиды 102-ден 387 мм-ге дейін, жауын-шашынның жылдық орташа мөлшері 332,1 мм. Максималь жауын-шашынның жалпы мөлшері түседі жылы айларда (сәуірден қазанға дейін) маусымда ең жоғары көрсеткішпен/шілде. Екінші, онша айқын емес ең көбі қазан–қараша айларына келеді. Ақпан - ең құрғақ ай.

22. Жобалық дәлізде БЭС шеңберінде берілген ауа сапасының мониторингі жүргізілді. Нәтижелер ауаның сапасы ұлттық стандарттар мен нормативтік мәндердің шегінен әлдеқайда төмен екенін көрсетеді ХҚК SO₂, NO₂, CO бойынша және тоқтатылған бөлшектер (шаң).

23. Жобалық жолға жақын жерде, яғни 25-50 метр қашықтықта өте аз ағаштарды байқауға болады – бұл жердің көп бөлігі адам әрекеті мен мал жаюының салдарынан тозған. Негізінен жол ашық даланы кесіп өтеді, ал ағаштарды байқауға болатын жерлерде бұл негізінен жобалық жұмыстарға әсер етпейтін, жол жүру құқығынан тыс отырғызылған түрлердің жолақтары. Жобалық жол дәлізі бойындағы жануарлар дүниесі дала-шөл даласына тән экожүйелер. Сүтқоректілер арасында ең көп таралған түрлері - кеміргіштер, мысалы, тиіндер, хомяктар, тышқандар, қояндар және т.б. жербоа. Жобалық дәліз шегінде Елек өзенінде кездесетін IUCN тұқы (VU) қоспағанда, ерекше мәртебеге ие флора мен фауна анықталған жоқ. Жоба аумағында немесе оның маңынан бірде-бір ақбөкен табылмады. Бұл тұжырымдар Ақтөбе облысы, Табиғи ресурстарды басқару және табиғатты пайдалануды реттеу департаментімен кеңесу аясында расталды. Жоба аумағында немесе оған жақын жерде қорғалатын аумақтар немесе құстардың маңызды мекендейтін жерлері жоқ.

24. Жоба аумағында жерді пайдаланудың басым түрі ірі қара малды жаю болып табылады. Ота (негізінен жылқылар мен қойлар мал жаю) шөл және дала аймақтарының кеңдігіне байланысты. Өндіре отырып бірлік өсімдік шаруашылығы мен көкөніс шаруашылығы жоба аумағында азырақ таралған, дегенмен жобалық дәліз бойында ауыл шаруашылық алқаптарының учаскелерін белгілеуге болады. Жоба шеңберінде жұмыспен қамтудың негізгі көздері мұнай-газ өнеркәсібі, мал шаруашылығы, бөлшек сауда бизнесі (негізінен шағын дүкендер) және мемлекеттік сектор (аудандық және поселкелік әкімдіктер) болып табылады. 2015 жылдың шілдесіндегі жағдай бойынша жобалық аудандарда тіркелген жұмыссыздық деңгейі біршама төмен, шамамен 0,2%.

25. Жобалық дәліз шегінде бірқатар қазыналарды белгілеуге болады, иш, мешіттер және басқа да мәдени объектілердің. Олардың кейбіреулері қолданыстағы жолдан 50 метр қашықтықта орналасқан.

26. Қолданыстағы жобалық дәліз шегіндегі шу деңгейіндере жол шуынан басым болады қозғалыс. Теміржол бойымен пойыздардың салыстырмалы түрде сирек қозғалысынан болатын шушездозол желісінің елеусіз оның жолдан қашықтығына байланысты. Ешқандай елеулі шығындар жоқ, шудың шекті көздері шегінде Жобалық дәліз. Жобалық жолдың көп бөлігі Бестамақ арқылы өтетін бөлігін қоспағанда, тұрғын аудандарды айналып өтеді. Мұнда тұрғын үйлер мен коммерциялық нысандар жол бойында орналасқан, дегенмен жалпы үйлер мен

коммерциялық нысандардың көпшілігі қолданыстағы жолдың шетінен 20 метрден астам қашықтықта орналасқан, сонымен қатар кейбір қорғаныс элементтері бар қоршаулардың көмегімен шудан және бестаманың осы бөлігіндегі барлық дерлік нысандардың айналасынан көруге болатын қабырғалардың. Негіз шуды бақылау шегінде төрт жерде жүргізілді жобалық деліз ішінде 2018 жылғы қыркүйек. Мониторинг нәтижелері көрсеткендей, қалалық жерлерде шу деңгейі өте тұрақты және әрдайым ұсынылғаннан төмен ХҚК күндізгі және түнгі шектеулер оннан он бірге дейінгі түнгі кезеңдерді қоспағанда, шу, бірақ мұндай жағдайларда да шудың шегі шамалы ғана асып түседі.

6. Әсерді сәйкестендіру

27. Төменде әлеуетті ДДҰ-ның қысқаша сипаттамасы келтіріледі, жолдарға байланысты іс-шаралар:

Жобалау/алдын ала құрастыру кезеңі

28. Ауа сапасы – құрылысқа дайындық кезеңінде құрылыс алаңдарын, тау жыныстарын ұсақтайтын зауыттарды, бетон қоспаларын шығаратын зауыттарды орналастыру кезінде көрегендіктің болмауы құрылыс кезеңінде ауа сапасына, әсіресе сезімтал рецепторларға айтарлықтай әсер етуі мүмкін.

29. Топырақтар – Жобалау кезеңінде бұл мәселе дұрыс қарастырылмаса, үйінділерде және құрылыстардың айналасында топырақ эрозиясы болуы мүмкін.

30. Гидрология - Жобалау кезінде барлық дренаждық жұмыстар негізінен жобаланған су тасқыны туралы тарихи деректер және су тасқынын болжау. Су өткізгіштер үшін есептік қайтару мерзімі 50 жылды, ал көпірлер үшін 100 жылды құрайды. Сәйкесенно, конструкциялардың бұзылуына жол берілмейді күтілуде.

31. Климаттың өзгеруі – Климаттың өзгеруін зерттеудің климаттың өзгеруіне әсерін жақында зерттеу Ақтөбе – Мақат БЭС (2015) температура мен жауын-шашынның өзгеруін болашақта климаттың өзгеруіне байланысты ықтимал проблемалар ретінде анықтады. Бұл мәселелер егжей-тегжейлі жобалау аясында қосымша қарастырылмаса, тротуардың тозуына және дренаждық қондырғылардың зақымдалуына әкелуі мүмкін.

Құрылыс кезеңі

32. Ауа сапасы - Жол құрылысы кезінде пайдаланылған газдар шығарындыларын қоса алғанда, бірқатар пайдалану шараларының нәтижесінде ауа сапасы нашарлауы мүмкін құрылыс техникасы; ашық қалдықтарды жағу; және кірме жолдарда, қара жолдарда, ашық жерлерде, материалдар үйінділерінде және т.б. пайда болатын шаң. Бұл жергілікті тұрғындардың денсаулығына, сондай-ақ экология мен ауыл шаруашылығы дақылдарына кері әсерін тигізуі мүмкін.

33. Топырақ - Топырақтың әлеуетті ластануы мүмкін құрылыс кезеңінде пайдаланылатын отындарды, майларды және басқа да қауіпті сұйықтықтарды дұрыс пайдаланбау нәтижесінде жобалау жұмыстары кезінде. Ол сондай-ақ, мүмкін, сағонда тиісті қорғау шараларынсыз жолдар мен көпірлердің жағалауларында топырақ эрозиясы болуы мүмкін.

34. Ластанған топырақтар химиялық заттардың құрамында болатыны белгілі. Алға қаласындағы ескі зауытта және, мүмкін, Алғаның басқа аудандарында. Жобалық жолға мыналар кіреді Алға айналма жолынан шығысқа қарай 3 км қалалар және химиялық зауыттың, сондықтан айналма жұмыстар жүргізілетін ауданда ластанған топырақтың болуы күтілмейді. Болмысқа қайта жаңартушы Алға арқылы өтетін жолдар қамтиды өзіне қолданыстағы асфальт қабатын және төсемді алып тастауындағы асфальттың жаңа қабатының қолданыстағы жол төсемінің алаңы. Бұл жұмыстар қысқа мерзімді сипатқа ие. актер және бұрынғысымен шектелген жол төсемінің алаңымен. Қолданыстағы жолдың айналасындағы топырақ қазылмайды, сондықтан

күтілмейділастанған топырақтарды қазу, бұл ерекше шарттарды қажет ететін едіоларды өңдеуге, сақтауға арналған материалдар және кәдеге жарату. Дегенмен, төменде еңбекті қорғау және қауіпсіздік техникасы бойынша ақылға қонымды шаралар берілген.дық, жұмысшылардың ықтимал ластанған шаңның әсерін болдырмауға бағытталған.

35. Жер үсті сулары – Жер үсті және жер асты суларына әсері нәтижесінде пайда болуы мүмкін бұрыспайдалану мерзімі құрылыс алаңдарының, асфальт-бетон зауыттарының және т.б.құрылысты жақсы басқару сондай-ақ көпірлердің айналасы мен жер үсті су ағындарының жанында су тасқыны қаупі бар.және ластану оқиғаларына. Тиісті күтімсіз уақытша дренаждық құрылыстар да мүмкіністен шығу немесе басып қалу мүлкіті және кіреберіс жолдарды су басуына әкелетін құрылыс қалдықтарымен.

36. Техникалық суды Ақтөбеден су қоймасы мен Елек өзенінен алуға болады. Қажетті көлемдер, тәулігіне 200 м3 болуы мүмкін, шамалысудың болуын ескере отырып, су қоймасы, алайда төмен кезеңдерде Електен су алуақба ағыны көбірек әсер етуі мүмкін өзенге әсері.

37. Судың сапасына жүргізілген ең соңғы мониторинг електе, өзенде екенін көрсетеді бірқатар булар бойынша шекті рұқсат етілген концентрациялардан асып кеткенятров, борды қоса алғанда, кейбір ауыр металдар мен фенолдар. Бұл асып кетулер анықталдылена тек төмен қарай ағады химиялық зауыта жылы Алға және химия зауытының қалдық қоймаларында.

38. Жер асты сулары – Жер асты суларына әсер ету мыналарды қамтидыливалар және қауіпті сұйықтықтардың ағуы, құрылыс алаңдарында және лагерьлерде пайдаланылады, сондай-ақ ықтимал әсерлеркезінде жерасты суларының ресурстарына туннельдердің құрылысы (төменде толығырақ талқыланады).

39. Көпір құрылысы - Көпір салу жұмыстары мүмкін өзендегі лайдың мөлшерін арттыру көпір учаскелерінде құрылыс кезінде және ағып кетуіне әкелуі мүмкінбетондар мен сұйықтарды ұшайналымға төгуге қалдықтарды өзенге жіберу. Бұл өзендердің экологиясына әсер етуі мүмкін және флораға және фауналару.

40. Биоалуантүрлілік – Жоба аумағында ерекше мәртебесі бар орлар немесе фауналар (олар негізінен адам әрекетімен өзгертілген және қолданылғанжайылымдар ретінде пайдаланумен тұқы (*Surginus carpio*) қоспағанда, жайылымдық мал) - IUCN мәртебесі: кездестіруге болатын жылжымалы Елек өзенінде болжамды көпір өткелдері ауданына Алға төңірегінде анықталған жоқ. Құрылыс екі көпірдің, бәлкім, кейбірінде дәрежелер бұл балықтарға әсер етеді және бұл әсерді шектеу үшін жеңілдету шаралары қажет болады.

41. Ерекше қорғалатын табиғи аумақтар – Қорғалатын аумақтар немесе жобалық аймақ шегінде немесе оған жақын жерде маңызды құстар және ареалдар табылған жоқ.

42. Инфрақұрылым - Жобалау жұмыстарының негізгі салдары бұрылу боладыжолдардың ы және кірме жолдардың кейбір уақытша жабылуы, оның ішіндем ішінде ұсынылатын бұрылыстың ішінде Бестамаке, ол бастылардың бірінің жанынан өтеді қала мектептерінің. Кейбір жерлерде бір сағаттан екі сағатқа дейін созылуы мүмкін жолдарды жабу қажет болады және мұндай болып табылмайды егер жергілікті тұрғындарға төтенше жағдай туралы хабарланған болса, бұл маңызды мәселе.тұрғын үй-жайларда және қолайлылары қарастырылған айналма жолдар. Сондай-ақ, жергілікті жолдарды пайдалану қиын болуы мүмкін, себебі бжүк таситын ескі жүк көліктері материалдар тас жол бойындағы әртүрлі жұмыс орындарына жеткізіледі және кері бағытта жеткізіледі.о. Сондай-ақ ықтималдығы бар бестамақтағы мектеп болуы мүмкін екенінт егер ұсынылған айналма жол болса, зардап шегеді жылы кентте Бестамақ, ұсынылған компаниямен ҚазАвтожол болады жәнеспользқол соғу.

43. Инженерлік коммуникациялар - Орташа және төмен кернеулі электр беру желілері, сумен жабдықтаугаз және газ құбырлары орналасқан жобалық дәліз шегінде. Мүмкін, бұл инженерлік желілер істен шығуы мүмкін.уақытша бөлшектеу үшін қалпына келтіріледі құрылыс кезінде, әсіресе Бестамақта.

44. Қалдықтар - жолдарды салу кезінде жолдардың пайда болуы сөзсіз қатты және сұйық қалдықтар деп аталады соның ішінде инертті қалдықтар (мысалы, бетон, ағаш, пластмасса және т.б.) және қауіпті қалдықтар (мысалы, қалдықтар майлар, аккумуляторлар және т.б.). Қолданыстағы жол төсемінен шамамен 50 000 м³ алынады асфальт. Сонымен қатар, ағынды сулар мен "сұр судың" бақыланбайтын төгінділері (мысалы, дәретханалар мен асханалардың) құрылыс алаңдары мен жұмыс лагерлерінен де мүмкін жағымсыз иістерді тудырады және жергілікті су ресурстарын ластайды.

45. Құрылыс базалар - Құрылыс базалар жер пайдаланудың тұрақты өзгеруі және ауа сапасына әсер ету сияқты әрекеттерге қатысты мәселелерді көтереді; нашар санитарлық жағдайларды ұйымдастыру және қатты денелерді кетіру үшін қолданылатын орынсыз әдістер ағынды сулар мен сарқынды сулардың; және беру жұмысшылардың жергілікті халыққа жұқпалы ауруларды таратуы-құрылысшылар тарапынан тиісті емес жұмыстарға байланысты санитарлық бақылау құралдары.

46. Халықтың денсаулығын сақтау және қауіпсіздігі – құрылыс жұмыстары санының артуына әкеледі, көлік құралдарының қатысуымен болатын жол-көлік оқиғалары, жаяу жүргіншілер мен көлік құралдарының, сондай-ақ үй шаруашылығының мал және көлік құралдары. Сондай-ақ шу мен ауа сапасына қысқа мерзімді салдарлар орын алуы мүмкін, бұл ауа сапасының төмендеуіне әкеледі. е денсаулыққа әсер етуі мүмкін. Еңбекші-мигранттар денсаулық пен қауіпсіздікке төнетін қатерлерді де арттыра алады және халықтың, мысалы, есебінен жыныстық жолмен берілетін аурулардың таралуы.

47. Еңбек гигиенасы және қауіпсіздігі - ескеру қажет, гигиенаны қоса алғанда, қызметкерлердің жазатайым оқиғалар мен жарақаттануды, шығынды болдырмау үшін өндірістегі қауіпсіздік және қауіпсіздік техникасы адам-сағат, қиянат жасау өндірісте және әділ қарым-қатынасты, сыйақыны, еңбек және тұрмыстық жағдайларды қамтамасыз ету.

48. Физикалық және мәдени ресурстар - Жобалық дәліз шегінде бірнеше нысандарды табуға болады. зираттар, ескерткіштер мен мешіттер туралы. Бұл сондай-ақ мыналарды ескере отырып мүмкін болады. а) бай мәдени мұра Қазақстан қазба жұмыстары кезінде кездейсоқ олжалар табылуы мүмкін екенін айтты.

49. Шу - кезінде шумен байланысты ықтимал мәселе, жобаның шешімінің негізінде жасалады, жоба аймағындағы сезімтал рецепторларға әсер етуде. Негізгі шу және діріл көздерімен жобаның құрылысы кезінде мыналар болды: а) Құрылыс алаңы техника, ә) Бұрғылау жұмыстары, б) Көлік құралдарын тасымалдау және жалпы орын ауыстыруы, d) Мөлшерлемені араластыруға арналған жүйелер және толтырғыштар өндірісі; және е) құрылыс лагерлері/қосалқы құрылыстар.

50. Жылы тұтастай алғанда, құрылыс жұмыстары шу деңгейінің жоғарылауына әкеледі біршама кең кеңістікте қашықтық, 200-300 метрге дейін. Дегенмен, көп бөлігі жобалық дәлізде адам тұрмайды немесе тас жол бойындағы ірі қалаларды айналып өтеді, сондықтан да болмайды әсер етпейді осы аймақтардағы сезімтал рецепторлар. Іс жүзінде тек барқұрылыс жұмыстары жүргізілетін үш орын шу сезімтал рецепторларға және майға әсер етуі мүмкін. объектілер. Біріншісі орналасқан жобалық жолдың басталуы КМ 0.0 арасында және КМ 0.5. арасында үйір Бестамақта орналасқан, онда Жобалық жол тікелей ол арқылы, ал үшіншісі А қаласы арқылы өтеді, бірақ бұл тек мыналарға қатысты қала бойынша қолданыстағы жол төсемдерін қалпына келтіру.

51. Діріл – Құрылыс жұмыстары тербелістері де мыналарға әкелуі мүмкін. Дірілдің әсері конструкциялар тітіркенуі, ұйқының бұзылуын және ықтимал зақымдануды қамтиды. Осыған байланысты жобалық жолдың көп бөлігінде адам тұрмайтындығы, жолдың ықтимал әсерлері және т.б. конструкцияның конструкциялары адамдар мен мүлікке Бестамақ ауданымен және 0,0 – 0,5 км шақырымдармен шектелген.

52. Тұрғын үй объектілері ауданда 0,0 – 0,5 км 50-ден астам жерде орналасқан жолдың орталық сызығынан метр қашықтықта немесе шамамен 40 метр қашықтықта жобалық жолдың шетінен. Жоспарланған құрылыс жұмыстары мыналарға әкеп соқтырмауы керек 5 мм/с жоғары

тербелістерге - шегіне, оның асып кетуі жылжымайтын мүлікке косметикалық зақым келтіруі мүмкін. Бестамақта жағдай басқаша. Бұл жердегі жобалық жолға негізгі төрт жолақты төсем кіреді және екеуінде де ауылдық жолдар негізгі жабынның бүйірлері, бұл кейбір жерлерде Бестам дегенді білдіредіақа құрылысы жүргізілетін болады азды-көпті кейбір жылжымайтын мүлік объектілерінің қоршалған шекараларына дейін. Жылжымайтын мүлік объектілерінің көпшілігі жеке меншікке бөлінеді, жанданған қоршалған шекаралардан тыс шамамен 5 метр, бірақ кейбіреулері ішінде бір немесе екі метр шегінде шекара қабырғасынан, яғни құрылыс аймағынан олар 5 метр қашықтық шегінде болуы мүмкін. Тығыздағыштар мен діріл катоктарын пайдалану айтарлықтай әсер етуі мүмкін, мұндағы қасиеттерге кері әсер ету аумақтар, тіпті ықтимал орналасқан объектілердің конструкцияларына зақым келтіруі мүмкін кез келген жерден 5 м радиуста.

Пайдалану кезеңі

53. Ауа сапасы – Ауа райын ластаудың негізгі көзіпайдалану кезеңінде құлақ болады автомагистраль бойымен қозғалатын көлік құралдары. Негізгі ластаушы заттар: CO; NOX; көмірсутектер (HC); SO₂; көмірқышқыл газы (CO₂); және бөлшектер (PM). ескере отырып қатыстыхалықтың айтарлықтай төмен деңгейі жобалық дәліз шегінде тасымалдау көлемінің ұлғаюы екіталай елеулі әсер етеді NOx, CO және PA ластануы тұрғысынан тұрғындардың денсаулығына. Сонымен қатар, аяқталғаннан кейін жұмыстардың жағдайы нашар аудандарда ТҚ құрамының ағымдағы жоғары деңгейлері жолдар қысқартылатын болады. Жақсартылған көлік құралының жаңа, жоғары сапалы жол төсеміндегі сипаттамалары да кейбір жағдайларда ауаның ластану деңгейі әлеуетті төмендетеді.

54. Шу – Жобалық жол пайдалануға берілгеннен кейін өтеді, негізінен бос жатқан жер бойынша. Алға мен Қандыағаштың айналасындағы жолдың құрылысы аяқталғаннан кейін сондай-ақ айналма жолдар пайда болады. Тиісінше, жоғары деңгейден зардап шегуі мүмкін жалғыз тұрғын аудандаршудың нақты деңгейі және Бестамақ, КМ 0,0-ден 0,5 км-ге дейін болып табылады. ҚОӨБ аясында дайындық жүргізілді зерттеуге арналған шудың моделі шу кедергілері бар және онсыз болашақ сценарийлер.

55. Модельдің 0,0 – 0,5 км қашықтықтағы нәтижелері шудың шығатынын көрсетеді тиімді болған кезде шу деңгейін ұсынылғаннан төмен төмендету кезінде ХҚК шектер үшін күндіз-түні шу шығарады және не кедергілер болмаса, шу деңгейі шекті мәндерден жоғары болады деп болжануда. Бірлі көзге ерекшелік болып табылады 2040 жылы түнгі кезең, онда екі рецептор 1-де болады және түнгі шектен 2 дБА жоғары. Дегенмен, бұл маңызды әсер деп саналмайды.

56. Қорытынды Бестамақ кентіндегі модельдеу үлгілері жоспарланған шудың бар екенін көрсетеді, оқшаулағыш тосқауыл тиімді шудың деңгейі нормативтік мәндерден төмендеген кезде ХҚК д үшінбіріншісінде естен тану және түнгі шу пайдалану жылы (2020 ж.) Және шу деңгейі кедергісіз болған кезде, бмүйізділер шектен жоғары болады мәндердің жиынтығы. Он жылдан кейін (2030) жағдай біршама өзгереді. Шумойоқшаулау әлі де көмектеседі шу деңгейін IFC ұсынған тәуліктік ш шектерінен төмен деңгейде ұстаңызума, дегенмен кейбір рецепторлар қатаң түнгі шектеулерден шамалы ғана асып түседіия 45 дБА-да. Жиырма жылдан кейін модель кейбір рецепторлардың бір тәулік ішінде болатынын көрсетедікүндізгі және түнгі уақытта, ал басқалары жоғарыда келтірілген нәтижелердің аралас жиынтығы. Әдетте, шуды оқшаулау сценарийінде түнгі шектеулер барения 1-3 дБА-ға асатын болады. Дегенмен, жалпы алғанда, нәтижелер үшін Бестамақ ауылы шуды оқшаулауды көрсетеді шу деңгейін төмендетуге, шуды азайтуға өте жағымды әсер етеді.мен шудың болжамды деңгейлері қосулы кейбір жағдайларда 14 дБА дейін. Модель мынаны көрсетеді 2040 жылға қарай шуды оқшаулау мүмкін қасбеттердегі шудың деңгейін ұстап тұрмау анықталған рецепторлардың, төменде рұсынылғандардың ХҚК шектердің болуы. Әлбетте, бұл өте ұзақ мерзімді сценарий және бірқатар факторлар әсер етуі мүмкін.шудың деңгейін төмендетуге жетелеу уақыт өте келе, мысалы, тыныш қозғалтқыштарды енгізу және электромобильдердің эволюциясы арқасында.

57. Діріл - Жол қозғалысы қандай да бір шара қолдануы екіталайолардың құрылымдарға әсері немесе жайлылық үшін.

58. Денсаулық және қауіпсіздік – Жолды қалпына келтіру көптеген нәтижелерге әкеледі төсеуденсаулыққа тигізетін зардаптары туралы қауіпсіздік, оның ішінде; шаңдану деңгейін төмендету, әрекет етуді жеделдету төтенше жағдайларға арналған ережелер; жаяу жүргіншілер өткелдері үшін жақсартылған жағдайлар және жолдардың жақсартылған геометриясы.

59. Жұмыспен қамту және кәсіпкерлік - Дегенмен, қолданыстағы жол бүкіл өмір бойы дерлік ашық күйінде қалады. барлық ұзындығы мен жолайықтары салынатын болады қол жетімділік қолданыстағы жолға жаңасымен бірге трассалар, мүмкін, мүмкін қолданыстағы жолдағы қозғалыс көлемінің төмендеуі бірқатар сауда-саттыққа әсер етеді Алға қаласындағы жол бойындағы базарлардағы цева және Қандыағаш. Жобаның құрылыс кезеңі аяқталғаннан кейін көптеген жергілікті жұмысшылар жергілікті жұмыссыз қалуға ішек. Дегенмен, көптеген жағдайларда Жоба оларға жұмыс істеу үшін қосымша дағдылар мен тәжірибе береді. сен осыған ұқсас жобалардың үстіндесің басқа жерлерде.

60. Мәжбүр болғандар әсер етулер – Құрылыстың аяқталуы мүмкін болуы мүмкін сенің жаңа жолың себеп болуы мүмкін құрылыс салулар дәліз бойымен белгілі бір дәрежеде, алайда жерді жоспарлау пайдалану және қаражаттағы дәліз бойындағы жаңа құрылыстарға рұқсат беру рәсімдері ермәлі дәрәжелер шегінен шығады осы жобаның.

7. Зардаптарды жұмсарту және оларды басқару жөніндегі шаралар

61. Ықтимал ауа-райының салдарын азайту және басқару бойынша жалпы шаралардармен, жарлықтың жоғарыда көрсетілгендерді қамтиды:

Жобалау/алдын ала құрастыру кезеңі

62. Бқоршаған ортаны басқару басқармасы нақты учаскенің (ПУОСКУ) - Да ПУОСКУ сипатталатын болады қажетті жұмсарту/мониторингтің нақты орналасқан жері, жауапты тұлғалар үшін зардаптарды азайту/ мониторинг, кесте және есеп беру әдістемесі өсти. ПҚОС сондай-ақ мыналарды қамтиды өзіне келесі жоспарлар:

(i) Нақты жоспарлардың тақырыптары:

- (a) Қалдықтарды басқару жоспары.
- (b) Жоспар жол қозғалысын басқару бойынша
- (c) Еңбекті қорғау жоспары.
- (d) Төтенше жағдайларға ден қою жоспары.
- (e) Ауа сапасын қамтамасыз ету жоспары.
- (f) Төгілу салдарын жою жоспары.
- (g) Дірілді бақылау жоспары.
- (h) Шумен күресу жоспары.
- (i) Құрылыстағы дірілді басқару жоспары

(ii) Нақтыға арналған жоспарлар учаскенің:

- (a) Құрылыс базасының жоспары.
- (b) Жоспар көпір құрылысының (әрбір учаске үшін көпір салу)

63. ҚОБЖ болады принженерге және Қазавтожолға тапсырылды ут бойынша кем дегенде 30 жылға соттылық қандай да бір жұмыс учаскесін иеленуге бірнеше күн қалғанда. Қолжетімділігі учаскеге бюджетке дейін тыйым салынады ПУОСКУ бекітілді тар Және инженер және Қазавтожол. Сондай-ақ мердігерге жаңаларын әзірлеу қажет болуы мүмкін ҚОБЖ, белгілі бір тақырыпқа немесе сайтқа қатысты, қосулы құрылыс кезеңінде. Бұл жаңа кланалар да мақұлдануы керек және инженер және Қазавтожол.

64. Рұқсаттар – Мердігер барлық қажетті құжаттарды алуға жауапты құрылыс басталғанға дейін экологиялық рұқсаттарды. Барлық рұқсаттар қаралатын болады Инженером құрылыс жұмыстарын бастамас бұрын.

65. Объектілерді орналастыру – Тау жыныстарын ұсақтауға арналған қондырғылардың, пло орналасу орындары бетонды мөлшерлеуге арналған қалқандар және асфальт-бетон зауыттары құрылысқа дайындық кезеңінде инженердің және "Қазавтожолдың" мақұлдануы қажет етеді. Бұл

нысандардың табылуын қамтамасыз ету үшін күш-жігер жұмсалады. Исж жобалық деңгейге мүмкіндігінше жақын қажетсіз сапарларды болдырмау үшін жолға және ықтимал шаң проблемалары қалалық жерлерде қара жолдарда құрылыс жұмыстары кезінде көлік құралдарының қозғалысы кезіндейнах. Тасымалдау маршруттары болады инженерге оның басқару жоспарының бір бөлігі ретінде дайындалған және ұсынылғанмен жол қозғалысы арқылы (ҚБПҚ). Үшін асфальт-бетон зауыттарының, құрылыс алаңдарының, дозалардың жұмысы кезінде пайда болатын әсерлердің алдын алуқондырғылар мен тау жыныстарын жою ұсақтау қондырғыларына кез келген сұйықтықтан 1 км радиуста тыйым салынады. ауданның немесе сезімтал ауданның логосы объектінің (мектептер, ауруханалар және т.б.).

66. Ауа сапасы - Ауа сапасын барабар басқару Мердігерге әсер етеді. ал оның аясында ҚОБЖ, сапаны бақылау жоспарын дайындауға жауапты болады. тыныс алу және Ден қою жоспары төтенше жағдайлар, Жоспар еңбекті қорғау және қауіпсіздік техникасы және Жол қозғалысын басқару жоспары қозғалыс арқылы. Алдын алу үшін асфальт-бетон зауыттарының, құрылыс лагерлерінің, мөлшерлеу зауыттарының және т.б. әсерлері тас ұсатқыш қондырғылар, олар кез келген тұрғын үйден немесе сенсордан 1 км радиуста тыйым салынады. объектінің (мектептің, аурухананың), және т.б.).

67. Топырақ – Мердігер Жоспарды дайындауға жауапты болады төгілулердің зардаптарын жою, ол аварларды жою шараларын қамтитын болады. қауіпті заттардың төгілуі мен ағып кетулерінен барлық лагерьлердегі және жұмыс орындарындағы сұйықтықтарды, сондай-ақ кез келген ластанған топырақты кәдеге жарату шараларын.

68. Суды пайдалану - Мердігер оның барлығының бар екеніне көз жеткізуі керек. арналған тиісті рұқсаттардың техникалық суды пайдалану.

69. Көпірдің құрылымы - Көпірлердің конструкциялары ағынды сулардың болуын қамтамасыз етуі керек ұзындығы 50-ден астам көпір төсемдерінің метрлер тікелей суға жіберілмеді. көпірлер астындағы оқи. Ағынды сулар мұнай ұстағыш резервуарға әкеледі/жағармайға немесе сүзгі тоғанына, іргелес аяқтасуға көпірге қарай, ұстап алу үшін май және жағармай ағындылары. Сонымен қатар, көпірдің дизайны мен орналасуы міндетті түрде эстетикалық жағымды болу және бар ортамен үйлестіру. Мердігер сондай-ақ көпірді дайындау керек Көпір құрылысының кез келген учаскесінде жұмыстарды бастамас бұрын құрылыс жоспары.

70. Дренажды жобалау - Жобалау кезінде барлық дренаждық жұмыстар әзірленген отандар негізінде су тасқыны туралы тарихи деректер және су тасқыны болжамы. Есептік бастапқы айтару жартасы 50 жылды құрайды. су өткізгіштер мен 100 жылдық көпірлер үшін есептеледі.

71. Биоалуантүрлілік – Мердігер басқару жоспарын дайындауы керек сазандармен баяндала отырып. олған зардаптарды азайту жөніндегі іс-шаралар және әсерді басқару бағдарламалары карпов құрылыс кезінде кезең. Жоспар қолданыстағы заңнамаға сәйкес келуі керек. Қазақстан Республикасының үкіметіне және балық ресурстарын қорғау жөніндегі уәкілетті органның бақылауы.

72. Инфрақұрылым - Инженер жүргізеді дейінгі жолдардың жай-күйін тексеру нәтижесінде жолға келтірілген залалды бағалау үшін құрылыстың басталуы. көліктің енсивті қозғалысы. Жобаны аяқтамас бұрын инженер анықтау үшін зерттеуді қайталауы керек, қандай жолдар, егер мұндайлар Мердігердің жөндеуін қажет етеді. Мердігер сонымен қатар мердігердің авит жол қозғалысы туралы есеп МОБ-қа дейінгі жергілікті жол қызметтерін басқару жоспары. енгізу және осы жоспарды енгізу өзінің ҚОБЖ.

73. Қалдықтарды басқару – Мердігер мердігерді дайындап, ұсынуы керек. қалдықтарды басқару жоспарын әзірлеу Қалдықтардың барлық ағындарын басқару шараларын белгілейтін жоспар және қауіпті заттарды қоса алғанда, оларды жою қалдықтар және қалдықтарды қайта өңдеу әдістері (асфальтты қоса алғанда). КЛ-дақалай және қайда болатыны нақты анықталатын болады қауіпті қалдықтар кәдеге жаратылады.

74. Төтенше жағдайларға ден қою - Мердігер көтереді дайындық үшін жауапкершілік Сектаны қамтитын төтенше жағдайларды жою жоспарымыналарға қатысты мәселелер: а) оқшаулауға қауіпті материалдардың төгілуі, б) мұнай мен отынның төгілуі, с) ертаров, газдың ағуы және жарылыстар, d) Өндірістегі жазатайым оқиғалар; және е) жер сілкіністері және басқа да дүлей зілзалалар.

75. Жер мен мүліктің жоғалуы - АДБ қарызының шарттарына сәйкес, дейін объектінің кез келген бөлігінде құрылыс жұмыстарының басталуы Жұмыс беруші мыналарды дайындауы керек Жерді алу және қоныс аудару жоспары (ЖКСБ), АДБ мақұлдауын алыңыз, содан кейін жоспарды жүзеге асырыңыз және сатып алыңыз жер.

76. Шу – Осы ҚОӨБ үшін дайындалған шудың моделі, бшудың тосқауылдары бар екенін растады Бестамаққа ұсынылғандар қолайлы әсер етуі тиіс әсер ету және жоба не істеу керек сондай-ақ, 0,0 - 0,5 км қашықтықтағы шу тосқауылдарын бірдей сипаттамалармен қосыңызтеристикамен, ұсынылғандар сияқты Бестамақ үшін. Құрылыс алаңдары мен ӨК-нің дұрыс орналасуыкөмекші құрылыстарды азайтады шудың жоғарылауының сезімтал рецепторларға әсер ету ықтималдығы. Раосы объектілердің орналасуы көбірек қарағанда сезімтал рецепторлар мен тұрғын үйлерден 1 км төмен қарай ықтимал шуды шектейді әсер ету. Жоғарыда айтылғандардан басқа, құрылыс басталғанға дейін және оның шеңберінде ҚОБЖ, Мердігер шуды басқару жоспарын әзірлейді.

77. Діріл – Құрылыс басталғанға дейін Мердігер Дірілді құрылысты басқару жоспарын дайындайды.

Құрылыс кезеңі

78. Ауа сапасы - Тиісті бақылау, орналастыру және техникалық қызмет көрсету жабдықтарды қалайылау, оның ішінде бетон араластырғыш қондырғылар шығарындылардың әсерін азайтуы керек. Бүркемелеу қауаңшылықта жолдарды сумен тазарту кезеңдер мен сусымалы материалдармен жабу да ауаның ластануын болдырмауға көмектеседі. ствие шаң, бұл әсіресе маңызды бұл жұмыс жоспарланған жағдайларда өзекті болып табылады "Балдыр" жолын қалпына келтіру" және бұл үшін ықтимал зиянды азайту үшін суды шашырату бойынша арнайы шаралар жоспарланған. ствие ластанған шаңның қызметкерлерге.

79. Топырақ – ҚОБЖ-да стандарттар баяндалғаные әсерді азайту шаралары ықтимал төгілулер мен ағып кетулер. Оларға қауіпті сұйықтықтарды сақтау кіреді. арнайы сақтау орындарында бетон үйінділерінің ішінде және жинақтарды қамтамасыз ету бұл жерлерде төгуге арналған ыдыстар. Шеңберінде ҚОБЖ сондай-ақ эрозияны бақылау және үстіңгі қабаттарды сақтау шаралары ұсынылады топырақ. Шұңқырларды қарызға алу үшін қазіргі уақытта БЭС барларын тиісті түрде тексеруге тексеру жүргізуге қойылатын талаптар белгіленді несиелер бойынша карьерлерді қазу және кез келген жаңа несиелер бойынша іс-шаралар жоспарларын дайындау.

80. Жер үсті сулары – Тиісті жобалау, орналастыру және объектілерді басқару (соның ішінде құрылыс лагерлері мен бетон қоспаларын шығаратын зауыттар) азайтуға көмектеседі судың сапасына әсері. Кездейсоқ төгілулер орын алуы мүмкін және ҚОБЖ ұсынылады мұндай жағдайлардың алдын алу шаралары апаттар. Ауылдардағы уақытша дренаж құрылыс жұмыстарынан тазартылатын болады қоқыстың алдын алу үшін жұмыс орындарындағы су тасқыны. Елек өзенінен техникалық су ретінде пайдалану үшін су алу жұмыстары жүргізілетін болады белгілі бір жағдайларда төмен тұтыну кезеңдерінде тыйым салынады бірақ инженер және сәйкес жоғарыда аталған рұқсатпен.

81. Дренаж және су басу - Кезеңде құрылыстың мердігері міндетті қажет болған жағдайда уақытша салады, күтіп ұстайды, бөлшектейді және қалпына келтіреді дренаждық құрылыстар және қабылдау мүлікке зиян келтірмеу үшін қажетті барлық басқа сақтық шаралары және жерге су басу нәтижесінде және лай, жұмыстардан шайылған. Егер қандай да бір оп болса мердігер орындайтын тапсырма, қолданыстағы суару жүйелерінің бұзылуына әкеліп соқтырады, Мердігерлер қалпына келтіреді ирригациялық жабдықтар үзіліс туралы хабарлама алғаннан кейін 24 сағат ішінде бастапқы жұмыс жағдайына оралыңыз. The Мердігер сонымен қатар құрылысшының болуын қамтамасыз етуге жауапты болады құрылыс материалдары немесе

құрылыс материалдары қоқыстар про шегінде бар дренаждық арналарды бөгеп тастаған жоқдәліз. Инженер болады дренаждық арналарды жүйелі түрде бақылауға жауапты болу үшін оларда қалдықтардың жоқтығына қынжылу және үйінділер.

82. Биоалуантүрлілік – Мердігер орындауы керекятъ Тұқы балықтарын басқару жоспары балық шаруашылығы жөніндегі ұлттық маманның қадағалауымен.

83. Инфрақұрылым - Мердігер тұрақты түрде ұсынатын боладыятъ туралы жұртшылыққа ақпарат құрылыс жұмыстарының ауқымы мен кестесі туралыт, сондай-ақ күтілетін ақаулар туралы және қолжетімділікті шектеу және ғимараттардың айналасындағы тиісті көлік ағынын қамтамасыз ету учаскелердің көмегімен учаскелер немесе уақытша кірме жолдардың.

84. Инженерлік коммуникациялар - Құрылыс кезінде жоба аумағындағы барлық инженерлік коммуникацияларға рұқсат етілуі керекжұмыс жағдайында ант беру, әсіресе қыс айларында.

85. Қалдықтармен жұмыс істеу - Мердігер мердігердің жауапкершілігі үшін жауап бередізиянды жинау және барлық қалдықтарды өз учаскесінен шығару. Тиісінше, ол келісімшарттарды дайындауы керек қалдықтарды кәдеге жарату жөніндегі тиісті лицензиясы бар мердігердіңинертті және қауіпті қалдықтардың анизозы өз алаңдарынан. Мердігер бұл материалды жөнелтудің дәлелі ретіндеолардың қалдықтарын да сақтау керек қалдықтар туралы декларациялар.

86. Асфальт-бетон зауыттары, бетон қоспаларын өндіретін зауыттар және т.б.үштік базалар – ҚОБЖ Жобаа салдарларды азайту және оларды басқару бойынша бірқатар егжей-тегжейлі шараларды қарастырады объектілермен жүзеге асырылады. Барлығы бұл шаралар озық халықаралық тәжірибеге негізделген.

87. Халықтың денсаулығын сақтау және қауіпсіздігі – Мердігер жауапты боладыай сайынғы төлемдерді жүргізгені үшін төлемақы құрылысшы бүкіл кезең ішінде жоба аумағында тұрғындардың жиналыстарын өткізеді. Ай сайынғы жиналыстар тас жол бойындағы ауылдарда және елді мекендерде өткізіледі.жергілікті тұрғындарға таратылады кездесулер үшін шу мен шаң сияқты нақты мәселелерді талқылай отырып, Бмердігер өтінім бермес бұрын шағымдарды қарау механизмі арқылы ресми шағымдар.

88. Өндірістегі гигиена және қауіпсіздік техникасы - еңбекті қорғау жөніндегі жоспарлар, туралыАҚТҚ/ЖҚТБ ілімі және оған қарсы күрес және векторлық аурулар туралы ақпараттандыру бағдарламалары ұсынылатын боладымердігер белгілеген. Мердігер сондай-ақ тиісті шарттарды қамтамасыз етуге жауаптыбарлығына жеке қорғаныс құралдары жұмысшыларға, соның ішінде қосалқы мердігерлер мен нысанға келушілерге (бұған арнайы құралдар меннжұмыс үшін жеке қорғаныс өзендердің жанында және "Алға" химия зауытының айналасында). Егер жер асты сулары ауыз су ретінде пайдаланылатын болса судың сапасы ауыз су стандарттарына сәйкес келетініне көз жеткізу үшін олар апта сайын тексеріліп отырады.

89. Физикалық және мәдени ресурстар - Ст кезеңіндежұмыс орындары жүргізілмеуі тиіс жұма күндері немесе діни мерекелер кезінде мешіттен 250 метр радиуста. Зираттардың айналасындағы қоршаулар 62 КМ және 7 КМ1 сондай-ақ орнатылуы керек құрылыстың барлық кезеңінде бұл аумаққа қол сұғушылықтың болмауын қамтамасыз ету.

90. Шу – Мердігер жауапты боладыкешенді енгізу үшін негіздеме осы құжатта баяндалған тиісті тәжірибе шаралары БЭС және оның ҚОҚБ, құрылыс шуының әсерін, соның ішінде уақыт шектеулері мен қызмет шектеулерін шектеу үшін. Сонымен қатар, Бестамақта ұсынылғандарға 0,0 – 0,5 км қашықтықта шуға қарсы тосқауылдар да салынуы керек. Кедергілердің эстетикалық әсерін шектеу үшін және жарықтың ықтимал кедергісі болған жағдайда, қоршауларды келесі жағдайларда жасау ұсыныладының саны мөлдір материалдан жасалған.

91. Діріл - Құрылыс кезеңінде мердігерлерк өзінің талаптарын қатаң сақтауы керек Мониді қамтитын құрылыстағы дірілді басқару жоспарыдіріл торингі және пайдалану діріл деңгейлері қолайсыз деп есептелсе, баламалы құрылыс әдістері.

Пайдалану кезеңі

92. Гидрология - ШТ пайдалану кезеңінде ҚазАвтожол оекта жауапты болады оның жарамды екеніне көз жеткізу үшін жол бойындағы дренажды бақылау үшін ағынның ұлғаюына әкеледі және су басу. ҚазАвтожол бұл мәселе туындаған жағдайда оны жоюға жауапты болады.

8. Мониторинг бойынша іс-қимылдар

93. Салдарларды жеңілдету үшін жоғарыда аталған барлық әрекеттерді қамтамасыз ету үшін сәйкес аяқталды осы тармақтың талаптарына сәйкес БЭС. инженер және тәуелсіз мониторинг мамандары өз қызметін жүзеге асыруы керек. жобалау жұмыстарының мониторингін жүргізу. Атап айтқанда, н ретінде аблюдациялық мониторинг, сондай-ақ аспаптық мониторинг мынадай түрде жүзеге асырылуы тиіс:

94. Аспаптық мониторинг – тәуелсіз орындалуы керек тәуелсіз мамандар болады және болады қамтиды: а) Ауа сынамаларын жүйелі түрде алу, су, топырақ және шуды бақылау құрылыс кезеңінде; және б) жыл сайынғы бойы шудың мониторингі жобаның бүкіл өмірлік циклі шу үлгісінде анықталған нүктелерде.

95. Кестелер, параметрлер, орындар көрсетілген ҚОБЖ. Инженер құрылыс кезеңінде тәуелсіз мониторинг мамандарын тартуға жауапты.

96. Бақылау мониторингі – Мердігердің іс-әрекетін үнемі қадағалап отыру керек инженером жобаның бүкіл құрылыс кезеңінде. Бұған мердігердің және оның экологиялық көрсеткіштерін апта сайынғы тексерулер арқылы қол жеткізіледі ҚОБЖ қоршаған ортаны қорғау жөніндегі ұлттық және халықаралық мамандармен инженер ұзақ уақыт бойы айналысады құрылыстың барлық кезеңі. Мердігер өзінің кез келген міндеттемелерін бұзған жағдайда инженер жұмысты немесе төлемдерді тоқтата тұруға құқылы ҚОБЖ және қазіргі уақытта БЭС.

9. Кеңесу

97. Кеңесу барысында анықталған барлық мәселелер ықпал ету бағдарламасының бағалау бөліміне енгізілді. БЭС мүмкіндігінше, маңыздылығын төмендету немесе салдарын азайту бойынша шаралар ұсынылды. **Н бөлімінде** Есепте кеңесу рәсімдері және алынған негізгі ескертулер туралы толық ақпарат беріледі.

10. Қорытындылар

98. Берілген БЭС тұтастай алғанда, жобалық қызметтің халықаралық стандарттарына сәйкес келетін деңгейге дейін толықтай алдын алуға немесе барабар түрде жеңілдетуге болмайтын елеулі экологиялық проблемалар жоқ екенін анықтады.

99. ҚОБЖ. осы құжатта қамтылған оның салдарын азайту және мониторинг бағдарламалары жобалау жұмыстарына жобалық тендерлік құжаттаманың бөлігі ретінде енгізілетін болады. Бұл барлық әлеуетті сауда-саттыққа қатысушылардың жобаның экологиялық талаптары және қоршаған ортаны қорғауға байланысты шығындар туралы хабардар болуын қамтамасыз етеді.

100. Тендерлік құжаттамада Мердігер талаптардың орындалуына жауапты болатындығы көрсетілген ҚОБЖ қоршаған ортаны басқарудың өзінің арнайы жоспары арқылы (ҚОБЖ), онда барлық шарттар ескерілетін болады ҚОБЖ және құрылыс алаңдарының орналасқан жері сияқты қазіргі уақытта белгісіз сайтқа тән элементтер қосылды базалар мердігерлер.

101. ҚОБЖ және оның барлық талаптары Мердігерлермен жасалған келісім-шартқа да қосылады, осылайша енгізуді жүзеге асырады ҚОБЖ шартқа сәйкес заңды талаппен. Содан кейін ол өзінікін дайындайды ПУОСКУ, оны инженер мақұлдайды және бақылайды. Егер Инженер өзінің ұлттық және халықаралық қоршаған ортаны қорғау мамандары жүргізетін жүйелі мониторинг барысында қандай да бір сәйкессіздікті тапса ПУОСКУ. Мердігер шарттық міндеттемелерді бұзғаны үшін жауапқа тартылуы мүмкін ҚОБЖ. Талаптарға сәйкестігін қамтамасыз ету үшін ПУОСКУ Мердігеру қажет жалдау жобаның бүкіл құрылыс кезеңінде жобалық іс-шараларды бақылау және есеп беру үшін қоршаған ортаны қорғау жөніндегі қызметкер.

102. Жоба шеңберінде шағымдарды қарау тетігі де дайындалды (ӨЖМ). ӨЖМ мүдделі тараптарға шағымдарды беру құрылымын және оларды жергілікті және орталықтандырылған деңгейде шешу механизмін ұсынады.

A. Кіріспе

A.1 Есептің мақсаты БЭС

104. Бұл бастапқы экологиялық сараптама (БЭС) болып табылады сәйкестік процесінің бір бөлігі ретінде Саясаткерлер АДБ саясат туралы қорғау шаралары бойынша (2009) жылы қайта жаңартуға қатысты автожолдар (Ақтөбе – Қандыағаш) байланыстырушы ОАӘЭЫ 1 және 6 дәліздер, немесе, әрі қарай "Жоба".

105. БЭС қажетті экологиялық шаралардың "жол картасын" ұсынады және/немесе алдын алу үшін киінетін адамдар байланысты жағымсыз экологиялық зардаптарды азайту жобамен бірге берілген. БЭС қамтиды тікелей және жанама әсерлердің егжей-тегжейлі сипаттамасы байланысты қоршаған ортаны қорғау жұмыстың негізгі кезеңдерінде ұсынылатын жоба.

106. Нақтырақ айтқанда, БЭС:

- (i) Жоба аумағындағы бар әлеуметтік-экологиялық жағдайларды сипаттайды;
- (ii) Жобаның дизайнын, құрылысын сипаттайдызығыр жұмыстары және пайдалану параметрлері;
- (iii) Ықтимал әсерлердің ауқымын, ұзақтығын және ауырлығын сипаттайды;
- (iv) барлық елеулі әсерлерді талдайды; және
- (v) Жеңілдету әрекеттерін тұжырымдайды және осының барлығын келесі түрде ұсынады Қоршаған ортаны басқару жоспарының (ҚОБЖ).

107. БЭС ұлттық ҚОӘБ (ҚОӘБ) қорытындыларына негізделеді, ол дайындалды Қазавтожол 2015/2016 жылдары егжей-тегжейлі жобалау аясында әзірлеген жоба аясында мақұлданған және мақұлданған мемлекеттік экологиялық сараптама процесінің.

A.2 Жобаның санаты

108. АДБ-ның қолданыстағы Экологиялық саясат саясатын негізге ала отырып қорғау шаралары бойынша (2009), бұл жоба сәйкес келеді санат бойынша Жылы АДБ жобасының, өйткені әлеуетті қолайсыз жағдайлар ұсынылып отырған жобаның іс-әрекеттері қоршаған орта үшін белгілі бір объектіге тәуелді, олардың кейбіреулері ғана қайтымсыз, ал көпшілігінде қайтымсыз. істер саны жеңілдету шаралары мыналарға қарағанда оңайырақ әзірленуі мүмкін жобалар А санаттары.

A.3 Айтжобаны ентификациялау және бастамашы жобаның

109. Бұл жобаның бастамашысы Қазақ үкіметі болып табылады хстана (ӨК) арқылы әрекет ететін өзінің Инвестициялар және даму министрлігі (ӘЛЕМ). Агенттік-исполнителеммен (АА) комитет болып табылады автомобиль жолдарының (АЖК) және оның "ҚазАвтожол" жол агенттігі.

110. ӘЛЕМ орталық аясында жоба әзірледі ральноазиялық өңірлік Инвестициялық бағдарламаның экономикалық ынтымақтастық (ОАӘЭЫ).

A.4 Ерекшелік, жобаның көлемі, орналасқан жері және маңыздылығы

111. АДБ қаржыландыратын жобалық іс-шаралар 89 км жаңғыртуды қамтитын болады ұлттық автомагжойылды А-27 (ЕС-1 суретін қараңыз). Әкімшілік жағынан ра жолыалға қаласында орналасқана және Ақтөбе облысы Мұғалжар ауданы. Жоба жүзеге асырылатын болады бөлінген белдеу шегінде, одан тыс айналма жолдың шамамен 16 шақырымын қоспағанда вокруАлға қаласы және айналма жолдың 14 шақырымы Қандыағаштың айналасындағы жолдар. Ұсынылып отырған жоба өңірлік ынтымақтастықты нығайтады. ынтымақтастық және инклюзивті Қазақстандағы, әсіресе Атырдағы экономикалық өсімӨскемен және Ақтөбе облыстарында, сондай-ақ сондай-ақ автомобиль көлігіне қызмет көрсетудің сапасы мен тиімділігін арттырады.

А.5 Шекаралар БЭС

Өңірлік деректерді шолудан кейін қоршаған ортаның жағдайын анықтау мақсатында келесі сипаттама рг деңгейінде орындалады. егер деректер бар болса. Берілген БЭС барлығын қамтиды А қаржыландыратын жобалық жолдың ұзындығыБР (89 км). Осы заңның мақсаттары үшін әсерді бағалау әрбір жүзден ені 200 метр конвертжобалық жолдың барлық аумақтары бойынша оның ұзындығы негізгі әсер ету аймағы ретінде анықталады ("Жобалық аймақ" немесе "Жобалық дәліз"). Бұл қашықтық қашықтыққа байланысты жалпы әсерлерді ескередішу сияқты жұмыстармен, шаң және шығарындылар. Дегенмен, жобаның әсер ету аймағы мүмкін байланысты кеңейтілуі мүмкін жергілікті жердегі жағдайларды және нақты құрылыс алаңдарын ескере отырыпжолдың жүріс бөлігінен тыс адоқ (қатар – жобалық жолдың ені 50 метрді құрайды), мысалыридер, карьерлер. Жол учаскелеріне, сезімтал рецепторлар бар жерде, мысалы школалар, ауруханалар немесе басқа орындар адамдардың көп жиналуын қамтамасыз ету үшін жеткілікті түрде жобалануы үшін ерекше назар аударылады салдарларды жұмсарту жөніндегі шаралар. Өзендерді кесіп өтетін жол учаскелері үшін әсерді бағалау кеңейтіледі, осылайшаанықталғандар жеткілікті жобалық дәліз бойындағы кез келген экологиялық маңызды мекендеу орындарының/объектілерінің үздіксіз көлемі.

А.6 Қолданылатын әдістеме

112. Әдістеме негізделеді Саясатқа АДБ туралы қорғау шаралары туралы (2009) және қорғау жөніндегі халықаралық және ұлттық консультанттардың бірлескен тәжірибесінде қатысатын қоршаған ортаның БЭС.

113. Бастапқы деректер мен ақпарат ББ-дан алындыжойылған және жарияланбаған көздері, мысалы, климат, топография, геология және топырақ, табиғи ресурстар, флора мен фауна бойынша, ауыл шаруашылығы және әлеуметтік-экономикалық деректер. Сонымен қатар, болды сондай-ақ бастапқы деректер алынды -дан алынған деректер жақында дайындалған ҚОӨБ жобасының.

114. Халықаралық экологиялық ұйым бірлесіп бірнеше іс-шаралар өткіздіобъектілерде қанша инспекция бар. Маман және ұлттық серіктес 2018 жылдың тамыз және қыркүйек айларында. Болдыал қолданыстағы жол төселді және әлеуетті экологиялық маңызы бар учаскелер мұқият бағаланады.

115. Анықтау мақсатында бірқатар мүдделі тараптармен талқылаулар жүргізілді олардың жол жұмыстарының әсер ету деңгейі туралы түсініктер (Н бөлімін қараңыз). Алынған деректер мен ақпарат қосылды, ол қайда орынды, есепте БЭС, қоса алғанда ҚББ-да жасалған ұсыныстарЖобадан, мысалы, қатысты жөніндегі шараларды тұқы балықтарын қорғау, Елек езенінде жұмыстарды жүргізу үшін қажетті.

А.7 Құрылым есептің

116. Есеп АДБ-ның осы саладағы саясатына сәйкес жасалды қорғау шараларының (2009) келесідей:

А бөлімі: Кіріспе – қарастырылып отырған бөлімде кіріспе ақпарат қамтылған.

В бөлімі: Жобаның сипаттамасы – В бөлімінде сипатталғандайаютса жобаның қажеттіліктері және оның экологиялық жағдайлар. Сондай-ақ қамтамасыз ететітүрін көрсете отырып, жұмыс көлемі қажетті инженерлік жұмыстарды.

С бөлімі: Баламаларды талдау – Бұл ретте есептің бір бөлігіне талдау ұсынылды баламалар, соның ішінде "жобасыз" опциясы.

Д бөлімі: Құқықтық, саяси және әкімшілік баушін - Бұл бөлімде шолу берілген саяси тұрғыдай/заңнамалық базаның, сондай-ақ Қазақстанның экологиялық бағалауының жетекші принциптері.

Е бөлімі: Әдістеме – Есептің осы бөлігінде алдыңғыаяқтау әдістемесі қойылды БЭС, соның ішінде мониторинг, сауалнамалар, модельдеу және т.б. үшін қолданылатын процедуралар.

Ғ бөлімі: Қоршаған ортаның сипаттамасы – Есептің бұл бөлімінде аймақтық және жергілікті бастапқы экологиялық жағдайлар талқыланады. Бұл бөлім мыналарға қатысты бөлімшелерге бөлінген:

(i) физикалық орта: оның ішінде геология; топография; топырақ; климат; ауа сапасы; шу; жер үсті сулары; жер асты сулары және т.б.

(ii) Биологиялық орта: өсімдіктер мен жануарлар дүниесі, ерекше қорғалатын табиғи аумақтар.

(iii) Адамның қоршаған ортасы: демография; жұмыспен қамту және әлеуметтік-экономикалық жағдай; жерді пайдалану; инфрақұрылым (соның ішінде жергілікті кірме жолдар); мәдени мұра; археология; қалдықтарды кәдеге жарату және т.б. Қолданыстағы деректердегі маңызды олқылықтарды жою және елеулі жағымсыз әсерлер күтілетін тақырыптар мен салалар бойынша езекті ақпаратты жинау үшін сауалнамалар жүргізілді.

Г бөлімі: Қоршаған ортаға әсер ету және әсерді азайту шаралары – Г бөлімінде қоршаған ортаға ықтимал әсерлер сипатталған және оларды басқару үшін жұмсарту шаралары ұсынылған.

Н бөлімі: Қоршаған ортаны басқару жоспары – Бұл бөлімде келтірілген ҚОБЖ жобаны жобалау, салу және пайдалану кезеңдері үшін.

І тақырып: Жұртшылықпен кеңесу, ақпаратты ашу және шағымдарды қарау механизмі – І бөлімде мүдделі тараптарға консультация беру бойынша жүргізілген барлық іс-шаралардың қысқаша сипаттамасы келтіріледі. Сондай-ақ бөлімде экологиялық көрсеткіштерге қатысты шағымдарды шешу тетіктері көрсетілген шағымдарды қарау механизмі сипатталған.

Ж бөлімі: Қорытындылар мен ұсыныстар – Есептің қорытынды бөлімінде кез келген қалдық әсерлердің сипаттамасын қоса алғанда, қорытындылар мен ұсыныстар қамтылған.

В. Жобаның сипаттамасы

В.1 Жоба түрі және санаты

117. Жоба 89 км н қамтитын жолдарды қалпына келтіру жобасын білдіредіорал автомагистралі А-27 Ақтөбе мен Қандыағаш арасында Қазақстан Республикасындаан. Жоба жүзеге асырылатын болады ұсынылған екі айналма жолды қоспағанда, жол құқығы шегіндеАлға түбіндегі жолдардың (км 35-39) және Қандыағаш (88-104 КМ).

118. АДБ-ның экологиялық саясат саласындағы қолданыстағы саясатын негізге ала отырып қорғау шараларының (SPS 2009), берілген жоба санатқа жатады В туралыэктов АДБ. SPS 2009 сәйкес: *“Ұсынылып отырған жоба, егер оның әлеуеті жеткілікті болса, В санаты ретінде жіктеледі.ые жағымсыз әсерлер қоршаған ортаға тигізетін әсері онша қолайсыз, А санатындағы жобаларға қарағанда. Бұлар әсерлер белгілі бір объектіге байланысты, олардың кейбіреулері, егер бар болса, қажет еместимими, және көп жағдайда жеңілдету шаралары мыналарға қарағанда оңайырақ әзірленуі мүмкін А санатындағы жобалар Қажет бастапқы экологиялық сараптама.”*

В.2 Жобаның орналасқан жері

96. Жобалық жол оңтүстік бағыттан басталады. ақтөбенің шетінде, Ақтөбенің астанасы Облыстың. Жол тұтастай алғанда оңтүстік бағыт бойынша жүреді, ал оңтүстік бағытташамасы, Қандыағашқа жете алмайды Ақтөбеден оңтүстікке қарай 100 шақырым жерде. Жол салыстырмалы түрде тегіс және бір ауыл арқылы өтеді (Бестамақ) және обойдет тағы бірнеше, соның ішінде Алға және Қандыағаш.

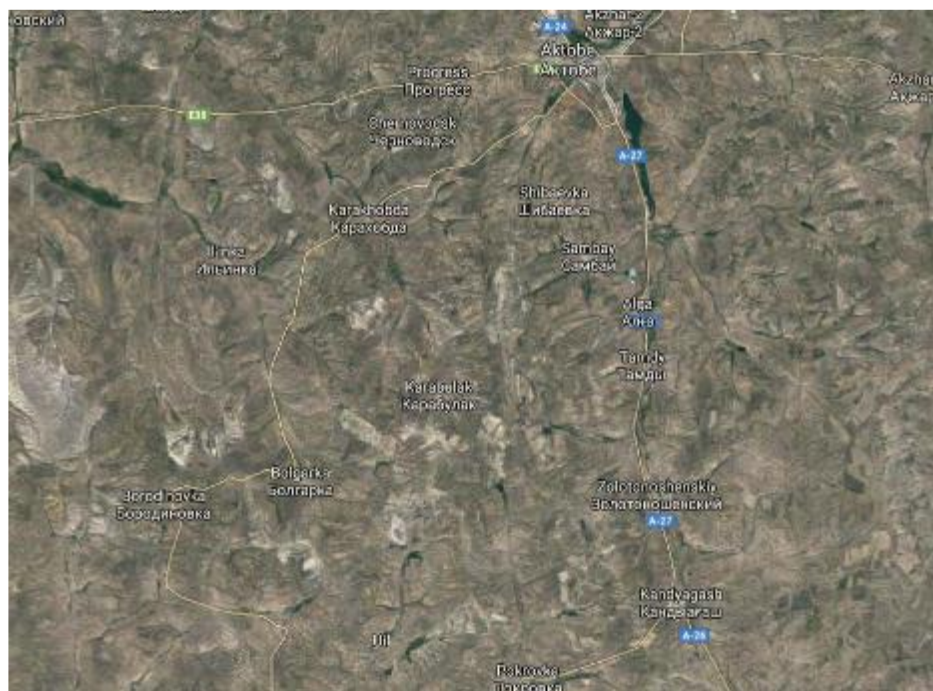
97. 2-суретте жобалық бөлменің орналасуы көрсетілген. Қазақстан контекстіндегі жолдар. 3-суретте аймақтағы жобалық жолдың спутниктік суреті көрсетілгенконтекстегі зығырмен. Жылы **А**

қосымшасында айналма жолдарды қоса алғанда, жобалық жолдың егжей-тегжейлі картасы ұсынылғанжәне, ал ішінде **В қосымшасында** ұсынылған жолдың экологиялық жағдайына шолу.

2-сурет: Жобалық жолдың орналасуы

3-сурет: Ақтөбе - Қандыағаш автожолы

В.3 Жобаға қажеттілік

119. Жолдар байланыс пен ұтқырлыққа ықпал етеді, бұл өсу мен дамудың қажетті шарты болып табылады, әсіресе Қазақстан үшін, әлемдегі теңізге шыға алмайтын ең ірі мемлекет, халықтың тығыздығы ең төмен елдердің бірі (бір шаршы шақырымға 6 адамнан аз), сонымен бірге Орталық

Азиядағы ең ірі және қарқынды дамып келе жатқан экономикаға ие. Ұсынылып отырған жоба Батыс Қазақстан көлік дәлізінің (БҚТК) негізгі бөлігі болып табылатын А-27 автожолының шамамен 89 шақырымын қайта жаңартуға мүмкіндік береді. Бұл өңірлік, атап айтқанда, батысқазақстандық автомобильдік байланысты және ұтқырлықты жақсартады, автомобиль көлігі қызметтерінің сапасы мен тиімділігін арттырады және елдің батыс бөлігінде инклюзивті экономикалық өсуге жәрдемдеседі.

120. Жер көлемі (шамамен 2,7 миллион км²) Батыс Еуропадағыдан шамамен 17,4 миллион тұрғынға (2014 жылғы жағдай бойынша) және бай табиғи ресурстарға қарағанда кеңістікте біркелкі таралмаған, сондықтан бүкіл ел бойынша тиісті жол-көлік инфрақұрылымын қамтамасыз ету өте маңызды. Стратегиялық тұрғыдан алғанда, Қазақстан Қытайдың қарқынды дамып келе жатқан нарықтарын байланыстыру үшін орасан зор әлеуетке ие және Шығыс Азия Ресеймен және Батыс Еуропамен автомобиль және теміржол арқылы, сондай-ақ Каспий теңізіндегі теңізге шыға алмайтын порттар арқылы байланысады. Мәселен, 2012 жылы Қазақстан арқылы транзитпен өтетін тауарлардың жалпы көлемі 17,8 миллион тоннаны құрап, одан түскен табыс 1 миллиард доллардан асты. Ұзақ қашықтықтар жол жүрудің айтарлықтай уақытына және аймақ ішіндегі және одан тыс жерлердегі нарықтарға қол жеткізу шығындарына әкеледі. Дүниежүзілік банктің зерттеуі бойынша, көлік шығындары тауарлардың түпкілікті құнының 8-11% -ын құрайды, бұл өнеркәсібі дамыған елдердің көпшілігінде шамамен екі есе көп. Осылайша, көлік инфрақұрылымын дамыту сектордың тиімділігін арттырумен бірге елдің әлеуметтік-экономикалық дамуын қолдауда ынталандырушы рөл атқарады.

121. Қазақстанның әлемдік экономикадағы табысты интеграциясы, басқа инвестициялармен қатар, елдегі жақсы дамыған көлік жүйесіне байланысты деп есептей отырып, үкімет 2007 жылдан бері Қазақстанның 2787 шақырымдық автожолын реконструкциялауда және/немесе жаңғыртудың участка Батыс Еуропа - Батыс Қытай халықаралық транзиттік дәлізінің (ЗЕ-БҚ) (сондай-ақ оны шын мәнінде халықаралық магистральдық дәлізге айналдыру үшін ОАӨЭЫ 1в және 6в дәліздері ретінде белгілі). Бүкіл жобаның құны 6,5 миллиард долларды құрайды және оны негізінен АДБ, Еуропалық қайта жаңарту және даму банкі (ЕҚДБ), Жапония Халықаралық ынтымақтастық агенттігі (JICA) және Дүниежүзілік банк сияқты даму жөніндегі серіктестер бірлесіп қаржыландырады.

122. Дәлізді қайта жаңартудың аяқталуына байланысты ЗЕ-БҚ стратегиялық маңызы бар және аймақтық ықпалы бар қосымша ұлттық көлік дәліздері, әдетте Орталық Оңтүстік (Астана / Алматы), Шығыс орталығы (Астана / Өскемен) және Батыс орталығы (Астана / Ақтау) деп аталады. дәліздерді үкімет және даму жөніндегі серіктестер әзірлейді. Бұлардың құны дәліздердің құны 6,6 миллиард долларға бағаланады және оларды 2016-2020 жылдар аралығында жүзеге асыру жоспарлануда.

В.3.1 Жобалық жол

123. А-27 автожолының осы учаскесін қайта жаңарту желіні модернизациялаудың жалпы бағдарламасының бір бөлігі болады, ол сонымен бірге Астана мен Каспий теңізіндегі Ақтау порт қаласы арасындағы байланыстарды жақсартады.

124. Тиісті техникалық қызмет көрсетпеу және көптеген жылдар бойы қалпына келтіру және/немесе қалпына келтіру жұмыстарының жүргізілмеуі салдарынан жол төсемі өз құрылымын жоғалтты, ал көпірлер мен су өткізгіштер аймақтағы өсіп келе жатқан өнеркәсіп пен саудаға қызмет көрсететін жылдам өсіп келе жатқан көлік ағынына өрең шыдайды. Өңірдің негізгі көлік артериясы болып табылатын және оны елдің қалған бөлігімен байланыстыратын жолдардың нашар жағдайы да жағымсыз әлеуметтік зардаптарға әкеліп соқтырды, өйткені ауыл тұрғындары өздерін біршама ажыратылған және қалалар мен аудан орталықтары тастап кеткендей сезінеді. Жол қатынасы бұл, әсіресе, елдің батыс бөлігі үшін дамудың шешуші проблемасына айналды.

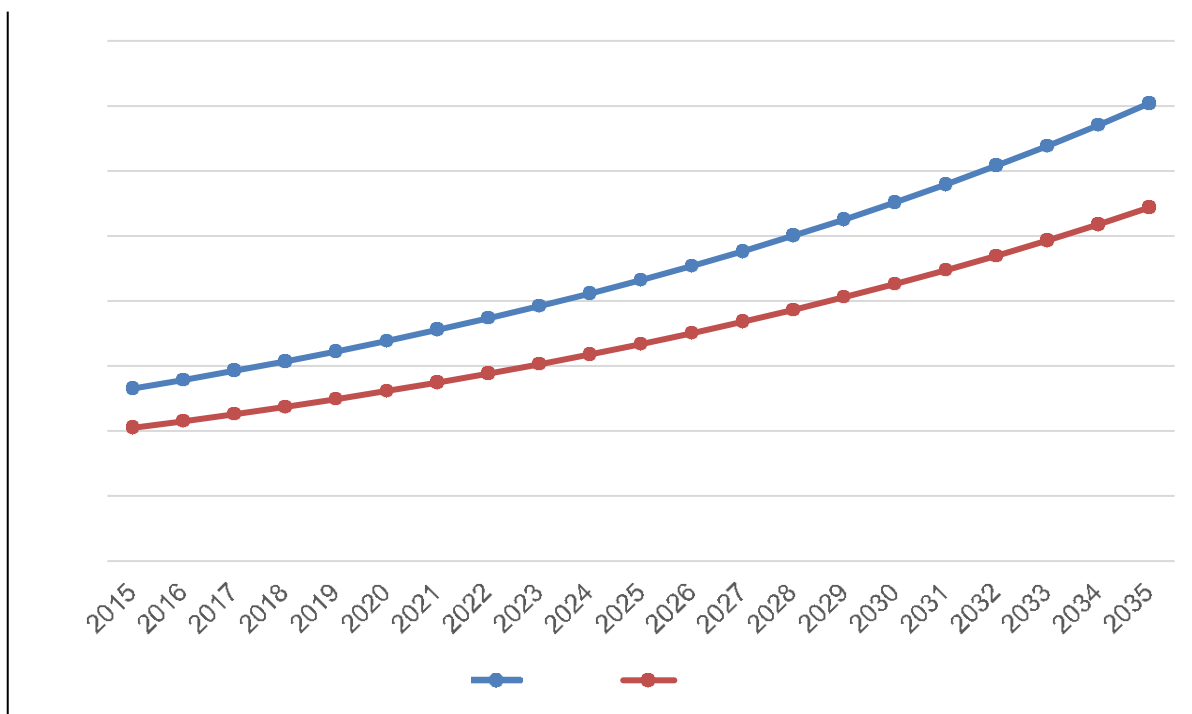
125. Аймақтық сауда мен транзиттік тасымалдаудан түсетін пайдадан басқа, бұл жолды жаңарту жергілікті қауымдастықтар үшін нарықтар мен әлеуметтік қызметтерге қолжетімділікті жақсартады және мұнайға жатпайтын секторлардың дамуын ынталандырады, бұл өз кезегінде

кезек, жұмысқа орналасуға көбірек мүмкіндіктер туғызады және аймақтардағы өмір сүру деңгейін арттырады.

126. Инвестициялар және даму министрлігі ретінде (ӘЛЕМ) және оның Автомобиль жолдары комитеті (АЖК) жалпыұлттық жол желісін жаңғыртудың келесі кезеңіне өту, жалғастыру көліктің тиімділігі мен қызмет көрсету сапасын одан әрі арттыру үшін институционалдық даму мен елеуетті арттыру қажет, яғни. әзірленген функцияларды кейіннен енгізу және т ауқымын кеңейтууа, не жақсы жұмыс істеді. Тиімсіздіктің негізгі проблемасы теңгерімсіз жол қозғалысына байланысты автомобиль көлігі жүйелеріқарым-қатынаспен және тозған жолдармен сапасыз қызметтермен бірге, бұл трансферді арттырадыспорттық шығындар мен шектеулер елдің әлемдік экономикаға интеграциялануы. Бұл, сайып келгенде, кедергі келтіреді.т тұрақты әлеуметтік және экономикалық даму. Соңғы есептер көрсетті, жолдардың кейбір учаскелерінде не бар халықтың әл-ауқатының нашарлауына байланысты ағынынтің өсуі іс жүзінде терісжолдардың тұруы және адамдардың құлықсыздығы жолды пайдалану.

127. Қазавтожолдың бағалауы бойынша жол қозғалысы қалпына келтірілдіжолда ұлғаятын болады жобаның 20 жылдық өмірлік циклі ішінде жыл сайын орта есеппен 5%-ға өсті. Сурет 4: Жол қозғалысының болжамдары, 2015-2035 жылдар с негізінде тасымалдау көлемінің болжамды ұлғаюын көрсетедікептелістер туралы соңғы мәліметтер 15 КМ-ДЕ (Ақтөбе) және 98 КМ-де (Қандыағаш).

4-сурет: 2015-2035 жылдарға арналған жол қозғалысының болжамдары

94. Ұсынылған деректерге сәйкес БЭС Ақтөбе – Мақат (2015), Ақтөбедегі А-27 учаскесінде тіркелген апаттардың көпшілігі жоғары жылдамдыққа байланысты көліктердің аударылуының салдары болып табылады, бұл апаттар санымен салыстырғанда өлім-жітімнің көп болуына әкелді. Жолдардың жағдайы мен геометриясын жақсарту жан басына шаққандағы жол-көлік оқиғаларының деңгейін төмендетуге көмектеседі.

В.4 Жолдарды жобалау

В.4.1 Жол стандарттары

128. А-27 автомобиль жолы "Ақтөбе-Атырау - РФ шекарасы (Астраханға дейін)» ол халықаралық автомобиль жолы ретінде жіктеледі және ҚР ҚНЖЕ 3.03.09-2006 1-кестесінің А қосымшасына

сәйкес және халықаралық маңызы бар автомобиль жолы болып табылады, оған басқа жолдардан тек жол айрықтары арқылы жетуге болады. Жобалық жол 1-санаттағы жол ретінде 11 КМ мен 89 КМ аралығында және 2 санаттағы жол ретінде 89 КМ мен 100 КМ аралығында салынады. 1-кестеде ҚНЖЕ көрсеткіштері және олардың жобаға қалай енгізілгені көрсетілген.

Кесте 1: 1 санат - Жалпы стандарттар

Параметрлердің сипаттамасы	ҚНЖЕ 3.03-09.2006 бойынша көрсеткіштер*	Жоба
Жол санаты	I -B	I -B
Есептік қозғалыс жылдамдығы, км/сағ	120	120
Қозғалыс жолақтарының саны, бірлік	4	4
Қозғалыс жолақтарының ені, м	3.75	3.75
Жүріс бөлігінің ені, м	15,0	15,0
Бөлу жолағының ені, м	кемінде 5 м	5.0
Жол жиегінің ені, м	3.75	3.75
Түрі бойынша бекітілген қозғалыс жолағының ені басты жолдың:		
- бөлу жолағы жағынан, м	1.0	1.0
-жол жиегі жағынан, м	Кемінде 0,75 м	0,75 м
Жер төсемінің ені, м	27.5	27.5
Жүріс бөлігінің көлденең еңісі және нығайтылған жолақтың,	20	20
Көлденең еңіс жол жиектері,	40	40
Максималды бойлық еңіс,	40	40
Ең қысқа қашықтықта көріну, м		
а. дейін аялдамалар	300	300
б) қарсы келе жатқан автомобиль	-	-
Нқисықтың ең кіші радиусы		
а) жоспарда, м	800	1200
б) бойлық профильде:		
- дөңес, м	15000	30000
- ойыс, м	5000	15000
Үйінді еңісінің биіктігі 3,0 м-ге дейінгі еңістің тіктігі	1:4.0	1:4.0

2-кесте: 2-санаттағы жол қозғалысы стандарттары

Параметрлердің сипаттамасы	ҚНЖЕ 3.03-09.2006 бойынша көрсеткіштер*	Жоба
20 жылдық мерзімге	6000-нан 14000-ға дейін	8578

қозғалыстың есептік қарқындылығы мерзімі, МЕ/тәу		
Есептік қозғалыс жылдамдығы, км/сағ	120	120
Қозғалыс жолақтарының саны, дана	2	2
Қозғалыс жолағының ені, м	3.75	3.75
Жүріс бөлігінің ені, м	7.5	7.5
Жол жиегінің ені, м	3.75	3.75
Бекітілген жолақтың ең кіші ені жол жиектері, м	0.75	0.75
Жол төсемінің ені, м	15.0	15.0
Жүріс бөлігі мен бекінген ауданның қиылысы аймақ, ‰	20	20
Еңіс жол жиектері, ‰	40	40
Ең үлкен бойлық градиент ‰	40	32
Көрінудің ең аз қашықтығы, м		
а. дейін аялдамалар	250	250
б) қарсы келе жатқан автомобиль	450	450
Нқисықтың ең кіші радиусы		
а) жоспарда, м	800	1200
б) бойлық профилде:		
- дөңес, м	15000	15015
- ойыс, м	5000	13112
Жүріс бөлігінің тегіс пішінді бұрылыстары қисықтардың радиустары жоспарда болғанда, м	2000	2000

В.4.2 Көлденең қималар

129. Келесі суреттерде 1-в және 2-санаттағы жол санаттары үшін типтік жол қималарының сызбалары берілген.4-суретте ауылдық жерлерден өтетін трассаның көп бөлігінде қолданылатын 1-в санатындағы жолдың типтік қимасы көрсетілген. 8 суретте көрсетілген 1-в санаттарының көлденең қимасы қалаларда, жылы атап айтқанда Бестамақта. Көлденең қимада бұл аумақта көшелерді жарықтандыру, сондай-ақ ұсынылатын шуға қарсы тосқауылдардың орналасуы қамтамасыз етілетіні анық көрсетілген. Сондай-ақ, негізгі жабынның екі жағында тайғақ жолдардың болуына назар аударыңыз.

В.4.3 Жол төсемі

130. Барлық қолданыстағы жүріс бөлігі асфальтбетоннан жасалған. Қазіргі уақытта жол жамылғысының қалыңдығы 2-ден 12 см-ге дейін. Жүріс бөлігінің ені 5,7-ден 9,6 м-ге дейін өзгереді.Қолданыстағы жол төсемінің жағдайы қанағаттанарлықсыз, көбінесе өте нашар. Онда ойықтар, сынықтар, чиптер, көптеген жарықтар мен чиптер бар. Кейбір жерлерде шұңқырларды жөндеудің іздері көрінеді. Қолданыстағы жол төсемінің бұзылуы 10-нан 70%-ға дейін құрайды. Жол жиектері аласа және нығайтылмаған, кей жерлерде шөп басқан.

5-сурет: Жол төсеміндегі жолтабандар, шамамен 80 км

131. Тапсырыс беруші мен жобалау тобының жол төсемінің жобалық нұсқаларын салыстыру нәтижелері бойынша жоба үшін қабылданған жол төсемінің дизайны келесідей:

- BND - 70/100 битумында тозуға төзімді SMA-20 қабаты, қалыңдығы $H=5$ см. $E=3600$ МПа.
 - БНД - 70/100 битумында I сортты ыстық кеуекті ірі түйіршікті асфальтбетон қоспасынан жасалған битумды байланыстырғыш, қалыңдығы $H=10$ см. $E=2200$ МПа.
 - Қалыңдығы $H=12$ см БНД - 100/130 II сортты битумдағы ыстық кеуекті ірі түйіршікті асфальтбетон қоспасынан жасалған битум негізі. $E=1400$ МПа.
 - МЕМСТ 25607 бойынша ірі түйіршікті қиыршық тас негізі С-4, қалыңдығы $H=18$ см. $E=270$ МПа.
 - Жер асты қабатының топырағы - ауыр саздақ, 25% ГСМ +4% цемент М-300 шаңы+ферменттік препарат
- 0,0303л/1 м³ $H=0,20$ м. $E=250$ МПа.
- Жер асты қабатының топырағы – ауыр саздақ және құмды. $E=50$ МПа.
 - Құрылымның жалпы қалыңдығы 65 см
 - Жол төсемінің адгезиясын жақсарту үшін битумды эмульсияны ірі түйіршікті негізге және байланыстырғыш затқа сәйкесінше 0,7 және 0,3 л / м² жылдамдықпен құю арқылы жабысқақ қабат пен праймер қабаты жағылады.

6-сурет: Жарылған жол төсемі, Бестамақ

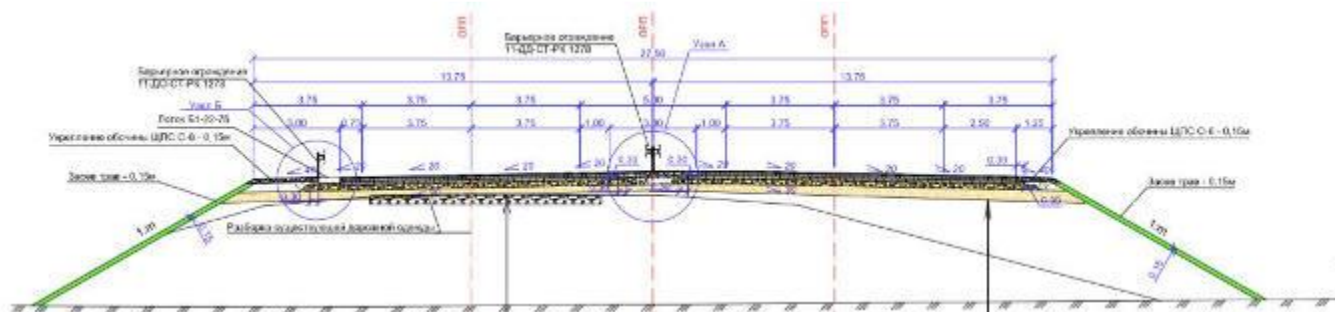
В.4.4 Түйісулер, қиылыстар және жол айырықтары

132. Жобада 20 жолайрық, сондай-ақ бағдаршаммен реттелетін үш қиылыс қарастырылған. Жол айырықтарының орналасуын жоспарлардан көруге болады **А қосымшасы**. Негізгі және іргелес жолдардың жүріс бөлігінің шеттерінің түйісуі орындалады өтпелі және айналмалы қисықтар. Жол қиылыстары мен түйіспелері 503-0-51.89 "Жолдардың қиылыстары мен түйіспелері бір деңгейде" типтік жобасының ұсыныстарын ескере отырып жобаланған, бөлу жолағы бар I-b санатындағы жолдар үшін түйіспелер саны ҚНЖЕ нормаларына сәйкес қабылданады. .

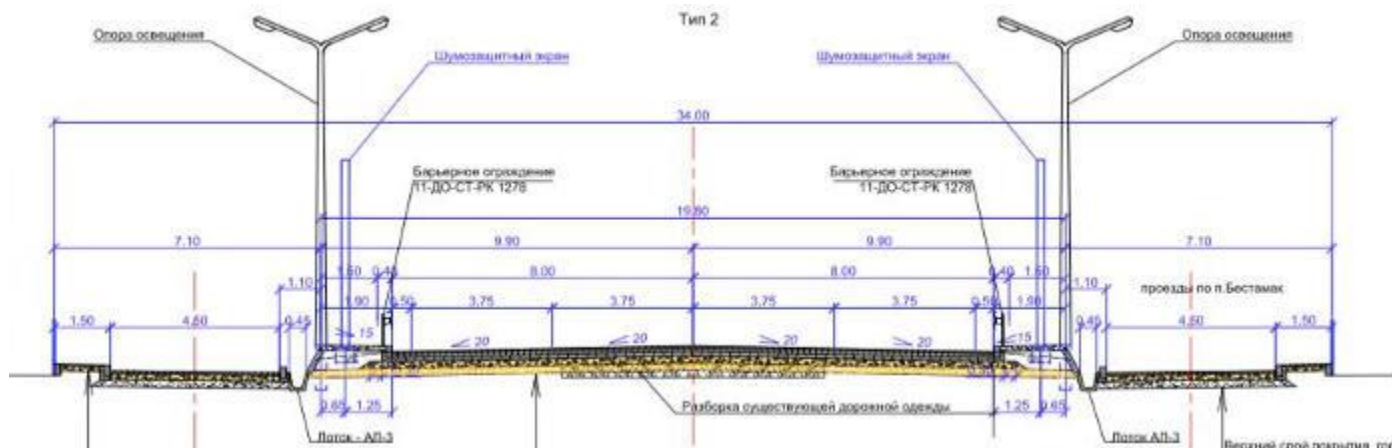
133. Жоба аясында үш қиылыс жоспарланған:

- Алға қаласының маңындағы екі деңгейлі жол айрығы (айналма жолдың басы, км35) - Екі деңгейдегі жолайрық Алға қаласын айналып өтудің басында жобаланған. Алға қаласына апаратын қолданыстағы жолды оң жақ кіреберіс ретінде пайдалана отырып, Ақтөбеге қарай қосымша бұрылыспен екі деңгейлі құбыр айрығы жобаланған.
- Алға қаласының маңындағы екі деңгейлі жолайрық (айналма жолдың соңы, км 49) - Екі деңгейлі жолайрық қазіргі жолдың көшеден шығатын қиылысында жобаланған. Алға қаласы Атырауға қарай. Екі деңгейдегі жол айрығы түрі бойынша жобаланған – құбыр арқылы, Қандыағашқа қарай қосымша бұрылыспен, қолданыстағы жол айрығы бойынша.ороге дейін қалаа Алға оң жақ пандус сияқты.
- Қандыағаш қаласының маңындағы екі деңгейлі жол айрығы (айналма жолдың басы, 84+805 шақырым – жол айрығы түрі бойынша жобаланған – құбыр арқылы Ақтөбеге қарай қосымша бұрылыспен. оң жақ кіреберіс ретінде Қандыағаш қаласына апаратын қолданыстағы жол.

Сурет 7. Типтік көлденең профиль (1-б санаты)

Сурет 7. Бкөлденең профиль қалаларда (1-б санаты)

134. Негізгі жолдың жүріс бөлігінің негізгі жолақтарынан басқа, жол айрықтары үшін пандустарға бірқалыпты кіруді немесе шығуды, түзу қозғалысқа кедергілерді жоюды, қозғалысты басқаруды жақсартуды және жақсартуды қамтамасыз ететін аралас үдеу және тежеу жолақтары бар. қауіпсіздік. Оң жақтағы шығулар үшін біріктірілген үдеу және тежеу жолақтарының ұзындығы ҚР ҚНЖЕ талаптарына сәйкес белгіленеді 3.03-09-2006 , негізгі жолға және бойлық еңіске сүйене отырып, жобалық жылдамдығы 120 км/сағ. Оңға және солға бұрылу бұрылыс пандустары 40% еңіспен қабылданады.

135. Жолайықтардың орналасуы А қосымшасында көрсетілген жоспарларда көрсетілген.

В.4.5 Көпірлер, жол өтпелері, жерасты және жол өтпелері

136. Жоба аясында тоғыз көпір қарастырылған. Барлық көпірлер ҚНЖЕ 2.05.04-84 (Көпірлер мен су өткізгіштер) сәйкес жобаланған.

3-кесте: Көпірлер

№	ӨК	Су ағынының атауы	Ұзындығы (м)
1	14.9	Жоқ (су қоймасына кіру)	12.60
2	18.0	Құмсай өзені	48.7
3	24.2	тамды өзені	51.70
4	30.2	батпақты өзені	21.6
5	38.5	р. Елек	150.8
6	48.7	р. Елек	150.8
7	55,1	р. Таласбай	45.7
8	67.7	батпақты өзені	63.7
9	70.4	Р. Таласбай	45.7
10	82.4	Табантал өзені	42.7

137. Төрт жол өтпесі былайша жоспарланған:

Кесте 4: Жол өтпелері

№	ӨК	Ауыл	Ұзындығы (м)
1	км 5.60	Мұғалжар ауданы	83
2	Станциядағы жол айрығындағы өтпе жол. Алға қаласы (айналма жолдың басы)	Алға	66
3	Алға қаласы станциясындағы жолайықтағы жол өтпесі (айналма жолдың соңы)	Алға	66
4	КМ84	Теміржолдағы жол өтпесі, Алға	66

138. Екі жерасты өткелі көрсетілгендей мал қозғалысына арналған Төмендегі кесте. Сонымен қатар, өтуге мүмкіндік беретін тағы екі су өткізгіш құбыр жобаланған ірі қара малға малу.

Кесте 5: Ауылшаруашылық жерасты өткелдері

№	ӨК	Орын	Ұзындығы (м)
1	КМ27	Бестамақ	12
2	КМ29	Бестамақ	12
3	КМ74	Мұғалжар ауданы	8,5
4	КМ78	Мұғалжар ауданы	8,5

139. Басында, ортасында және соңында реттелетін бағдаршамның үш өткелі жобаланған. Бестамақ ауылының. Бірінші және екінші бағдаршамның арақашықтығы 650 м, екінші мен үшіншінің арақашықтығы 350 метр болады.

В.4.6 Дренаждау

140. Жұмыс жобасы аясындағы жасанды құрылыстарды зерттеу нәтижелері бойынша су өткізгіш құбырлардың жағдайы нашар. Барлық құбырлардағы ақаулардың саны құбыр арқылы толтырудың жеткіліксіздігі болып табылады, ол 0,5 м болуы керек (SNip 2.05.03-84 *) және көлбеу қорғаныстың болмауы, бұл әсіресе жағалаудың бұзылуына және оның құбырдың кірісі мен шығысында шайылуына әкеледі. .

141. Сонымен қатар, қолданыстағы су өткізгіш құбырлар күтілетін жаңа жүктемелерге және 1-санаттағы жолға қойылатын нормативтік талаптарға арналмаған, сондықтан барлық құбырлар бөлшектелуге жатады. Жоба бойынша 50 су өткізгіш құбыр орнату қажет, оның ішінде

- d = 1,5 м – 17 дана.
- d = 2 x 1,5 м 10 дана.
- d = 3 x 1,5 м - 9 дана.
- d = 2,0 x 2,0 м – 2 дана.
- d = 2,0 x 2,5 м – 5 дана.
- d = 4 x 2,5 м – 8 дана.

142. Көлемі 4x2,5 м болатын су өткізгіш құбырлар малға арналған жерасты өткелдері ретінде де пайдаланылатын болады.

143. КМ21+680, КМ34+289 және ш-қа Қандыағашқа кіреберіс ауданындағы топырақ портландцементтегі бетонға агрессивті. Осылайша, бұл жерлерде сульфатқа төзімді цементтерді қолдану міндетті болып табылады.

В.4.7 Қоршау

144. Жануарлардың жолдың жүріс бөлігіне түсуіне жол бермеу үшін Жоба бойынша едәуір қоршау қаралды жолдың екі жағында да.

В.4.8 Демалыс аймақтары

145. Жоба сегіз демалыс аймағын көздейді. Барлығына демалыс аймақтарында алдын ала сақтандырылдыкелесі жабдықтар жабдықталады:

- Жолаушылардың демалуына арналған қалқа.
- Автокөліктерді тексеруге арналған эстакада.
- Қоқыс контейнерлерін, қоқыс жәшіктерін орнату.
- Дәретханалар мен оларға жаяу жүргіншілер жолдарын салу.

В.4.9 Автобус аялдамалары

146. Жоба қоғамдық көлікті күтіп тұрған кезде желден, жаңбырдан және күннен адамдарды орналастыруға арналған павильондары бар 18 автобус аялдамасын қарастырады. Автобус аялдамалары мен демалыс аймақтары қамтамасыз етедію503-05-8.84 "Автобус аялдамалары мен тұрақтары және олардың жабдықтары" типтік шешімдеріне сәйкес техникалық регламенттер.

В.4.10 Айналымдар

147. Жобада көлік құралдарын қарама-қарсы бағытта бұру үшін қажетті бұрылыстарды салу көзделген бағыттар және. 14 айналым жобаланған, оның 8-і Атырау бағытына бағытталды және 6-сы Ақтөбеге қарай бағытталды.

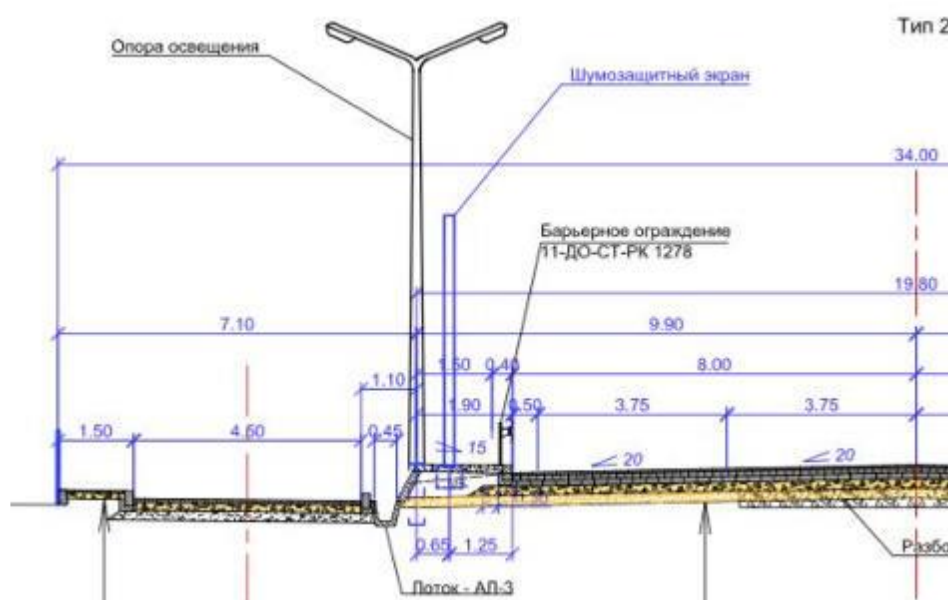
В.4.11 Қауіпсіздік жол қозғалысы және жолды жайластыру

148. Жобада ҚР ҚНЖЕ 10.10 тармағына сәйкес техникалық қауіпсіздік құралдары қарастырылған 3.03-09-2006* және ҚР СТ 1412-2010. Жолды жайластырудың қолданыстағы элементтері (жол белгілері, сигналдық бағаналар мен қоршаулар) бөлшектеліп, 1-б және 2-санаттағы жолдардың жобалық талаптарына сәйкес жаңа жол жиһаздары орнатылады.

В.4.12 Шудан қорғайтын қалқандар

149. Жобада Бестамақтағы шудан қорғайтын экрандар көзделген. Есептеулер жобалаушылардың болжанатын болжамды шу деңгейі кедергілердің биіктігі шамамен үш метр болуын талап етеді.

9-сурет: Шуды оқшаулау, бестамақ

В.4.13 Жол-пайдалану және жөндеу бөлімшелері

150. **Жол-пайдалану бөлімі – ДЭЧ-11 Ақтөбе қаласында** – Учаске ДЭЧ-11 орналасқан оңтүстік бөлігінің Ақтөбе. Келесі ғимараттар мен құрылыстар жобаланатын болады және салынған:

- Әкімшілік ғимарат (жертөлесі жоқ бір қабатты ғимарат, жоспар бойынша тікбұрышты бойлық жүк көтергіш қабырғалар. Еденнің биіктігі - 2,5 м Осьтердегі өлшемдері 23,18×12,14)
- Ржөндеу-механикалық цех;
- Материалдық-техникалық қойма (бір қабатты ғимарат, жоспар бойынша өлшемдері 18,0 × 9,0 м осьтерінде тікбұрышты пішінді. Бөлмелердің биіктігі 4,1 м. Жалпы алаңы қойма жайлары – 87,75 м2);
- Материалдарды сақтауға арналған қалқа;
- Жабдықтарға арналған қалқа;
- Қазандық бөлмесі;
- Бақылау-өткізу пункті;

- Жылу пункті (ось өлшемдері 19,2×11,2 м болатын жоспар бойынша тікбұрышты пішінді 1 қабатты ғимарат. Үй-жайлардың биіктігі -2,5 м);
- Жылы тұрақ;
- Су бұру құрылыстары (жерасты, габариттік өлшемдері: Ø1600мм, L=5400мм. КПН-4 маркалы аралас құм-мұнай ұстағышы арматураланған шыны талшықтан жасалған, өнімділігі 4л/сек. Габариттік өлшемдері: Ø1600мм, L=5400мм. Ø1000мм (2 дана) техникалық ұңғымалармен бірге. Сору коллекторының тереңдігі 2,5 м-ден аспайды); және
- Бақылау эстакадасы.

151. Кіреберіс жол ДЭЧ-11 асфальт төселген айналма жол жағынан қамтамасыз етілген Жаңа Алжан ұн комбинатының жанынан өтетін бетон жабыны. Техникалық параметрлер ДЭЧ-11 төмендегі кестеде келтірілген.

Кесте 6: ДЭЧ-11 техникалық параметрлері

№	Параметрлері	Өлшем бірлігі	Саны
1	Жер учаскесінің ауданы	Га	2,0
2	Құрылыс алаңы	м2	3530,58
3	Асфальтбетон жабынының алаңы	м2	12120,0
4	Тасты аймақ	м2	781,0
5	Жасыл аймақ	м2	5338,0
6	Құрылыстың тығыздығы	%	17,65
	Көгалдандырудың тығыздығы	%	27,9

152. Кіреберіс жол кіру үшін салынады ДЭЧ-11. Ұзындығы кіреберіс жол жолдар 126,66 м.

153. Схемасы және орналасуы ДЭЧ-11 келтірілген **Қосымшада Л.**

154. **Қандыағаш қаласындағы жол-пайдалану басқармасы (ЖПУ)** - Құрылысқа арналған алаң ДЭУ жобалық жолдың 98 шақырымында орналасқан. Қандыағаш учаскеден 1,5 шақырым жерде орналасқан ДЭУ. Учаскенің ауданы 3681,18 м2. Құрылыс мерзімі – 18 ай. ДЭУ сияқты типтегі ғимараттар мен құрылыстарға ие болады ДЭЧ Ақтөбеде.

155. Орналасуы ДЭУ сондай-ақ көрсетілген **Қосымшада Л.**

В.5 Жұмыс көлемі

В.5.1 Жобаның кезеңдері

98. Жоба бірнеше кезеңде жүзеге асырылады:

1. **ТЭН/жобалау кезеңі** – ұлттық консультанттар тобы Жобалық жолдың жобасын, сондай-ақ Тендерлік құжаттарды дайындады. БЭС ҚОБЖ ерікт ұсынылды әлеуетті мердігерлерге саудасаттыққа арналған құжаттамасы бар, бірақ жоқ болып табылады келісімшартлармен Құжаттармен. Олар әлеуетті жеткізушілерге ұсынылады мердігерлікчикам тек бастапқы үшін ақпараттың және жобаның контекстін түсіну.

2. **Құрылыс кезеңі.** Бұл кезеңде келесі шаралар қабылданатын болады:

- **Жерді сатып алу** - Шарттарға сәйкес Саясатпен АДБ, учаскенің кез келген бөлігінде құрылыс жұмыстары басталғанға дейін Тапсырыс беруші мыналарды дайындауы керек Бжерді алып қою және қоныс аудару жөніндегі лан (ПИЗП), АДБ мақұлдауын алу, содан кейін жоспарды жүзеге асыру және жерді сатып алу.

• **Жоспарн қоршаған ортаны басқару нақты учаскенің** (ПУОСКУ) – қамтамасыз ету үшін ҚОБЖКУ өзін таныстырды инженерге кез келген жұмыс орнына меншік құқығын қабылдағанға дейін кемінде 10 күн бұрын қарауға. Қолжетімділігі учаскеге дейін тыйым салынады ПУОСКУ инженер қарайды және жобаны басқару жөніндегі кеңесші бекітеді.

• **Алаңды тазалау бойынша жұмыстар.** Жұмыстарға келесі жұмыстар кіреді алаңды тазарту бойынша немесе сызбаларға немесе Инженердің нұсқауларына сәйкес жобалық жолдың оң жақ бөлігінің жанында:

- Тазалау және қазу.

- Жол белгілерін, белгілерді және олардың негіздерін бөлшектеу және жою.

- Іргетастарды, іргетастарды, пирстерді, тіреу қабырғаларын, жағалауды нығайту және су жолдарын қорғау жұмыстарын қоса алғанда, қолданыстағы көпірлерді бұзу, бөлшектеу және кедеге жарату.

- Бөлшектеу және қолданыстағы су өткізгіштерді, кіру және шығу құбырларын кедеге жарату құрылымдар, бастар, бетон арықтар, каналдарды төсеу және эрозияға қарсы жұмыстар жұмыс істейді.

- Жол бойындағы кез келген басқа табиғи немесе жасанды нысандарды алып тастау.

- Барлық өсімдіктер мен қоқыстарды белгіленген шектерде жою және жою жолақтар бөліп беру.

• **Ауыстыру қолданыстағы қызметтердің.** Жұмыстарға мыналар кіреді ауыстыру барлығы қызметтердің, жолақтағы жобалық жолдың құрылысына әсер ететіндер бөліп беру. Төмендегілерді қоса алғанда қызметтер

- су құбыры

- электрмен жабдықтаудың әуе желілері

- газ құбырлары

- жерасты телефон кабельдері

- кәріз желісі

• **Құрылыс жұмыстары** – СРО негізгі кезеңдері құралдар сипатталған толығырақ төменде.

3. **Пайдалану кезеңі** – жұмыстарды қабылдау күнінен басталады Тапсырыс берушімен.

В.5.2 Көпірлер

156. Жаңа көпірлердің құрылысы келесі бөліктерді қамтиды, бірақ олармен шектелмейді:

конструкциялар және ілеспе жұмыстар:

(i) Негіздеме.

(ii) Көпір тіректерін қоса алғанда, негіз.

(iii) Үстіңгі құрылым, оның ішінде кеңейту және кеңейту қосылыстарының құрылысы және соқпақтар.

(iv) Жабу жағалаулар, соның ішінде гидроқшаулағыш, дренаж, тұтқалар және құбырлар қызметтердің.

(v) Өтпелі тақта.

(vi) Тіректердің алдындағы және айналасындағы беткейлерді өңдеу.

(vii) Айналма жолдарды салу және күтіп ұстау.

(viii) Су жолдарының учаскелерін шайылудан және эрозиядан қорғау және қорғауита өзен жағаларының ағысы бойынша жоғары және көпір өткелінен төмен қарай, сондай-ақ ескі іргетастарды бөлшектеу және су жолдарынан ішкі құрылымдар.

(ix) Толық көпірге қажетті барлық қажетті және күтпеген заттар.

(x) Барлық жаңа және кеңейтілген көпірлер күтілетін 100 жылдық қызмет мерзіміне есептелген.

В.5.3 Су өткізгіш құбырлар

157. Жобалау жұмыстары жобалау мен құрылысты қамтиды көлденең дренажды құрылыстар (су өткізгіш құбырлар), оның ішінде кіру және шығу құрылыстары және соған сәйкес байланысты жұмыстар Ерекшелікпен. Көлденең дренаж бойынша жұмыс көлеміне мыналар кіреді:

- Ескі, құрылымдық жағынан ақаулы немесе көлемі кіші қолданыстағы су өткізгіштерді толығымен ауыстыру;
- Қолданыстағы су өткізгіш құбырларды тиісті конструкцияда және жақсы жағдайда кеңейту;
- Бұрын көлденең дренаж болмаған жерлерде жаңа су өткізгіштердің құрылысы;
- Ішінара немесе толығымен лайланған қолданыстағы су өткізгіштерді тазарту;
- Қолданыстағы су өткізгіш қосылыстарын, бастарды, бүйір қабырғаларды басқа жөндеу, сондай-ақ эрозиядан қорғау жұмыстары; және
- Жуудан жаңа қорғаныс құрылысы және каналдарды төсеу жұмыстары.

В.5.4 Басқа дренаждық құрылыстар

158. Жүріс бөлігінен және барлық басқа жол төсемдерінен жерүсті ағыны, сондай-ақ үйіндінің кез келген кесінділері мен еңістері бойлық арқылы ағызылуы тиіс. дренаждар, көлденең қимаға, арна беткейлеріне, кері деңгейлерге және дренаждарға арналған. Жұмыстарға мыналар кіреді құрылыс қалалық және ауылдық жерлердегі дренаждық жүйенің элементтері түрлері, өлшемдері, сыныптары және осы жұмысқа қойылатын материалдарға қойылатын талаптар жоғарыдағы үлгілік қима сызбаларында көрсетілген.

В.5.5 Жер жұмыстары

159. Жұмыстар құрылысқа қажетті жер жұмыстарының мынадай түрлерін қамтиды Жобалық жолдың және барлық ілеспе жұмыстар:

1. Топырақтың үстіңгі қабатын алып тастау.
2. Құрылыс үйінділер.
3. Жер төсемінің құрылысы.
4. Жер қазу және қолданыстағы тротуар материалдары мен қолданыстағы материалдарды алып тастау үйінділер.
5. Жарамсыз материалдарды алып тастау және ауыстыру.
6. Құрылымдық жер жұмыстары.
7. Бүйірлік және көлденең дренажды салу үшін қазу.
8. Қолданыстағы коммуникацияларды алып тастауға және тасымалдауға арналған жер жұмыстары.
9. Көпірлерді, тіректерді салу үшін қажетті барлық толтырғыштар қабырғалардың немесе басқа жер жұмыстарының, тірек конструкциялары, көлденең дренаждық құрылымдар және олармен байланысты жұмыстар, бүйірлік дренаждар және эрозияға қарсы жұмыстар.

10. Барлық құрылымдық, көлденең дренаждар, бүйірлік дренаждар немесе тротуар жұмыстары үшін төсемдер мен сүзгілерді дайындау.

11. Кез келген басқа ілеспе жұмыстарды орындау үшін қажетті қазу, толтыру немесе толтыру.

В.5.6 Қолданыстағы жолды жөндеу

160. Шт шеңберінде Алға қаласындағы қолданыстағы жол учаскесі және қолданыстағы Қандыағашқа баратын жолдың 2,3 шақырымы жөнделетін болады. Жұмыстар қолданыстағы қабатты алып тастауды қамтиды асфальта және жаңа қабатты төсеу. Бұл жерлерде жолдардың кеңеюі немесе трассаның өзгеруі болмайды, тек қолданыстағы жабынды жөндеу қажет.

В.5.7 Құрылыс жабдықтары

161. 7-кестеде қажетті негізгі жабдықтардың болжамды тізімдері келтірілген кезеңнің құрылыс. (қоса алғанда емес туннельдерді қазуға арналған жабдық).

Кесте 7: Негізгі жабдықтар

№	Жабдықтың түрі және сипаттамасы	Қажетті ең аз мөлшер
1	Бульдозер (>245 HP)	4
2	Экскаватор (>100HP)	12
3	Тау жыныстарын қоса алғанда, өнімділігі кемінде 150 м3/сағ жылжымалы типті ұсақтау-сұрыптау қондырғысы материалдарды жууға арналған жабдық	2
4	Алдыңғы тиегіш (>135 HP)	15
5	Бетон зауыты (>150 м3/сағ)	2
6	Автогрейдер (>135 HP)	10
7	дірілдеткіш ролик (> 13 т)	8
8	Самосвал (10 т)	30
9	Самосвал (16 т)	30
10	Жылжымалы бетон тасымалдаушылар (>25 т)	25
11	Транзиттік араластырғыш (>6 м3)	6
12	Кран (100 тонна)	4
13	Кран (250 тонна)	2
14	Байналмалы әрекеттегі урилді машина	8
15	Үңгілеу комбайны	2
16	Экскаватор балғасы	8
17	Бұрғылау балғасы	8
18	Автоматты берумен пневмотұрақты	4
19	Автобетон араластырғыш сорғы	10

В.5.8 Қызметкерлер

162. Құрылыс кезеңі Км11-52 үшін шамамен 31 айға және км52-100 үшін 33 айға созылады, ал 300-ге жуық тікелей жұмысшылар күтіледі. х орындар қолжетімді болады құрылыстың шарықтау шегінде. Учаскелер бөлінетін болады 2 лотқа. Құрылыс кезеңінде қажетті дағдыларды бөлу келесідей болады:

i) білікті жұмыс күші: 58%;

ii) жартылай білікті жұмыс күші: 20%; және

(iii) Біліктілігі жоқ жұмыс күші: 22%.

В.6 Материалдар мен құрылыс нысандарының қайнар көзі

В.6.1 Топырақ қорлары мен карьерлер

109. Пайдалану топырақ резервтерінің және карьерлер жүзеге асырылатын болады лицензияланған компаниялармен немесе Мердігер өз лицензияларын алады. Карьерлердің нақты орналасуын Мердігер анықтайды және тізімде көрсетіледі ҚОБЖ. Жоба заңсыз көздерден кез келген геологиялық барлау қызметін жүзеге асырмайды. 8-кестеде ықтимал қолжетімді көздер көрсетілген.

8-кесте: Топырақ қорының әлеуетті орындары

№	Орны/атауы	Материал
1	КМ 27+861 – Учаске үшін 1 топырақ резерві КМ11-52	сазды топырақ
2	КМ45 – КМ11-52 учаскесі үшін 2 топырақ қоры	сазды топырақ
3	КМ 52 - КМ11-52 учаскесі үшін 3 топырақ қоры	сазды топырақ
4	КМ 55+800 – КМ52-100 учаскесі үшін 1 топырақ қоры	сазды топырақ
5	КМ 68+850 – Учаске үшін 2 топырақ резерві КМ52-100	сазды топырақ
6	КМ 78 – Учаске үшін 3 топырақ қоры КМ52-100	сазды топырақ
7	КМ 93+800 – Учаске үшін топырақ резерві КМ 52-100	сазды топырақ

В.6.2 Асфальт-бетон зауыты

163. Мердігер жауапты болады барлық бетон зауыттары мен асфальт зауыттары осы БЭК-те көрсетілген шарттарға сай болуын және барлық қажетті рұқсаттардың тиісті реттеуші органдардан алынуын қамтамасыз ету. F бөлімі.8.4 бетон зауыттары мен асфальт-бетон зауыттарының пайдалану шарттарын және қолданыстағы зауыттарды бетонмен және асфальтпен қамтамасыз ету шарттарын қамтиды.

В.6.3 Техникалық және ауыз су

164. Құрылыс кезінде тәулігіне 200 м³ өндірістік су және тәулігіне 15 м³ ауыз су қажет болады. Ақтөбе су қоймасы мен Елек өзенінен техникалық сумен жабдықтау қамтамасыз етіледі. Ауыз сумен жабдықтауды Бестамақ және Алға ауылдарынан жүзеге асыру жоспарлануда. Құбырдағы судың сапасы МЕМСТ 2761-84 сәйкес болуы тиіс. Іріктеу пункттерінің соңғы орындары (техникалық және ауыз су) инженермен, Қазавтожолмен, Аумақтық қоршаған ортаны қорғау басқармасымен (ҚОҚБ) келісуді талап етеді. және Өндіру басталғанға дейін Су ресурстары комитетінің су ресурстарын шамадан тыс өндірудің болмауын қамтамасыз ету. Сондай-ақ, ауыз су, сондай-ақ көз ауыз су талаптарына сай болуын қамтамасыз ету үшін бүкіл құрылыс кезеңінде жүйелі түрде тексерілуі тиіс ДК стандарттары.

В.6.4 Лагерьлер мен қоймалар

165. Құрылыс лагерлері. Лагерьге арналған орындар базаны салу үшін жеткілікті алаңның болуын, соның ішінде техникаға арналған тұрақтарды, қоймаларды, байланыс құралдарына және жергілікті базарларға қолжетімділікті, сондай-ақ жақын маңдағы сезімтал аймақтардан тиісті қашықтықты ескере отырып таңдалады. Жобаның барлық лоттары үшін құрылыс алаңдары қажет болады. Лагерьлердің соңғы орындарын Мердігер ҚазАвтожол мен Инженер бекіткеннен кейін таңдайды.

166. Құрылыс лагерлері үшін қажетті аумақ жұмылдырылған жұмыс күшіне, түріне және жұмылдырылған техниканың саны. Мысалы, лагерьлерге асфальт зауыттары, ұсақтау және бетон зауыттары кіруі мүмкін. Қажетті аумақты ескере отырып, лагерьлерді жер бөлу белдеуіне орналастыру мүмкін болмайды және мердігерлер жерді жеке меншік иелерінен жалға алу үшін сатып алуға мәжбүр болады. Сондай-ақ құрылыс лагерінде кеңсе, шеберхана және қойма, сондай-ақ жанармай қоймасын қоса алғанда, басқа да тиісті нысандар болады.

167. Мердігер құрылыс алаңдарында келесі негізгі нысандарды қамтамасыз етеді:

- Қауіпсіз және сенімді сумен жабдықтау.
- Санитарлық-гигиеналық үй-жайлар және кәріз.
- Дәретхана кәрізі мен тұрмыстық қалдықтарды тазарту қондырғылары
- Нөсерлік кәріз құралдары.
- Медициналық кабинет және алғашқы көмек көрсетуге арналған үй-жайлар.

168. Құрылыс қалашықтарын орналастыру мен объектілерді құрудың егжей-тегжейлі критерийлері көрсетілген F.8.4 бөлімінде - Құрылыс лагерлері, асфальт зауыттары, бетон зауыттары және уақытша сақтау орындары және ҚОБЖ жобасы – G бөлімі.

169. Қойма үй-жайлары. Құм мен қиыршық тасты және құрылыс техникасын сақтайтын қойма ретінде белгілі бір қызмет түрлері үшін уақытша сақтау орындары қажет болады. Бұл қойма үй-жайлары мүмкін 50 м2-ден гектардан астамға дейін. Бұл кезеңде нақты орналасқан жері белгісіз, өйткені мұндай жеңілдету шаралары оларды бекітілген орындарға орналастыру үшін дайындалуы керек.

В.6.5 Айналымдар

170. Бестамақ арқылы өтетін жолды салу кезінде негізгі жолдан басқа жаққа бұру қажет болады. ҚазАвтожол суретте көрсетілгендей ықтимал уақытша шешім бар екенін көрсетті. төмендегі сурет. Дегенмен, бұл айналма жол бар мектептің жанынан өтеді, сондықтан бұл айналма жолды пайдалану ұсынылмайды, себебі ол ықтимал тәуекелді арттырады.

10-сурет. Ұсынылатын айналма жол, Бестамақ

С. Баламалар

С.1 Жалпы ережелер

171. БЭС мақсаттарының бірі Жобаның баламаларын зерттеу болып табылады. Ұсынылатын қызметке байланысты "баламалар" ортақ мақсаттарға жетудің әртүрлі тәсілдерін және ұсынылатын қызметтің талаптарын білдіреді. Келесі бөлімде баламалы дәліздер, трассалар, көлік түрлері мен технологиялары, сондай-ақ "әрекетсіздікке" балама бағалау берілген.

С.2 Балама "Әрекетсіздік"

172. Балама "Әрекетсіздік" бұл жағдайда анықтайдыретінде қолдануға болмайды шешім бойынша болжанып отырған құрылысқа жобалық жолдың. Баламалардың "әрекетсіздік" әкеледі жалғасып жатқан нашарлау жолдың, көпірлердің және су бұру құрылыстарының жай-күйігер бөлу жолақтары, осылайша жобалық аумақтың және Ақтөбенің экономикалық дамуына кедергі жасауоблысы бойынша. Барлығы оң артықшылықтар назардан тыс қалады. Салыстырмалы түрде елеусіз, қысқа мерзімді, маңыздылығы азырақ жолдарды қалпына келтіруге байланысты қоршаған ортаға әсерлер (мысалыример, шу және ауа сапасы). әсер ету) және қолайсыздықтарды (қозғалыс бағытын өзгерту сияқты) болдырмауға болады қысқа мерзімді перспективада. Оалайда, ұзақ мерзімді перспективада тұрақты түрде нашарлайтын жағдай ұзақ мерзімді перспективадакететін бөлікке айтарлықтай кедергі келтіреді аудандағы экономикалық дамудың. Сонымен қатар, жаманқолданыстағы жолдың жай-күйі жол қозғалысына қатысушылардың қауіпсіздігіне қатер төндіреді және жолды қазіргі күйінде пайдалануды жалғастыруда.ҒЗИ жолдардағы апаттар санының артуына әкелетіні сөзсіз.

173. Осы балама ойларды ескере отырып «әрекетсіздік» саналады және жоқ парасатты адамдарға және жергілікті халықтың мүддесіне сай емесмен және жалпы Қазақстанның немесе қызығушылықпен және талпыныстармен техникалық кім қалайды қалпына келтіруге көмектесуы Қазақстанның әл-ауқаты.

С.3 Баламалы жол дәліздері

174. Осы Жоба аясында басқа балама жол белгілері жоқзерттеуге немесе бағалауға арналған идеялар, мақсат Қандыағашты Ақтөбемен байланыстыратын А-27 тас жолының осы бөлігін қалпына келтіру болғандықтан.

С.4 Балама нұсқалар трассалар

175. В бөлімінде айтылғандай, Жоба екі айналма жолды қамтидыАлға қалаларының айналасындағы жолдар. және Қандыағаш. Бұл айналма жолдарға балама пайдалануды жалғастыру болып табыладықолданыстағы жолдың жиектемелері, ол әр қаланың орталығынан өтеді.

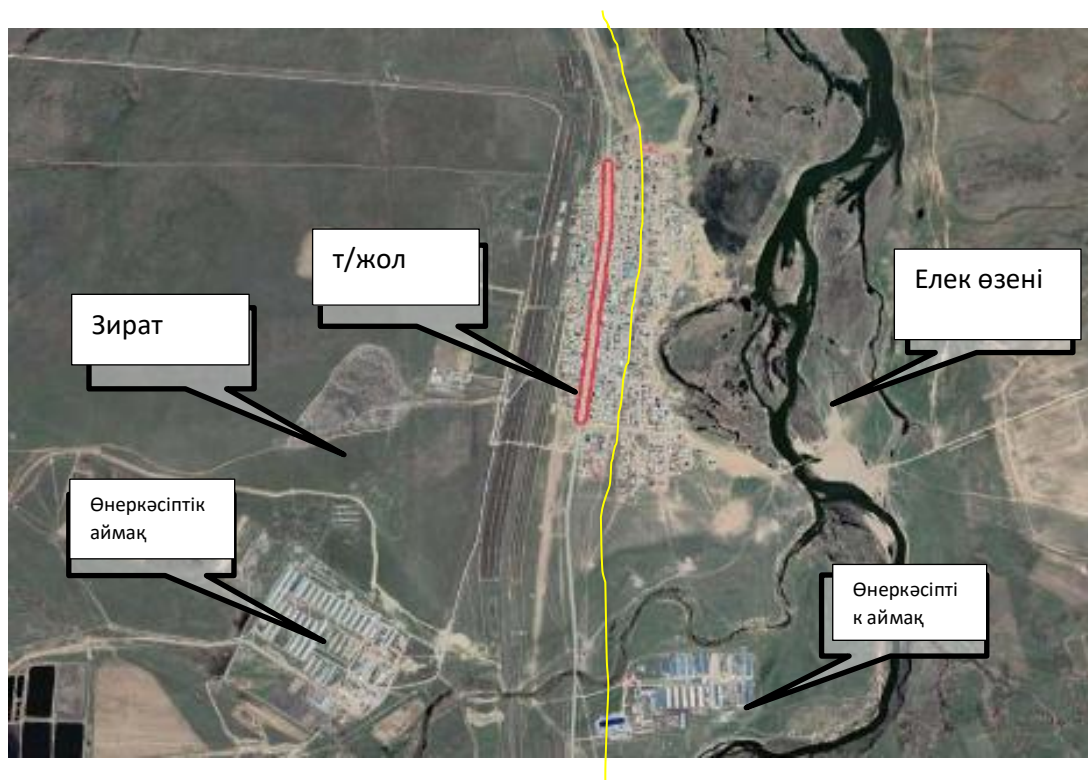
176. Жағдайда Алға қаласының бұл мыналарға әкеледі бірқатар қоныс аударулар мен өтемақылар. Эк сатысында шудың жоғарылауының әсеріэксплуатация да мынаны білдіреді бұл шудан қорғайтын қалқандар бүкіл ауылға қажет болатыны сөзсіз. Қала егер жоқ болса, қолжетімділік мәселелеріне әкелетін тас жол арқылы екіге бөлінеді болады жерасты немесе жерүсті өткелдері салынды қажетті мөлшердің. Бұдан басқамо, жол қиып өтеді қолданыстағы темір жолға, бұл үлкен көлемді қажет етедіқала орталығындағы такадалар, ол олар айтарлықтай көрнекі әсерге ие. Қазіргі уақытта көлік қозғалысы жиі зардап шегеді.бастап қала орталығында жойылды қала арқылы теміржол қозғалысын қамтамасыз ету үшін деңгей өткелі жабылды. Бұл әкеледі қозғалтқыштардың бос жүрісіне қарай автокөліктер қолданыстағы жол бойында кезекке тұрғандықтан, мәні бойынша тұрғын аудан болып табылады. Нұсқа айналып өтуалға батысқа

қарай мақсатқа сай деп саналмайды барларының жақындығына байланысты ным Химиялық зауыта бұл ауданда.

177. Қандыағаш айналма жолы жағдайында мұндай әсерлердің алдын алуға болады қолданыстағы модернизацияның арқасында трассалар, яғни қоныс аудару және өтемақы, шу және қолжетімділік. Сонымен қатар, айналма жол қаланың болашақтағы өсуіне әсер етпестен қамтамасыз етеді трассалар.

178. Бестамақты айналып өту мүмкіндігі қолайлы нұсқаның болмауына байланысты алынып тасталды трассалар қаланың шығысында немесе батысында. 11-суретте бұл шектеулер, оның ішінде Елек өзені мен шығыстағы өндірістік аймақ, ал теміржол желісі, зират және батыстағы өндірістік аймақ.

11-сурет: Шектеулер Бестамақ трассалары

С.5 Баламалы көлік түрлері

179. Автожол делізі Ақтөбені Қандыағашпен және одан әрі Ақтауға және Қазақстанның басқа облыстарына жалғайтын қолданыстағы теміржол желісінің жанынан өтеді. Бұл теміржол, негізінен бір жолды болса да, ірі жүк және жолаушылар пойыздарын қабылдай алады және одан әрі жаңартылады. Дегенмен, теміржол аралас көлік түрлерінің бір бөлігі ретінде маңызды болып саналады, ал теміржол көлігі жүктерді ұзақ қашықтыққа тасымалдау, контейнерлік және жаппай тасымалдау үшін қолайлы көлік түрі ретінде алға жылжытылады, өйткені ол ең экологиялық таза және тиімді көлік түрі болып табылады. Қосуды екінші жағынан, жобалық жол адамдардың жергілікті және аймақтық қозғалысына ықпал етеді. және тауарлар. Тиісінше, теміржол Жобаға балама ретінде емес, елдің көлік желісінің қосымша құрамдас бөлігі ретінде қарастырылады.

С.6 Баламалы құрылыс алаңдары мен қойма алаңдары.

180. Қазіргі уақытта бұл нысандардың орналасқан жері белгісіз. Мердігер таңдайды учаскелер, онда көрсетілген орналастыру және басқару бойынша ұсыныстарды орындау қажет болады БЭС. (Бөлім F.8.4 - Құрылыс қалашықтары, асфальтбетон зауыты, бетон зауыттары және уақытша мсақтау орны)

D. Экологиялық заңдар, стандарттар мен ережелер

D.1 Жалпы ережелер

181. Бұл бөлімде БЭС сондай-ақ саяси саясатқа шолу жасалады/заңнамалық базаның, ұсынылып отырған жобаға қолданылатын Қазақстанның экологиялық бағалауының жетекші қағидаттары ретінде. Бұл бөлімде сондай-ақ АДБ-ның тиісті қауіпсіздік саясаттары көрсетілгендер қолданылатын болады. Жоба барлық тиісті ұлттық стандарттарға сәйкес келуі керек. және халықаралық экологиялық және әлеуметтік саясаткер басшылыққа.

D.2 Елдің саясаты және әкімшілік тетік

D.2.1 Жалпы құқықтық база

182. Қазақстандағы қоршаған ортаны қорғау ӨК Энергетика министрлігінің қарамағында. Бұл министрлік салалық болдықайта ұйымдастыру барысында жойылды 2014 жылдың тамыз айында. Министрлік таратылған Мұнай және газ министрлігінің функциялары мен міндеттерін өз мойнына алды Қазақстан Үкіметі, Индустрия және жаңа технологиялар министрлігі және Қоршаған ортаны қорғау министрлігі және су ресурстары.

183. Қазақстанда қоршаған ортаны қорғаудың құқықтық негізін белгілейтін кешенді заңнамалық база Қазақстанның Экологиялық кодексі (сонымен бірге Экологиялық кодекс деп аударылады), 2007 жылғы 9 қаңтарда қабылданған № 212-III Заң болып табылады. соңғы 15 қаңтардағы өзгерістер мен толықтырулар 2015 жылғы қаңтар (бұдан әрі – ЕО 2007 ж.) 2. Үш негізгі заңдар (Қоршаған ортаны қорғау туралы заң, қоршаған ортаны қорғау туралы заң, экологиялық сараптама және экологиялық сараптама туралы Атмосфералық ауаны қорғау туралы заң) олар енгізілгеннен кейін жойылды. үшін қоршаған ортаны қорғау туралы. Сонымен қатар, қабылданғаннан кейін 80-ге жуық нормативтік құқықтық актілердің күші жойылды Экологиялық кодексе.

D.2.2 Қоршаған ортаға әсерді бағалау (ҚОӘБ)

184. Экологиялық кодекстің 36-бабына сәйкес рҚОӘБ әзірлеу міндетті көрсете алатын барлық қызмет түрлері мен жобалар үшін тікелей немесе жанама әсер ету қоршаған ортаға немесе адамдардың денсаулығы. Рұқсат беру система құрамдас бөлігі болып табылады Экологиялық кодексе.

185. Қазақстан Республикасы Қоршаған ортаны қорғау министрлігінің №204-ө бұйрығы. ики Қазақстан (28 маусым 2009 ж.) 2007 ж. 2013 жылғы 24 қыркүйектегі өзгерістер мен толықтырулармен.) туралы "Нұсқаулықты бекіту туралы жоспарланып отырған шаруашылық қызметтің мыналарға әсеріне бағалау жүргізу әзірлеу кезіндегі қоршаған ортаға алдын ала жоспарлау, жоспарлау, бастапқы жоба және жобалық құжат негіздемесін белгілейді". ҚОӘБ Қазақстандағы ҚОӘБ процесі бойынша негізгі басқарушы құжат болып табылады.

186. ҚОӘБ төрт (4) кезеңнен тұрады:

(i) **Қоршаған орта жағдайларына шолу:** Ол мыналарды қамтиды табиғиға жалпы сипаттама ауданның әлеуметтік-экономикалық жағдайы мен әлеуметтік-экономикалық жағдайын жоспарлау қызметінің негізгі бағыттарын талдау, аумақты практикалық пайдалану бағыттары және оның принципін анықтау ҚОӘБ-ның негізгі ұстанымдары. Бұл ҚОӘБ кезеңі эскиздік жобаға негізделеді, қолда бар материалдар, басқалар мамандандырылған әдебиеттерге, жобаның сипаттамасы және т.б. осы кезеңнің лью болып табылады бағалау қоршаған ортаның жай-күйі, негізгі экологиялық проблемаларды анықтау, таңдау оңтайлы қолжетімді нұсқа үшін құрылысқа арналған орындар, және анықтанған зекіншіге арналған жұмыс көлемін бөлу кезеңі

(ii) **Алдын ала экологиялық бағалау (ҚОӘБ немесе ҚОӘБ):** шын мәнінде, бұл инженерлік-техникалық-экономикалық негіздемемен қатар дайындалған алдын ала деңгейдегі аналитикалық зерттеу;

(iii) **ҚОӘБ:** бұл жеңілдету мен бақылаудың егжей-тегжейлі жоспарымен бірге оң және теріс әсерлерді жан-жақты бағалау; және

(iv) **"Қоршаған ортаны қорғау" бөлімі.** Белгілі бір техникалық құралдар болған жағдайда ғана қажет техникалық-экономикалық негіздемедегі шешімдер елеулі пысықтауды талап ететін аяқтағаннан кейін және бекітілді ҚОӘБ 3. Бұл жағдайда "Қоршаған ортаны қорғау" бөлімі егжей-тегжейлі көрсетілген екінші кезеңнің жаңартылған ҚОӘБ болып табыладықосымша техникалық шешімдердің төм.

187. "Экологиялық зардаптар туралы хабарлама" сжобаның бастамашысы қалдырады, ҚОӘБ қосымшасы ретінде және басқалармен бірге экологиялық сараптамаға ұсынылады жобалық құжаттамаами. Хабарлама ҚОӘБ барлық кезеңдерінде міндетті болып табылады.

188. Сондай-ақ нақты экологиялық мәселелерге қатысты басқа да заңдар қабылданды. Орман кодексі ормандарды пайдалануды, қорғауды, сондай-ақ реттейді ормандарды қалпына келтіру. Ормандарды сақтау мен қорғауға байланысты жекелеген мәселелер заңға тәуелді актілермен реттеледі. 2003 жылдың шілдесінде қабылданған Су кодексіне мыналар кіредіқорғау, сақтау жөніндегі негізгі директивалар өмір сүреді және пайдаланужәне Қазақстан аумағындағы су ресурстары. Соңғы өзгерістер 2009 жылдың 12 ақпанында енгізілді. Жерді пайдалануды қорғауды реттейтін негізгі мемлекеттік құжат 2009 жылғы 20 маусымда қабылданған Қазақстан Республикасының Жер кодексі болып табылады. 2003 ж. (№-442-II) 2013 жылғы 4 шілдедегі өзгерістер мен толықтырулармен.

D.2.3 Әкімшілік құрылым

189. Қазақстандағы қоршаған ортаны қорғау саласындағы орталық атқарушы орган, Әкімшілік құрылым - бұл Министрлікнергетиктер (МЭ). ЭМ міндеттеріне ұлттық экологиялық саясатты әзірлеу және жүзеге асыру, заңдардың сақталуын қамтамасыз ету кіреді мемлекеттік қадағалау және мемлекеттік экологиялық сараптама басқармасы. ЭМ елдің ратификацияланғандығын қадағалауды жүзеге асырадының халықаралық табиғатты қорғау конвенциялары және мемлекетаралық табиғатты қорғау келісімдері. ЭМ сондай-ақ ластаушы заттардың шығарындылары мен төгінділерін бақылайды, жекелеген санаттарға рұқсаттар береді (төменде талқыланады) және ластаушы заттардың максималды көлемі мен құрамын анықтайды.

190. Жергілікті деңгейде ЭМ-де қоршаған ортаны қорғау жөніндегі аумақтық басқармалар бар (ҚОҚБЖ). Олардың рөлі негізінен жергілікті нысандарды тексерумен байланысты, бірақ оларсондай-ақ консультативтік рөл атқарады кәсіпорындарға қатысты және жергілікті маңызы бар объектілерге мемлекеттік экологиялық сараптама жүргізеді. Әкімдіктер (жергілікті өзін-өзі басқарудың атқарушы органдары) және мәслихаттар (жергілікті өзін-өзі басқарудың өкілді органдары) өзін-өзі басқару органдарының) олардың мемлекеттік қадағалауды жүзеге асыруға құқығы бар және табиғи ресурстарды пайдаланудың жекелеген ережелері мен тарифтерін бекіте алады. Олар сондай-ақ белгілі бір шектерде анықтайды ластану кәсіпорындар төлейтін төлемдер. Олар табиғи ресурстарды, соның ішінде таулы және орманды жайылымдар мен шабындықтарды бөледі, сонымен қатар орнатады және басқарады жергілікті ерекше қорғалатын табиғи аумақтармен, сондай-ақ өз құзыреті шегінде табиғатты пайдалану ережелерін шығарады.

191. Басқа ж.айыптау органдары Қ шеңберіндеқазақстандық әкімшілік құқық бұзушылық туралы құрылымдар тиісті экологиялық міндеттермен:

- Орман шаруашылығы және жабайы табиғат комитеті (КХДПП) ауыл шаруашылығы министрлігіне қарасты (АШМ) басқарады орманды алқаптар және ерекше қорғалатын табиғи аумақтар: тоғыз ұлттық табиғи қорық және 14 облыстағы алты ұлттық табиғи саябақ. Жергілікті деңгейде Комитеттің аумақтық бөлімшелеріа орман шаруашылығы мен биоресурстарды басқару, сондай-ақ 138 мемлекеттік табиғатты қорғау агенттіктері (Комитетке есеп беретін) қорғауға жауапты болады және сақталуы.

- АШМ жанындағы Су ресурстары комитеті (СРК) АҚ жүргізедіжүйелердің мемлекеттік есептілігі су ресурстарын қорғау және тиімді пайдалану. Оның жауапкершілігі мыналарды қамтиды: табиғи

су ағындарынан және жер асты суларынан су алу; тұщы суды тұтыну; суды өндіріске пайдалану; ауыл шаруашылығы үшін суды пайдалануға; тұщы суларды консервациялау және қайта өңделген сумен қамтамасыз ету; және ағынды суларды табиғи су қоймаларына және жер астына ағызу. Су ресурстары орналасқан бассейндік ұйымдарды жүргізу туралы, гидрографиялық немесе өзендік бассейндік принципке сәйкес.

• ИМ Төтенше жағдайлар комитеті жауапты басқару және алдын алу үшін экологиялық апаттар (мысалы, өрттер, су тасқыны, селдер, өндірістегі жазатайым оқиғалар және т.б.).

D.3 Басқа заңнамалар, стандарттар мен ережелер

D.3.1 Ауа сапасы

192. Мыналар туралы ақпаратты қамтитын нормативтік құжатпен атмосфералық ауадағы зиянды заттар туралы – "Санитариялық-эпидемиологиялық талаптарға қойылатын талаптар". Атмосфералық ауаның сапасына", ҚР ДСМ бұйрығымен бекітілген (18.08.2014 ж. №629).

193. Зиянды заттардың (ластаушы заттардың) шығарындылары стационарлық кездегі атмосфералық ауа берілетін арнайы рұқсаттың негізінде ғана рұқсат етіледі. уәкілетті мемлекеттік орган туралы органом атмосфералық ауаны қорғау саласында ауаның немесе оның аумақтық бөлімшесінің. Төлемақы жиынтық жылдық шығарындыларға негізделеді бойынша деректерді бөлмей ластаушы заттың шығарындылар көздеріне. Шығарындылардың стационарлық және жылжымалы көздері (жерүсті және әуе көлігі) үшін атмосфералық ауаны ластауға рұқсаттар беру Қазақстан Республикасының Экологиялық және Салық кодекстерінде көзделген.

194. Кез келген түрдегі барлық автокөлік құралдары (автобустар мен жүк көліктерін қоса алғанда) міндетті болып табылады. жыл сайынғы пайдалану тексерісінен өту, қамтитын тексеруді со-да жүргізілуі тиіс шығарындылар бойынша регламентке сәйкестеменде көрсетілгендер.

9-кесте: Заңнама сапаны қорғау туралы ауаның

Шекті жол берілетін шығарындылар (ШЖШ) және шекті жол берілетін төгінділер (ШЖШ) жобасын келісу және бекіту жөніндегі нұсқаулық	Қазақстан Республикасы Қоршаған ортаны қорғау министрлігінің 24.01.2004 жылғы № 61н бұйрығы.
Атмосфералық ауаның өндірістің әртүрлі түрлерімен ластануын есептеу әдістерінің жинағы	Экология және биоресурстар министрлігінің бұйрығы 01.12.96. Қоршаған ортаны қорғау саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің тізбесіне Қоршаған ортаны қорғау министрлігінің қазан айындағы № 324-н бұйрығы енгізілген
Атмосфералық ауаға зиянды физикалық әсер ететін зиянды заттардың (ластаушы заттардың) шығарындыларын және олардың көздерін түгендеу ережелері	27, 2006 Қазақстан Республикасы Қоршаған ортаны қорғау министрлігінің 2005 жылғы 4 тамыздағы № 217-н бұйрығы.
Өнеркәсіптік кәсіпорындардың атмосфералық шығарындыларындағы зиянды заттардың концентрациясын есептеу әдістемесі. Басшылыққа алынатын нормативтік құжат 211.2.01.01-97	Экология және биоресурстар министрлігінің бұйрығы, 01.08.1997 ж. Қоршаған ортаны қорғау саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің тізбесіне Қоршаған ортаны қорғау министрлігінің №324-н бұйрығы, қазан енгізілген
Кәсіпорындардың атмосфералық шығарындыларындағы зиянды заттардың концентрациясын есептеу әдістемесі	27, 2006 Қоршаған ортаны қорғау министрінің № 100-н бұйрығымен бекітілген, сәуір
Қазақстан Республикасының кәсіпорындары өндіретін атмосфералық ауаға шекті рұқсат етілген шығарындыларды (ШРШ) жобалау	18,2008 Экология және биоресурстар министрінің 1997 жылғы 1 тамыздағы бұйрықтары және Табиғи

нормаларын орындау және техникалық қызмет көрсету бойынша ұсыныстар. Басшылыққа алынатын нормативтік құжат 211.02.02-97	ресурстар министрлігінің бұйрығы және Күзеттің Қазақстан Республикасының қоршаған ортаны қорғау министрлігі № 156, 06.07.2001 ж. Қоршаған ортаны қорғау саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің тізбесіне, Қоршаған ортаны қорғау министрлігінің 2006 жылғы 27 қазандағы № 324-н бұйрығына енгізілген.
Қазақстан Республикасында атмосфераға ластаушы заттардың шығарындыларын нормалау жөніндегі нұсқаулық	Қазақстан Республикасы Табиғи ресурстар және қоршаған ортаны қорғау министрлігінің №516-н бұйрығы, 21.12.0 Қоршаған ортаны қорғау саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің тізбесі, Қоршаған ортаны қорғау министрлігінің 2006 жылғы 27 қазандағы № 324-н бұйрығымен енгізілген.
Автокөлік құралдарының шығарындыларын есептеу Басшылыққа алынатын нормативтік құжат 211.2.02.07-2004	Қазақстан Республикасы Қоршаған ортаны қорғау министрлігінің № 324-н бұйрығы, 27 қазан 2006 ж. Қоршаған ортаны қорғау саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің тізбесіне, Қоршаған ортаны қорғау министрлігінің 2006 жылғы 27 қазандағы № 324-н бұйрығымен енгізілген.
Қазақстан Республикасында пайдаланылатын отынның түріне байланысты атмосфераға ластаушы заттардың үлестік шығарындыларын және соған байланысты залалдарды есептеу Басшылыққа алынатын нормативтік құжат 211.3.02.01-97	Экология және биоресурстар министрлігінің 09.07.1997 жылғы бұйрығы. Қоршаған ортаны қорғау саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің тізбесіне, Экология министрлігінің 2006 жылғы 27 қазандағы № 324-н бұйрығымен енгізілген.
Көлік кәсіпорындарының пайдаланылған газдарындағы ластаушы заттардың құрамын есептеу	Қоршаған ортаны қорғау министрінің № 100-н бұйрығымен бекітілген, 18 сәуір 2008 ж.
Атмосфераға Парникалық газдар шығарындыларының көздерін және озонды бұзатын заттарды тұтынуды мемлекеттік есепке алу қағидалары	Үкіметтің 8 ақпандағы № 124 қаулысы 2008 ж.
Атмосфераға Парникалық газдар шығарындыларын шектеу, тоқтату немесе азайту жөніндегі қағидалар	Үкіметтің №128 қаулысы, ақпан 11,2008

195. Экологиялық кодексте атмосфералық ауа мен топырақтың жай-күйін мемлекеттік бақылаудың негізгі шарттары мен принциптері айқындалған. Бұдан басқа, адам денсаулығын қорғауға бағытталған Санитарлық ережелер мен нормалар (бұдан әрі - СанПиН) бар.

196. Атмосфералық ауа мен топырақ сапасының стандарттары "Қалалар мен ауылдық жерлердегі атмосфералық ауаға, топыраққа және оларды қорғауға, қалалық және ауылдық елді мекендердің аумақтарын күтіп-ұстауға, еңбек жағдайларына қойылатын санитарлық-эпидемиологиялық талаптар" соңғы жарияланған Санпинмен бекітілген. адамдарға физикалық әсер ету көздері". Ол 2012 жылдың 25 қаңтарынан бастап қолданысқа енгізілді.

197. Атмосфералық ауа сапасының стандарттары өнеркәсіптік аймақтарда да, тұрғын аудандарда да зиянды заттардың болуына рұқсат етілген шекті белгілейді. Атмосфералық ауаның ластануына, мониторинг бағдарламаларына, атмосфералық ауадағы ластаушы заттардың жүріс-тұрысына байланысты негізгі терминдер мен анықтамалар ГОСТ 17.2.1.03-84 "Қоршаған ортаны қорғау, атмосфералық ауаның ластануын бақылауға арналған терминдер мен анықтамалар.

10-кесте: Қазақстандағы ауа сапасының стандарттары 4

Жылытағы	ШЖК, мг/м ³		Қауіптілік сыныбы
	Барынша бір реттік	Орташа тәуліктік	
Бейорганикалық шаң	0,3	0,1	3
Азот диоксиді	0,2	0,04	2
Күкірт диоксиді	-	0,125	3
Көміртек тотығы	5	3	4

198. Адамдар тыныс алатын ауадағы ластаушы заттардың мөлшеріне қатысты халықаралық стандарттарды Дүниежүзілік денсаулық сақтау ұйымы (ДДҰ) және ЕО белгілеген.

Кесте 11: ДДҰ/ЕО қоршаған орта ауасының сапасының стандарттары

Параметр	ДДҰ-ның ұсынылатын мәні - мкг/м ³	ЕО стандарты - мкг/м ³
Қатты бөлшектер - PM10	Орташа жылдық көрсеткіш - 20	40
	24 сағаттың орташа мәні - 50	50
Қатты бөлшектер – PM2.5	10	25
	25	-
Азот диоксиді	40	40
	1 сағаттың орташа мәні -200	200
Күкірт диоксиді	40	125
	1 сағаттың орташа мәні -200	350
Қорғасын	20	350
	1 сағаттың орташа мәні -200	0,5

D.3.2 Судың сапасы

199. Су ресурстарын қорғау және пайдалану саласындағы негізгі заңнамалық акт Қазақстан Республикасының №481, 09.07.2003 жылғы Су кодексі болып табылады. Осы құжатта берілген анықтамаға сәйкес, су объектілерін қорғау - бұл су объектілерін сақтауға, қалпына келтіруге және молықтыруға, сондай-ақ сулардың зиянды әсерін болдырмауға бағытталған іс-шаралар.

200. 112-бапқа сәйкес су объектілері мыналардан қорғалуы тиіс: (i) қауіпті химиялық және улы заттармен табиғи және өндірістік ластанудан және олардың қосылыстармен, сондай-ақ термиялық, бактериялық, радиациялық және басқа да ластану түрлерімен ластану; (ii) қатты, ерімейтін заттармен, өндірістік, тұрмыстық және басқа да қалдықтармен ластану және ластану; (iii) нәжістің ластануы.

201. Су объектілерін қорғау: (i) табиғи жүйелердің экологиялық тұрақтылығының бұзылуын; (ii) халықтың өмірі мен денсаулығына зиян келтіруді; (iii) балық ресурстарының және басқа да су фаунасының азаюын; (iv) сумен қамтамасыз ету жағдайының нашарлауын; (v) әлсіреуін болдырмау мақсатында жүзеге асырылады. су объектілерінің табиғи өзін-өзі қалпына келтіретін және тазарту функциялары; (vi) су объектілерінің физикалық, химиялық және биологиялық сапасына кері әсерін тигізетін басқа да қолайсыз жағдайлар.

202. Су объектілерін қорғау (i) суды кез келген мақсатта пайдаланатын барлық су пайдаланушыларға қойылатын бәсекелес немесе қарама-қайшы су объектілерін қорғау талаптарын есепке алу; (ii) жаңа технологияларды және экологиялық және эпидемиологиялық қауіпсіз технологияларды пайдалана отырып, суды қорғау шараларын/шараларын жетілдіру және қолдану; (iii) қоғамдық (ауыз су) көздерін қорғау үшін суды қорғау және санитарлық қорғау аймақтарын белгілеу арқылы жүзеге асырылады. сумен жабдықтау; (iv) су объектілерін пайдалану мен қорғауды қоғамдық (мемлекеттік) және өзге де бақылау нысандарын жүзеге асыру; (v) суды қорғау талаптарын сақтамағаны үшін санкциялар қолдану.

203. Облыстардың, республикалық маңызы бар қалалардың және астананың орталық және жергілікті атқарушы органдары заңнамаға және орнықты даму қағидаттарына сәйкес су

ресурстарын үнемдеу, сондай-ақ судың ластануын болдырмау, азайту және жою жөніндегі шараларды жүзеге асырады.

204. Ағынды суларды су объектілеріне ағызуды жүзеге асыратын жеке және заңды тұлғалар су объектілерін ластанудан және сарқылудан қорғауды қамтамасыз ететін басқарушылық, технологиялық, орман шаруашылығы, мелиорациялық, жерге орналастыру, гидротехникалық, санитарлық-эпидемиологиялық және басқа шараларды әзірлеуге және жүзеге асыруға міндетті. су ресурстары.

205. Заңның 116-бабы су қорғау аймақтарына қатысты мәселелерді реттейді. Атап айтқанда, бапта су қорғау аймақтарын белгілеу және олардың аражігін ажырату және су объектілерін күтіп-ұстауға арналған белдеулер жер үсті суларының ластануын және сарқылуын болдырмау, өсімдіктер мен жануарлар дүниесін сақтау үшін санитарлық-гигиеналық және экологиялық нормалармен талап етілетін жағдайда су шаруашылығы құрылыстары мен құрылыстары.

206. Су ресурстарына кері әсерін тигізуі мүмкін жобаны әзірлеу кезінде жоба Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрлігі Су ресурстары комитетінің бассейндік ұйымы болып табылатын су ресурстарын пайдалануға жауапты жергілікті атқарушы органмен келісілуі керек. Қазақстан Республикасының су ресурстарын қорғау және қорғау саласындағы негізгі басқару құжаты 1993 жылы 31 наурызда қабылданған, кейіннен елеулі түрде қайта қаралып, 2003 жылдың шілдесінде қабылданған Су кодексі болып табылады. Бұдан басқа, Үкімет 2014-2020 жылдарға арналған су ресурстарын басқару жөніндегі мемлекеттік бағдарламаны бекітті, ол, атап айтқанда, ауыз судың қолжетімділігі мен сапасын, сондай-ақ экожүйелердің қажеттіліктерін қамтамасыз етуге байланысты мәселелерді шешеді.

207. Су кодексі қабылданғаннан кейін Қазақстан Республикасының Үкіметі арнайы пайдалануға рұқсат беру және мұндай рұқсаттарды қайтарып алу тәртібін белгілейтін заңға тәуелді актілерді қабылдады; суды өрт сөндіру қажеттіліктері үшін пайдалану; су жолдарын кеме қатынасы ретінде жіктеу; су қоймаларын әуе көлігінің қажеттіліктері үшін пайдалану. Қазақстан Республикасының Үкіметі санитарлық-гигиеналық маңызы бар су айдындарының (жер асты суларын қоса алғанда) және ерекше мемлекеттік маңызы бар немесе ерекше ғылыми маңызы бар су айдындарының тізбесін бекітті. Аталған су айдындарына кіруге рұқсат беру шектелген немесе толығымен тыйым салынған.

208. Ауа сапасының стандарттары сияқты, судың ластануын салыстырмалы түрде сынау үшін әртүрлі индекстер пайдаланылды. Ең көп таралғаны судың ластануының интегралды гидрохимиялық индексі (ИИ) болып табылады. Жер үсті суларының сапасын және олардағы зиянды заттардың құрамын реттейтін негізгі құжат санитарлық-эпидемиологиялық нормалар мен Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің бұйрығымен бекітілген №3, 02.03.2004 ж. ластанудан жер үсті суларын қорғау ережелері болып табылады. №506, 28.06.2004.

209. Төменде су ортасын қорғау саласындағы заңнамалық және нормативтік-әдістемелік құжаттар келтірілген:

12 кесте: Судың сапасын қорғау туралы заңнама

Ресімдеу және күтіп-ұстау бойынша ұсынымдар Жобалық нормалардың барынша рұқсат етілген төгінділер (ШЖК) -да ашық су айдындары кәсіпорындар үшін Қазақстан Республикасының.	Экология және қоршаған ортаны қорғау министрлігінің бұйрығы Биоресурстар ҚР 1992. Қолданыстағы нормативтік құқықтық актілер тізбесіне енгізілген қоршаған ортаны қорғау саласындағы актілер, Қоршаған ортаны қорғау министрлігінің No324-п бұйрығы, 27 қазан 2006 ж.
Ластаушы заттарды төгуге арналған нұсқаулық Ашық су айдындары Қазақстан Республикасының Басшылыққа алынатын нормативтік құжат	Табиғи ресурстар министрлігінің бұйрығы және қоршаған ортаны қорғау министрінің №516-н бұйрығымен бекітілген, 21.12.00.

211.2.03.01-97	Қолданыстағы нормативтік құқықтық актілер тізбесіне енгізілген қоршаған ортаны қорғау саласындағы актілерді Қоршаған ортаны қорғау министрлігінің №324-н бұйрығымен, 27 қазан 2006 ж.
Ластаушы заттардың су объектілеріне, иеліктен шығару алқаптарына және жер бедеріне төгінділерінің нормативтерін есептеу әдістемесі	Қорғау министрінің бұйрығымен бекітілген 2008 жылғы 18 сәуірдегі №100-н қоршаған ортаны қорғау
Ластаушы заттардың көму алаңдарына және рельефтің табиғи төмендеулеріне шекті рұқсат етілген төгіндісін (ШЖШ) белгілеу тәртібі. Басшылыққа алынатын нормативтік құжат 211.3.03.03-2000	Қазақстан Республикасы Қоршаған ортаны қорғау министрлігі №156-н, 06.07.2001 ж. Қоршаған ортаны қорғау саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің тізбесіне енгізілген, Табиғи ресурстар министрлігінің №324-н бұйрығы, 27 қазан 2006 ж.
Ағынды суларды тазарту қондырғыларының жұмысын және ағынды суларды ағызуды бақылау және қадағалау бойынша ұсыныстар.	Қазақстан Республикасы Экология және биоресурстар министрлігінің бұйрығы, 21.05.94. Қоршаған ортаны қорғау саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің тізбесіне, Қоршаған ортаны қорғау министрлігінің 2006 жылғы 27 қазандағы № 324-н бұйрығымен енгізілген.
Құқықтарды Р-дағы жер үсті суларын қорғауға арналған лайк Басшылыққа алынатын нормативтік құжат 01.01.03-94	Қазақстан Республикасы Экология және биоресурстар министрлігінің бұйрығы, 27.06.94. Қоршаған ортаны қорғау саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің тізбесіне, Қоршаған ортаны қорғау министрлігінің 2006 жылғы 27 қазандағы № 324-н бұйрығымен енгізілген.
Қазақстан Республикасында жер үсті суларын қорғау ережелерін қолдану жөніндегі нұсқаулық	Қазақстан Республикасы Экология және биоресурстар министрлігінің бұйрығы, 12.02.97. Қоршаған ортаны қорғау саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің тізбесіне Бұйрық енгізілген Қоршаған ортаны қорғау министрлігінің
Экологиялық аймақтарға бөлу кезінде Қазақстан Республикасының әртүрлі климаттық аймақтарында су ресурстарын пайдаланудың нормалары мен нормаларын қолдануға қойылатын процедуралық талаптар.	Қазақстан Республикасы Экология және биоресурстар министрінің 1997 жылғы бұйрығымен бекітілген. Қоршаған ортаны қорғау министрлігінің бұйрығымен қоршаған ортаны қорғау саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің тізбесіне енгізілген

210. Қазақстан үшін су сапасының стандарттары төменде келтірілген.

13-кесте: Ластаушы заттардың және бетті ластайтын шекті рұқсат етілген концентрациялардың (ШРК) тізімі Қазақстан Республикасының қалдық сулары

Ластаушы	Арналған ШЖК Балық шаруашылығы су айдындары (мг/дм3)	Арналған ШЖК үшін пайдаланылатын объектілердің шаруашылық-ауыз су сумен жабдықтау (мг/дм3)	ДДҰ стандарты тұтыну үшін ауыз су	Қауіптілік сыныбы
Хром (3+)	0.005	0.5	0.05	3
Хром (6+)	0.02	0.05	-	3

Темір (барлығы)	0.1	-	-	--
Темір (2+)	0.005	0.3	3	
Темір (3+)	0.5	-	-	-
Мырыш (2+)	0.01	1.0		3
Сынап (2+)	0.00001	0.0005	-	2
Кадмий	0.005	0.001	0.003	2
Күшәла	0.05	0.05	0.1	2
Мыс (2+)	0.001	1.0	2.0	3
БПК	3 mg O ₂ /l	3 mg O ₂ /l	-	
Фенол	0.001	0.001 0.3	-	4
Мұнай өнімдері	0.05	1.5	-	4
Фторидтер	0.05	3.3	-	2
Нитриттер	0.08	45.0	-	2
Нитраттар	40.0	-	50	3
Аммиак	0.5	-	-	4
Кадмий	0.001	-	0.003	2
Сульфаттар	100.0	-	-	Cond 4
Магний	40.0	-	-	Cond 4
Марганец	0.01	-	-	3
Нуылдырық	0.01		0.07	3

D.3.3 Топырақ

211. Қазақстанда ұзақ мерзімді ғылыми зерттеулерден кейін жаңа санитарлық ережелер енгізілді. Сонымен, SanPin 2.1.7.1287-03 "Топырақ пен топырақтың сапасына қойылатын санитарлық-эпидемиологиялық талаптар" елді мекендер мен ауылшаруашылық жерлерінің топырақ сапасының стандарттарын белгілейді және жобалау, салу, қайта жаңарту (техникалық қайта жарақтандыру және пайдалану) кезінде санитарлық-гигиеналық нормалардың сақталуын бақылайды. топыраққа кері әсерін тигізуі мүмкін әртүрлі мақсаттағы объектілер.

212. Топырақтың химиялық ластануымен байланысты негізгі терминдер ГОСТ 27593-88-де анықталған. Топырақтағы ластаушы заттардың құрамын бақылауға арналған негізгі нормативтік құжат Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің 30.01.2004 жылғы №99 бұйрығымен және Қазақстан Республикасы Қоршаған ортаны қорғау министрлігінің бұйрығымен бекітілген "Зиянды заттардың, зиянды микроорганизмдердің және басқа биологиялық материалдардың шекті рұқсат етілген концентрациясының нормалары" болып табылады. қоршаған орта No 21P 27.01.2004 ж.

213. Шекті рұқсат етілген концентрация (ШПК) немесе қолайлы рұқсат етілген концентрация (НрТұрақты ток) топырақтағы химиялық заттар топырақтың химиялық заттармен ластануын санитарлық бағалаудың негізгі өлшемдеріне жатады.

214. Бұл талап жерді пайдаланудың барлық түрлеріне қолданылады және жерді пайдаланудың әртүрлі түрлерін ажыратпайды. Топырақтағы химиялық заттардың ШПК сынағы анықталған 4 негізгі мәнге негізделеді. Қазақстанда қолданылатын топырақ үшін шекті рұқсат етілген концентрациялар кестеде келтірілген. төмендегі 14.

Кесте 14: Стандартсен Қазақстандағы топырақтың сапасысын

Зат	Ең жоғары рұқсат етілген Концентрациясы, мг/кг	Жылдамдықты шектеу
Марганец (брутто)*	1500	Жалпы санитарлық нормаларға сәйкес
Мыс (икемді нысан)*	3,0	Жалпы санитарлық

		нормаларға сәйкес
Қорғасын (дөрекі түрде)	32	Транслокациялық
Мырыш (ірі қара нысан)*	23	Транслокациялық
Мышьяк (дөрекі түрде)	2	Жалпы санитарлық нормаларға сәйкес

Жаңа санпиндерде бұл заттардың болмауына байланысты деректер алдыңғы құжаттан алынды "Қауіпті заттардың, зиянды заттардың рұқсат етілген шекті концентрациясының нормалары бұйрықпен бекітілген "топырақтың ластаушылары болып табылатын микроорганизмдер мен басқа да биологиялық материалдар". Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің №99, 30.01.2004 ж. және Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің бұйрығымен.ҚР қоршаған ортаны қорғау қорлары №21П. 27.01.2004.

D.3.4 Шу

215. Елді мекендердегі шудың деңгейін реттейтін санитарлық ережелер СанПин ГК № болып табылады. 3.01.035-97 "Тұрғын және қоғамдық ғимараттардағы және елді мекендердің аумақтарындағы шудың шекті рұқсат етілген деңгейлері". Рұқсат етілген нормаларды белгілеуден басқа, шу деңгейі "сезімтал" деп аталатын белгілі бір жерлерде реттеледі мектептер, ауруханалар сияқты "рецепторлар" немесе мұндай нысандар болмаған жағдайда, тұрғын үйлерде немесе белгілі бір қашықтықта ғимараттардың немесе шу көзінен берілген қашықтықта.

216. Шудың шекті рұқсат етілген деңгейі көршілес аумақтар үшін қабылданады тұрғын үйлермен, шағын аудандар мен тұрғын топтардың демалыс орындарымен, мектеп аумақтарымен, мектепке дейінгі балалар мекемелерінің ойын алаңдары түзетілгеннен кейін келесідей:

- Күндізгі уақыт (0700 - 2300) 55 дБ(А)

- Түнгі уақыт (2300 - 0700) 45 дБ(А)7

217. ХҚК сондай-ақ, қазақстандық аймақтарға ұқсас тұрғын аудандардағы шудың шектеулерін жариялайды стандарттарға күндізгі шу 0700-ден бастап шу ретінде жіктелетін уақыт аралығын қоспағанда 2200, кестені қараңыз.

15 кесте: Басшылық ХҚК шу деңгейі бойынша

Рецептор	Бір сағат Laeq (дБА)	
	Күндізгі уақыт 07.00-22.00	Түнгі уақыт 22.00 – 07.00
Тұрғын үй; институционалдық; білім беру	55	45
Бөнеркәсіптік; коммерциялық	70	70

218. Жұмыс орнындағы шуға қатысты келесі стандарттар қолданылады ХҚК.

Кесте 16: Жұмыс ортасының шуының шегі ХҚК

Жұмыс түрі, жұмыс орны	Жалпы басшылық ХҚК ЖҚОМ бойынша
Ауыр өнеркәсіп (ауызша сөйлеуге сұраныс жоқ қарым-қатынас)	85 Laeq эквивалентті деңгейі, 8 сағат
Жеңіл өнеркәсіп (сұраныстың төмендеуі ауызша қарым-қатынас)	50-65 Laeq баламалы деңгейі, 8 сағ

D.3.5 Діріл

219. Құрылыстағы діріл шектері белгіленеді техникалық регламентпен бекітілген "Қауіпсіздікке қойылатын талаптар жол-құрылыс материалдары" Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2013 жылғы 1331 желтоқсандағы № 1331 қаулысы. 21 желтоқсан 2008.

220. Ережелерде жабдықтың діріл деңгейі 12 децибелден, ал дыбыс қысымының деңгейі кез келген октавалық диапазонда 135 децибелден аспауы керектігі көрсетілген.

221. DIN 4150-3 "Ғимараттардағы діріл – 3-бөлім: Құрылымдарға әсер ету" неміс стандарты іргетастағы дірілге қысқа және ұзақ мерзімді шектеулерді белгілейді. әртүрлі құрылымдар үшін (17 кестені қараңыз). Бұл стандарт ең үздік халықаралық тәжірибе болып саналады және ол жоба аясында сақталатын болады.

Кесте 17: Дірілдің құрылымдарға әсері

Түрі құрылымдар	Қысқа мерзімді діріл			МСМ жылы көлденең жазықтықтар ең жоғарғы қабаттың (мм/с)	Ұзақ мерзімді діріл Көлденең күйдегі ХҒС ең биік жазықтықтар қабаттың (мм/с)
	Іргетастағы діріл с жиілікпен				
	1 Гц-10 Гц (мм/с)	10 Гц-50 Гц (мм/с)	50 Гц-100 Гц (мм/с)		
Коммерциялық / Өнеркәсіптік	20	20-дан 40-қа дейін	40-тан 50-ге дейін	40	10
Жбасқа ғимараттар	5	5-тен 15-ке дейін	15-тен 20-ға дейін	15	5
Тарихи немесе сезімтал құрылыстар	3	3-тен 8-ге дейін	8-ден 10-ға дейін	8	2,5

Дереккөз: DIN 4150-3, Құрылымдардың дірілі, 3 бөлім: Дірілдің құрылымдарға әсері, 1 және 3 кестелер

D.3.6 Денсаулық және қауіпсіздік

222. Құрылыс кезеңінде қажеттіүдимо CSaR талаптарын орындайды 3.06.04-91 "Құрылыс қауіпсіздігі". Сондай-ақ басқа да нормалар барсияқты белсенді актілер "Құрылыс, жөндеу және қызмет көрсету ережелеріавтомобиль жолдарының әуестігі", "Қауіпсіздік техникасы және өндірістік санитария ережелерікөпірлер салу кезіндегі ариялар және Құбырларды", оларды қатаң сақтау керек. Жол-құрылыс жұмыстарын жүргізу кезіндех жұмыстарды пайдалану қажет Әрбір құрылыс техникасына арналған "Қауіпсіздік техникасы бойынша нұсқаулықтар".

223. Жеке қорғаныш құралдары қолданыстағы талаптарға сай болуы тиіс.мемст бойынша (арнайы алжапқыштар МЕМСТ 12.4.029 бойынша, МЕМСТ бойынша резеңке қолғаптар 20010, "Жапырақ" респираторы бойынша МЕМСТ 12.4.028, МЕМСТ 12.4.010 бойынша қолғаптар, оМЕМСТ 12.4.013 және бойынша қорғаныс чектері В немесе типті тыныс алу маскасы С-да сүзгімен, дулығалармен). Алаң сод болуы тиісқауіпсіз, таза және ант беру жақсы санитарлық жағдайда шарттарх. Мердігер жауапты көтередіучаскені тазалауға жауапкершілік қоқыстардан, құрылыс қоқыстарынан және тұрмыстық қалдықтарданқоқыс тастау және оларды коммуналдық меншікке әкетуі бтұрмыстық қатты қалдықтардың (ҚТҚ) олигоны. Осыған байланысты Мердігерлерк CSaR басшылыққа алуы керек №3.01.016.97

224. Сонымен қатар, Дүниежүзілік банктің қоршаған ортаны қорғау жөніндегі тобының басшылығыдық және қауіпсіздік техникасы болады бүкіл құрылыс және пайдалану кезінде денсаулық пен қауіпсіздік үшін эталон ретінде пайдаланылады жобаа. Ұлттық заңнамалар арасында қайшылықтар туындаған жағдайда, ұлттық заңнаманыңжәне Дүниежүзілік Банк басшылығымен іске асырылуы тиіс бола қатаң стандарт болып табылады.

D.3.7 Омәдени мұра объектілері

225. Мәдени мұра саласындағы негізгі заңнамалық құжаттар мыналар болып табылады:

- "Мәдениет туралы" Қазақстан Республикасының 2006.12.15 № 207-III Заңы.

- "Қазақстан Республикасының заңнамасын қорғау және АЖ туралы" Қазақстан Республикасының Заңы тарихи-мәдени мұраларды пайдалануда мұралар", 2.07.1992 № 1488-XII.
- Қазақстан Республикасының 2003.06.20 n 442-II Жер кодексі.

226. ПАМ-ды есепке алу және қорғау мақсатында Николасов тарих және мәдениет олар келесі санаттарға бөлінеді:

- Халықаралық маңызы бар тарих және мәдениет ескерткіштері тарихты білдіретін мемориалдық, құрамына кіретін ғылыми, сәулеттік, көркемдік және мемориалдық нысандар ЮНЕСКО-ның бүкіләлемдік мұралар тізімі;
- Республикалық маңызы бар тарих және мәдениет ескерткіштері, презентациялар тарихи, ғылыми зерттеулерді жүргізетін, сәулет, көркемдік және мемориалдық нысандар, менде бар тарих үшін ерекше маңызы бар және бүкіл елдің мәдениеті;
- Жергілікті маңызы бар тарих және мәдениет ескерткіштері тарихи тұлғаның өкілі болып табылатын мемориалдық, ғылыми, сәулет, көркемдік және мемориалдық нысандар, ерекше маңызы бар үшін тарих және өлкенің (республикалық маңызы бар қаланың) мәдениет ауданның (орталықтың), ауданның (астананың) өңірлер).

227. Жер кодексінің 127 бабына сәйкес Қазақстан Республикасының 20 маусымдағы 2003 № 442-II құрылыс жұмыстары жүргізілмейтін археологиялық сараптаманың болуы мүмкін жоба үшін тәуекелдермен.

228. Өнерге сәйкес. Заңның 39-ықорғау және қорғау туралы" Қазақстан Республикасы Заңының тарихи-мәдени мұра объектілерін пайдалану". Яғни, бағдарламалық жасақтамадан кейінлік археологиялық зерттеу жол құрылысы аймағында орналасқан ескерткіштер және кейін жылыоларды сыртқа шығару мемлекеттік мекеменің шота:

- Тарихи-мәдени мұра объектілерін анықтау үшін зерттеу жүргізу қажет бірлік жерді алғанға дейін.
- Жылы тарихи, ғылыми, көркемдік мәні бар объектілер табылған жағдайда және өзге де құндылықты, жеке ал заңды тұлғалар одан әрі тоқтата тұруға міндетті жұмыстарды жүргізу және олар туралы хабарлау онда уәкілетті органға.
- Тіршілікке қауіп төндіруі мүмкін жұмыстарды жүргізуге тарихи-мәдени объектілердің о мұраға тыйым салынады.

229. Қауіпті жағдайларға әкеп соғуы мүмкін кез келген жұмыстарға тыйым салынады. қолданыстағы қолданыстағы ескерткіштерге м. Бкәсіпорындармен, ұйымдар, мекемелер, қоғамдық бірлестіктер және азаматтардың анықталған жағдайда тарихи, ғылыми және мәдени мұраны білдіретін археологиялық немесе өзге де ескерткіштердің құндылықты хабарлауға міндетті тарихи-мәдени мұра объектілерін қорғау және пайдалану жөніндегі уәкілетті органдардың, сондай-ақ жеке тоқтату ағымдағы жұмыстар.

D.3.9 Қалдықтар

230. Төменде Экологиялық қауіпсіздік талаптарының қысқаша мазмұны келтірілген. кодексінің бойынша басқармаға қалдықтармен, бойынша талаптарды қоса алғанда басқармаға қауіпті қалдықтармен.

231. **286 бап. Өнеркәсіптік және тұрмыстық қалдықтар. Төнеркәсіптік және өнеркәсіптік тұрмыстық қалдықтар** - Олар тудыруы мүмкін қауіптілік дәрежесі бойынша, өнеркәсіптік және тұрмыстық қалдықтар қауіпті, қауіпті емес және инертті болуы мүмкін. Қауіпті қалдықтары – құрамында біреуі бар қалдықтар немесе келесі заттардың бірнешеуі:

1. жарылғыш заттар;
2. тез тұтанатын сұйықтықтар;
3. тез тұтанатын қатты заттар;
4. өздігінен тұтанатын заттар мен қалдықтар;

5. қышқылдандыратын заттар;
6. органикалық пероксидтер;
7. улы заттар;
8. ұзақ және созылмалы ауруларды тудыратын уытты заттар;
9. инфекциялық заттар;
10. коррозиялық-белсенді заттар;
11. экоуытты заттар;
12. сумен жанасқанда тез тұтанатын газдар бөлетін заттар немесе қалдықтар;
13. уытты заттарды шығаруы мүмкін заттар немесе қалдықтарауамен жанасу кезіндегі негіздер немесе су; және
14. басқа материалдардың бірімен түзілуі мүмкін заттар мен материалдар жоғарыда аталғандардың сипаттамаларын.

288 бап. Өндіріс және тұтыну қалдықтарымен жұмыс істеу кезіндегі жалпы экологиялық талаптар

1. Шаруашылық қызметі барысында қалдықтар түзілетін жеке және заңды тұлғалар оларды қауіпсіз пайдалану шараларын қамтамасыз етуге, оларды сақтауға міндетті экологиялық және санитарлық-эпидемиологиялық талаптар және оларды кәдеге жарату, қайта өңдеу, залалсыздандыру және қауіпсіз жою шараларын жүзеге асыру.

3. Қалдықтарды сақтау орындары қалдықтар қалпына келтірілгенге дейін үш жылдан аспайтын мерзімде оларды қауіпсіз сақтауға арналған немесе қайта өңдеу немесе олар жерленгенге дейін бір жылдан аспайды.

5. Осы Кодексте көзделген жағдайларда қалдықтардың меншік иесі қалдықтардың көлемін біртіндеп азайту мақсатында оларды басқару бағдарламасын әзірлеуге міндетті.

6. Қалдықтарды кәдеге жарату немесе кәдеге жарату әдісі мен орнын таңдағанда, сондай-ақ қалдықтарды өңдеуді, кәдеге жаратуды немесе кәдеге жаратуды жүзеге асыратын жеке және заңды тұлғаларды анықтау кезінде қалдықтардың иелері қалдықтардың пайда болу көзінен ең аз қозғалысын қамтамасыз етуі керек.

290 бап. Қалдықтармен жұмыс істеуге байланысты қызметті жобалау кезіндегі экологиялық талаптар

1. Пайдалану барысында қалдықтар пайда болатын объектілерді жобалау кезінде мыналар қажет:

1) жобалық құжаттаманың құрамдас бөлігі ретінде қалдықтарды басқару бағдарламасын әзірлеу;

2. Тұрғын үй ғимараттарын, сондай-ақ өндірістік кәсіпорындарды, ғимараттарды, құрылыстарды, құрылыстарды және пайдалану кезінде қалдықтар пайда болатын басқа объектілерді жобалау кезінде қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті орган белгілеген қалдықтармен жұмыс істеу саласындағы ережелерге, стандарттар мен талаптарға сәйкес осындай қалдықтарды жинауға арналған орындарды (орындарды) қамтамасыз ету қажет. және халықтың санитарлық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласындағы мемлекеттік орган.

296-бап. Қалдықтармен жұмыс істеу саласындағы есепке алу

1. Қалдықтардың меншік иесі олардың есебін (түрін, мөлшерін және шыққан жерін) жүргізуге, сондай-ақ қоршаған ортаға және (немесе) денсаулыққа қауіпті қалдықтар туралы ақпаратты жинауға және сақтауға міндетті. қалдықтардың адамдық қасиеттері туралы.

3. Қалдықтардың меншік иелері қалдықтарды есепке алу жөніндегі құжаттаманы бес жыл бойы сақтауға тиіс.

4. Қалдықтардың меншік иелері қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті органға қалдықтармен жұмыс істеу саласындағы өз қызметі туралы жыл сайынғы есепті қалдықтардың мемлекеттік кадастрына енгізу үшін ұсынады.

289 бап. Қауіпті қалдықтардың паспорты

1. Қауіпті қалдықтардың паспортын шаруашылық қызметі процесінде қауіпті қалдықтар түзілетін жеке және заңды тұлғалар жасайды және бекітеді.

5. Қауіпті қалдықтардың паспорты қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті органға қалдықтар пайда болған кезден бастап үш ай ішінде жіберіледі.

7. Қауіпті қалдықтар паспорттарының көшірмелері қалдықтардың осы партиясын немесе оның бір бөлігін тасымалдайтын жеке немесе заңды тұлғаға, сондай-ақ қалдықтардың осы партиясын (партиясының бір бөлігін) әрбір жүк алушыға міндетті түрде табыс етіледі.

12. Қауіпті қалдықтар паспортында табиғи және техногендік сипаттағы төтенше жағдайлардың және олардың қауіпті қалдықтармен байланысты зардаптарының, оның ішінде тасымалдау және тиеу-түсіру жұмыстарын жүргізу кезіндегі алдын алу және жою жөніндегі қажетті шаралар көрсетіледі.

293 бап. Қауіпті қалдықтармен жұмыс істеу кезіндегі экологиялық талаптар

1. Қызметі процесінде қауіпті қалдықтар түзілетін жеке және заңды тұлғалар олардың түзілуін тоқтатуға немесе қысқартуға және (немесе) қауіптілік деңгейін төмендетуге бағытталған іс-шараларды жүзеге асыруға тиіс.

3. Қауіпті қалдықтардың меншік иесі қауіпті қасиеттері көрсетілген қауіпті қалдықтар салынған қаптамалардың таңбалануын қамтамасыз етуге тиіс. Мұндай қалдықтарды белгілі бір мерзімге басқа адамдарға берген кезде, қалдықтардың иесі оларды осы қалдықтардың қауіпті қасиеттері және оларды пайдалану кезіндегі сақтық шаралары туралы жазбаша түрде хабардар етуге міндетті.

4. Қауіпті қалдықтарды қауіпті емес қалдықтармен, сондай-ақ қауіпті қалдықтардың әртүрлі түрлерін оларды өндіру, тасымалдау және сақтау процесінде бір-бірімен араластыруға тыйым салынады, қауіпті емес қалдықтарды кәдеге жарату, тығыздау үшін кәдеге жарату жағдайларын қоспағанда, қалдықтарды кәдеге жарату.

5. Қауіпті қалдықтарды орналастыруға мемлекеттік экологиялық сараптаманың қорытындысы және жер қойнауын пайдалану саласындағы уәкілетті органның келісімі болған жағдайда арнайы жабдықталған орындарда, оның ішінде шахталардың, кеніштердің және көлік беткейлерінің су баспайтын жерасты тау-кен қазбаларында рұқсат етіледі. Қауіпті қалдықтарды орналастыру үшін бөлінген аумақта оларды пайдаланумен байланысты емес басқа да қызмет түрлерін жүзеге асыруға тыйым салынады.

6. Қауіпті қалдықтарды жинауды, кәдеге жаратуды, тасымалдауды және орналастыруды жүзеге асыратын кәсіпорындар төтенше және авариялық жағдайлар кезінде іс-қимыл жоспарларын әзірлейді.

294-бап. Қауіпті қалдықтарды тасымалдау кезіндегі экологиялық талаптар

1. Қауіпті қалдықтардың түзілуі мен тасымалдануын барынша азайту керек.

2. Қауіпті қалдықтарды тасымалдауға мынадай жағдайларда жол беріледі:

1) тасымалдау мақсаттары үшін қауіпті қалдықтардың тиісті қаптамасының және таңбасының болуы;

2) арнайы жабдықталған және арнайы белгілермен жабдықталған көлік құралдарының болуы;

3) қауіпті қалдықтар паспортының және тасымалданатын қауіпті қалдықтардың мөлшерін, оларды тасымалдаудың мақсаты мен межелі орнын көрсете отырып, қауіпті қалдықтарды тасымалдауға және беруге арналған құжаттаманың болуы;

4) қауіпті қалдықтарды тасымалдау кезінде, сондай-ақ тиеу-түсіру жұмыстарына қойылатын қауіпсіздік талаптарын сақтау.

D.3.9 Халықаралық конвенциялар мен шарттар

232. Қазақстан қоршаған ортаны қорғау мәселелеріне қатысы бар мынадай халықаралық

конвенциялар мен шарттарға қол қоюшы болып табылады.

18-кесте: Халықаралық конвенциялар мен шарттар

№	Конвенцияның атауы	Сипаттамасы/Конвенцияның мақсаттары
1	Конвенция сақталуы туралы, Қоныс аударатын түрлер мен жабайы жануарлар	Қоныс аударатын түрлердің жойылып кету қаупінің алдын алуға бағытталған; қоныс аударатын түрлерге және оларды қорғауға байланысты ғылыми зерттеулер жүргізу.
2	Құрып кету қаупі төнген жабайы флора мен фауна түрлерінің халықаралық саудасы туралы конвенция (CITES)	Оның мақсаты - жабайы табиғат пен өсімдіктердің халықаралық саудасы түрдің өмір сүруіне қауіп төндірмеуін қамтамасыз ету; келісім жануарлар мен өсімдіктердің 35 000-нан астам түрін әртүрлі дәрежеде қорғауды қамтамасыз етеді.
3	Ақпаратқа қолжетімділік, жұртшылықтың шешімдер қабылдау процесіне қатысуы және мәселелер бойынша сот төрелігіне қолжетімділік туралы конвенция, қоршаған ортаға қатысты, Орхус, 1998, 25 маусым	Конвенция әрбір адамның қазіргі және болашақ ұрпақтың денсаулығы мен әл-ауқатына қолайлы ортада өмір сүру құқығын қорғауға ықпал етеді. Осы Конвенцияға қол қойған әрбір Тарап экологиялық ақпаратқа қол жеткізуге, экологиялық мәселелер бойынша сот төрелігіне қол жеткізу үшін шешімдер қабылдау процесіне жұртшылықтың қатысуына қатысты құқықтарды мыналарға сәйкес береді: осы Конвенцияның ережелерімен реттеледі.
4	Құрып кету қаупі төнген жабайы флора мен фауна түрлерінің халықаралық саудасы туралы конвенция (Вашингтон, 1973 ж. 3 наурыз):	Конвенция құрып кету қаупі төнген жабайы флора мен фауна түрлерінің халықаралық саудасының ережелерін белгілейді. Жабайы табиғаттың халықаралық саудасы жабайы табиғатта түрдің өмір сүруіне қауіп төндірмейтінін және ерекше жағдайларда ғана рұқсат етілетінін қамтамасыз ету үшін осы түрлердің саудасын бақылау қажет
5	БҰҰ-ның шөлейттенуге қарсы күрес жөніндегі конвенциясы	Конвенция шөлейттенумен күресуге және құрғақшылықтың зардаптарын азайтуға, соның ішінде зардап шеккен аудандарда тұрақты дамуға қол жеткізуге бағытталған кешенді тәсіл арқылы, жерді пайдалану тиімділігін арттыруға, қалпына келтіруге, сақтауға, жер және су ресурстарын тұрақты және ұтымды пайдалану деңгейін жақсарту мақсатында өмірдің, өсіресе қоғамдастықтар
6	Биологиялық әртүрлілік туралы конвенция (Рио-де-Жанейро, 5 маусым 1992 ж.)	Конвенцияның мақсаттары биологиялық әртүрлілікті сақтау, оның құрамдас бөліктерін орнықты пайдалану және генетикалық ресурстарға қол жетімділікті және осындай ресурстар мен технологияларға барлық құқықтарды ескере отырып, тиісті технологияларды беруді қоса алғанда, генетикалық ресурстарға байланысты артықшылықтарды әділетті түрде бөлісу болып табылады. тиісті қаржыландыру арқылы.
7	Дүниежүзілік мәдени және табиғи мұраны қорғау туралы конвенция (Париж, 16 қараша 1972 ж.):	Конвенция: - мәдени және табиғи мұраларға қоғамдық өмірде ерекше функциялар беруге және осы мұраны қорғауды кешенді жоспарлау бағдарламаларына біріктіруге бағытталған жалпы саясатты қабылдайды. - ол әлі жоқ аумақтарында мәдени және табиғи мұраны қорғау, консервациялау және насихаттау бойынша бір немесе бірнеше қызметтерді құрады. - мемлекетке өз мәдениетіне қауіп төндіретін қауіптерге қарсы тұруға мүмкіндік беретін ғылыми-техникалық зерттеулерді, жұмыс әдістерін әзірлейді туристік немесе табиғи мұраға
8	БҰҰ-ның негіздемелік бағдарламасына Киото хаттамасы Конвенция өзгерту туралы климаттың өзгеруі (Киото, 11 желтоқсан 1997 ж.).	- Қазіргі уақытта Киото-2-ге түзету Қазақстан Республикасында ратификацияланбаған. Қазақстан Өтінім берілген елдер тізіміне кірмейді Қ-да Киото хаттамасына. Қазақстанда Парникалық газдар шығарындыларының көлеміне квоталарды бөлудің 2014-2015 жылдарға арналған Ұлттық жоспары қабылданды. (Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2013 жылғы 31 желтоқсандағы № 1536 қаулысы). Киото хаттамасы реттейді: - Парникалық газдар шығарындыларын шектеу және азайту жөніндегі міндеттемелер. - Энергияны пайдалану тиімділігін арттыру, ауыл шаруашылығын жүргізудің орнықты нысандары, сіңіргіштерді қорғау және сапасын жақсарту жөніндегі саясат пен шараларды іске асыру және Парникалық газдар жинақтағыштарының.
9	Біріккен Ұлттар Ұйымының климаттың өзгеруі жөніндегі негіздемелік конвенциясы, 9 мамыр 1992 ж.	Конвенцияның мақсаты "атмосферадағы Парникалық газдардың концентрациясын климаттық жүйеге қауіпті антропогендік араласуды болдырмайтын деңгейде тұрақтандыру", экожүйелердің климаттың өзгеруіне табиғи бейімделуі үшін жеткілікті уақыт ішінде азық-түлік өндірісіне қауіп төндірмеу және қамтамасыз ету болып табылады. тұрақты негізде одан әрі экономикалық даму.

D.4 Қорғау шараларының саясаты АДБ

233. АДБ-ның қоршаған ортаға жағымсыз әсерлерін және үшінші тұлғаларға немесе осал топтарға әлеуметтік шығындарды болдырмауға, азайтуға немесе азайтуға бағытталған үш қорғау саясаты бар даму жобаларының нәтижесінде.

Қорғауға қойылатын талаптар 1: Қоршаған орта.

234. Мақсаттар жобалардың экологиялық негізділігі мен тұрақтылығын қамтамасыз ету, сондай-ақ жобалық шешімдерді қабылдау процесіне экологиялық көзқарастарды біріктіруді қолдау болып табылады. Жоба ықтимал экологиялық қауіптер мен әсерлерді тудыруы мүмкін болса, экологиялық сақтық шаралары қолданылады. ЖКСБ шеңберінде он бір "Саясат қағидалары" қабылданды, оның ішінде:

1. Ықтимал әсерлер мен тәуекелдердің маңыздылығына сәйкес тиісті зерттеулер жүргізілуі үшін қоршаған ортаны бағалаудың тиісті көлемі мен түрін анықтау үшін әрбір ұсынылған жобаны мүмкіндігінше ертерек іріктеу процесін пайдаланыңыз. (**Жоба бастапқыда АДБ-мен тексерілді және В санатындағы жоба ретінде жіктелді**)

2. Жобаның контекстінде физикалық, биологиялық, әлеуметтік-экономикалық (қоршаған орта, денсаулық пен қауіпсіздік, осал топтар және гендерлік мәселелер арқылы өмір сүруге әсер етуді қоса алғанда) және физикалық мәдени ресурстарға ықтимал тікелей, жанама, кумулятивтік және индукциялық әсерлер мен тәуекелдерді анықтау үшін әрбір ұсынылған жоба бойынша экологиялық бағалауды жүргізіңіз. Оның әсер ету аймағы. Климаттың өзгеруін қоса алғанда, әлеуетті трансшекаралық және жаһандық әсерлерді бағалау.

Қажет болған жағдайда стратегиялық экологиялық бағалауды қолданыңыз. (**Осы арқылы БЭС климаттың өзгеруін бағалауды қоса алғанда, жобаның экологиялық бағасын қамтамасыз етеді. Трансшекаралық әсер қолданылмайды**).

3. Жобаның орналасқан жеріне, жобасына, технологиясына және құрамдас бөліктеріне баламаларды, сондай-ақ олардың қоршаған ортаға ықтимал әсерін зерттеу және әлеуметтік салаға, және нақты ұсынылған баламаны таңдау негіздемесін құжаттау. Сондай-ақ "жобасыз" баламасын қарастыру. (**Баламалар қарастырылды, соның ішінде С.7 бөліміндегі "жобасыз" опциясы – Баламалар**)

4. Алдын алу, ал алдын алу мүмкін болмаған жағдайда, қоршаған ортаны жоспарлау және басқару арқылы жағымсыз әсерлерді азайту, азайту және/немесе орнын толтыру және оң әсерлерді арттыру. Қоршаған ортаны басқару жоспарын (ҚОБЖ) дайындау, оған ұсынылған жұмсарту шаралары, қоршаған ортаны бақылау және есеп беру талаптары, тиісті институционалдық немесе ұйымдастырушылық іс-шаралар, әлеуетті дамыту және оқыту шаралары, іске асыру кестесі, шығындар сметасы және тиімділік көрсеткіштері кіреді. ҚОБЖ дайындау кезіндегі негізгі ойлар ықтимал жағымсыз әсерлерді үшінші тұлғаларға елеулі зиян келтірмейтін деңгейге дейін азайтуды, сондай-ақ "ластаушы төлейді" қағидасын қамтиды. (**Жоба үшін ҚОБЖ дайындалды, ол F - Экологиялық менеджмент жоспарлары және институционалдық талаптар бөлімінде егжей-тегжейлі сипатталған**).

5. Зардап шеккен тұлғалармен мазмұнды кеңесу жүргізу және олардың саналы түрде қатысуына ықпал ету. Әйелдердің кеңесуға қатысуы. Мүдделі тараптарды, соның ішінде зардап шеккен тұлғаларды және мүдделі үкіметтік емес ұйымдарды жобаны дайындау процесінің бастапқы кезеңіне тарту және олардың пікірлері мен алаңдаушылықтарын шешім қабылдаушылардың назарына жеткізу, сондай-ақ ескеріледі. Экологиялық бағалауға қатысты мәселелерді шешу үшін қажет болған жағдайда жобаны іске асыру барысында мүдделі тараптармен кеңесу. Жобаның экологиялық көрсеткіштеріне қатысты зардап шеккен тұлғалардың алаңдаушылықтары мен шағымдарын алу және шешуді жеңілдету үшін шағымдарды қарау механизмін құру. (**Ақтөбе облысында экологиялық мәселелерді талқылау бойынша кеңесу өткізілді, кеңесудың нәтижелері (және жоба бойынша шағымдарды қарау механизмінің сипаттамасы) G бөлімінде - Қоғамдық кеңесу, ақпаратты ашу және шағымдарды қарау механизмінде келтірілген**)

6. Экологиялық бағалау жобасын (ҚОБЖ қоса алғанда) жобаны бағалауға дейін, қолжетімді жерде және уақтылы ашу нысанда және зардап шеккен тұлғаларға және басқа мүдделі тараптарға түсінікті тілде (дер)де. Қоршаған ортаны түпкілікті бағалауды және егер бар болса, зардап шеккен адамдарға және басқа да мүдделі тараптарға оның жаңартуларын ашу. **(Осы ЭЭП және ҚОБЖ АДБ веб-сайтында ашылды)**

7. ҚОБЖ енгізу және оның тиімділігін бақылау. Мониторинг нәтижелерін құжаттау, соның ішінде түзету шараларын әзірлеу және енгізу және ашу мониторинг туралы есептер. **(БЭС және ҚОБЖ ҚОБЖ-ның орындалуын бақылау жоспарын және жобаның өмірлік циклі бойынша мониторинг пен есеп берудің институционалдық міндеттерін белгілейді: F бөлімі.2 - ҚОБЖ институционалдық міндеттері)**

8. (i) тіршілік ету ортасының жұмыс істеу қабілетін нашарлататын өлшенетіндей қолайсыз әсерлер болмаған, (ii) жойылып кету қаупі төнген немесе жойылып кету қаупі төнген түрлердің популяциясының азаюы болмаған жағдайларды қоспағанда, тіршілік ету ортасы қиын аймақтарда жобалық іс-шараларды жүзеге асырмау. , және (iii) салдары жеңілдетіледі. Егер жоба заңмен қорғалатын аумақта орналасса, қорғалатын аумақты қорғау мақсаттарын ілгерілету және нығайту үшін қосымша бағдарламаларды жүзеге асыру. Табиғи мекендеу ортасының аумағында (i) баламалар болмаған, (ii) жобаның жалпы пайдасы экологиялық шығындардан айтарлықтай асып түсетін және (iii) жағдайларды қоспағанда, елеулі өзгерістер немесе деградация болмауы керек. кез келген түрлендіру немесе деградация сәйкесінше жеңілдетіледі. Жаңартылатын табиғи ресурстарды пайдалануға, игеруге және басқаруға сақтықпен қарау. **(Жоба айтарлықтай әсер ететін маңызды мекендеу орындары анықталған жоқ)**

9. Дүниежүзілік банктің қоршаған ортаны қорғау, денсаулық және қауіпсіздік жөніндегі тобының жетекші қағидаттары сияқты халықаралық деңгейде мойындалған стандарттарда көрсетілген озық халықаралық тәжірибеге сәйкес ластанудың алдын алу және бақылау технологиясы мен тәжірибесін қолдану. Неғұрлым таза өндірістік процестерді және энергия тиімділігін арттырудың тиісті әдістерін енгізу. Ластануды болдырмау немесе алдын алу мүмкін болмаған кезде азайту немесе бақылау қарқындылық, немесе ластаушы заттардың шығарындылары мен шығарындыларының жүктемесі, соның ішінде Парникалық газдардың тікелей және жанама шығарындылары, қалдықтардың түзілуі және оларды өндіру, тасымалдау, өңдеу және сақтау кезіндегі қауіпті материалдардың шығарындылары. Халықаралық тыйымдарға немесе кезең-кезеңмен бас тартуға жататын қауіпті материалдарды пайдалануды болдырмау. Пестицидтерді сатып алу, пайдалану және басқарма олармен зиянкестермен күресудің кешенді тәсілдеріне және синтетикалық химиялық пестицидтерге тәуелділікті азайтуға негізделген. **(РЕЕ және ҚОБЖ ластануды болдырмау және бақылау үшін арнайы жұмсарту және басқару шараларын сипаттайды: F бөлімі - Қоршаған ортаны басқару жоспарлары және институционалдық талаптар. Жобаның өмірлік циклі кезінде пестицидтер пайдаланылмайды)**

10. Қызметкерлерді қауіпсіз және салауатты еңбек жағдайларымен қамтамасыз ету және жазатайым оқиғалардың, жарақаттар мен аурулардың алдын алу. Жергілікті қоғамдастықтардың денсаулығы мен қауіпсіздігіне жағымсыз әсерлер мен қауіп-қатерлерді болдырмау үшін, егер оларды болдырмау мүмкін болмаса, алдын-алу және төтенше жағдайларға дайындық пен әрекет ету шараларын әзірлеу. **(РЕЕ және ҚОБЖ еңбекті қорғау және қауіпсіздік техникасы бойынша нақты жоспарларға және төтенше жағдайларды жою жоспарларына қойылатын талаптарды белгілейді: F бөлімі - Қоршаған ортаны басқару жоспарлары және институционалдық талаптар.)**

11. Физикалық мәдени ресурстарды сақтау және олардың жойылуын немесе бүлінуін далалық зерттеулер арқылы жою, оның барысында экологиялық бағалау жүргізу кезінде білікті және тәжірибелі мамандар тартылады. Жобаны жүзеге асыру барысында табылуы мүмкін материалдарды басқару мен сақтаудың алдын ала бекітілген тәсілін қамтитын "кездейсоқ табу" процедураларын пайдалануды қамтамасыз ету. **(Жоба айтарлықтай әсер еткен физикалық және мәдени ресурстар анықталған жоқ. Кездейсоқ іздеу процедурасы Е.9.4 – Физикалық және мәдени ресурстар бөлімінде берілген)**

Қорғау шараларының талаптары 2: Мәжбүрлі қоныс аудару.

235. Мақсат - мүмкіндігінше мәжбүрлі қоныс аударуды болдырмау; баламалы жобаларды зерттеу арқылы мәжбүрлі қоныс аударуды барынша азайту; салыстырғанда нақты мәнде барлық қоныс аударушылардың өмір сүру құралдарын жақсарту немесе кем дегенде қалпына келтіру жобалау алдындағы және қоныс аударған кедейлер мен басқа да осал топтардың өмір сүру деңгейін арттыру. Қорғау шараларына қойылатын талаптар әлеуметтік салдарларды бағалауға және қоныс аударуды жоспарлау процесіне, әлеуметтік салдарларды бағалау туралы есептерді және қоныс аударуды жоспарлау құжаттарын дайындауға, келіссөздер арқылы жерді сатып алуды зерттеуге, ақпаратты ашуға және қатысуға қойылатын талаптарды атап көрсетеді. кеңесу, шағымдарды қарау механизмін құру, қоныс аударуды бақылау және есеп беру.

236. Мәжбүрлеп қоныс аудару талаптары (i) жерді мәжбүрлеп иемдену нәтижесінде толық немесе ішінара, тұрақты немесе уақытша физикалық қоныс аударуға (қоныс аудару, тұрғылықты жерінен айырылу немесе баспанасынан айырылу) және экономикалық қоныс аударуға (жерді, активтерді, активтерге қолжетімділікті, кірістерді немесе күнкөріс көздерін жоғалту) қолданылады., немесе (ii) жерді пайдалануға немесе заңды түрде белгіленген саябақтар мен қорғалатын аумақтарға кіруге мәжбүрлі шектеулер. Қоныс аударушылар немесе қауымдастықтар қоныс аударуға әкеп соқтыратын жерді алудан бас тартуға құқығы болмаған кезде қоныс аудару мәжбүрлі болып саналады. **(Еріксіз қоныс аударуға қатысты сақтық шараларын қамтамасыз ету үшін жоба үшін жерді алу және қоныс аудару жоспары (ЖҚЖЖ) дайындалды).**

Қорғау шараларының талаптары 3: Жергілікті халықтар.

237. Мақсат - жобаларды жергілікті халықтардың жеке басын, қадір-қасиетін, адам құқықтарын, тұрмыс-тіршілігін қамтамасыз ету жүйелерін және мәдени бірегейлігін толық құрметтеуге ықпал ететіндей етіп әзірлеу және жүзеге асыру. жергілікті халықтардың өздері анықтайды, осылайша олар (i) мәдениетке сәйкес келеді әлеуметтік және экономикалық тиімділіктер, (ii) жағымсыз салдарларға ұшыраған жоқ. нәтижесінде әсер етеді жобалар, және (iii) оларға әсер ететін жобаларға белсенді қатыса алады. **(Жоба жергілікті халықтарға әсер етуді көздемейді, сондықтан бұл кепілдікке қатысты қосымша шаралар қажет емес).**

Е. Қоршаған ортаның сипаттамасы

238. Есептің бұл бөлімінде келесі тақырыптар бойынша жоба аумағындағы бар экологиялық және әлеуметтік жағдайлар талқыланады:

- (i) Физикалық ресурстар (ауа сапасы, гидрология, топография және т.б.);
- (ii) Экологиялық ресурстар (флора, фауна, қорғалатын табиғи аумақтар);
- (iii) Экономикалық ресурстар (инфрақұрылым, жерді пайдалану және т.б.);
- (iv) Әлеуметтік және мәдени ресурстар (денсаулық сақтау, білім беру, шу, мәдени ресурстар және т.б.)

239. Жобаның қоршаған ортаның физикалық және биологиялық ортасына ықтимал әсерлеріне ауа мен судың сапасына, шудың пайда болуына, жердің өзгеруіне және топырақтың өзгеруіне әсер ету жатады. Олар жобалық нысандардан қашықтыққа қарай азаяды деп күтілуде, бұл жобалық жолға бір шақырымға жақын аудандарға көбірек әсер етеді. Ол үшін болды жоба алаңына жақын орналасуына байланысты жоба әсер етуі мүмкін аймақтардағы бастапқы жағдайларды бағалау үшін учаскенің айналасындағы бір шақырымдық зерттеу аймағы белгіленді. Бұл есепте бұл жоба аймағы деп аталады. БЭС жүргізу үшін таңдалған жоба аймағы сезімтал рецепторларды қамтиды ⁹, бұл, ең алдымен, жобаны әзірлеу шараларына әсер етуі мүмкін.

Е.1 Физикалық ресурстар

Е.1.1 Топография және геология

Аймақтық ерекшеліктер

240. Ақтөбе облысы Қазақстан Республикасының солтүстік-батыс бөлігінде орналасқан және шекаралас Батыс Қазақстан облысының, Батысында Атырау және Маңғыстау облыстары; Шығысында Қостанай, Қарағанды және Қызылорда облыстары; солтүстігінде Ресей Федерациясының Орынбор облысы және оңтүстігінде Өзбекстанның Қарақалпақстан автономиялық облысы. 10 сурет тұтастай алғанда Қазақстанның топографиясын және жобаланатын жолдың шамамен орналасқан жерін суреттейді.

Жер бедерінің ерекшеліктері

241. Жобаланған жол кең үстірттің бір бөлігі болып табылатын Ақтөбе Преуралының оңтүстік бөлігінде орналасқан. Геологиялық тұрғыдан алғанда, жобалық аумақтың көп бөлігі негізінен мезозой дәуірінде Тетис мұхитынан басталған теңіз шөгінділерінен құралған. Төрттік дәуірде Каспий теңізіндегі су деңгейі жоғары болды, бұл Ақтөбе облысының кең аумақтарын су астында қалдырды.

242. Жобалық аумақтың геологиялық элементтеріне сұрғылт, қоңыр түсті және қатты консистенциялы құмды саз жатады.

243. Жобалық аумақтың рельефінің өзі толқынды жазық, ауыспалы жазық жоталары мен жазық жазықтары бар, олар Ақтөбедегі жолдың басындағы теңіз деңгейінен 236 метрден Бестамақ және Алға ауылдарындағы теңіз деңгейінен 250 метрге дейін және жолдың соңында теңіз деңгейінен 300 метрге дейін ауытқиды. Қандыағаш. Жоба аумағында ежелгі және қазіргі заманғы су ағындарының кең құрғақ ойпаттары, құрғақ арналары кең таралған. **В қосымшасы – Экологиялық жағдай**, жоба аймағындағы рельефтің жазық сипатын көрнекі түрде бейнелейді.

12-сурет: Қазақстанның топографиясы

Е.1.2 Топырақ

244. Жылы геологиялық тұрғыдан алғанда, жер үсті топырақтары негізінен карбонатқа бай құмды саздар мен саздар алып жатқан құрғақ дала топырақтарының ашық қоңыр түрлерінен тұрады. Қалыңдығы шамамен 20 см топырақтың үстіңгі қабаты, әдетте,

қарашірікке нашар - 2% дейін. Топырақ бетінде тұз қабықтары жиі пайда болады. Бүкіл жол дәлізінде төрттік дәуірдегі шөгінділер бар. Төрттік шөгінділердің ішінде құмды саздар мен саздардың өртүрлі аллювиалды шөгінділері кездеседі.

245. Өнеркәсіптік кәсіпорындарды бүкіл Ақтөбе облысында кездестіруге болады, олардың кейбіреулері бұрынғы Кеңес Одағының жәдігерлері болып табылады. Бұл нысандардың кейбіреулері қоршаған ортаны айтарлықтай ластаушы заттар болды, соның ішінде қаланың солтүстік-батысында орналасқан қазір қараусыз қалған Алға химия зауыты (қазіргі уақытта нысанды бұзу және жерді қалпына келтіру, соның ішінде кез келген улы жерлерді тазарту бағдарламасы жүзеге асырылуда).

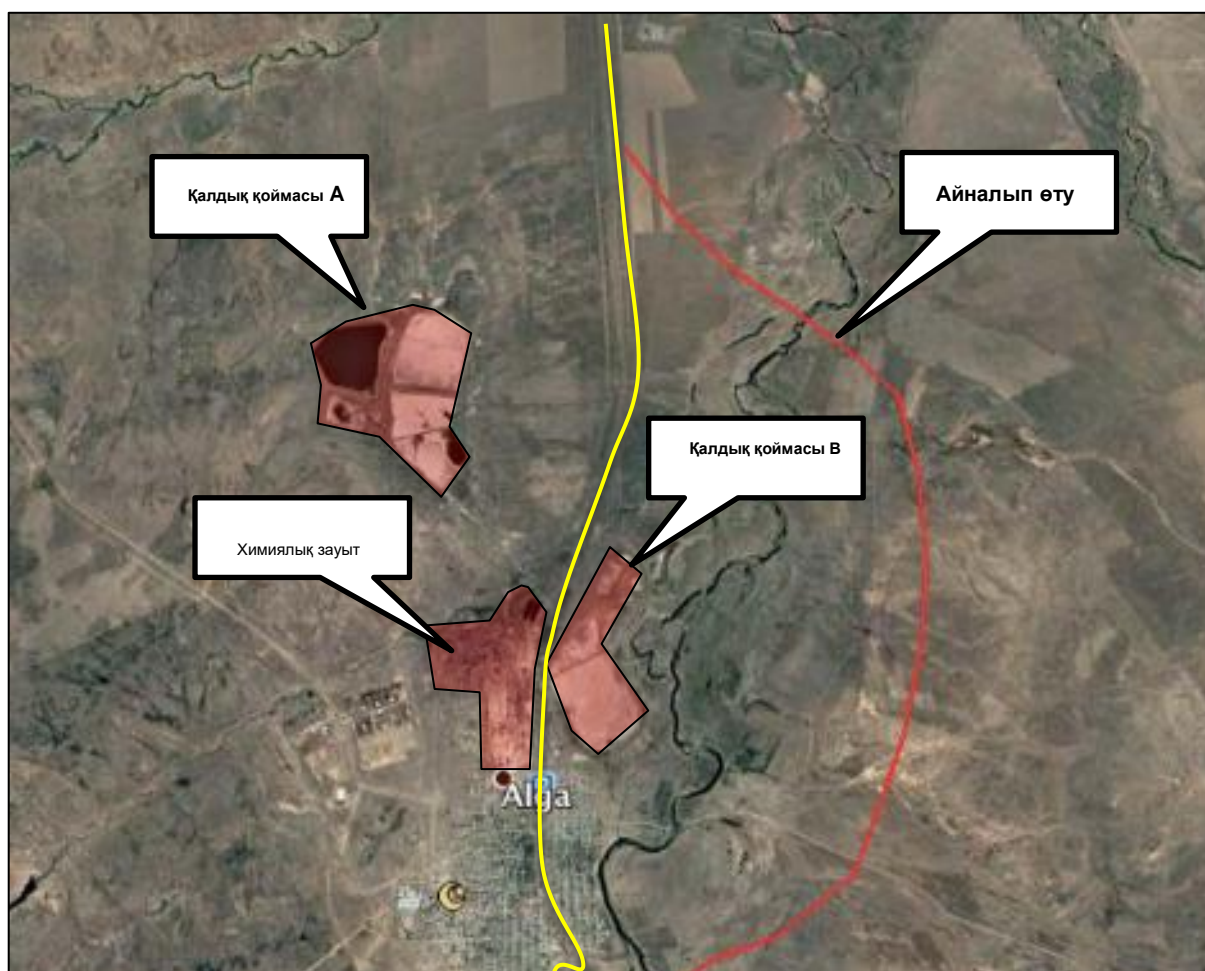
246. Жобалық жол химия зауыты мен оның қалдық қоймаларынан шығысқа қарай орта есеппен 3 шақырымнан астам жерде өтеді. Себебі Алға қаласында жол жаңа айналма жол арқылы бұрыннан бар жолдан ауытқиды.

247. "Запказгеология" ПГО, Ақтөбе ГПЕ ("Ақпан" ЖШС), Гидрометорталық, Мемлекеттік санитарлық-эпидемиологиялық қадағалау зертханалары химиялық зауыт аумағында және Алға қаласында жүргізген зерттеулер топырақта және праймерлердің праймерлерінде бірқатар химиялық элементтердің жоғары концентрациясын анықтады. олардың көпшілігі токсиканттар болып табылады.

248. Қала мен химия зауытының аумағынан топырақтың экологиялық және геохимиялық сынамалары 400 x 400 м өлшемді желіні қолдана отырып, зауыттың негізгі өндірістік алаңы аумағында 200 x 200 м-ге дейін қалыңдатылған желіні қолдана отырып алынды. Сынамалар қалдық қоймаларының айналасынан да жиналды. Сол нүктелерде радиометриялық түсірілім жүргізілді. Химиялық элементтер концентрациясының тереңдік бойынша таралуын зерттеу үшін тереңдігі 100 см шұңқыр бұрғыланды.

249. Барлық іріктелген топырақ үлгілері 40 элементтен тұратын эмиссиялық спектрлік талдау әдісімен талданды. Сонымен қатар, атомдық-абсорбциялық әдіспен фтордың құрамына талдау жүргізілді. Жалпы концентрацияларды анықтаумен қатар Pb, Cu, Zn жылжымалы формаларының құрамы бағаланды.

13-сурет: Химиялық зауыттың орналасқан жері қ. Алға

250. Қала аумағындағы топырақтың ластануы орташа қауіпті ластану санатына жатқызылды. Қала аумағында, оның әртүрлі бөліктерінде мыс, қорғасын, мырыш, күміс, барий, стронций, фосфор, қалайы, мышьяк, бор, темір, сынап, фтор концентрациясының жоғарылағаны байқалды. Ластану карталарын зерттеу кезінде аномальды аймақтардың көпшілігі қаланың зауыт аумағына іргелес бөлігінде, сондай-ақ зауыттан қалаға қарай созылатын жолдардың бойында шоғырланғандығы көрсетілген. Алға да, Ақтөбеде де. Екі қалдық қоймасының айналасындағы топырақтың ластануы орташа қауіпті ластану санатына жатқызылды.

251. 1988-1990 жылдардағы геохимиялық зерттеулердің нәтижелерін салыстыру кезінде 2009 жылы алынған нәтижелер өнеркәсіптік алаңдағы топырақтың ластануы іс жүзінде өзгермегенін және 1990 жылғы деңгейге сәйкес келетіндігін анықтады.

252. Алға қаласында, керісінше, топырақтағы ластаушы заттар деңгейінің төмендегені байқалды. Осылайша, мышьяк пен күмістің орташа концентрациясы 3 еседен астамға, мыс, қорғасын, стронций, церий - екі еседен астамға төмендеді. Топырақтың ластану деңгейінің бұл төмендеуі құбырлар арқылы шаң шығарындыларына байланысты болды деген болжам бар тоқтады, бұл желдің қатты ауытқуы жағдайында кең аумақтарда топырақтың ластану мүмкіндігін тудырды.

253. Зерттелетін аумақтағы гамма-фон деңгейлерін өлшеу нәтижесінде белгіленген санитарлық нормалардан асып кетулер анықталған жоқ.

14-сурет: Кептірілген қалдық қоймасы А

Е.1.3 Гидрология

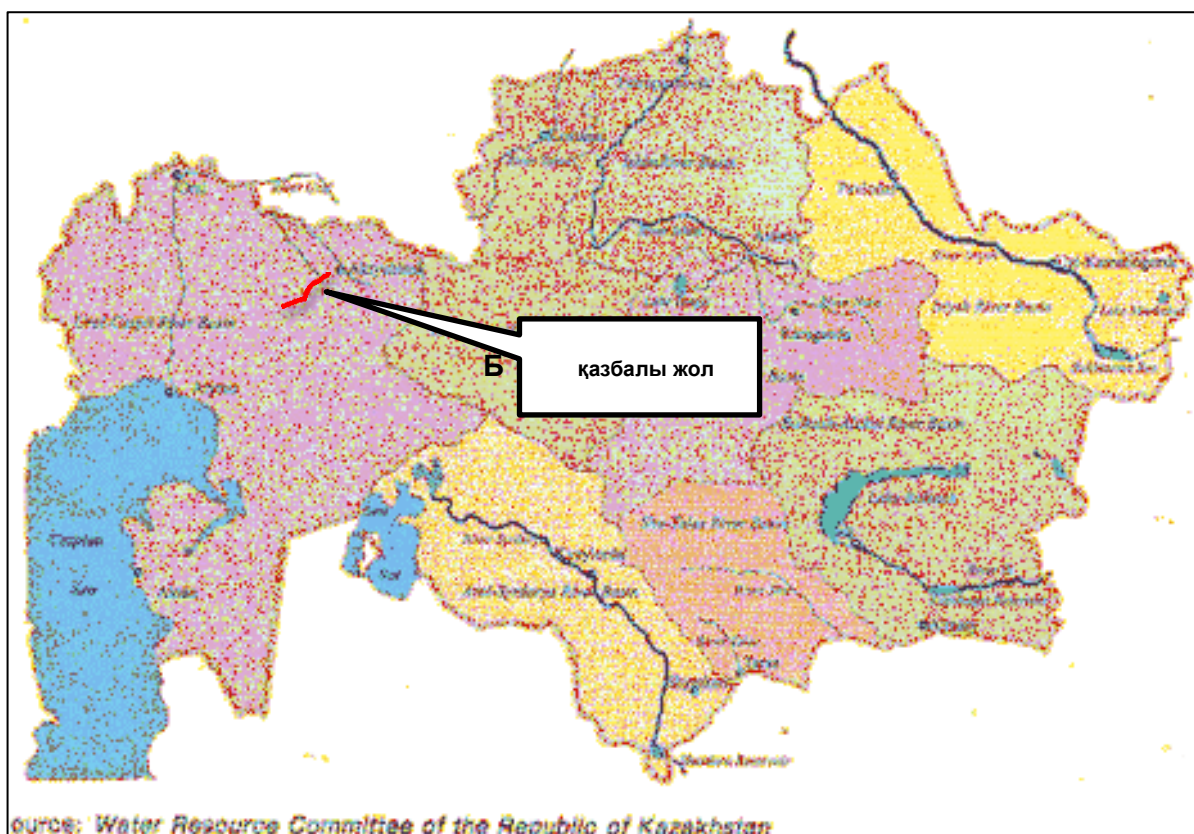
254. Жалпы мәліметтер - Қазақстан сегіз өзен бассейніне бөлінген (қараңыз. 14-сурет: Негізгі өзендік Қазақстанның бассейндері). Жобаланатын жол Жайық-Каспий өзені бассейнінің шегінде орналасқан, оның аумағы 415 000 шаршы метрді құрайды км² және Жайық өзенінің су жинау алаңын (236 000) қамтиды км²).¹⁰ Жер асты суларының пайда болуы негізінен терең, ал тұздардың енуіне байланысты сапасы төмен. Дегенмен, жеткілікті тереңдікте техникалық және ауыз су қажеттіліктері үшін сапалы суды молынан табуға болады.

255. Жобалық аумақтың гидрологиясы оның жер үсті және жер асты гидрологиясы тұрғысынан талқыланады.

256. **Жер үсті сулары** - Елек (немесе қазақша Елек), трансшекаралық өзен (Ресейден Қазақстан арқылы ағып, Каспий теңізіне құяды) және Орал өзенінің сол саласы, жоба аймағының беткі гидрологиясында басым. Өзен Қазақстандағы Мұғалжардың (Бестөбе жотасы) солтүстік-батыс беткейлерінен, жоғарыда аталған Орал-Каспий өзенінің бассейніндегі Орал тауларының оңтүстік тармағынан бастау алады. Өзен ұзындығы 623 км-ді құрайды, ал өзеннің дренажды бассейнінің ауданы – 41,3 мың шаршы шақырым.

257. Електің жайылманың үстінде екі террасасы бар кең, жақсы дамыған аңғары бар, оның ені орта есеппен 0,7-ден 1 км-ге дейін жетеді. Өзен жағалары кей жерлерде тік. Өзеннің түбі құмды және құмды сазды, кей жерлерінде құмды-малтатасты және сазды, кейде аздап лайланған. Ақтөбе маңындағы орташа көпжылдық тұтыну 20,8% құрайды ^{м³}. Өзеннің тереңдігі 0,8 - 1,0-ден 1,0 - 1,8 м-ге дейін ауытқиды. Ағынның жылдамдығы 0,3-0,5 м/с құрайды. Су ағынының жылдамдығы 3-тен 17 м³/с-қа дейін өзгереді. Беттік белсенді заттар кезінде судың орташа минералдануыодка 0,2-0,4 г/л құрайды, ал жазда жер асты суларының деңгейі төмен болған кезде ол 0,7-0,9 г/л дейін көтеріледі. Елек өзенінің негізгі салалары Қобда, Қарағала, Тамды, Сазды және Жіңішке болып табылады.

15-сурет: Қазақстанның негізгі өзен бассейндері

258. Алға төңірегіндегі айналма жолдың ұсынылып отырған жобасы Елек өзенін көрсетілгендей екі нүктеде кесіп өтеді. 3-кестеге.

259. Ауданның өзен желісіне сонымен қатар маусымдық өзендер (Електің салалары) кіреді, олар жобаланған жолмен көрсетілген нүктелермен қиылысады. 19 кестеге және суреттелген жылы **қосымшада А.**

19-кесте: Жобаны жүзеге асыру аймағында өтетін басқа өзендер

#	Км	Өзен
1	18.5	Құмсай өзені
2	30.5, 64.1	Батпақты өзені
3	39.4, 39.4	Суықсу өзені
4	67.2	Таласбай өзені
5	79,2	Табантал өзені

260. Жылдық мәнде өзендердің көпшілігінің ағу сипаты көктемгі су тасқынының жоғары болуымен және жазғы су деңгейінің төмендігімен сипатталады. Көктемгі су тасқынынан кейін жазғы-күзгі су аз маусымы басталады – ағын күрт азаяды, ал кейбір өзендерде жер асты суларымен қоректенетін ағындардан басқа толығымен жоғалады. Өзендердің қыста қатуы облыстың барлық өзендерінде байқалады.

261. Қатты су тасқыны кезінде жобалық аумақтағы өзендердегі су жиі жағадан шығып кетеді. Бұл өзен шөгінділерінің көп бөлігі өтетін уақыт. Еріген тұздардың химиялық құрамы бір жыл ішінде сутегі карбонаттарынан хлоридтерге ауысады. Бұл топырақтың беткі сулары мен өзен арналары түзілетін топырақтағы тұздардың әртүрлі концентрациясына байланысты болады.

262. Ақтөбе су қоймасының белсенді сақтау сыйымдылығы 220 млн m^3 ең алдымен суару және сумен қамтамасыз етуге арналған және Елек өзенінде салынған. Су қоймасы жолдың басынан Бестамаққа дейін шамамен 15 км жол бойымен параллель созылып жатыр. Дегенмен, жобаланған жол әдетте су қоймасынан шығысқа қарай 250-ден 1000 метрге дейінгі қашықтықта орналасқан.

16-сурет: Елек өзені, 38,5 км (көпір өткелінің орналасқан жері)

263. Жалпы, 2017 жылы Қазақстанда жер үсті суларының сапасына мониторинг 133 су

айдынында 404 гидрохимиялық бақылау станциясында (Ақтөбе облысында 12) жүргізілді, оның ішінде 86 өзен, 14 су қоймасы, 28 көл, 4 канал және 1 теңіз. Бақыланатын параметрлердің ішінде аммиак, бор, темір (2+ және жалпы), кадмий, мыс, мышьяк, магний, марганец, нитриттер, нитраттар, никель, сынап, сульфаттар, фторидтер, хлоридтер, хром, мырыш, фенолдар және мұнай өнімдері.

264. Судың сапасы ластаушы заттардың концентрациясын бақыланатын әрбір ластаушы үшін балық шаруашылығы үшін рұқсат етілген шекті концентрациялармен (ШЖК) салыстыру арқылы бағаланады. ШПК мг/л-мен өлшенеді. Бұған қоса, судың ластану деңгейі судың сапасының өзгеруін салыстыру және анықтау үшін қолданылатын судың ластануының кешенді индексінің (CISV) көмегімен бағаланады.

20-кесте: Ластану деңгейі бойынша су объектілерінің жалпы классификациясы

#	Ластану деңгейі	Су объектілерінің ластану көрсеткіштері		
		КИЗВ бойынша	O ₂ , мг/дм ³ бойынша	БПК ₅ бойынша, мг/дм ³
1	Нормативтік таза	≤ 1,0	≥4,0	≤3,0
2	Орташа ластанған	1,1÷3,0	3,1-3,9	3,1-7,0
3	Қатты ластанған	3,1÷10,0	1,1-3,0	7,1-8,0
4	Өте қатты ластанған	≥10,1	≤1,0	≥8,1

265. Ілекте жүргізілген соңғы су сапасының мониторингі судың температурасы 0°С–тан 26°С-қа дейін ауытқығанын, рН - 7,68, еріген оттегінің орташа мөлшері 10,24 мг екенін көрсетті/дм³, БПҚ5 – 2,28 мг/дм³. Қоректік заттар үшін ШРК-дан асып кетулер тіркелді мысалы, бор (+3) – 7,8 ШРК, аммиак тұздары – 3,4 ШРК, мыс (2+) сияқты ауыр металдар үшін – 5,2 ШРК, мырыш (2+) – 1,4 ШРК, хром (6+) – 4,2 ШРК, хром (3+) – 3,0 ШРК, марганец (2+) – 4,4 ШРК, ал органикалық заттар үшін (фенолдар – 1,2 ШРК).

266. Жер үсті суларында бордың, фтордың және фосфордың ең жоғары концентрациясы қалдық қоймаларының суында тіркелді. Елек өзенінде бордың жоғары концентрациясы (20-40 ШРК) өзеннің орталық бөлігінде, Алға қаласындағы химия зауытының қалдық қоймаларының маңынан табылды. Химиялық зауыттан жоғары ағыс бойында бор мен фтордың артық мөлшері тіркелген жоқ. Алға қаласының сумен жабдықтау жүйесінің ауыз суы Санитарлық ережелер мен нормалардың барлық нормативтік талаптарына сай болды.

Кесте 21: Елек өзені суының ластануын бағалау

Судың ластануының кешенді индексі (КИЗВ) және су сапасының класы		2017 жылы ластаушы заттардың шоғырлануы		
2016 жылға	2017 жылға	Су сапасының параметрлері	Орташа шоғырлану, мг/дм ³	Асып кету, рет
9,75 (бірақрмативно чижүз)	10,24 (нормативті түрде таза)	Ерітілген оттегі	10,24	
2,33 (нормативтік тұрғыдан таза)	2,28 (нормативті түрде таза)	БПҚ	2,88	
4,93 (ластанудың жоғары деңгейі)	3,48 (ластанудың жоғары деңгейі)	Биогенді заттар		
		Бор (3+)	0,133	7,8
		Аммоний тұздары	1,69	3,4
		Ауыр металдар		
		Мыс (2+)	0,0052	5,2
		Марганец (2+)	0,044	4,4
		Мырыш (2+)	0,014	1,4
		Хром (6+)	0,083	4,2
		Хром (3+)	0,015	3,0
		Органикалық заттар		
Фенолдар	0,0012	1,2		

Дереккөз: 2017 жылғы Қазақстандағы қоршаған ортаның жай-күйі туралы ақпараттық бюллетень. Қазақстан Республикасы Энергетика министрлігі және Қазгидромет (Қоршаған ортаны бақылау департаменті)

267. **Жерасты сулары** - Жобаның аумағы шөгінді жыныстардың қалың қабаттарынан құралған Каспий маңы жазығының шығыс бөлігінде орналасқан. Гидрологиялық тұрғыдан бұл Каспий артезиан бассейнінің шығыс бөлігі, атап айтқанда Орал-Ембі кіші артезиан бассейндері жүйесі. Жер асты сумен жабдықтаудың негізгі

көздері атмосфералық жауын-шашын мен тасқын сулардың инфильтрациясы, қардың еруі, сондай-ақ өзен аңғарлары күмбездердің доға тәрізді биіктіктері арқылы өтетін альб және сеноман, сирек юра шөгінділерінің сулы горизонттарынан алынуы болып табылады. Аллювиалды шөгінділердің жер асты суларының жағдайы жер үсті суларының жағдайымен тығыз байланысты. Жер асты суларының максималды деңгейі сәуір–мамыр айларында су тасқыны кезеңінде шілде–тамыз айларына қарай біртіндеп төмендеп, күзде аздап көтерілуімен байқалады.

268. Жоба жүзеге асырылып жатқан ауданның негізгі экологиялық мәселелерінің бірі Елек өзені аңғарының жер асты суларының бормен ластануы болып табылады. Заттың негізгі көзі - өткізгіштігі жоғары аллювиалды төрттік құм-қиыршықтас шөгінділеріндегі тұйық тармақтар мен жайылмаларда ешқандай қорғаныс қалқандарынсыз салынған бор қышқылын өндірудің қалдық қоймалары. Деректер бойынша 2008 жылы қалдық қоймаларының маңында жүргізілген геоэкологиялық зерттеу нәтижесінде жер асты суларындағы бор, фтор, бром, марганец, натрий, магний және стронций концентрациясы шекті рұқсат етілген концентрациядан асып түсті. Алайда, жоғарыда айтылғандай, Алға қаласындағы ауыз су Санитарлық ережелер мен нормалардың барлық нормативтік талаптарына сай болды.

Е.1.4 Табиғи апаттар

269. "Актобедорпроект" жобасының ЭЭЖ-де көрсетілген жолдың сейсмикалық аудандастырылуына жүргізілген сараптама аумақты "сейсмикалық емес" деп анықтайды. Жобаны іске асыру аймағының сейсмикалық қауіптілігі төмен классификациясын көрсететін карта келтірілген **С қосымшасында**.

270. Жоғарыда айтылғандай, көктемгі су тасқыны жобаны жүзеге асыру аймағында орын алады. Егжей-тегжейлі жобалау аясында көпірлер мен дренаждар сияқты гидрологиялық құрылыстарды жобалау кезінде су тасқынының деңгейі ескерілді.

Е.1.5 Ауа сапасы

271. **Ұлттық ерекшелік.** Қазақстандағы ауа сапасының мониторингі 2017 жылы 49 қаладағы 146 бақылау станциясында (оның ішінде 56 стационарлық) жүргізілді. Стационарлық станцияларда бақыланатын ластаушы заттардың қатарына шаң, ПМ-2,5, ПМ-10, еріген сульфаттар, көмірқышқыл газы, көміртегі тотығы, азот диоксиді, азот оксиді жатады. оксид, жер үсті озоны, күкіртті сутек, фенол, фторлы сутегі, хлор, хлорлы сутегі, көмірсутектер, аммиак, күкірт қышқылы, формальдегид, метан, мышьяк қосылыстары, кадмий, қорғасын, хром, мыс, бензол, бензопирен, бериллий, марганец, кобальт, мырыш және гамма-сәулелену.

272. Ауаның сапасы ластаушы заттардың концентрациясын әрбір бақыланатын ластаушы үшін рұқсат етілген шекті концентрациялармен (ШРК) салыстыру арқылы бағаланады. ШРК мг-мен өлшенеді/м³ немесе мкг/м³. ШРК орташа тәуліктік және максималды бір реттік концентрациялар ретінде белгіленеді. Орташа тәуліктік ШРК - ұзақ уақыт бойы (жылдар) адам денсаулығына тікелей немесе жанама әсер етпейді. Бір реттік ШРК қысқа мерзімді (20-30 минут) ингаляциядан кейін адамда рефлекторлық реакция тудырмайды. Ауаның сапасын бағалау үшін қолданылатын көрсеткіштер келесідей:

- Стандартты индекс (SI) – елді мекендегі кез келген ластаушы заттың ең жоғары өлшенген концентрациясы, ШРК-ға бөлінген;
- Ең көп пайда болу уақыты (МВТ), ШРК–дан асып кету пайызы - елді мекендегі кез келген ластаушы заттың ШРК-дан асып кетуінің максималды уақыты;
- Ауаның ластану индексі (АИ) – ластаушы заттардың орташа концентрациясы негізінде есептеледі, ШРК-ға бөлінеді және күкірт диоксидінің қауіптілігіне қалыпқа келтіріледі.

Кесте 22: Ауаның ластануын бағалау

Деңгей	Ауа сапасының	Жылдық балдар
--------	---------------	---------------

1 және 6 ОАӨЭЫ дәліздерін байланыстыратын (Ақтөбе–Қандыағаш) жолын қайта жаңарту жобасының бастапқы экологиялық сараптамасы

Дәрежесі	Ауа сапасының ластануы	ластану индекстері	
I	Төмен	SI MTO, % API	0–1 0 0–4
II	Жоғары	SI MTO, % API	2–4 1–19 5–6
III	Жоғары	SI MTO, % API	5–10 20–49 7–13
IV	Өте жоғары	SI MTO, % API	> 10 > 50 ≥ 14

273. **Жер бедерінің ерекшеліктері** Жоба аумағындағы ауа сапасының мониторингі 2017 жылы 2 қалада: Ақтөбе және Қандыағаш қалаларында жүргізілді. Ақтөбеде мониторинг 3 автоматтандырылған және 3 автоматтандырылмаған қондырғыларды қамтитын стационарлық бақылау станцияларында жүргізіледі, ал Қандыағашта тек эпизодтық бақылау деректері қолжетімді.

275. Жоғарыда айтылғандай, Ақтөбедегі ең күрделі экологиялық мәселелердің бірі ауаның күкіртсутегімен жоғары ластануы болып табылады. Жалпы, 2017 жылы Ақтөбеде жоғары ластанудың (ЖЛ) 141 жағдайы және өте жоғары ластанудың (ЖҚЛ) 3 жағдайы тіркелді. Бұл жағдайлардың барлығы күкіртті сутегімен байланысты болды, оның концентрациясы бір реттік ШРК-ның 10-нан 30-ға дейін ауытқиды. Ластаушы заттардың шығарындылары атмосфералық қысымға, температураға және желдің бағытына байланысты. Хабарламада айтылғандай, ауаны ластау көздерінің қатарына қалалық ағынды суларды тазарту қондырғыларынан шыққан тұнба шөгінділері, сондай-ақ күкірті бар қалдықтар мен ағынды суларды канализация жүйесіне жіберетін көптеген қоғамдық тамақтандыру орындары мен спирт зауыттары жатады. Көріз жүйесінің нашар жағдайы мәселені ушықтыра түседі. Қазіргі уақытта қала әкімшілігі мен табиғатты қорғау органдары ластаушы заттарды иіспен күресу технологияларын қолдануға шақыру арқылы мәселені шешуге тырысуда.

Кесте 23. 2017 жылы Ақтөбе қаласындағы ауа сапасы

Ластаушы	Орташа тәуліктік шоғырлану (ga.d.)		Ең жоғары біржолғы шоғырлану (gm.ot.)		Арттыру еселігі ШЖКm.ot.		
	мг/м3	Орташа тәуліктік шоғырланудың асып кету коэффициенті	мг/м3	ШРК-дан асып кету коэффициенті m.ot.	>ШЖК	> 5 ШЖК	> 10 ШЖК
Өлшенген бөлшектер (шаң)	0.031	0.21	0.400	0.80			
PM-2.5	0.02	0.5	0.5	3.1	45		
PM-10	0.04	0.7	1.9	6.3	282	1	
сульфаттар	0.0021		0.05				
күкірт диоксиді	0.012	0.244	3.519	7.0	21	1	
көміртек тотығы	1	0.5	24	4.8	733		
азот қостотығы	0.02	0.53	0.26	1.3	23		
азот оксиді	0.01	0.15	0.55	1.4	2		
Озон (үстірт)	0.083	2.8	0.293	1.8	3028		
Күкіртсутегі	0.002		0.240	29.9	2314	401	144

аммиак	0.004	0.09	0.302	1.5	2		
формалин	0.003	0.293	0.166	3.3	5		
хром	0.0003	0.2267	0.003				
көмірсутектер	0.0		0.0				
метан	0.0		0.0				

Дереккөз: 2017 жылғы Қазақстандағы қоршаған ортаның жай-күйі туралы ақпараттық бюллетень. Қазақстан Республикасы Энергетика министрлігі және Қазгидромет (Қоршаған ортаны бақылау департаменті)

276. **Қандыағаш.** Қандыағаштағы ауа сапасының мониторингі мезгіл–мезгіл екі жерде жүргізілді (№1 сынама алу пункті – Западная көшесі, №2 сынама алу пункті - Сейфуллин көшесі). Бақыланатын ластаушы заттардың ішінде РМ-10, азот оксидтері, күкірт диоксиді, көміртегі тотығы, күкіртсутегі, аммиак және формальдегид болды. №1 нүктедегі аммиак концентрациясы 6,9 бір реттік ШРК, күкіртсутегі – 4,9 бір реттік ШРК, көміртегі тотығы – 1,5 бір реттік ШРК құрады. Аммиактың №2 нүктесіндегі концентрациясы құрады 8,8 бір реттік ШРК, күкіртсутегі – 3,1 бір реттік ШРК, күкірт диоксиді – 1,8 бір реттік ШРК және көміртегі тотығы – 1,4 бір реттік ШРК. Басқа ластаушы заттардың концентрациясы ШРК шегінде болды.

Кесте 24. Қаладағы ауа сапасы Қандыағаш 2017 жылы

Ластауыштар	Іріктеу нүктелері			
	№1		№2	
	см мг/м3	қм/ШЖК	қм мг/м3	қм/ШРК
РМ-10	0,05	0,16	0,06	0,20
Күкірт диоксиді	0,005	0,010	0,91	1,8
Улы газ	7,5	1,5	7,0	1,4
Азот диоксиді	0,02	0,095	0,03	0,16
Азот оксиді	0,01	0,02	0,02	0,05
Күкіртсутегі	0,04	4,9	0,025	3,1
Аммиак	1,38	6,9	1,76	8,8
Формальдегид	0	0	0	0

277. **Жоба аумағының ерекшеліктері** - Жоғарыда айтылғандардан басқа, жоба аймағындағы нақты жағдайларды одан әрі бағалау үшін 2018 жылдың қыркүйегінде жоба аймағында ауа сапасының негізгі мониторингі жүргізілді. Ұлттық компанияға жобалық дәліз шегінде екі жерде, жолдың басында (шамамен 0,2 км.) және Бестамақ орталығында (карталармен жұмыс көлемі мен бақылау орындары көрсетілген) ауа сапасына мониторинг жүргізу бойынша жұмыс көлемі берілді. **Д қосымшасында**). Бұл учаскелер жоспарланған жобалық жолға жақын орналасқан жалғыз екі тұрғын аудан болып табылады. Мониторинг нәтижелері төменде жинақталған және толық көрсетілген **Е қосымшасында**.

Кесте 25. Ауа сапасының мониторингінің нәтижелері, км 0,2

№	Өлшеу орны (таңдау нүктесі)	Өлшеу нәтижелері, мг/м3			
		SO2	NO2	Қалқыма бөлшектер	CO
1	50°11'36.78"N 57°16'38.39"E (таңертең)	0.0233	0.00912	0.0196	0.664
2	50°11'36.78"N 57°16'38.39"E (кеш)	0.0159	0.00909	0.0463	0.633
Ұлттық стандарт		-	0.2	0.5	5.0
ХҚК стандарты		0.5**	0.2***	-	-

Кесте 26. Ауа сапасын бақылау нәтижелері, Бестамақ

№	Өлшеу орны (таңдау нүктесі)	Өлшеу нәтижелері, мг/м3			
		SO2	NO2	Қалқыма бөлшектер	CO
1	50° 02'46.41"N 57° 20'46.79"E (таң)	0.00825	0.00911	0.0216	0.118
2	50° 02'46.41"N 57° 20'46.79"E (кеш)	0.0115	0.00914	0.0231	0.622
Ұлттық стандарт		-	0.2	0.5	5.0
ХҚК стандарты		0.5**	0.2***	-	-

* Ең көбі бір рет

** Орташаландырудың он минуттық кезеңі

*** Орташаландыру кезеңі бір сағат ішінде

278. Жылдың белгілі бір күніндегі жоба аймағындағы ауа сапасының "жылдам суретін" беретін нәтижелер қоршаған ортаның ауасының сапасы IFC белгілеген нұсқауларға сәйкес келетінін және барлық параметрлер бойынша ұлттық стандарттардан әлдеқайда төмен екенін көрсетеді.

279. Ақтөбе мен Қандыағаш ауаның ластану деңгейі айтарлықтай жоғары аймақтар ретінде анықталғанына қарамастан, қазіргі уақытта жобалық дәліздің өзінде атмосфераға шығарындылардың ірі нүктелік көздері жоқ және ауаның сапасына әсер ететін жалғыз ірі шығарындылар көлік құралдарының қозғалысынан туындайды. қолданыстағы жол.

280. Өте төмен SO деңгейлерін ескере отырып 2, NO2, жоба аймағында өлшенген шаң мен CO, жаңа жолдағы қозғалыс көлемінің жоба аймағындағы ауа сапасының айтарлықтай нашарлауына ықпал етуі екіталай деп саналады. Бұған қоса, жанармайдың сапасы мен

қозғалтқыштың өнімділігі болашақта тек жақсаруы мүмкін, бұл болашақта жол қозғалысы нәтижесінде атмосфераға шығарындылардың әсерін одан әрі шектейді.

Е.1.6 Климат

281. Жобаны жүзеге асыратын ауданның климаты күрт континентальды, қысы ұзақ, қар жамылғысы тұрақты, жазы салыстырмалы түрде қысқа, орташа ыстық. Ауа температурасының жылдық және тәуліктік үлкен ауытқулары, көктемнің соңы мен күздің басындағы аяздар, топырақтың терең қатуы және үнемі соғатын желдер тән белгілер болып табылады. Жоба аумағындағы орташа жылдық температура +5,2 құрайды °С.

282. "Алға қаласын айналып өту" жобасының жаңа құрылыс алаңы климаты күрт континентальды, орташа айлық және тәуліктік ауа температурасының айтарлықтай ауытқуымен, атмосфералық жауын-шашынның жетіспеушілігімен және олардың жыл бойына біркелкі бөлінбеуімен, құрғақ жазы бар құрғақ дала аймағында орналасқан. және суық, қатал қыста.

Кесте 27. Қоршаған ортаның орташа көпжылдық айлық және жылдық температуралары орталар (Ақтөбедегі тірек метеостанцияның деректері)

Ай												Орта лар (°С)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
-1	-1	-5	5	1	1	2	2	1	4	-	-	5
2	1	7	4	9	2	0	3	4	1	8	2	
.1	.6		.8	.8	.8	.3	.2	.5	.4	.1	.5	

283. Ең суық ай – қаңтар, ауаның орташа температурасы - 12,1 °С. Ең ыстық ай - шілде, орташа ауа температурасы 22,3 °С. Температураның ең жылдам көтерілуі сәуір айында байқалады. Бұл кезде мұздың бұзылуы және жер үсті суларының максималды ағыны орын алады. Аязсыз кезеңнің ұзақтығы жылына 140 күнді құрайды.

284. Желдің жылдық орташа жылдамдығы 2,3 м/с құрайды. Басым желдің максималды жылдамдығы 32 м/с жетуі мүмкін. Жылы мезгілде басым желдер батыс және солтүстік-батыс, қыста оңтүстік және оңтүстік-шығыс болып табылады. Желсіз күндердің орташа саны 8% құрайды. Желдің жылдамдығы 15 м/с-тан асатын желді күндердің саны 56-ны құрайды. Жылына құмды дауылмен болатын күндердің орташа саны 16-ны құрайды.

285. Жауын-шашын жер асты суларын қамтамасыз етудің негізгі факторы болып табылады. Жылдық жауын-шашын мөлшері 102-ден 387 мм-ге дейін ауытқиды, орташа жылдық жауын-шашын мөлшері 332,1 мм. Жауын-шашынның максималды мөлшері жылы мезгілде (сәуірден қазанға дейін), ең көбі маусым/шілдеде түседі. Екінші, онша айқын емес максимум қазан–қараша айларына келеді. Ақпан - ең құрғақ ай.

Кесте 28. Жауын-шашынның орташа мөлшері (Ақтөбедегі тірек метеостанцияның мәліметтері)

Ай												Орталар
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
23	19 · 1	23	21	29	33	36	35	25	20	36	32	33 · 2 · 1

286. Жауын-шашынның орташа мөлшері 332,1 мм, оның ішінде жылы мезгілде 199 мм (сәуірден қазанға дейін) және суық мезгілде 133,1 мм құрайды. Тәуліктік максимум 58 мм құрайды. Жауын-шашынның аз мөлшері және жоғары температура ылғалдылықтың болмауына әкеледі. Бұл су бетінен өте жоғары булануға әкеледі. Орташа алғанда, көпжылдық бақылаулар шағын су қоймасының су бетінен 808 мм жалпы булануды көрсетеді. Жазғы жауын-шашын толығымен дерлік буланып кетеді.

287. Жер асты суларының жауын-шашынмен толтырылуы негізінен қардың еруіне және көктемгі және күзгі жаңбырларға байланысты, бұл кезеңде транспирацияның төмендігі мен буланудың аздығына байланысты. Топырақтың ылғалдануында, өзендердің қоректенуінде және жер асты суларының қорын толтыруда қар жамылғысы маңызды рөл атқарады.

288. Белгіленген қар жамылғысы қараша айының соңында қалыптасады және сәуір айының басына дейін созылады. Қар жамылғысы бар күндер саны 135-ті құрайды. Қыс мезгілінің аяғында қар жамылғысының максималды қалыңдығы 56-60 см, ал минимумы 2-10 см құрайды. Онкүндіктің орташа максималды қалыңдығы 26 см. Ашық жерлерде қар жамылғысы қатты желдің әсерінен ұшып кетеді. Қар жамылғысының қалыңдығы болжамды 5%-ға ұлғаюымен 32 см құрайды. Жылы қазаннан сәуірге дейін орта есеппен 23 қарлы боран байқалады. Кейбір жылдары бұл көрсеткіш 50-ге жетеді. Қарлы борандардың әдеттегі ұзақтығы 8-9 сағатты құрайды.

Климаттың өзгеруі

289. Дүниежүзілік банктің болжамдарына сәйкес, климаттың өзгеруі Қазақстанда 2030 жылға қарай күтілетін орташа жылдық температураның 1,4°C, 2050 жылға қарай 2,7°C және 2085 жылға қарай 4,6°C жоғарылауын болжайды. Болжам бойынша, ғасырдың ортасына қарай қысқы және көктемгі жауын-шашын сәйкесінше 9% және 5%-ға артады, бұл ауыл шаруашылығы әлеуетін арттыруға мүмкіндік береді. Жаһандық жылынуға байланысты орман және дала өрттерінің жиілігі артады деп күтілуде. Бұл өрттер ауылшаруашылық алқаптарының едәуір аумағына зиян келтіруі мүмкін, сонымен қатар ауадағы түтіннің концентрациясын жоғарылату арқылы халықтың денсаулығына жанама әсер етуі мүмкін. Климаттың өзгеруі Қазақстанның су ресурстарына айтарлықтай әсер етіп, қазіргі су тапшылығын күшейтіп, ауыл шаруашылығы қызметіне көбірек қысым жасайды деп болжануда. Дегенмен, мұздықтардың кез келген күшейтілген еруі таулардан қашықтығына байланысты жоба үшін гидрологиялық зардаптарға әкелуі екіталай. Климаттың өзгеруінің әсері тұрғысынан алғанда, экстремалды температура жолдардың нашарлауына әкеліп соқтырады, бұл Қазақстанда бұрыннан орын алған, асфальт жұмсарған жаздың ыстық күндерінде жүк көліктерінің қозғалысын шектеуге тура келеді.¹¹ Климаттың өзгеруінің Каспий теңізіне әсері туралы деректер, ақпарат және талдау жеткіліксіз,¹² әсіресе туралы оның су деңгейінің ауытқуына әсері және соған байланысты әлеуметтік, экологиялық және экономикалық салдарлар.

Е.2 Экологиялық ресурстар

Е.2.1 Флора

Аймақтық ерекшеліктер

290. Қазақстанда тамырлы өсімдіктердің 6000-нан астам түрі, сондай-ақ саңырауқұлақтардың 5000 түрі, қыналардың 485 түрі, балдырлардың 2000 түрі және бриофиттердің 500 түрі өседі. Тамырлы өсімдіктердің 14%-ы Қазақстанның эндемиктері болып табылады.

291. Ақтөбе облысы орналасқан дала бүкіл Солтүстік Қазақстан бойынша кең белдеуді құрайды. Дала экожүйелерінде 20-дан астам негізгі өсімдік түзілімдері мекендейді. Дегенмен, далалардың көпшілігі не қатты жыртылған, не жайылымдық. Дала шегіндегі басым өсімдік жамылғысы шөптесін өсімдіктерден, әсіресе қауырсынды шөптердің әртүрлі түрлерінен тұрады, сонымен қатар оның құрамына кіретін өсімдіктер дала шөптерімен - негізінен жусан, бетеге және жабайы сұлыдан тұрады.

Сондай-ақ көптеген шөптесін түрлері бар. Ерекше бұталарға қара зәйтүн, спирея, қараған және жабайы шиіе жатады.

Жер бедерінің ерекшеліктері

292. Дала зонасы Ақтөбе облысы аумағының жартысынан астамын алып жатыр және Орал мен Торғай үстірттерін, Мұғалжар тау жотасын алып жатыр. Солтүстіктен оңтүстікке қарай үлкен қашықтыққа байланысты дала 4 субзонаға бөлінеді:

1. Оңтүстік қара топырақтардағы қуаң- әр түрлі шөптесін-селеулі далалар;
2. Қара қоңыр топырақтардағы орташа құрғақ шымтезек шөптер;
3. Каштан топырақтарындағы ксерофитті-аралас шөпті құрғақ далалар; және
4. Ашық қоңыр топырақтардағы шөлді - жусанды-сазды-дәнді дала.

293. Жоба аумағы біріншісінен басқа барлық дерлік қосалқы аймақтардың өсімдіктерін қамтиды.

294. Орташа құрғақ даланың өсімдік жамылғысы қауырсынды-бетегелі, жусанды-бұталы, сұлы-қауырсынды-шөпті қауымдастықтармен ұсынылған. Шөптер арасында бұршақ тұқымдастар көп - жоңышқа, батыр, жайық миясы, арамшөптер де бар. Құрғақ даланың өсімдік жамылғысы бетегелі-бетегелі, жусанды, сұлы-жусанды-дәнді дақылдар қауымдастығымен, борозды бетегелі (кәдімгі бетеге) басым. Шөлді даланың өсімдік жамылғысы жартылай бұталы және далалық сазды саздақтар мен тамырсабақты өсімдіктерден түзілген кешендермен ұсынылған. Дала қауымдастықтарының доминанттары бетеге, сүзек, тироза, қауырсынды шөптер және т.б.

295. Жобалық аумақ шегінде Елек өзенінің жағасынан тоғайларды (ағаш-бұта өсімдіктері), сондай-ақ бұта пішіндерін көруге болады *Күлді тал*, жабайы зәйтүн (*сорғыш*), *еуропалық көктерек (Дірілдеген терек)*, татар үйеңкісі (*Acer tataricum*). Ергежейлі шиіе (*Cerasus fruticosa*) Ақ және сұр теректер (*Populus alba*, *P. canescens*) және кейде тұздалған балқарағай (*Tamarix ramosissima*). Бұл түрлердің ешқайсысы IUCN Қызыл кітабына жойылып кету қаупі төнген немесе өте қауіпті жағдай ретінде енгізілмеген.

296. Жобаланған жолдың маңында, яғни 25-50 метр радиуста өте аз ағаштарды байқауға болады. Негізінен жол ашық дала арқылы өтеді, ал ағаштарды көруге болатын

жерлерде бұл негізінен жобалық жұмыстарға әсер етпейтін, жол жүру құқығынан тыс отырғызылған түрлердің жолақтары. 17 суретте осы тармақты бейнелейтін аэрофотосурет ұсынылған, бұл фотосуреттегі өсімдік жамылғылары қолданыстағы жолдың шетінен 30 метрден астам қашықтықта орналасқан.

**17-сурет: Отырғызылған өсімдік жамылғысының аэрофотосуреті
(шамамен 54 км)**

Е.2.2 Жануарлар дүниесі

Аймақтық ерекшеліктер

297. Қазақстан фаунасы сүтқоректілердің 178 түрін, құстардың 489 түрін және балықтардың 117 түрін қамтиды. Қазақстанда тамырлы өсімдіктердің 6000-ға жуық түрі өседі деп есептеледі. Мұндай жоғары биологиялық әртүрлілік әртүрлі биогеографиялық шығу тегі бар фауналар мен флоралардың үйлесімінің нәтижесі болып табылады. Жойылып кету қаупі төнген ірі сүтқоректілердің алуан түрлі фаунасына ақбөкендер, жабайы қойлар мен ешкілер, сондай-ақ олардың жыртқыштары, соның ішінде қасқыр мен барыс жатады. Ақбөкен, Каспий итбалығы, Каспий бекіресі және қоныс аударатын құстар сияқты осал түрлердің популяциялары жыл сайын ауқымды қозғалыстар жасайды, бұл олардың антропогендік және климаттық факторларға байланысты қауіптерге ұшырауын арттырады.

Жобаның ерекшеліктері

298. Жалпы мәліметтер - Жобалық жол дәлізі бойындағы жабайы табиғат дала-шөл экожүйесіне тән. Сүтқоректілердің ішінде жер тиіндері, хомяктар, тышқандар, қояндар және жербоалар сияқты кеміргіштер ең көп таралған түрлер болып табылады.

299. Бауырымен Жорғалаушылар жоба аумағынан табуға болатын Орталық Азия тасбақасы, сықырлаған, сұр және Каспий геккондары, дала ағамасы, жүйрік кесіртке, құм және шығыс боа констрикторы және жылан жебесі жатады. Ең көп тарағандары - түрлі-түсті кесіртке, жүйрік кесіртке, құлақты домалақ және дөңгелек құйрық.

300. Ашық дала аймақтарында құстардың 95-тен астам түрі мекендейді, олардың кем дегенде 25-і ұя салады. Олардың ең көп тарағандары - қарақұйрықтар, пипиттер (*Anthus*), кәдімгі шағала (*Oenanthe oenanthe*), изабеллин шағаласы (*Oenanthe isabellina*). Анда-санда бұл жерде белладонна тырна ұя салады (*Anthropoides virgo*), дала қыраны (*Aquila rapax*), кәдімгі кекілік (*Perdix perdix*), бөдене (*Coturnix*), көпшіл еркелету (*Vanellus gregarius*), қызылбас сұлы жармасы (*Emberiza bruniceps*), ақ шыбын (*Sylvia communis*) және басқалар.

301. Құстар түрлерінің ішінде 16 түрі Қазақстанның Қызыл кітабына енгізілген сирек кездесетін немесе жойылып кету қаупі төнген түрлерге жатады. Көші-қон кезінде құстардың түрлері көбейеді.

302. Суда жүзетін және су маңындағы құстардың негізгі көші-қон жолдары Елек, Ырғыз-Торғай өзендерінің жайылмаларында өтеді. Мұнда құстар су деңгейіне байланысты мамырдың аяғы мен маусымның ортасына дейін өмір сүре алады. Көші-қон кезінде (сәуір-мамыр, тамыздың аяғы-қазан) құстардың саны 70-100 құс / км-ге дейін көбейеді, шөлдің типтік тұрғындары да, ағаш және бұта екпелеріндегі құстар да, суда жүзетін құстар да (әсіресе көктемде).

303. Ақтөбе облысы балық шаруашылығының екі ауданына жатады: облыстың батыс бөлігі Орал-Каспий өңіріне (жобалық жол ауданы), шығыс бөлігі Арал өңірінің Ырғыз-Торғай ауданына жатады. Ірі өзендердің, тоғандардың және су қоймаларының балық ресурстары негізінен кәсіптік түрлермен қамтамасыз етілген. Кәсіптік балық түрлерінің көптігіне қарамастан (кем дегенде 19 түрі), олардың кәсіптік құндылығы төмен.

304. Елек өзенінің ішінде келесі түрлерді кездестіруге болады:

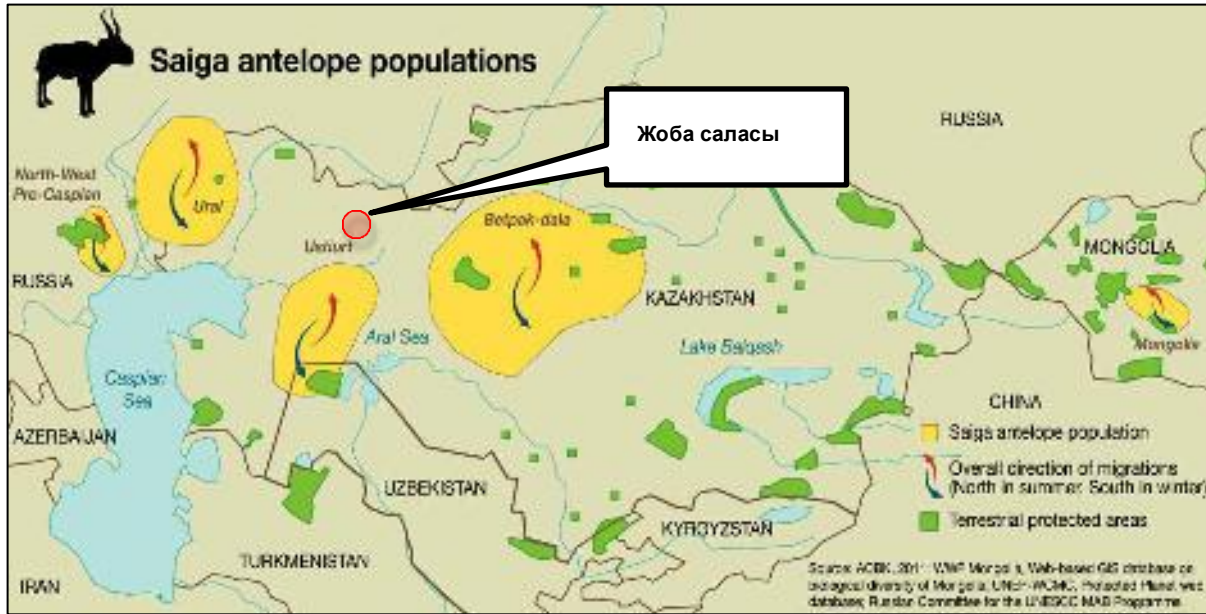
- Кәдімгі табан (*Abramis brama*) – IUCN мәртебесі: Наең аз мазасыздық
- Мөңке (*Carassius*)
- Лин (*Tinca tinca*) – IUCN мәртебесі: Ең аз алаңдаушылық тудырады
- **Тұқы (*Cyprinus carpio*) - IUCN мәртебесі: Осал**
- Көксерке (*Stizostedion*) – IUCN мәртебесі: Ең аз алаңдаушылық тудырады
- Шортан (*Esox*) – IUCN мәртебесі: Ең аз алаңдаушылық тудырады
- Сөз (*Leuciscus idus*) – IUCN мәртебесі: Ең аз алаңдаушылық тудырады
- Кәдімгі мұрын (*Chondrostoma nasus*) – IUCN мәртебесі: Наең аз мазасыздық
- Алабұға (*Perca schrenkii*)
- Кәдімгі торта (*Rutilus rutilus*)

305. Елек өзеніндегі болжамды жұмыстар учаскесінде уылдырық шашатын жерлер немесе балықтар мен шабақтардың айқын шоғырланатын басқа орындары жоқ. Мұнда "Қазақстанның Қызыл кітабына" енгізілген сирек кездесетін балық түрлері немесе Жайық өзенінен шыққан балық түрлері жоқ.

306. Басқа белгілі түрлер тарихи тұрғыдан Ақтөбе облысында үстірт ақбөкендері популяциясының көші-қон дәліздері бар. Ақбөкен IUCN бойынша жойылып кету қаупі төнген (CR) түр ретінде жіктеледі және Қазақстан мен Өзбекстандағы үлкен, әлсіз анықталған аумақтарда солтүстік-оңтүстік осі бойынша ұзақ қашықтыққа қозғалыстар жасайды (қараңыз. сурет 18). 2011 жылы Ақтөбе облысының солтүстік аудандарындағы киіктердің саны 109 түрді құраса, Ақтөбе орман шаруашылығы және жануарлар дүниесі аумақтық инспекциясы соңғы жылдары мұнда бірде-бір жануар тіркелмегенін хабарлайды.

307. Сонымен қатар, USAID қаржыландыратын зерттеулер және Флора мен фауна халықаралық жылы 2010 13-ші жылы олар Үстірт ақбөкенінің жобалық дәліз шегінде кездеспейтінін көрсетеді - мұны Ақтөбе аумақтық орман шаруашылығы және жабайы табиғат инспекциясы растады.

18-сурет: Тіршілік ету ортасының шамамен диапазоны үстірт, Орал және БетпақҚазақстандағы киіктердің даладағы популяциясы.

E.2.3 Ерекше қорғалатын табиғи аумақтар және Құстардың тіршілік ету ортасының маңызды аймақтары

161. Жобалық жолдың 100 км радиусында көрсетілгендей қорғалатын табиғи аумақтар немесе құстардың тіршілік ету ортасының маңызды аймақтары (ҚҚҚ) жоқ. 19 суретте.

19-сурет: Қазақстанның қорғалатын аумақтары

Е.3 Экономикалық даму

Е.3.1 Өнеркәсіп және ауыл шаруашылығы

163. Ақтөбе облысының бірегей минералдық-шикізат базасы бар. Пайдалы қазбалардың негізгі түрлері хром, мұнай, алаудағы мұнай газы, қоңыр көмір, никель, мәрмәр, мыс кені, хромит, фосфат жынысы, құм және қиыршық тас, кірпіш саз, гипс, әктас және әктас әк болып табылады. Ақтөбе облысы хром қоры бойынша әлемде жетекші орынға ие (Хромтау ауданы, Оңтүстік Кемпірсай кен ауданы) бұл Қазақстан Республикасындағы никель кен орындары игеріліп жатқан жалғыз аймақ (Кемпірсай тобы, кендегі негізгі өндірістік компоненттер - никель және ілеспе кобальт). 10-ға жуық% Қазақстандағы дәлелденген және ықтимал көмірсутегі қорларының 30%-ы Ақтөбе облысында, негізінен Мұғалжар, Темір және Байғанин аудандарында шоғырланған. Ірі кен орындарына Жаңажол мен Кеңқияқ жатады. Қарғалы ауданында шикізат пен энергияға ішкі сұраныстың басым бөлігін қамтамасыз ететін қоңыр көмір қоры бар. Өңірде кең таралған пайдалы қазбалардың жүзден астам кен орындары барланған, олардың көпшілігі Хромтау (24%) және Мұғалжар (18%) аудандарында, сондай-ақ Ақтөбе облысында (21%) орналасқан. Жоба аумағында назар аударарлық пайдалы қазбалар мен өнеркәсіптер байқалған жоқ.

Е.3.2 Инфрақұрылым және көлік құралдары

165. Жобалық жол өтетін елді мекендерде төмен вольтты электр энергиясын тарату желілері мен газ құбырлары бар. Жобалық дәліз де жалпы Ақтау, Атырау және Ақтөбені жалғайтын теміржол желісін қайталайды. Жобаланған жол Алға қаласынан оңтүстікке қарай теміржолды кесіп өтеді, сондықтан сипатталғандай теміржол эстакадасы қажет бөлімде В.

Е.3.3 Жерді пайдалану

308. Жоба аумағында жерді пайдаланудың басым түрі шөл және дала аймақтарының көңдігіне байланысты ірі қара малды (негізінен жылқы мен қой) жаю болып табылады. Жобалық аумақта ауылшаруашылық дақылдары мен көкөністерді өндіру азырақ таралған, дегенмен жобалық дәліз бойында ауылшаруашылық алқаптарының учаскелерін белгілеуге болады. 29 кестеде жоба аумағындағы Алға және Мұғалжар аудандарындағы ауыл шаруашылығы өндірісі туралы жиынтық мәліметтер келтірілген.

Кесте 29. Жоба аумағындағы ауыл шаруашылығы өндірісінің жалпы көлемі, 2014 ж.

Жобалық учаске	Мал шаруашылығы, бас				Өсімдік шаруашылығы өнімдерінің өндірісі, тонна			
	Коровтар	Қойлар/ешкілер	Жылқылар	Түйелер	Дәнді және бұршақты дақылдар	Көкөністер	Қауындар мен асқабақ	Картоп
Алға ауданы	41,667	130,307	6,444	286	310.6	1,113.8	515	903.2
Мұғалжар ауданы	32,247	116,085	7,293	3,288	-	352.4	68.3	172.5

Дереккөз: Ақтөбе және Атырау облыстарының статистика департаменті, 2014 ж.

309. Жоба аумағындағы басқа жер пайдалану тұрғын үй / коммерциялық болып

табылады, мысалы, тас жол бойындағы қалалар мен ауылдар, сондай-ақ Алға қаласындағы химия зауыты сияқты ауыр өнеркәсіптің кейбір түрлері.

Е.4 Әлеуметтік және мәдени ресурстар

Е.4.1 Халық және қауымдастықтар

310. Ақтөбе облысы Қазақстанның көлемі жағынан екінші (кейін) облысы болып табылады (Қарағанды облысы), алып жатқан 300 600 км², немесе ел аумағының 11%. Ақтөбе облысына Ақтөбе қаласы, 12 аудан, 4 шағын қала, 140 ауылдық округ және 419 ауылдық елді мекен кіреді. 2015 жылдың 1 қаңтарындағы жағдай бойынша Ақтөбе облысы халқының жалпы саны 822 522 тұрғынды құрады, оның 62% (немесе 510 568) қалаларда және қалаларда тұрады. ³⁸ауылдық жерлерде % (немесе 311 944)14.

Е.4.2 Денсаулық сақтау және білім беру мекемелері

311. Қазақстандағы білім жалпыға бірдей және орта деңгейге дейін міндетті болып табылады, ал ересектердің сауаттылық деңгейі 99,5% құрайды.¹⁵ page 29 0 Мектеп жүйесі мектепке дейінгі/балабақшалар мен бастауыш мектептерден бастап орта мектеп типтеріне дейінгі екі мақсатты аймақта да жақсы дамыған және әртараптандырылған. Жоғары оқу орындарына университеттер (7) және колледждер (37) кіреді. Жоғары білім алудың барлық мүмкіндіктерінің көпшілігі Ақтөбеде шоғырланған. Бұл қатардан 100 метр радиуста бірде-бір мектеп, аурухана, емхана көрінбеді.

Е.4.3 Әлеуметтік-экономикалық жағдайлар

Экономика

312. Экономикалық тұрғыдан белсенді халыққа келетін болсақ, статистикалық мәліметтер көрсеткендей, Ақтөбе облысы тұрғындарының көпшілігі өнеркәсіп саласында, негізінен мұнай және тау-кен өнеркәсібінде (73%), мемлекеттік секторда және жалпы қызмет көрсету саласында (бөлшек сауда) жұмыс істейді. Өзін-өзі жұмыспен қамтыған халықтың үлесі шамамен 27% құрайды.

313. Жоба аумағында жұмыспен қамтудың негізгі көздері мұнай-газ өнеркәсібі, мал шаруашылығы, бөлшек сауда (негізінен шағын дүкендерді ұстау) және мемлекеттік сектор (аудандық және ауылдық әкімдіктер) болып табылады. 2015 жылдың шілдесіндегі жағдай бойынша жобалық аудандарда тіркелген жұмыссыздық деңгейі біршама төмен, шамамен 0,2%.

30-кесте: Жобаны іске асыру аймағындағы шағын және орта кәсіпорындар, 2015 ж.

Жобаның аумағы	Тіркелген ШОК-тардың жалпы саны	Қоса алғанда			Жұмыс істеп тұрған ШОК жалпы саны	Қоса алғанда		
		Заңды тұлға	ЖК	Фермалар		Заңды тұлға	ЖК	Фермалар
Ақтөбе учаскесі (11-100 км)								

1 және 6 ОАӨЭЫ дәліздерін байланыстыратын (Ақтөбе–Қандыағаш) жолын қайта жаңарту жобасының бастапқы экологиялық сараптамасы

Алға ауданы	1 648	65	1 298	285	1 613	51	1 277	285
Мұғалжар ауданы	1 222	31	920	271	1 168	20	880	268

Дереккөз: Атырау облысының әлеуметтік-экономикалық дамуы. Атырау облысы статистика департаменті (шілде 2015). Ақтөбе облысының әлеуметтік-экономикалық дамуы. Ақтөбе облысының статистика департаменті (шілде 2015 ж.).

Этникалық топтар

314. Жалпы халықтың 80% -ы қазақтар, 12,5% -ы орыстар, ал басқа этникалық топтарға украиндар, татарлар, немістер, корейлер, шешендер, белорустар, өзірбайжандар, өзбектер және басқа да азшылықтар жатады.

Тілдер

315. Қазақстан ресми түрде екі тілді ел болып табылады: халықтың 64,4%-ы сөйлейтін қазақ тілі "мемлекеттік" мәртебеге ие, ал қазақстандықтардың көпшілігі сөйлейтін орыс тілі "ресми" тіл болып жарияланды және әдетте бизнесте, үкіметте және этносаралық қарым-қатынаста қолданылады. Қазақстанда сөйлейтін азшылықтардың басқа тілдеріне өзбек, украин, ұйғыр, қырғыз және татар тілдері жатады.¹⁶

Дін

316. Конституциясына сәйкес Қазақстан зайырлы мемлекет болып табылады. Діни сенім бостандығына Қазақстан Конституциясының 39-бабымен кепілдік берілген. 39-бапта "Адамның құқықтары мен бостандықтары ешбір жағдайда шектелмеуі керек" делінген. 2009 жылғы санақ бойынша халықтың 70% -ы мұсылмандар, 26% -ы христиандар, 0,1% -ы буддистер, 0,2% -ы басқа (негізінен еврейлер) және 3% -ы дінсіз¹⁷.

	Атауы	Шамамен ДК	Мәннен қашықтық жолдар (м)
1	Зират	25	100
2	Мешіт	28	20
3	Мемориал	30	75
4	Зират	37	50
5	Зират	54	40
6	Зират	62	30
7	Зират	71	20

Е.4.4 Физикалық және мәдени ресурстар

317. Жобалық дәліз шегінде бірқатар зираттарды, мешіттерді және басқа да мәдени нысандарды атап өтуге болады. 31-кестеге. Қолданыстағы жолдан қашықтықтар көрсетілген.

Кесте 31: Мәдени объектілер жоба ауданында

20-сурет: Зират, КМ74

21-сурет: Мемориал, КМ30

Е.4.5 Шу

318. Қолданыстағы жобалық дәліз шегіндегі шу деңгейінде жол қозғалысының шуы басым болады. Пойыздардың салыстырмалы түрде сирек қозғалысынан болатын шу теміржол желісінің жолдан қашықтығына байланысты елеусіз. Жобалық дәліз шегінде қандай да бір маңызды нүктелік шу көздері жоқ.

319. Жобаланған жолдың көп бөлігі Бестамақ арқылы өтетін учаскені қоспағанда, тұрғын аудандарды айналып өтеді. Мұнда тұрғын үйлер мен коммерциялық нысандар жол бойында орналасқан, дегенмен жалпы үйлер мен коммерциялық нысандардың көпшілігі 20 метрден астам қашықтықта орналасқан қолданыстағы жолдың шеттері (см. сурет. 22: Бестамақ), сондай-ақ Бестамақтың осы бөлігіндегі барлық дерлік жылжымайтын мүлік объектілерінің айналасын көруге болатын қоршаулар мен қабырғалар арқылы шудан қорғаудың кейбір элементтері бар (қараңыз. сурет. 23).

320. 2018 жылдың қыркүйек айы ішінде жобалық дәліздің төрт нүктесінде шудың негізгі мониторингі жүргізілді. Мониторинг үшін таңдалған орындар, олар көрсетілген **Ғ қосымшасында**, жобаның құрылысы мен пайдалану кезеңдерінде шудың жоғарылауына әсер етуі мүмкін жобалық дәліздегі жалғыз аймақтар болып табылады:

- КМ 0,2
- Бестамақ, КМ 27 •
Бестамақ, КМ 28 •
Тамды, КМ 57

321. ХҚК стандарттарына сәйкес мониторинг жүргізу үшін ұлттық компания жалданды. Мониторинг бойынша жұмыстардың көлемі көрсетілген **Ғ қосымшасында**.

322. Төменде келтірілген мониторинг нәтижелері (және толығымен көрсетілген **Г қосымшасында**), қалалық жерлерде шу деңгейі өте тұрақты және күндізгі және түнгі шу үшін IFC белгілеген шектерден әрдайым дерлік төмен екенін көрсетеді, тек түнгі оннан он бірге дейінгі аралықты қоспағанда (қызыл ұяшықтармен көрсетілген), бірақ бұл жағдайларда да шудың шекті мәндері шамалы ғана асып түседі.

22-сурет: Бестамақ

23-сурет: Бестамақ кентіндегі барлық мүліктердің айналасын қоршау

Кесте 32: Шуды бақылаудың бастапқы деректері

Уақыт	Алынған деректер, дВ А				ХҚК стандарты дВ А
	КМ 0.2	КМ 27	КМ 28	КМ 57	
01:00	44,0	44,0	42,0	43,0	45
02:00	42,0	42,0	41,0	42,0	
03:00	38,0	40,0	40,0	40,0	
04:00	38,0	38,0	38,0	38,0	
05:00	39,0	39,0	38,0	39,0	
06:00	41,0	41,0	43,0	42,0	
07:00	43,0	44,0	44,0	44,0	
08:00	47,0	48,0	49,0	48,0	
09:00	49,0	50,0	50,0	53,0	
10:00	49,0	51,0	51,0	51,0	
11:00	50,0	49,0	51,0	50,0	
12:00	52,0	50,0	52,0	52,0	
13:00	52,0	53,0	53,0	53,0	
14:00	51,0	50,0	53,0	51,0	
15:00	50,0	49,0	52,0	53,0	
16:00	50,0	53,0	50,0	54,0	
17:00	51,0	50,0	51,0	51,0	
18:00	53,0	52,0	52,0	50,0	
19:00	53,0	53,0	54,0	54,0	
20:00	50,0	54,0	52,0	52,0	

21:00	48,0	52,0	49,0	50,0	45
22:00	46,0	50,0	47,0	48,0	
23:00	45,0	48,0	46,0	46,0	
00:00	42,0	43,0	41,0	43,0	

F. Қоршаған ортаға әсер ету және зардаптарды азайту шаралары

F.1 Кіріспе

323. РЕЕ-нің бұл бөлімі жобаның ықтимал әсерлерін егжей-тегжейлі сипаттайды және анықталған кез келген жағымсыз әсерлерді шектеу үшін жұмсарту шараларын ұсынады. Алғашқы тармақтарда әсердің түрлері мен фазалары талқыланады. Содан кейін есепте келесі бөлімшелерде жобаның үш бөлігінің салдары мен салдарын азайту шаралары егжей-тегжейлі баяндалады:

- Физикалық ресурстар
 - Ауа сапасы және климаттың өзгеруі
 - Топография
 - Топырақ
 - Гидрология
 - Геология және сейсмикалылық
- Экологиялық ресурстар
 - Флора
 - Жануарлар дүниесі
 - Ормандар мен қорғалатын табиғи аумақтар
- Экономикалық даму
 - Өнеркәсіп
 - Инфрақұрылым және көлік құралдары
 - Жерді пайдалану
 - Қалдықтармен жұмыс істеу
- Өлеуметтік және мәдени ресурстар
 - Тұрғындар мен қауымдастықтар
 - Денсаулық сақтау және білім беру
 - Өлеуметтік-экономикалық жағдайлар
 - Физикалық және мәдени ресурстар
 - Шу

F. 2 Әсер ету кезеңдері

324. Бұл әсерді бағалау және әсерді азайту шаралары құрылысқа дайындықтан бастап құрылысқа, пайдалануға және техникалық қызмет көрсетуге дейінгі жобалау қызметінің бүкіл циклін қамтиды. Осы кіші жобаның кезеңдерінің әрқайсысының қамтылуы келесідей анықталады:

- Техникалық-экономикалық негіздеме / жобалау кезеңі немесе құрылысқа дайындық кезеңі
- Құрылыс кезеңі
- Пайдалану кезеңі

F.3 Әсерлердің түрлері

325. Жобалау жұмыстары барысында туындауы мүмкін әсерлердің түрлерін келесідей жіктеуге болады:

- Тікелей әсерлер - яғни, құрылыс жұмыстарының, жабдықтар мен көлік құралдарының ауа сапасына әсері сияқты жобаның өзімен тікелей байланысты. Тікелей әсер сонымен қатар құрылыс шығындарының жергілікті экономикаға әсерін қамтиды.
- Жанама әсерлер - яғни, Жоба бастамашылық еткен, бірақ онымен тікелей байланысты емес қызметтің нәтижесі болып табылатындар. Қиыршық тасты және басқа құрылыс материалдарын пайдалану, мысалы, осы материалдарға сұраныстың артуына жанама әсер етеді.
- Кумулятивтік әсер ету - яғни, басқа қызмет түрлерімен бірге әсер ету. Бір жолды жақсарту қоршаған ортаға айтарлықтай әсер етпейді, бірақ бірнеше жол жақсартылса жол желісі дамып жатқан сол аумақта кумулятивтік немесе аддитивті әсер маңыздырақ болуы мүмкін.

326. Барлық үш санаттағы әсерлер болуы мүмкін:

- Қысқа мерзімді - яғни, құрылыс кезінде пайда болатын және жерді пайдалануға, ауа сапасына және басқа факторларға әсер ететін әсерлер. Дегенмен, бұл әсерлердің көпшілігі қысқа мерзімді болады және ұзақ мерзімді әсер етпейді. Тіпті кейбір салыстырмалы түрде маңызды әсерлердің салдары, мысалы, қара карьерлер, сайып келгенде, жойылуы мүмкін, егер зардаптарды азайту бойынша тиісті шаралар қабылданса. Көптеген ықтимал қысқа мерзімді жағымсыз әсерлерді тиісті инженерлік жобалау және мердігерлерге экологиялық таза құрылыс тәжірибесін қолдану талаптары арқылы болдырмауға немесе басқа жолмен азайтуға болады. Немесе;
- Ұзақ мерзімді - яғни, сапасыз жобалау әдістерін қолдану арқылы, мысалы, аймақтық гидрологияға және су тасқынына әсер етуі мүмкін құрылыстың салдары.

327. Қысқа мерзімді және ұзақ мерзімді әсерлер пайдалы да, жағымсыз да болуы мүмкін. Қысқа мерзімді оң нәтижелерге, мысалы, құрылыс кезеңінде жұмысқа орналасу мүмкіндіктерін құру кіреді. Ұзақ мерзімді табыстарға кеңейтілген даму мүмкіндіктері, тасымалдау қызметтерін жақсарту, коммерциялық нысандар мен сервистік қызметтерге қолжетімділікті жеңілдету кіреді; тауарларды жылдам жеткізу және тасымалдау; нарықтар мен өсу орталықтарына қолжетімділікті арттыру, қызметтер мен коммерциялық нысандарды ұлғайту.

F.4 Зардаптарды азайту аспектілері

328. Салдарларды азайтуды құрылыспен және мониторингпен ұштастыра отырып, стратегиялық болдырмау жолымен жүзеге асыру ұсынылады. Тендерлік құжаттамада және келісім-шарт құжаттарында нақты учаскелер үшін ҚОБЖ (ҚОБЖ) талап етілетінін көрсету ұсынылады. Мердігер кез келген жұмыс учаскесін иеленуге дейін кемінде 30 күн бұрын ҚББУ-дың инженерге қарау үшін ұсынылуын қамтамасыз етуі керек. ҚББТУ инженер қарап, мақұлдағанға дейін учаскеге кіруге тыйым салынады.

F.5 Әсерлердің қысқаша сипаттамасы

329. 33 кестеде жобаның ықтимал салдары туралы қысқаша ақпарат берілген, олар егжей-тегжейлі талқыланады **F.6 бөлімдерінде-F.10.**

Кесте 33: Әсердің жиынтық кестесі

	Физикалық сипаттамалары					Биологиялық сипаттамалары			Әлеуметтік-экономикалық сипаттамалар									
	Геология	Топография	Топырақ	Ауа сапасы және климат	Гидрология	табиғи қауіпті құбылыстар	Өсімдіктер әлемі	Жануарлар дүниесі	Қорғалатын аумақтар	Инфрақұрылым	Жерді пайдалану	Қалдықтарды басқару	халықтың демографиялық құрылымы/қолжетімділік	Әлеуметтік-экономикалық тұрғыдан	Денсаулық және қауіпсіздік	Білім беру объектілері	мәдени мұра	Шу
Қамтуды өзгерту			D / S		D / S		D / S	D / S			D/L			D/L	D/L			D/S
Айналып өту				D / S									D/S		D/S	D/S		D/S
Жануарлардың қиылысуы								D / L						D/L	D/L			
Жерді бөлу											D/L			D/L				
Топырақ қорлары	D / L		D/S	D/S					D/S						D/S			D/L
Асфальт-бетон зауыты / Бетон араластырғыш зауыты			D/S	D/S	D/S		D/S				D/S				D/S			D/S
Құрылыс лагері			D/S	D/S	D/S		D/S				D/S		D/S					D/S
Сақтауға арналған орын			D/S	D/S	D/S		D/S				D/S				D/S			D/S
Көліктік маршрут			D/S	D/S					D/S						D/S			D/S
Аумақты тазалау			D/S	D/S	D/S		D/S	D / S		D/S	D/S	D/S			D/S			D/S
Жабынды орнату			D/S	D/S	D/S		D/S		D/S		D/S	D/S			D/S			D/S
Көпір құрылысы			D/S	D/S	D/L		D/S	D / S			D/S	D/S			D/S			D/S
Құбырлар			D/S	D/S	D/L						D/S	D/S			D/S			D/S

1 және 6 ОАӨЭЫ деліздерін байланыстыратын (Ақтөбе–Қандыағаш) жолын қайта жаңарту жобасының бастапқы экологиялық сараптамасы

Жер жұмыстары	D / S		D/S	D/L			D/S	D/S		D/S	D/S	D/S	D/S		D/S		D/S
Шулық тосқауылдар													D/L	D/L	D/L		D/L
Сервистерді жылжыту									D/L					D/S			
Қозғалыстың артуы				D / L										D/L	D/S		D/L

D-тікелей әсер ету / I- жанама әсер ету

S- қысқа мерзімді әсер ету (құрылыс кезеңі) / L – ұзақ мерзімді әсер ету

	Потенциалды оң әсер
	Ықтимал төмен/орташа әсер
	Потенциалды жоғары әсер

Ф.6 Физикалық ресурстар

Ф.6.1 Ауа сапасы

Ауа сапасына ықтимал әсерлер

330. Жобаның ауа сапасына ықтимал әсері төменде сипатталған:

Жобалау және құрылысқа дайындық кезеңі

331. Жолдарды қалпына келтіру жұмыстары, әдетте, мерзімді болып табылады және белгілі бір учаскеде тұрақты емес, жұмыстар жүріп жатқан сайын жобалық жол бойымен ілгерілеуде және белгілі бір аумақтардағы ауа сапасына мұндай әсерлер қысқа мерзімді болатындықтан. Дегенмен, ұйымдастырылмаған шығарындылар асфальт-бетон зауыттары сияқты стационарлық көздерден ұзақ мерзімді негізде шығарылады. Дегенмен, бұл учаскелерді құрылыс басталғанға дейін таңдауға және адам мен қоршаған ортаның рецепторларына ең аз әсер ететін аймаққа орналастыруға болады.

Құрылыс кезеңі

332. Құрылыс кезінде ауаның сапасы бірқатар пайдалану шараларының нәтижесінде нашарлауы мүмкін, соның ішінде:

- (i) Құрылыс техникасын пайдалану кезіндегі пайдаланылған газдардың шығарындылары (мысалы, азот оксидтері (NO_x), күкірт оксидтері (SO_x) және көміртегі тотығы (CO));
- (ii) қалдықтарды ашық жағу; және
- (iii) автомобиль жолдарында, асфальтталмаған жолдарда, ашық жерлерде және материалдар қоймаларында пайда болатын шаң.

333. Шаң құрылыс алаңдарындағы ауа сапасының негізгі мәселесі болып табылады. Шаң төменде сипатталғандай әртүрлі себептерге байланысты мәселе болып табылады:

- (i) Жергілікті тұрғындар үшін қолайсыздықтар. Мысалы, адамдарға ашық ауада келтіру үшін ілінген кірді қайта жууға, сондай-ақ терезелерді, перделерді және көліктерді тазалауға тура келуі мүмкін. Шаң ашық аспан астындағы қасапханаларда ілулі тұрған етті және ашық аспан астындағы үйлерде, дүкендерде және мейрамханаларда оған ұшырайтын басқа да азық-түлік өнімдерін ластап, тағамдарға дәнді құрылым береді.
- (ii) денсаулық пен қауіпсіздік мәселелері. Шаң көзді тітіркендіріп, демікпемен ауыратын адамдардың жағдайын нашарлатып, денсаулығына әсер етуі мүмкін. Шаң жүргізушілердің жолдарда көрінуін нашарлатуы мүмкін. Ол сондай-ақ жел арқылы ұзақ қашықтыққа тасымалдана алады.
- (iii) егіннің зақымдануы. Тіпті шаңның төмен концентрациясы құрылыс алаңынан бір шақырым қашықтықта өсімдіктер мен жемістердің өсуіне әсер етуі мүмкін. Өсімдіктердің өсуі әсіресе әктас және цемент шаңы сияқты жоғары сілтілі шаңдарға сезімтал. Аздаған жауын-шашын кезінде шөгетін шаң топырақ бетінде қыртыстың пайда болуына әкеліп соғады, бұл ағынды арттырады.
- (iv) Экологияға әсері. Ағындарға түсетін шаң шөгінділерді көбейту, күн сәулесін азайту және балықтарды тұншықтыру арқылы экологияға зиянын тигізуі мүмкін. Ол сондай-ақ

өсімдіктердің өсуіне әсер етіп, өсетін өсімдіктердің түрлерін өзгертуі мүмкін осы елді мекенде. Шаң сонымен қатар құрылыс келісімшарты бойынша отырғызылған ағаштар мен басқа да өсімдіктерді зақымдауы мүмкін.

- (v) қондырғылар мен жабдықтардың зақымдануы. Құрылыс алаңында шаң компьютерлер сияқты сезімтал жабдықта механикалық немесе электрлік ақауларды тудыруы мүмкін. Ол сондай-ақ жабдықтың қозғалатын бөліктерінің тозуына және ауа сүзгілерінің бітелуіне әкелуі мүмкін.

334. Дегенмен, жобамен байланысты жолдарды қалпына келтіру жұмыстары, әдетте, мерзімді болып табылады және белгілі бір учаскеде тұрақты емес, жұмыс жүріп жатқан сайын жобалық жол бойымен жұмыстар ілгерілеуде және белгілі бір аумақтардағы ауа сапасына мұндай әсерлер қысқа мерзімді болатындықтан. Сонымен қатар, 90-нан астам % жобаланатын жол ауылшаруашылық алқаптары аз немесе мүлдем жоқ, адам тұрмайтын ауылдық жерде орналасқан, бұл елді мекендердің, атап айтқанда Бестамақ және КМ0.0 – КМ0.5 елді мекендерінің құрылыс кезеңінде ауаның ластануының әсерін шектейді.

335. Ұйымдастырылмаған шығарындылар карьерлер, карьерлік қорлар және асфальт-бетон зауыттары сияқты стационарлық көздерден ұзақ мерзімді негізде шығарылады. Дегенмен, бұл сайттарды адам мен қоршаған ортаның рецепторларына ең аз әсер етуі мүмкін аймақта таңдауға және орналастыруға болады.

Пайдалану кезеңі

336. Пайдалану кезеңінде ауаны ластаудың негізгі көзі тас жол бойымен қозғалатын көліктер болады. Негізгі ластаушы заттар: СО; NOx; көмірсутектер (КС); SO₂; көмірқышқыл газы (СО₂); және бөлшектер (РМ).

337. Осы құрамдардың кейбіреулері денсаулыққа және/немесе қоршаған ортаға зиян тигізуі мүмкін. Көлік құралдары шығаратын ластаушы заттардың концентрациясы көлік құралдарының саны, түрі және жылдамдығы сияқты факторларға байланысты. Жергілікті тұрғындардың ауаның ластануына әсері олар мен жол арасындағы қашықтыққа, желдің бағытына, рельефке және басқа факторларға байланысты. Негізгі тікелей салдарлар жолға ең жақын аймақта пайда болады, өйткені пайдаланылған газдардың жылдам дисперсиясы мен сұйылтуы олардың концентрациясын тәуекелдер аз болатын деңгейге дейін тез төмендетеді. Дегенмен, жобалық дәліздегі халық санының салыстырмалы түрде төмен деңгейін ескере отырып, тасымалдау көлемінің ұлғаюы NOx, СО және РАН ластануы тұрғысынан тұрғындардың денсаулығына айтарлықтай әсер етуі екіталай.

338. Сонымен қатар, жұмыстар аяқталғаннан кейін жолдардың жағдайы нашар аудандардағы қазіргі кездегі жоғары ТЖ деңгейі төмендейді. Жаңа, жақсырақ жол төсеміндегі көлік құралдарының жақсартылған өнімділігі де белгілі бір дәрежеде ауаның ықтимал ластану деңгейін төмендетеді.

339. Алға мен Қандыағаштың айналасындағы ұсынылған айналма жолдардың қосылуы да бұл қалаларға ауа сапасы жағынан тиімді әсер етеді, өйткені бұл қалалардың орталығы арқылы өтетін көлік ағынының көлемі айтарлықтай азаяды (соның ішінде шығарындылардың жоғары деңгейін жиі шығаратын ауыр жүк көліктері).

Салдарларды басқару және шегеру жөніндегі шаралар

Құрылыстың дайындық кезеңі

340. Ауа сапасына әсерді дұрыс басқару үшін Мердігер мыналарды дайындауға жауапты болады **Ауа сапасының жоспары** ҚББУ аясында инженерге ұсынылатын. Жоспарда шаңның пайда болуын барынша азайту үшін жасалатын іс-шаралар егжей-тегжейлі сипатталады (мысалы, жабынсыз жолдарды бүрку (жабдық түрлерін, су көздерін, суару алаңдарын және кестесін қоса), үйінділерді жабу және т.б.), сондай-ақ пайдаланылатын жабдықтың түрін, жасын және стандартын анықтайды. пайдаланылады, сонымен қатар негізгі және күнделікті бақылау үшін ауа сапасын бақылау бағдарламасы туралы мәліметтерді береді. Жоспар сонымен қатар ауаны улы ластаушы заттардың апаттық шығарындылары үшін күтпеген шығындарды қамтиды (немесе мыналарға сілтеме болуы керек **Төтенше жағдайларға ден қою жоспары** жағдайлар (ТЖЖ).

341. Тау жыныстарын ұсақтауға арналған қондырғылардың, бетон араластырғыштардың және асфальт-бетон зауыттарының орналасуы құрылысқа дайындық кезеңінде инженермен, ҚЭҚ және АЖҚ-мен келісуді қажет етеді. Бұл нысандардың жобалық жолға мүмкіндігінше мүмкіндігінше жақын болуын қамтамасыз ету, қажетсіз сапарларды және қалалық жерлерде асфальтталмаған жолдарда құрылыс жұмыстары кезінде көлік құралдарының қозғалысынан болатын шаңның ықтимал проблемаларын болдырмау үшін күш-жігер жұмсалады. Тасымалдау маршруттары дайындалып, оның бір бөлігі ретінде инженерге ұсынылатын болады **Жол қозғалысын басқару жоспарының** қозғалыспен (КҚПБ).

342. Асфальт-бетон зауыттарының, құрылыс лагерлерінің, тау жыныстарын мөлшерлейтін және ұсақтайтын зауыттардың әсерін болдырмау үшін оларға кез келген тұрғын үйден немесе сезімтал құрылыстан (мектеп, аурухана және т.б.) 1 км радиуста тыйым салынады.). Бұл нысандардың орналасқан жері жоғарыда аталған аумақтардың әрқайсысы үшін ҚББББ шеңберінде дайындалуы тиіс мердігерлердің учаскелерінің жоспарларында көрсетіледі. Ауа сапасының негізгі мониторингін Мердігер төменде "Ұсынылатын мониторинг" бөлімінде сипатталғандай құрылысқа дайындық кезеңінде де жүргізеді. Мүмкіндігінше, олар сондай-ақ кез келген ауылшаруашылық учаскелерінен мүмкіндігінше алыс орналасуы керек.

343. Мердігер сонымен қатар дайындық үшін жауап береді **Еңбекті қорғау және қауіпсіздік техникасы жоспарының**. ҚББУ-да талап етілетін жоспарға жұмысшыларды шаңның әсерінен қорғау шаралары кіреді, мысалы, тау жыныстарын ұсақтау зауыты, бетон қоспаларын шығаратын зауыт, Алға және Алға химия зауыттарының айналасындағы жұмыс аймақтары.

Құрылыс кезеңі

344. Мердігер осы ҚОБЖ-ға және ҚББЖ-ға сәйкес келесілер үшін жауапты болады;

- (i) Пайдаланылған газдар шығарындылары - Инженердің алдын ала жазбаша келісімінсіз пештер, қазандықтар (мысалы, асфальт-бетон зауытында) немесе ауаның ластануына әкелетін кез келген отынды пайдаланатын басқа ұқсас қондырғылар немесе жабдықтар орнатылмайды. Құрылыс жабдықтары тиісті жағдайда ұсталып, мердігер мен инженер тарапынан жүйелі түрде қадағаланатын ластануды бақылау құрылғыларымен жабдықталады.
- (ii) Қалдықтарды ашық жағу - құрылыс алаңында қоқыстарды немесе басқа материалдарды жағу болмайды.
- (iii) Ластанған топырақтан шыққан шаң – Алға қаласындағы химиялық зауыттан шыққан ластанған топырақты Алға айналма жолынан табу екіталай болса да, олар Алға қаласында қалпына келтірілетін қолданыстағы жолдың жанында болуы мүмкін. Жобалау жұмыстары кезінде жол жамылғысын қалпына келтіру кезінде шаң пайда

болуы мүмкін. Сондықтан "Алға" химиялық зауытынан 1 шақырым радиустағы жұмыс орындарындағы барлық жұмысшыларға бетперде кию ұсынылады, осылайша аудандағы тротуарды қазу кезінде жұтылатын шаңның мөлшерін шектеу.

(iv) Автомобиль жолдарында, қара жолдарда, материалдар қоймаларында және т.б. пайда болатын шаң:

- (a) Мердігер материалдардың қорын қорғалған жерлерде орналастыруды қамтамасыз етеді және материалдың ауаға енуіне жол бермеу үшін оларды брезентпен немесе басқа ұқсас жабынмен жабады.
- (b) Құрылыс алаңына және одан материалдарды тасымалдау үшін пайдаланылатын барлық жүк көліктері қоқыстардың және/немесе материалдардың көліктен (көліктерден) түсіп кетуіне немесе ұшып кетуіне жол бермеу үшін кенеп жабынымен немесе жабынның басқа қолайлы түрімен (тиісті түрде бекітілетін) жабылады. олардың желмен.
- (c) Көлік құралдарының тұрақты қозғалысы бар құрылыс алаңдарында қатты беттер қажет болады.
- (d) Су бүріккіштерін тиімді пайдалану жүзеге асырылатын болады (мысалы, шаңмен күресу үшін суаруды күніне кем дегенде 3 рет жүргізіңіз: таңертең, түсте және түстен кейін, ауа температурасы 25-тен жоғары құрғақ ауа райында °C немесе желді жағдайда. Батпақтануды болдырмаңыз, себебі бұл кірге әкелуі мүмкін). Шаңмен күресу үшін пайдаланылатын барлық су иіссіз және ластанбайды.
- (e) Егер желдің жылдамдығы кез келген елді мекеннен 500 м радиуста 20 км/сағ-тан асса, жер жұмыстары тоқтатылуы тиіс.

345. Жол және жол талғамайтын көліктерден шығатын шығарындылар ұлттық немесе аймақтық бағдарламаларға сәйкес болуы керек. Олар болмаған жағдайда келесілерді ескеру қажет:

(i) Көлік құралының көлеміне немесе түріне қарамастан, иелері/операторлары өндірушінің талаптарын орындауы керек

қозғалтқышқа ұсынылатын техникалық қызмет көрсету бағдарламалары.

(ii) Жүргізушілерге жол-көлік оқиғасы қаупін де, жанармай шығынын да, соның ішінде өлшенген үдеу мен қауіпсіз жылдамдықтағы қозғалысты да азайтатын жүргізу тәжірибесінің артықшылықтары туралы нұсқау беру керек.

(iii) көлік құралдарына техникалық қызмет көрсету мен жөндеудің тұрақты бағдарламасын жүзеге асыру.

Қалдық әсердің мәні

Құрылыс кезеңі – ЕЛЕУСІЗ

Егер ұсынылған жұмсарту шаралары жүзеге асырылса, жобаның

қалдық әсері елеусіз болады.

Пайдалану кезеңі – ТӨМЕН

Жобалық жол пайдалану кезеңінде ауаның сапасына айтарлықтай әсер етпейді.

Ф.6.2 Климаттың өзгеруі

Жобадан туындаған ықтимал әсерлер

346. Парникалық газдар шығарындылары (ПГ) – Жол құрылысынан шығатын Парникалық газдар шығарындылары (ПГ) ені 26 м жол үшін 2,14 мың тонна CO₂/км құрайды деп есептеледі (жобалық жол үшін орташа мән ретінде 26 м пайдаланылады). Пайдалану және техникалық қызмет көрсету мәселелерін ескере отырып, 40 жылдық кезеңде бұл көрсеткіш 3,94 мың тонна CO₂/км-ге дейін артады. Жолдың ұзындығы 89 шақырымды ескере отырып, бұл 40 жыл ішінде жобаның құрылысы мен пайдалану кезеңінде 354 600 тонна CO₂ немесе жылына 8 865 тонна CO₂ Парникалық газдар шығарындыларына әкеп соқтырар еді.

Кесте 34. Ені 13 м бетон төсеміне энергия тұтынуды, CO₂ шығарындыларын және Парникалық газдарды бағалау.

Кезең	Энергияны тұтыну, ТДж/км (ұзындығы 26 м жол жамылғысы)	CO ₂ шығарындылары Кт CO ₂ /км (ұзындығы 26 м жол жамылғысы)	Парникалық газдардың барлық шығарындылары , ктCO ₂ /км (ұзындығы 26 м жол жамылғысы)
Құрылыс	11.51 (23.02)	1.00 (2.00)	1.07 (2.14)
Қызмет көрсету – 40 жыл	2.99 (5.98)	0.19 (0.38)	0.20 (0.40)
Пайдалану мерзімі – 40 жыл	12.60 (25.20)	0.66 (1.32)	0.70 (1.40)
Жалпы	27.09 (54.18)	1.85 (3.70)	1.97 (3.94)

347. Жол қозғалысы нәтижесінде пайда болатын Парникалық газдар шығарындылары жол қозғалысы болжамдарын пайдалана отырып есептелді. **бөлімде В.** Қолданыстағы жол қозғалысы шамамен 107 тонна өндіреді деп болжануда CO₂ 2023 жылға қарай күніне немесе шамамен 39 300 тонна CO₂ жылына. 2035 жылға қарай бұл көрсеткіш 188 тоннаға дейін артады CO₂ тәулігіне немесе шамамен 68 700 тонна CO₂ жылына. Бұл көрсеткіш 100 000 тоннадан төмен CO₂ шығарындылар туралы есептілікті ұсыну үшін қажетті жылына CO₂ АДБ саясатына сәйкес (2009).

Жобаға әлеуетті әсер ету

348. Климаттың өзгеру қаупін бағалауды АДБ Ақтөбе–Мақат жолын қалпына келтіру жөніндегі ЭЭБ шеңберінде дайындады (2015). Бұл құжатта осы жобаға қатысы бар келесі ықтимал проблемалар мен тәуекелдер анықталған:

1. Температураның өзгеруі:

- a. Температураның көтерілуіне байланысты (потенциалды 4,6 градус) жұмсарту, жол қозғалысына байланысты ойықтардың пайда болуы және сұйық асфальттың көшуі сияқты тротуар төсемінің тұтастығының ықтимал нашарлауы 2085 жылға қарай Цельсий – дегенмен, бұл жобаның 20 жылдық өмірлік циклінен әлдеқайда жоғары).
- b. Температураның жоғарылауына байланысты буланудың жоғарылауы нәтижесінде кейбір жерлерде жер бетіндегі тұз деңгейінің жоғарылауына байланысты бетон конструкцияларындағы болат арматураның ықтимал коррозиясы.
- c. Аяздың, қардың және мұздың әсерін азайту арқылы тротуардың тозуын азайту мүмкіндігі. Қыстың жылы болуы қар мен мұзды тазалауға кететін шығындарды азайтуға, құрылыс маусымын ұзартуға, жолаушылар мен жүктердің ұтқырлығын/қауіпсіздігін арттыруға әкелуі мүмкін.

2. Жауын-шашын деңгейінің өзгеруі:

- a. Су тасқыны салдарынан жолдар мен дренаждық жүйелердің зақымдануы - жиірек, сондай-ақ қарқынды және мол жауын-шашын дереу зақымдануға, жолдардың құрылымдық тұтастығын бұзуға, жолдарды, көпірлерді және дренаждық жүйелерді күтіп ұстауға әсер етуі мүмкін.
- b. Жауын-шашынның/су тасқынының көбеюі көлік құралдары мен жолдардың зақымдануынан, сондай-ақ нашар көрінуден, көлік қозғалысының кешігуінен және үзілістерінен болатын ауа-райына байланысты жазатайым оқиғалардың көбеюіне әкеледі. Дегенмен, көліктер жолдан шығып кеткен кезде болатын өлім-жітім мен ауыр жарақаттардың санын шектеу үшін жағалаулардың биіктігі төмендейді.
- c. Жолдарды, көпірлерді және тірек конструкцияларын тазалау жұмыстарының көлемін арттыру.
- d. Орман өрттеріне сезімталдықтың жоғарылауына байланысты инфрақұрылымның зақымдануы.

Зардаптарды азайту және басқару шаралары

Жобалау / құрылысқа алдын ала дайындық

349. Климаттың ықтимал өзгерістеріне қатысты келесі бағалауларды жобаны жобалау кезеңінде дизайнерлер жүргізуі керек:

- *Жол төсемінің тұтастығының нашарлауы* – температураның 5 ° С-қа ықтимал өзгеруі тротуар құрылымын бейімдеуді қажет ететіндігін анықтау үшін бағалау жүргізу керек (мысалы, асфальт-бетон байланыстырғышты немесе минералды толтырғышты ауыстыру).
- *Бетон конструкцияларындағы болат арматураларының коррозиясы* – заманауи бетон материалдары мен конструкцияларын пайдалану бетон инфрақұрылымының беріктігін және оның климаттың өзгеруіне бейімделуін жақсартуға көмектесетінін бағалау
- *Су тасқыны салдарынан жолдар мен дренаждық жүйелердің зақымдануы* – Барлық

көпірлер мен жол жағалаулары үшін су тасқынының 1/50 қайтарылу мерзімін бағалау және барлық жоспарланған жобалық жолдарда су тасқыны қаупін азайту шараларын ұсыну. Қарқынды су тасқынын қамтамасыз ету үшін бүйірлік және көлденең суағарлардың өткізу қабілетін арттырыңыз.

- *Жолдарды, көпірлерді және тірек конструкцияларын тазалау көлемін ұлғайту* – қосымша су көлемімен және ағынның жоғарылауымен күресу үшін қорғаныс әдістерінің (мысалы, ұсақ қиыршық тас) қажет екенін анықтау үшін тіректердің, іргетастардың және жағалаулардың құрылысын бағалау.

Қалдық әсердің мәні

Құрылыс кезеңі – ЕЛЕУСІЗ

Пайдалану кезеңі – ТӨМЕН/ОРТАША

Парникалық газдардың түзілуінен болатын қалдық әсерлер жобаның бүкіл өмірлік циклі бойына сақталады. Бұл жобаның болмай қоймайтын салдары, бірақ жанармай үнемдейтін көліктер болашақта жоба жолында пайда болатын шығарындылардың азаюына әкелуі мүмкін.

Сонымен қатар, жоғарыда дизайнерлер сипаттаған мәселелерді қарастыру болашақта климаттың өзгеруінің жобаға ықтимал әсерін шектеуі керек.

F.6.3 Топырақ

Ықтимал әсерлер

350. Топыраққа ықтимал әсерлерге мыналар жатады:

- Топырақтың үстіңгі қабатының жоғалуы - құрылыс кезеңінде топырақтың үстіңгі қабатына бірнеше әсер етуі мүмкін, соның ішінде: құрылыс үшін топырақтың үстіңгі қабатын бұрылатын жерден тыс жерге шығару (мысалы, құрылыс лагерлері үшін); топырақтың үстіңгі қабатының тығыздалуы (мысалы, уақытша кіреберіс жолдарды дайындау үшін); жел мен су эрозиясынан топырақтың үстіңгі қабатының жоғалуы және жобалық жұмыстармен топырақтың үстіңгі қабатының жабылуы.
- Эрозия - тиісті қорғаныс шараларынсыз жол жағалаулары мен көпір жағалауларында топырақ эрозиясы орын алуы мүмкін. Сондай-ақ, жер үсті суларына жақын орналасқан топырақ қорлары қатты жауын-шашын кезінде су ағындарына сіңіп, өзендердің лайлануына себеп болуы мүмкін.
- Карьерлік қорлар – карьерлік қорларды ашу және пайдалану көптеген экологиялық және әлеуметтік зардаптарға, соның ішінде өндірістік топырақтың, флораның және тіршілік ету ортасының деградациясына, ауа сапасына әсеріне, шудың жоғарылауына және т.б. әкелуі мүмкін. Жоспарлаушылар қазірдің өзінде бар және әлеуетті мансаптық резервтерді анықтады (қараңыз. **В.6.1 бөлім – Мансаптық резервтер мен мансаптар** пайдалы қазбаларды өндіру бойынша). Дегенмен, мердігер пайдаланғысы келетін карьерлерге қатысты түпкілікті шешімдерді қабылдауы керек.
- Техногендік өзгерістер - Жаңа жолдың құрылысы белгілі бір дәрежеде дәліз бойындағы

дамуды ынталандырууы мүмкін, дегенмен жерді пайдалануды жоспарлау және дәліз бойындағы жаңа құрылыстарға рұқсат беру рәсімдері негізінен осы жобаның шеңберінен шығады.

- (v) Төгілуден немесе қауіпті материалдардан ластану - Топырақтың ықтимал ластануы жобалау жұмыстары кезінде пайдаланылған отынды, майларды және басқа қауіпті сұйықтықтарды сапасыз пайдалану нәтижесінде мүмкін болады.

351. Сонымен қатар, жоғарыда айтылғандай, ластанған топырақтар Алғадағы химиялық зауытта және, мүмкін, Алғаның басқа аудандарында болатыны белгілі. Жобаланған жолға қаладан шығысқа қарай 3 шақырым жерде Алға айналма жолы, сондай-ақ химиялық зауыт және онымен байланысты қалдық қоймалары кіреді, сондықтан айналма жолда ластанған топырақтар болмайды деп күтілуде.

352. Химия зауыты мен қалдық қоймаларына жақын орналасқан Алға арқылы өтетін қолданыстағы жолды қайта жаңарту қолданыстағы асфальт қабатын алып тастауды және қолданыстағы жол төсемінің аумағына жаңа асфальт қабатын төсеуді қамтиды. Қолданыстағы жолдың айналасын қазу жұмыстары жүргізілмейді, сондықтан ластанған топырақты қазу күтілмейді, бұл оларды өңдеу, сақтау және кәдеге жарату үшін ерекше жағдайларды қажет етеді. Дегенмен, шаңның өндірістегі денсаулық пен қауіпсіздікке кейбір әсерлері болуы мүмкін, олар төменде толығырақ қарастырылады **бөлім F.9.3 – Қызметкерлердің құқықтары, гигиена және қауіпсіздік** өндірісте.

Салдарларды басқару және жұмсарту жөніндегі шаралар

Жобалау / құрылысқа алдын ала дайындық

353. Мердігер дайындыққа жауапты болады **Төгілулерді жою жоспарының**, ол барлық лагерьлерде және жұмыс орындарында апаттық төгілулерді және қауіпті сұйықтықтардың ағып кетуін жою шараларын, сондай-ақ кез келген ластанған топырақты кәдеге жарату шараларын қамтиды. Жоспар инженерге бекіту үшін ұсынылатын болады. Жоспардың орындалуын инженер қадағалайды. Кез келген төгілулер мен ағып кетулер, сондай-ақ олардың қалай жөнделгені туралы Мердігер инженерге ай сайынғы орындалу барысы туралы есеп береді. Инженер сонымен қатар жоспардың тиімді орындалуын қамтамасыз ету үшін құрылыс барысында мердігерлердің жұмысына мерзімді мониторинг жүргізеді.

354. Шеңберінде **мердігерлердің лагерь салу жоспары және басқару** ол оларға лагерь аумағында қауіпті материалдар мен сұйықтықтардың қалай сақталатыны және басқарылатыны туралы толық ақпарат беруі керек.

Құрылыс кезеңі

355. Мердігердің келесі талаптарды орындауын қамтамасыз ету арқылы ықтимал жағымсыз әсерлердің алдын алуға немесе басқа жолмен азайтуға болады:

- **Топырақ қорлары** Қолданыстағы топырақ қорлары үшін инженер Мердігердің пайдалануы үшін белгіленген учаскелердің шын мәнінде жұмыс істеп тұрғанын немесе тиісті түрде пайдалануға жарамды екенін растау үшін тиісті тексеру жүргізеді. Бұл жер асты карьерлерін пайдалануға арналған лицензияны қайта қарауды қамтиды. Лицензияда жер асты карьерлерін пайдалану мерзімі нақты көрсетілуі керек. Оператор мен мердігер арасындағы келісімнің көшірмесі де инженерге ұсынылуы керек. Егер Мердігер жаңа қара шұңқыр ашқысы келсе, оған бірқатар жергілікті органдардың, соның ішінде облыстың аймақаралық комитетінің келісімі қажет болады. Консультанттар меншік иесіне/операторға (Мердігерге) ҚОӘБ дайындауы керек. Сонымен қатар, Мердігер

басқаратын кез келген жаңа резервтік карьер үшін Мердігер резервтік карьерді әзірлеу бойынша іс-шаралар жоспарын (ҚҚЖЖ) дайындауға жауапты болады. ҚДКБҚ техникалық тапсырмасы құрылыс басталғанға дейін инженерге тапсырылады. Жоспарда барлық ұсынылған карьерлердің орындары көрсетіледі, оларды инженер де, Ақтөбе қаласының экология департаментінің өкілдері де мақұлдайды. Жоспар келесілерді қамтамасыз етуі керек:

– Топырақ қорын қалпына келтіру жұмыстары барлық қолданыстағы стандарттар мен техникалық шарттарға толық сәйкес аяқталғаннан кейін жүзеге асырылады.

– Материалдарды қарызға алу үшін шұңқырларды ашу және пайдалану шаралары міндетті ережелерді қамтиды. – Инженердің талаптарын қанағаттандыратын экологиялық таза әдіспен қазба жұмыстары мен іргелес аумақтарды қалпына келтіру қажет болады

түпкілікті қабылдау және келісім-шарт талаптарына сәйкес төлем алдында.

– Пайдаланылмайтын учаскелерді қалпына келтірмейінше, қосымша карьер алаңдары қайта ашылмайды.

Аумақ пен аумақ бойынша жаңа топырақ қорын бекітудің жалпы процесі ұзаққа созылуы мүмкін, сондықтан Мердігерге материалды өндіру үшін жаңа учаскелерді пайдалануға тырыспай, қолданыстағы рұқсаттары бар бар шұңқырларды пайдалану ұсынылады.

- Эрозия - Құрылыс кезінде мердігер көпірлер мен су өткізгіштердің айналасында эрозияға ұшырамайтын материалдың таңдалуын қамтамасыз етуге жауапты болады. Сонымен қатар, ол ашық жерлерде өсімдіктердің қалпына келуін қамтамасыз етеді, соның ішінде: (i) жергілікті шөптер мен бұталардың тез өсетін және жайылымға төзімді түрлерін таңдау; (ii) габион себеттерімен жабылмаған болса, барлық беткейлер мен жағалаулардағы өсімдіктерді дереу қалпына келтіру; (iii) өсімдіктерді ынталандыру үшін талшықты орналастыру өсу. Инженер мен мердігер эрозия белгілерін анықтау үшін құрылыс кезінде үйінділердің үздіксіз мониторингін қамтамасыз етуге жауапты болады. Бұл іс-шаралар мердігерлердің аумақты тазарту, жер жамылғысын қалпына келтіру және ормандарды молықтыру жоспарына енгізіледі.
- Топырақтың үстіңгі қабаты – Үстіңгі қабаттың әсерін азайту үшін мердігер келесі шараларды қолданады; топырақтың үстіңгі қабатын су төгетін құбырлардың сыртына орналастырады және қорларды эрозиядан қорғайды; эрозия мен құнарлылықтың жоғалуын болдырмау үшін топырақтың үстіңгі қабатының айналасына бұру арналары мен лай қоршауларын салады топырақтың үстіңгі қабатын қопсыту; топырақтың үстіңгі қабатын таратпас бұрын оның бетін қопсыту; және топырақтың үстіңгі қабатынан ағаш тамырлары, қиыршық тастар және қалдықтар және т.б. сияқты қажетсіз материалдарды алып тастаңыз. Топырақтың тығыздалуына келетін болсақ, мердігер топырақтың тығыздалуын және жеке меншіктегі жерлерге зақым келтірмеу үшін жолақ ішінде ауыр техниканың жұмысын мүмкіндігінше шектейді. Жеке меншік жерлерге құқықтар бұзылған жағдайда мердігер меншік иесіне дереу хабарлауы және жағдайды түзету жолдары туралы келісуі тиіс.
- Жанама/индукциялық әсерлер арқылы ауылшаруашылық топырақтарының трансформациясы. ҚОБЖ жол құрылысы үшін де, қосалқы функциялар үшін де (асфальт-бетон зауыттары, құрылыс лагерлері және т.б.) жерді алып қоюдың тікелей әсерін реттейтін ережелерді қамтығанымен, индукцияланған әсерді бақылау негізінен Жобаның ауқымынан тыс.
- Төгілу немесе қауіпті материалдардың әсерінен ластану. Мердігер инженердің бақылауымен келесілерді қамтамасыз етеді:
 - Барлық жанармай және химиялық қоймалар (бар болса) жағалаудың ішіндегі су

өткізбейтін негізде орналасады және қоршаулармен қорғалады. Сақтау орны кез келген су ағынынан немесе сулы-батпақты жерлерден алыс орналасады. Үйіндінің негізі мен қабырғалары су өткізбейтін және резервуар көлемінің 110% сыйдыра алатындай сыйымдылыққа ие болуы керек (немесе үйіндіде бірнеше резервуар болса, бір резервуар).

- Құрылыс лагеріне техникалық қызмет көрсету алаңы төгілулерді жинау үшін жеткілікті дренажы бар су өткізбейтін қатты негізде салынады, ашық жерде көліктерге техникалық қызмет көрсету жұмыстары жүргізілмейді.
- Жанармай құю қатаң бақылауға алынады және ресми рәсімдерге бағынады. Төгінділерді жинауға арналған науалар барлық жанармай құю алаңдарының астына орналастырылады. Пайдаланылған майларды лицензиясы бар мердігер сақтайды және кәдеге жаратады.
- Барлық клапандар мен триггерлер рұқсат етілмеген кедергілер мен вандализмге төзімді болады және пайдаланылмаған кезде өшіріліп, қауіпсіз түрде жабылады.
- Кез келген резервуардың немесе барабанның мазмұны анық таңбаланады. Ластанған төгінділер топыраққа түспеуі үшін шаралар қабылданатын болады.
- Ешбір битум бөшекелері немесе толтырылған немесе пайдаланылған контейнерлер ашық жерде сақталмайды. Олар тек су өткізбейтін қатты жерде сақталады.
- Майлардың топыраққа сіңіп кетуіне жол бермеу үшін битумды пайдаланатын учаскелер су өткізбейтін, қатты негізге салынады.

Қалдық әсердің мәні

Құрылыс кезеңі – ЕЛЕУСІЗ

Егер ұсынылған жұмсарту шаралары жүзеге асырылса, жобаның қалдық әсері елеусіз болады.

Пайдалану кезеңі – ТӨМЕН

Жоғарыда сипатталған эрозиядан қорғау шаралары жобаның пайдалану кезеңінде болатын әсерлердің алдын алады.

Ғ.6.4 Гидрология

Ықтимал әсерлер

Құрылыстың дайындық кезеңі

356. Жобалық дәліз шегінде гидрологиялық жағдайларға мынадай әлеуетті әсерлер бар:

- (i) Дренаж және су тасқыны - Жобалық аумақтың гидрологиялық жағдайын жеткіліксіз бағалау

және сапасыз жобалау жобалық қондырғыларға, соның ішінде көпірлер мен су өткізгіштерге зақым келтіруі мүмкін. Бұл, өз кезегінде, құрылыстарды қалпына келтіруге кететін шығындарды, ауылшаруашылық жерлері мен мүліктерін ықтимал су басуды және жер үсті суларының сапасына әсер етуді қоса алғанда, бірқатар зардаптарға әкеледі.

- (ii) Құрылыс лагерлері – Құрылыс лагерлерін дұрыс орналастырмау және жобалау сұйық қалдықтарды дұрыс тастамау және қауіпті сұйықтықтардың төгілуіне байланысты жер үсті және жер асты гидрологиясына кері әсерін тигізуі мүмкін.

Құрылыс кезеңі

357. Көпір салу - Көпір салу жұмыстары көпір алаңдарында құрылыс кезінде өзендегі лайдың мөлшерін көбейтіп, бетон мен сұйық қалдықтардың өзенге кездейсоқ төгілуіне әкелуі мүмкін. Бұл өзендердің биологиялық әртүрлілігіне әсер етуі мүмкін. Көпірлердің аралықтары өзен арналарында іргетас қадаларының болуын мүмкіндігінше болдырмауға арналған.

358. Қауіпті сұйықтықтар - Құрылыс жұмыстарында жанар-жағармай материалдары және бояулар сияқты басқа да қауіпті сұйықтықтар негізінен пайдаланылатын болады. Материалдарды өңдеу мен сақтаудың стандартталған хаттамасы болмаған жағдайда, жер асты сулары мен топырақтың төгілуі мен ластануы мүмкін. Жер асты суларының басқа салдары бетон араластырғыштардың жалаңаш топыраққа шайылуына және лагерьлердің дренаждық жүйелерінде май мен майды ұстайтын резервуарлардың болмауына байланысты болуы мүмкін.

359. Суды пайдалану – Техникалық суды Ақтөбе су қоймасы мен Елек өзенінен алуға болады. Қажетті көлемдер, ықтимал 200 м³ тәулігіне, су қоймасында судың болуын ескере отырып, олар елеусіз, дегенмен, ағынның төмен кезеңдерінде Шұңқырдан су алу өзенге айтарлықтай әсер етуі мүмкін. Дегенмен, қажет болған жағдайда жер үсті суларын тартуға тиісті рұқсаттар алынады. Сондай-ақ өзендегі судың ластанғаны да атап өтілген

Пайдалану кезеңі

360. Көпір палубаларынан шығатын дренаждар, егер осы өзен арқылы өтетін көпірлерде тиісті дренаж орнатылмаған болса, тікелей Елек өзеніне ағып кетуі мүмкін. Егер құрғақшылық кезінде көпірлерде майлар мен майлар жиналып қалса және қатты жаңбыр кезінде кенеттен шайылып кетсе, бұл проблемаға айналуы мүмкін.

Салдарларды басқару және жұмсарту жөніндегі шаралар

Құрылыстың дайындық кезеңі

361. Суды пайдалану – Мердігер Ақтөбе облыстық мәслихатының (N282, 11.04.2018 ж. – Су ресурстарын (жер үсті көздерін) пайдаланғаны үшін төлемнің өзгеруі туралы) Шешіміне сәйкес өндірістік суды пайдалануға барлық тиісті рұқсаттардың болуын қамтамасыз етуі керек. . Сонымен қатар, Елек өзенінен өндірістік су ретінде пайдалану үшін суды инженер анықтаған және жоғарыда аталған рұқсатқа сәйкес аз ағынды кезеңдерде алуға тыйым салынады.

362. Дренаж және су басу - Жобалау кезеңінде дренаж құрылымы қолданыстағы

жағдайлармен салыстырғанда жақсаруын қамтамасыз ету үшін және ағынды сулардың көбеюіне жол бермеу және бұрын бұзылмаған жерлерді су басуына жол бермеу үшін дренаж және су өткізгіштер қарастырылды. Жобалау кезінде барлық дренаждық жұмыстар тарихи су тасқыны деректері мен су тасқынын болжау негізінде жобаланған. Су өткізгіштер үшін суды қайтарудың болжамды мерзімі 50 жыл, ал көпірлер үшін 100 жыл қарастырылған.

363. Көпірлер - Барлық көпірлер күтілетін 100 жылдық қызмет мерзіміне есептелген. Барлық құрылымдық элементтердің жобалық жүктемесі мен құрылымы тапсырыс берушінің арнайы талаптарында көрсетілген көпірді жобалау стандарттарына сәйкес келеді.

364. Көпірлерде адамдардың, малдың және жабайы жануарлардың қозғалысын жеңілдету үшін өзеннің екі жағындағы көпірдің астындағы құрғақ жолдар болуы керек.

365. Көпір конструкциялары биіктігі 50 метрден асатын көпір палубаларынан дренаж көпірлердің астындағы су ағындарына тікелей ағып кетпеуін қамтамасыз етеді. Көпірден шыққан ағынды сулар мұнай мен жағармай ағындарын Елек өзенінің кез келген бөлігіне ағып кетпес үшін ұстау үшін көпірге іргелес жатқан тосқауыл резервуарына немесе сүзгі тоғанына жіберіледі. Көпірдің дизайны мен орналасуы да эстетикалық жағымды және бар ортамен үйлесімді болуы керек. Мердігер өзінің қоршаған ортаны қорғау жөніндегі менеджері арқылы барлық жұмыстардың балықтардың уылдырық шашу кезеңіне әсер ету ықтималдығы аз кезеңдерге жоспарлануын қамтамасыз ету үшін көпір салу жұмыстарына байланысты балықтардың уылдырық шашу кезеңін растау үшін ТЖМ-мен кеңесуге жауапты болады.

366. Мердігер де мыналарды дайындауы керек **көпір құрылысының жоспары** көпірдің кез келген құрылыс алаңында жұмыс басталғанға дейін. Жоспарда құрылыс кестесіне, құрылыс техникасына, жұмыс алаңдарына, жабдықты пайдалануға, қауіпті сұйықтықтар мен қалдықтарды орналастыруға, бөгеттерді қорғауға, балықтардың уылдырық шашу кезеңдеріне, жануарлар дүниесін зерттеудің кез келген басқа нәтижелеріне, мысалы, құмыраларға, көліктерге жанармай құю процедураларына, шөгінділерді басқаруға қатысты тармақтар болуы керек. , лайлануды азайту әдістері, қауіпсіздік шаралары және т.б.

367. Құрылыс лагерлері – Біріншіден, ешбір құрылыс лагері тұрақты немесе уақытша болсын, кез келген өзеннен немесе су қоймасынан, соның ішінде Елек пен оның кез келген саласынан, сондай-ақ Ақтөбе су қоймасынан 500 метр радиуста орналаспайды. Дайындыққа мердігер де жауапты болады **Құрылыс алаңының жоспары**, ол ПУОСКУ құрамына кіреді. Жоспарда дәретханаларды, қоймаларды, септикерді және т.б. қоса алғанда, учаскедегі тиісті нысандардың ұсынылған жүйесі мен орналасуы көрсетіледі. Мердігер Жоспар аясында келесі шарттардың орындалуын қамтамасыз етеді:

- (i) Нысанда пайда болған ағынды сулар жиналады, тиісті және тиісті түрде жобаланған уақытша дренаж жүйесі арқылы алаңнан шығарылады және ластануды немесе қолайсыздықты тудырмайтын жерде және тәсілмен жойылады.
- (ii) Елек пен оның тармақтарын немесе Ақтөбе су қоймасын қоса алғанда, осы есепте көрсетілген жер үсті су ағындарын қоса алғанда, жер үсті су қоймаларына санитарлық немесе ағынды суларды тікелей ағызу жүзеге асырылмайды. Майлау майы сияқты материалдарды, бірақ онымен шектелмей, жерге немесе су қоймаларына тастауға тыйым салынады.
- (iii) Сұйық материалдарды сақтау орындары жер үсті суларына тікелей ағып кетпейді.
- (iv) Жағармай мен мазуттың төгілуі дереу жойылады, ал төгілуді жоюға арналған материалдар (соның ішінде төгілуді жоюға арналған жинақтар) мердігерлердің құрылыс лагерінде және асфальт-бетон зауыты сияқты қосалқы нысандарда сақталады.

- (v) Құрылыс және жұмыс алаңдары жер үсті суларын ластамайтын санитарлық дәретханалармен жабдықталады.
- (vi) Жауын-шашынмен ластанған құрылыс суын тікелей жер үсті ағындарына немесе сулы-батпақты жерлерге төгуге тыйым салынады. Тұнбамен ластанған құрылыс суы соңғы ағызу алдында тұндырғыштарға немесе резервуарларға жіберіледі.
- (vii) Учаскеде төгілуді жоюға арналған жабдыққа қызмет көрсетіледі. Жанармай мен химиялық заттарды дұрыс сақтамау салдарынан жағымсыз әсерлерді болдырмау үшін келесі шарттарды орындаңыз:
- (viii) Жанармай құю операциялары тек оқшаулау аймақтарында жүзеге асырылатын болады.
- (ix) Жанармай мен химиялық заттардың барлық қоймалары (бар болса) жағалаудың ішіндегі су өткізбейтін негізде орналасады және қоршаулармен қорғалады. Қойма кез келген су ағынынан алыс жерде орналасады. Негіздеме ал үйіндінің қабырғалары су өткізбейтін және үйіндідегі ең үлкен резервуар/контейнер көлемінің 110% сыйдыра алатындай сыйымдылыққа ие болады.
- (x) Жанармай құю қатаң қадағаланатын және ресми процедураларға бағынатын болады және ықтимал ластаушы сұйықтықтардың төгілуін/ағып кетуін болдырмау үшін үйінділермен қоршалған аумақтарда жүзеге асырылады.
- (xi) Барлық қақпақтар мен триггерлер рұқсат етілмеген араласуға және вандализмге төзімді болады, сондай-ақ пайдаланылмаған жағдайда ажыратылады және қауіпсіз құлыпталады.
- (xii) Кез келген резервуардың немесе барабанның мазмұны анық таңбалануы керек. Ластанған ағынды сулардың кәрізге немесе су ағындарына ағып кетуіне жол бермеу үшін шаралар қабылданады.
- (xiii) Майлау майын және басқа да ықтимал қауіпті сұйықтықтарды жерге немесе су объектілеріне төгуге тыйым салынады.
- (xiv) Кездейсоқ төгілулер болған жағдайда дереу тазалау жүргізіледі, барлық тазалау материалдары кәдеге жарату үшін қауіпсіз жерде сақталады. Мұндай қалдықтарды кәдеге жаратуды Мердігер келісім-шарт жасасқан қалдықтарды басқару жөніндегі компания жүзеге асырады. Қалдықтарды басқару жөніндегі компанияның қауіпті қалдықтарды тасымалдауға және кәдеге жаратуға қажетті лицензиялары болуы керек, мұндай қалдықтар мекемеден шығарылмас бұрын. Мердігер компания лицензияларының көшірмелерін сақтайды және инженердің жоспарлы тексеруі үшін өз аумағындағы қалдықтарды шығару туралы декларацияларды ұсынады.

Құрылыс кезеңі

368. Құрылыс лагерлері мен қоймалары – Инженер мердігерлердің құрылыс лагері мен қоймаларын ҰББЖ мен мердігерлердің құрылыс алаңының жоспарына сәйкестігін қамтамасыз ету үшін жүйелі түрде бақылап отырады.

369. Барлық уақытша құрылыс нысандары мүмкіндігінше Елек пен оның салаларын немесе Ақтөбе су қоймасын қоса алғанда, кез келген жер үсті су ағынынан кемінде 100 метр қашықтықта орналасатындай алаңдардың жоспарлары әзірленеді. Егер инженер қажет деп тапса, Мердігер жуу шұңқырын немесе дөңгелектерді жууға және/немесе мердігерлердің лагерьлерінен шығатын жерлерде көлік құралдарын жууға арналған қондырғы ұсынады. Сұраныс бойынша Мердігер құрылыс алаңынан шықпас бұрын барлық көліктердің (шанақтары мен шиналары құм мен кірден тазартылған) тиісті түрде тазаланғанына көз

жеткізеді. Мердігер учаскеде қажетті тазалау құралдарын қамтамасыз етеді және осындай тазалау жұмыстары нәтижесінде пайда болған судың немесе қоқыстың алаңнан тыс жерде жиналмауын қамтамасыз етеді.

370. Көпір құрылысы – Бірінші кезекте Мердігер көпірдегі барлық жұмыстарды жер үсті суларының әсерін болдырмау үшін төмен ағынды кезеңдерге сәйкес келетін етіп жоспарлауы керек. Көпір салу жұмыстарына келетін болсақ, мердігерге қажет:

- (i) Өзендегі кез келген көпір тіректерінің жанындағы су ағынын қайта бағыттау.
- (ii) Ағындар ішінде құрылыс кезінде шөгінділердің жылжуын болдырмау үшін қапталған бөгеттерді, лай қоршауларын, шөгінділердің тосқауылдарын немесе басқа құрылғыларды қамтамасыз етіңіз.
- (iii) Коффердамдардан тұндырғышқа немесе қорғаныс қондырғысына айдау арқылы шөгуді болдырмау үшін коффердамдарды сусыздандырыңыз және тазалаңыз.
- (iv) Тиісті айналма жолдарды қамтамасыз ете отырып, жобаланған жол бойындағы қозғалысты тоқтатпай, көпір салу жұмыстарын жүргізіңіз.
- (v) Өзенге қалдықтардың, оның ішінде қайта нығайтылған бетон қоқыстарының төгілмеуін қамтамасыз ету. (vi) Генераторларды өзеннен 20 метрден астам қашықтықта орналастырыңыз.
- (vii) Бетон қалдықтарының өзенге төгілмеуін қадағалау.
- (viii) Қоршаған ортаны ластамау үшін барлық полистиролды (кеңейту қосылыстарынан) мұқият жинаңыз.
- (ix) Өзеннен 10 метр радиуста қауіпті сұйықтықтардың болмауын қамтамасыз ету.
- (x) Жұмысшылардың өзенге дәрет алуына жол бермеу үшін көпірлердің құрылыс алаңдарында портативті дәретханалармен қамтамасыз етіңіз.
- (xi) Жұмысшылардың қауіпсіздік белдіктерін қоса алғанда, тиісті жеке қорғаныс құралдарымен қамтамасыз етілуін қамтамасыз ету.
- (xii) Қадаларды төсеу жұмыстары кезінде айдалатын судың өзенге жіберілмес бұрын тұнба ұстағышы арқылы сүзілуін қамтамасыз ету.
- (xiii) Бетон араластырғыштар қоршаған ортаны ластамай, бетон қалдықтарын жууға болатын аймақтарды қамтамасыз ету. Бұл көпірдің әрбір учаскесінде тегістелген шұңқыр түрінде болуы мүмкін. Инженер жүргізушілерді осы орындар туралы және осы сорғыларды жүйелі түрде пайдалану талаптары туралы хабардар етеді. Тұндырғыш тоғандардан кептірілген қалдықтарды су өткізгіш құбырлар үшін толтыру ретінде пайдалануға болады және т.б.
- (xiv) Мердігер көпір салу жұмыстарына байланысты балықтардың уылдырық шашу мерзімін белгілеу үшін ҚОҚБ-мен кеңесу керек. Мердігер барлық жұмыстардың балықтың уылдырық шашу кезеңіне әсер ету ықтималдығы ең аз кезеңдерде жүргізілуін қамтамасыз етуі керек.

371. Дренаж және су басу - Құрылыс кезеңінде Мердігерден уақытша су төгетін құрылыстарды салу, күтіп ұстау, бөлшектеу және қажет болған жағдайда қалпына келтіру, сондай-ақ су тасқыны мен лайдың шайылуы салдарынан мүлікке және жерге зақым келтірмеу үшін қажетті барлық басқа сақтық шараларын қабылдау қажет. жұмыстар. Егер Мердігер жүргізетін қандай да бір операция қолданыстағы суару жүйелерінің жұмысын тоқтатуға әкеп соқтырса, мердігерлер үзіліс туралы хабарлама алғаннан кейін 24 сағат ішінде

бастапқы жұмыс жағдайын қалпына келтіреді. Сондай-ақ мердігер жобалық дәліз шегіндегі қолданыстағы дренаждық арналарды ешбір құрылыс материалдары немесе құрылыс қалдықтары бөгемейтініне көз жеткізуге жауапты болады. Инженер дренаждық арналардың құрамында қалдықтар мен қоқыстардың жоқтығына көз жеткізу үшін жүйелі түрде бақылауға жауапты болады.

Пайдалану кезеңі

372. Жобаны пайдалану кезеңінде ҚазАвтожол жол бойындағы дренажды бақылауға жауапты болады, бұл шын мәнінде ағынның ұлғаюына және су тасқынына әкелетініне көз жеткізу үшін. ҚазАвтожол бұл мәселе туындаған жағдайда оны жоюға жауапты болады.

373. Жоспарлы техникалық қызмет көрсету кезінде "ҚазАвтожол" міндетті:

- (i) Ағынды сулардың ластануын болдырмау үшін тек құрғақ ауа райында жол учаскелері мен көпір төсеніштеріне техникалық қызмет көрсетуді жүргізіңіз.
- (ii) Көктемгі су тасқыны кезінде су ағынын қамтамасыз ету үшін су өткізгіштердің жүйелі түрде тазалануын қамтамасыз етіңіз.
- (iii) Шұңқырларды және тозған жол төсемдерін жөндеу кезінде жол материалдарының таралуын азайту үшін қадамдық әдістерді қолданыңыз. Оларға тротуар төсеу жұмыстары кезінде нөсерлі канализацияның люктерін жабу, жөндеу алаңдарынан ағынды азайту үшін эрозия мен шөгінділерді бақылау құралдарын пайдалану, сондай-ақ тротуар төсеу материалдары мен сұйықтықтардың ағып кетуін шектеу үшін тамшы науаларын, сіңіргіш материалдарды және басқа ластануды болдырмайтын материалдарды пайдалану кіруі мүмкін. тротуар төсеу машиналарынан.
- (iv) Құрылыс кезінде суды қорғау үшін жұмсарту шараларын сақтаңыз.
- (v) Жұмыстар аяқталғаннан кейін аумақтан барлық қалдықтарды, материалдарды, жабдықтар мен құралдарды алып тастаңыз. (vi) Бұзылған учаскелерді қалпына келтіру – қажет болған жағдайда.

Қалдық әсердің мәні

Құрылыс кезеңі – ЕЛЕУСІЗ

Егер ұсынылған жұмсарту шаралары жүзеге асырылса, гидрологияға, соның ішінде Елек өзеніне айтарлықтай қалдық әсерлер болмайды.

Пайдалану кезеңі – ТӨМЕН

Пайдалану кезеңінде ешқандай қалдық әсерлер күтілмейді.

F.6.5 Табиғи апаттар

Ықтимал әсерлер

374. Жоба сейсмикалық белсенді аймақта орналаспаған. Ықтимал су тасқыны жоғарыда талқыланады **F.6.4 бөлімінде - Гидрология**, ал жауын-шашынның көбеюі жоғарыда

талқыланады **F бөлімінде.6.2 Климаттың өзгеруі.**

Салдарларды басқару және жұмсарту жөніндегі шаралар

375. Талап етілмейді.

Қалдық әсердің мәні

Құрылыс кезеңі – ЖОҚ

Ешқандай қалдық әсерлер күтілмейді.

Пайдалану кезеңі – ЖОҚ

F.7 Экологиялық ресурстар

F.7.1 Биоалуантүрлілік

Ықтимал әсерлер

376. Жол жұмыстары нәтижесінде жоба аумағындағы тіршілік ету ортасы мен флораға аз әсер етеді деп күтілуде. Қалпына келтіру жұмыстары жұмыс орындарында және қосалқы құрылыстарда өсімдік жамылғысын – негізінен жер жамылғысын тазарту арқылы жергілікті экологияның шамалы нашарлауына әкеледі. Дегенмен, жоба бірнеше ағаштарды кесуді талап етеді және жобалық жолдың тікелей маңында, соның ішінде айналма жолдарда, қолайсыз әсер етуі мүмкін ерекше мәртебеге ие флора анықталған жоқ.

212. Жобалық дәліздегі биоәртүрлілікке әлеуетті тікелей әсерлер келесілерге байланысты қарастырылды:

- (i) Тіршілік ету ортасының жоғалуы - Алға және Қандыағаш айналасындағы айналма жолдарды қоспағанда, барлық жобалау жұмыстары қолданыстағы жол дәлізі шегінде жүргізілетін болады. Бұл айналма учаскелер жылдар бойы адам әрекетінің нәтижесінде, негізінен ірі қара малға арналған жайылым ретінде өзгертілді. Бұл аймақтарда ерекше мәртебеге ие флора немесе фауна анықталған жоқ. Пайдаланылатын карьерлер не пайдаланылады, не инженердің және ҚОҚҚБ мақұлдауын талап етеді және тіршілік ету ортасына мұндай әсерлер жеңілдетілгендіктен немесе кез келген мақұлдау процесі арқылы жеңілдетуді қажет етеді. Ақтөбедегі жабайы табиғатты қорғау және орман шаруашылығы комитетімен кеңесу және соңғы әдебиеттерге шолу бұл аймақ ақбөкендердің мекендейтін жері емес екенін көрсетеді.
- (ii) Тіршілік ету ортасының жойылуы - мекендеу ортасының бұзылуы жол экожүйені кесіп өтіп, аумақты әлсіз экологиялық бөлімшелерге бөлген кезде пайда болады, осылайша тұтастай алғанда басып кіруге және деградацияға осал болады. Бұл жағдайда: а) ұсынылып отырған құрылыс жұмыстары қазірдің өзінде тасымалдауға бөлінген аймақтарда жүргізілсе, б) абаттандыру жұмыстарының барлығына шектеу қойылады

қолданыстағы жол құқығы шегінде (екі айналма жолды қоспағанда) және в) бұл аймақ ақбөкендердің маңызды мекендеу ортасы болып табылмайтындықтан, мекендеу ортасының бөлшектенуінің кез келген мүмкіндігін азайтады.

- (iii) Су фаунасына әсері. Елек өзені ауданындағы жобалау жұмыстарының ұзақтығы 30 күнді құрайды. Сондықтан әсер қысқа мерзімді болады. Дегенмен, бұл жұмыстардан туындаған бұлыңғырлықтың жоғарылауы зоопланктон мен зообентостың жоғалуына әкелуі мүмкін. Елек өзеніндегі болжамды жұмыстар учаскесінде уылдырық шашатын жерлер және балықтар мен шабақтардың айқын шоғырланатын басқа да орындары жоқ. Мұнда "Қазақстанның Қызыл кітабына" енгізілген сирек кездесетін балық түрлері немесе Жайық өзенінен шыққан балық түрлері жоқ. Алайда тұқы (*Cyprinus carpio*) Елек өзенінде кездеседі және IUCN қызыл кітабына осал санатқа жатады. ҚОӘБ жобасының бағалауы бойынша өзендегі жобалық жұмыстар 360 тұқы шабақтарына (салмағы 2-ден 4 г-ға дейін) кері әсерін тигізеді.
- (iv) Ірі қара малдың қатысуымен болатын жазатайым оқиғалар. Жобаланатын жол қоршалады, бұл ірі қара малдың қатысуымен болатын жазатайым оқиғалардың ықтималдығын шектейді малдың. Ірі қара малға арналған жерасты өткелдері қарастырылғандай қарастырылған **В бөлімінде - Жобаның сипаттамасы**.
- (v) Белгілі түрлер – Ақтөбедегі Жабайы табиғатты қорғау және орман шаруашылығы комитетімен кеңесу және осы мәселе бойынша соңғы әдебиеттерге шолу ақбөкендердің жобалық аумақта жоқ екенін көрсетті. Жоғарыда аталған тұқы балығын қоспағанда, жобалық дәлізде басқа сирек кездесетін және жойылып бара жатқан түрлер анықталған жоқ (*Cyprinus carpio*).

Зардаптарды жұмсарту жөніндегі шаралар

- Ірі қара малдың қатысуымен болатын жазатайым оқиғалар. Жоғарыда айтылғандай, жобалық дәліздің белгілі бір жерлерінде ірі қара малға арналған жерасты өткелдері ұсынылды.
- Белгілі түрлер – Жоба аумағында анықталған жалғыз белгілі түр тұқы болып табылады (*Cyprinus carpio*). ҚОӘБ жобасында өзендегі жобалық жұмыстарға 360-қа жуық сазан шабақтары әсер ететіндігі айтылған, сонымен бірге көктемде тасқын судың салдарынан өзен арнасын шайып кету су ортасының табиғи сипаттамаларын және бір жылдан кейін су қоймасының балық өнімділігін қалпына келтіретіндігін атап өткен. ҚОӘБ тұқы балықтарының әсерін азайту үшін жоба аясында жүзеге асырылуы тиіс келесі шараларды ұсынады:
 - Елек өзенінің балық қорына келтірілген зиянды өтеуді бір жасар тұқы балығын балықтандыру арқылы жүзеге асыру ұсынылады.
 - Шабақтарды өзекті тастарға немесе транзиттік ағыны бар прокат учаскелеріне жіберуге тыйым салынады.
 - Қор жинамас бұрын, қор жинау аймағында жыртқыш алабұға балықтарын мелиорациялау ұсынылады. Алабұғаны аулау торы 30 мм-ден аспайтын сатылы торлармен жүзеге асырылады.
 - Бір жасар тұқы балықтарын сатып алғанда келесі факторларға назар аударған жөн:
 - Балықты алтыншы балық өсіру аймағында орналасқан мәдени балық өсіретін шаруашылықтардан сатып алу ұсынылады.
 - Балықтың сапа сертификаты болуы және санитарлық-карантиндік бақылаудан өтуі керек. Жабық сумен жабдықтау жүйесін пайдаланатын және толық санитарлық

және ветеринарлық қадағалаумен айналысатындарды қоспағанда, балықтың жұқпалы және паразиттік ауруларының табиғи ошақтары аймағында орналасқан шаруашылықтарда шабақтарды сатып алуға болмайды;

- Жаздың басынан күзге дейін ұсынылатын күндер. Сонымен қатар, ыстық мезгілде кәметке толмағандарды тасымалдау және босату тәуліктің салқын уақытында жүзеге асырылуы керек.
- Мердігер сазанға қатысты іс-шараларды ұйымдастыру үшін ұлттық балық шаруашылығы маманын жалдауы керек. Маман тұқы балықтарын қорғау басқармасының жоспарын дайындауы керек **дейін** қызметті бастағанға дейін инженерге және Қазавтожолға қарауға және бекітуге ұсынуға міндетті. Әлбетте, бұл жұмыстар көпірдегі жұмыстар аяқталғаннан кейін ғана басталуы мүмкін, бірақ бір жыл ішінде аяқталуы тиіс. Жоспар Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына және балық ресурстарын қорғау жөніндегі уәкілетті органның бақылауына сәйкес келуі керек.
- Құрылыс кезеңінде мердігерлік ұйымдардың қызметкерлері немесе қосалқы мердігерлер Елек өзенінде балық аулауға қатыспауы керек.
- Аумақты тазарту жұмыстары кезінде пестицидтерді қолдануға тыйым салынады немесе гербицидтер.

Қалдық әсердің мәні

Құрылыс кезеңі – ЖОҚ

Тұқы балығын азайту бойынша ұсыныстар дұрыс орындалғанша қалдық әсерлер күтілмейді.

Пайдалану кезеңі – ЖОҚ

F.7.2 Ормандар және қорғалатын табиғи аумақтар

Ықтимал әсерлер

214. Жобалық аумаққа жақын жерде қорғалатын аумақтар немесе ормандар жоқ.

Зардаптарды жұмсарту жөніндегі шаралар

215. Талап етілмейді.

Зардаптарды жұмсарту жөніндегі шаралар

Қалдық әсердің мәні

Құрылыс кезеңі – ЖОҚ

Ешқандай қалдық әсерлер күтілмейді.

Пайдалану кезеңі – ЖОҚ

Ғ.8 Экономикалық даму

Ғ.8.1 Көлік құрылыстары мен коммуникациялары

Ықтимал әсерлер

Көлік құрылыстары

Құрылыс кезеңі

377. Жоба бойынша жұмыстардың нәтижесіндегі екі негізгі әсер жолдардың қысқа мерзімді бөлінуі және құрылыс кезеңінде жылжымайтын мүлікке қол жетімділіктің уақытша бұғатталуы болады

378. Кейбір жерлерде кіреберіс жолдарды жабу қажет болады, бұл бір сағаттан екі сағатқа дейін болуы мүмкін, сондықтан жергілікті болған жағдайда маңызды мәселе болып табылмайды тұрғындарға кешігулер туралы хабарланады және қолайлы айналма жолдар қамтамасыз етіледі. Бестамақта жаңа жол салу кезінде жолдарды ұзағырақ жабу қажет болуы мүмкін. Бұл мәселе жоғарыда бөлімде талқыланады

В.6.5 Айналма жол. Бұл бұрылыс учаскесінде жолдың жанында мектеп орналасқан. Бұл бас тартуды мектепке жақын орналасқандықтан пайдаланбау ұсынылды.

379. Нысандарға кіруге тыйым салу бүйірлік дренаждар мен су өткізгіштер сияқты құрылыстарды салу кезінде уақытша болады, дегенмен Мердігер әрқашан нысандарға балама қолжетімділікті қамтамасыз етеді.

Пайдалану кезеңі мемлекеттік тіркеу тізілімінде

380. Жобаны пайдалану кезеңінде көлік объектілеріне кері әсер күтілмейді. Дегенмен, көлікке әлеуетті пайдалы әсерлер айтарлықтай. Құрылыс аяқталғаннан кейін, жол ірі қалалық аудандарға дейінгі жүру уақытын қысқартуға, тегіс жүруді қамтамасыз етуге мүмкіндік береді (бұл көлік құралдарына техникалық қызмет көрсетуді азайтады және тез бұзылатын жүктерге аз зиян келтіреді) және қауіпсіз қозғалыс жағдайларын қамтамасыз етеді. Сонымен қатар, қолданыстағы жолдағы қозғалыс қарқындылығы айтарлықтай төмендейді, бұл жолдағы апаттардың азаюына әкеледі.

Коммуникациялар

381. Электр энергиясын беру және тарату желілері, газ құбырлары және телекоммуникация желілері Жоба дәлізінде орналасқан. Егжей-тегжейлі жобалау аясында ҚазАвтожол Жоба дәлізіндегі инженерлік коммуникацияларға қатысты барлық қажетті ақпаратты жинады. Бұл ақпарат Мердігерге тиісті коммуналдық қызметтер операторымен келісу үшін беріледі.

Әсерді басқару және азайту жөніндегі шаралар

Тасымалдау

Құрылыстың дайындық кезеңі

382. Ықтимал әсерді азайту үшін Мердігер міндетті түрде:

- (i) ұсыну **Жол қозғалысын ұйымдастыру жоспары** (ҚББ) жұмылдырылғанға дейін жергілікті жол органдарына және жоспарды өздерінің ҚББ-ға енгізісін. Жоспарда инженердің қадағалауымен қатан

түрде орындалатын құрылыс көліктерінің қозғалысы үшін пайдаланылатын көлік маршруттары мен кіреберіс жолдарының жоспарлары қамтылуы тиіс;

- (ii) ҚББЖ жоспары жоғарыда аталған мектепті айналып өтіп, Бестамақтағы балама бағытты қамтуы керек; және
- (iii) Мердігер өзінің қосалқы мердігерлігі шеңберінде елді мекендерді мүмкіндігінше айналып өтетін кез келген карьерлерге тасымалдау маршруттарын қамтамасыз етуі тиіс.

383. Құрылыс трафигінің көлемі жүк көліктерінің ауыр қозғалысы болып саналады және оны жер бетінің зақымдануы тұрғысынан да басқару қажет болады. Құрылысты бастамас бұрын Инженер жүргізеді **Барлық жолдардың жағдайын тексеру** мердігердің қосалқы мердігеріне енгізілген, құрылыс кезеңінде жүк көлігінің қарқынды қозғалысы нәтижесінде жолға келтірілген залалды анықтау мақсатында. Жобаны аяқтамас бұрын инженер Мердігердің қандай жолдарды, егер бар болса, жөндейтінін анықтау үшін зерттеуді қайталауы керек.

Құрылыс кезеңі

384. Мердігер міндетті:

- (i) Жұртшылыққа құрылыс жұмыстарының көлемі мен кестесі және күтілетін ақаулар мен қолжетімділік шектеулері туралы ақпаратты ақаулар басталғанға дейін кемінде 24 сағат бұрын қамтамасыз ету;
- (ii) Құрылыс алаңдарының айналасында бұрылыстар немесе уақытша кіреберіс жолдар арқылы (Бестамақ мектебінің бұрылысын қоспағанда) тиісті көлік қозғалысын қамтамасыз ету;
- (iii) Егер уақытша кірме жолдар қиыршық таспен салынатын болса, шаңның әсерін азайту үшін Мердігер құрғақ ауа райында оларды үнемі суарып отыруы керек; және
- (iv) Тиісті жол белгілерін, тиісті жарықтандыруды, жақсы жобаланған қозғалыс қауіпсіздігі белгілерін, кедергілерді және қозғалысты басқаруға арналған жалаушаларды қамтамасыз ету.
- (v) Өндіруші зауыттарға арналған кіреберіс жолдар және т.б. құрылыс кезеңінде жұмыс күйінде ұсталуы және құрылыс аяқталғаннан кейін қалпына келтірілуі тиіс.

Коммуникациялар

Құрылыс кезеңі

385. Құрылыс кезінде Жоба аумағындағы барлық газбен және электрмен жабдықтау желілері, әсіресе қыс айларында, жұмыс істеп тұруы керек. Құрылыс кезеңінде кейбір желілер мен құбырларды уақытша ауыстыру қажет болуы мүмкін, сондықтан Мердігер олардың жұмыс істеуін қамтамасыз ету үшін тиісті коммуналдық қызметтермен байланыста болуға жауапты болады. Коммуникацияларды басқа жерге ауыстыру қажет болған жағдайда Мердігер осы өзгерістердің нәтижесінде жабдықтауда өзгерістердің болмауын қамтамасыз ету үшін тиісті коммуналдық қызметтермен және жергілікті тұрғындармен кеңеседі.

Қалдық әсердің маңыздылығы

Құрылыс кезеңі - ЕҢ ТӨМЕНГІ

ҚББ және жоғарыда сипатталған әсерді азайтудың басқа шаралары дұрыс орындалса, қалдық әсерлер күтілмейді.

Пайдалану сатысы – ТӨМЕН

Егер әсерді азайту бойынша ұсынылған шаралар жүзеге асырылса, Жобаның қалдық әсері төмен болады.

Ғ.8.2 Жерді пайдалану

Ықтимал әсерлер

386. Мал шаруашылығы және ауыл шаруашылығы - Жоба бірқатар жер телімдерін қамтиды. Сонымен қатар, Жобалық жол құрылыс кезеңінде ауылшаруашылық жерлеріне басқа әсерлерге әкелуі мүмкін, оларға мыналар жатады:

- (i) Шаң - Бұл мәселе және оның ауылшаруашылық дақылдарына әсері жоғарыда талқыланады **Тармақта G.5.1 Ауа сапасы**. Ұсынылатын әсерді азайту шаралары ауылшаруашылық жерлерінен алыс жерде араластырғыш қондырғылар сияқты шаң шығаратын аумақтарды дұрыс орналастыруды және құрылыс кезінде үйінділер мен кіреберіс жолдарды ылғалдандыруды қамтиды. Араластырғыш қондырғылар сияқты қондырғыларға қатысты осы БЭЖ-тегі экспозицияны төмендету жөніндегі шараларды жүзеге асыру айтарлықтай әсер ету ықтималдығын одан әрі төмендетеді.
- (ii) Жерді уақытша алып қою - ҚҚҚ жобасында анықталған аумақтардан басқа, кірме жолдар, құрылыс лагерлері және уақытша сақтау орындары үшін де жер қажет болады.
- (iii) Малдың қатысуымен болатын жазатайым оқиғалар - Жолды қоршау бұл мәселені жояды.

Әсерді басқару және азайту жөніндегі шаралар

387. Жерді пайдалануға әсерді азайтудың негізгі шарасы ҚҚҚҚ жүзеге асыру болып табылады. Құрылыс алаңдары сияқты аумақтар үшін жерді уақытша алып қоюға келетін болсақ, Мердігер жер иелеріне осы аумақтарды пайдалану үшін ҚҚҚ-да көрсетілген мөлшерлемелер бойынша төлейді. Сонымен қатар, іс жүзінде мүмкін болған жағдайда, құрылысқа қатысты барлық қосымша аумақтар, мысалы, құрылыс алаңдары және т.б., мүмкіндігінше ауылшаруашылық жерлерінде орналаспауы керек.

Қалдық әсердің маңыздылығы

Құрылыс кезеңі - ЕЛЕУСІЗ/ ОРТАША

Егер ҚҚҚҚ дұрыс орындалса, қалдық әсерлер күтілмейді. Соған қарамастан, ҚҚҚБ іске асыру барысында жергілікті тұрғындар бұзылатын болады. Осы процесс барысында келіп түскен шағымдарды қарау үшін уақыт кестесі дайындалды.

Пайдалану сатысы - ЖОҚ

Егер ҚҚҚҚ дұрыс орындалса, қалдық әсерлер күтілмейді.

Ықтимал әсерлер

388. Жалпы құрылыс қалдықтары - Жолдарды салу кезінде қатты және сұйық қалдықтардың пайда болуы сөзсіз, соның ішінде:

- (i) инертті қалдықтар - мысалы, бетон, металл, ағаш және пластмасса.
- (ii) Қауіпті қалдықтар - қышқылдар мен сілтілі ерітінділер, пайдаланылған майлар мен құрамында мұнайы бар шламдар, аккумуляторлар және битум.

389. Сонымен қатар, ағынды сулар мен "сұр судың" бақылаусыз төгілуі (мысалы, дәретханалар мен асханалардан) құрылыс алаңдары мен жұмыс істейтін елді мекендерден де жағымсыз иіс шығып, жергілікті су ресурстарын ластауы мүмкін. Жергілікті тұрғындардың шағымдарын тудырудан басқа, бұл жергілікті ережелерді бұзуға және Мердігерге айыппұл салуға әкелуі мүмкін.

390. Түзілетін негізгі құрылыс қалдықтары бетон (қатты және суспензия) және мүмкін асфальт қалдықтары болады, бұл негізгі материал ретінде қанша мөлшерде қайта пайдалануға болатынына байланысты. 35-кестеде қалдықтардың негізгі түрлері мен көлемін бағалау көрсетілген (жол құрылысының ұқсас жобалары негізінде).

Кесте 35: Қалдықтардың түрлері және есептік көлемдері

№	Қалдықтың түрі	Қауіпті	Есептік көлем
1	Бетон	Жоқ	200 м ³
2	Асфальт	Жоқ	56 000 м ³
3	Битумды қоспалар	Иә	1 тонна
4	Ағаш	Жоқ	10 тонна
5	Ластанбаған металл	Жоқ	10 тонна
№	Қалдықтың түрі	Қауіпті	Есептік көлем
6	Ластанбаған пластик	Жоқ	5 тонна
7	Ластанған металл (бояу құтылары және т.б.)	Иә	5 тонна
8	Ластанған пластик (майға арналған ыдыстар)	Иә	3 тонна
9	Тұрмыстық қалдықтар (тамақ өнімдері)	Жоқ	10 тонна
10	Тұрмыстық қалдықтар (азық-түліктік емес өнімдер)	Жоқ	40 тн
11	Ағынды сулар	Иә	150 м ³
12	Шиналар	Иә	150 тн
13	Қауіпті сұйық қалдықтар (мысалы, пайдаланылған май)	Иә	2 м ³

Әсерді басқару және азайту жөніндегі шаралар

391. Жобаның құрылыс кезеңінде қалдықтарды басқаруға тиісті бақылауды қамтамасыз ету үшін Мердігер қалдықтардың иерархиясының сақталуын қамтамасыз етуге, оның ішінде алдын-алу, азайту, қайта пайдалану және қайта өңдеуге жауапты. Атап айтқанда, Мердігер келесі шараларға жауапты болады:

- (i) **Қалдықтарды басқару жоспары (ҚББ)** - ҚББ қауіпсіз өңдеуге және басқаруға қатысты тармақтарды қамтуы тиіс:
 - (а) Бзиянды қалдықтардың
 - б. Бқалдықтарды іздестіру
 - (с) Бөңделген қалдықтар
 - (г) Бөшіргіш
 - (д) Мерғаллы
 - (е) Дрevesина
 - (ж) Құрылыс қалдықтары
 - (з) Қауіпті қалдықтар
 - (және) Сұйық қалдықтар
- (ii) **Қайта өңдеу және қайта пайдалану** - Мүмкіндігінше, артық материалдар қайта пайдаланылады немесе қайта өңделеді - бұл асфальт, бетон, ағаш, пластмасса, металл және шыныға қатысты. Материалдарды қайта өңдеу жоспары МЖӘ-ге енгізілуі керек. Қолданыстағы жол төсемінен шамамен 50 000 м³ асфальт алынады. Қажет болған жағдайда бұл материал құрылыс процесінде қайта пайдаланылуы керек.
- (iii) **Қауіпті қалдықтарды сақтау** -Майлар, отындар және химиялық заттар адам денсаулығына қауіпті заттар болып табылады. Оларды құрылыс алаңында да, құрылыс алаңдарында да дұрыс таңбаланған контейнерлерде дұрыс сақтау керек. Мұнай мен жанармай төгілудің алдын алу үшін үйіндісі бар резервуарларда сақталуы керек (үйінді үйіндідегі ең үлкен резервуар көлемінің кем дегенде 110% -ын сақтай алатындай болуы керек).
- (iv) **Қалдықтарды кәдеге жарату** - Қауіпті және қауіпті емес қалдықтарды жинауды және кәдеге жаратуды лицензиясы бар қалдықтарды кәдеге жарату жөніндегі мердігер жүзеге асыруы керек. Мердігер компанияның қалдықтарды кәдеге жарату жөніндегі лицензияларының көшірмелерін учаскедегі кеңсесінде сақтайды. Сондай-ақ мердігер учаскеден шығарылған қалдықтардың көлемі мен түрлерінің және қалдықтарды кәдеге жарату жөніндегі мердігер берген қалдықтарды тасымалдау шот-фактураларының есебін жүргізуі керек.
- (v) **Сұйық қалдықтар** - Сұйық қалдықтар мәселесі, соның ішінде бетон шламы, лагерьдің ағынды сулары, көлік құралдарын жууға арналған су, дозалау қондырғыларының ағынды сулары және т.б. жоғарыда қарастырылған бөлімде **F.5.5 - Гидрология және F.7.4 Құрылыс**

лагерлері, асфальт зауыттары, сұрыптау қондырғылары және уақытша сақтау орындары.

Қалдық әсердің маңыздылығы

Құрылыс кезеңі - ЕЛЕУСІЗ/ ОРТАША

Тұтастай алғанда, егер экспозицияны төмендету бойынша ұсынылған шаралар жүзеге асырылса, қалдық әсер елеусіз болады.

Пайдалану сатысы - ЖОҚ

Ғ.8.4 Құрылыс лагерлері, асфальт-бетон зауыттары, қоспалар шығаратын зауыттар және қалдықтарды уақытша сақтайтын орындар

Ықтимал әсерлер

392. Құрылыс лагерлері уақытша жер пайдалануды білдіреді және ауа сапасына әсер ету сияқты әрекеттерге қатысты мәселелерді тудырады; нашар санитарлық жағдай және қатты тұрмыстық қалдықтар мен ағынды суларды кәдеге жарату үшін қолданылатын дұрыс емес тәжірибелер; құрылыс жұмысшыларының жергілікті тұрғындарға жұқпалы аурулардың денсаулыққа мониторинг жүргізудің дұрыс жүргізілмеуіне байланысты берілуі. Төменде келтірілген аспектілердің нәтижесінде нақты сұрақтар туындауы мүмкін.

393. Жобалау және орналастыру - Құрылыс алаңдарын дұрыс орналастырмау және жобалау сұйық қалдықтарды дұрыс кәдеге жаратпау және қауіпті сұйықтықтардың төгілуі нәтижесінде гидрологияға кері әсерін тигізуі мүмкін. Санитарлық қалдықтарды дұрыс пайдаланбау және құрылыс алаңдарынан қауіпті сұйықтықтардың кездейсоқ төгілуі де жер асты және жер үсті суларына кері әсерін тигізуі мүмкін. Ұнтақтау қондырғылары мен бетон қоспаларын шығаратын зауыттар, егер зауыттар қалалық жерлерге тым жақын болса, осы қондырғылардан желде орналасқан сезімтал рецепторларға да әсер етуі мүмкін.

394. Бетон араластырғыш зауыттар - Бетон зауыттарының ағынды суларындағы ықтимал ластаушы заттарға цемент, құм, толтырғыштар және мұнай өнімдері жатады. Бетон бұйымдарын шығаратын зауыттардағы ағынды сулардың негізгі көздері мыналар болып табылады: ластанған нөсер ағындары, шаңды бақылауға арналған спринклерлер, араластырғыш қондырғыны жуу станциясы, араластырғыш қондырғыны тиеу станциясы, сырғанау станциясы, тазалау және жуу алаңдары. Бұл заттар қоршаған ортаға кері әсерін тигізуі мүмкін:

- (i) Судың рН жоғарылауы.
- (ii) Судың лайлануының жоғарылауы (лайлану - суспензияның лайлануының көрсеткіші).

395. АСФАЛЬТ зауыттары - Асфальт зауыттарының әсерінің бірнеше түрі бар:

- (i) Шығарындылар - соның ішінде қиыршық тасты тасымалдау мен өңдеуден шыққан шаң және кептіргіште жану процесінен шығатын шығарындылар.
- (ii) Шу - шу технологиялық процестің әр түрлі жерлерінде, мысалы, таспалы конвейерлерде, кептіргіш және араластырғыш барабандарда, ішкі және сыртқы қозғалыс кезінде пайда болады. Шу жабдықтардан бірнеше метр қашықтықта 90-нан 100 дБА-ға дейін (Lэкв) аралығында болады деп есептеледі.
- (iii) Битумды сақтау - битум бөшекелері апаттар мен қоршаған ортаның ластануын болдырмау үшін қауіпсіз және қауіпсіз түрде сақталады.
- (iv) Қауіпті материалдарды сақтау және пайдалану - асфальт өндірісінде қолданылатын кейбір материалдар, мысалы, Кратон, жарылғыш немесе өртке қауіпті болуы мүмкін. Бұл материалдар дұрыс сақталуы және пайдаланылуы керек.

- (v) Денсаулық және қауіпсіздік - Асфальт зауыттары өте қауіпті болуы мүмкін, апаттар кез келген уақытта болуы мүмкін. Сондықтан еңбекті қорғау және қауіпсіздік техникасы бойынша тиісті саясаттың болуы маңызды.
- (vi) Көлік құралдарының қозғалысы - зауыттан жұмыс орнына ыстық асфальтты тасымалдау үшін жүк көліктерінің көп мөлшері қажет болады, арақашықтық 25 шақырымға жетуі мүмкін (екі құрылыс "учаскесі" мен әр учаскенің ортасына жақын жерде құрылыс қалашығын ескере отырып).

396. Уақытша сақтау орындары - Бұл учаскелер лагерьде материалдарды сақтауға балама ретінде материалдар мен жабдықтарды уақытша сақтау үшін пайдаланылатын болады. Материалдарды жұмыс орындарына тез және оңай қол жеткізу үшін жақын жерде сақтау қажет болуы мүмкін, мысалы, толтырғыштар, алдын ала құйылған су өткізгіштер және т.б. Бұл учаскелерде сақталған материалдардың ешқайсысы қауіп төндірмейді.

Басқару және шаралар бойынша әсерін төмендету

397. Құрылыс лагерлері - Жобаның осы кезеңінде құрылыс лагерлері мен нысандарының орналасқан жері белгісіз және шешімді Мердігер жердің қолжетімділігі, құны, қолжетімділік және т.б., сондай-ақ экологиялық және әлеуметтік мәселелер сияқты бірқатар мәселелер негізінде қабылдайды. Дегенмен, қоршаған ортаға және жергілікті тұрғындарға ең аз әсер етуді қамтамасыз ету үшін осы учаскелерге бірқатар жақсы тәжірибелік шараларды қолдануға болады.

398. Жұмыстарды бастамас бұрын Мердігер лагерьдің орналасқан жерін анықтап, учаскені пайдалану нәтижесінде елеулі экологиялық немесе әлеуметтік мәселелердің туындамауын қамтамасыз ету үшін учаскені экологиялық және әлеуметтік тексеруден өткізуі керек. Скрининг нәтижелері Инженер мен Қазавтожолға қарау және бекіту үшін ұсынылатын болады. Егер Инженер мен ҚазАвтожол тексеру нәтижелеріне қанағаттанса, Мердігер мемлекеттен немесе жер учаскесінің иесінен учаскені пайдалануға келісім беруі/рұқсат алуы тиіс. Ешбір құрылыс лагері қалалық аумақтан бір шақырым қашықтықта және кез келген жер үсті су құбырынан кемінде 50 м қашықтықта орналаспайды.

399. Мердігер дайындыққа жауапты болады **Жоспардың Құрылыс лагерін жайластыру және басқару** оларға, ол бөлігі болып табылатын болады ҚОҚЖҚОҚБ. Жоспарда дәретханаларды, сақтау орындарын және т.б. қоса алғанда, сайтта ұсынылатын жүйе мен тиісті нысандардың орналасуы көрсетіледі. Мердігер Жоспар аясында келесі шарттардың орындалуын қамтамасыз етеді:

- (i) Учаскеде пайда болған жаңбыр суының ағындары жиналады, учаскеден қолайлы және дұрыс жобаланған уақытша дренаж жүйесі арқылы шығарылады және кәдеге жаратылады. мұндай жерде және ластануды да, қолайсыздықты да тудырмайтындай етіп. Дренаж жүйесі май және май ұстағыштармен жабдыкталады.
- (ii) Санитариялық немесе шайынды суларды жерүсті суларына тікелей ағызуға жол берілмейді.
- (iii) Жұмыс істеп тұрған кәріздер мен ағынды суларды тазарту қондырғылары болмаған жағдайда, Мердігерге өз септиктерін орнында қамтамасыз ету ұсынылады. Тазартылмаған санитарлық немесе құрамында мұнайы бар ағынды суларды жер үсті су қоймаларына тікелей ағызуға жол берілмейді.
- (iv) Лицензиясы бар мердігерлер септиктерден сұйық қалдықтарды жүйелі түрде жинап, кәдеге жаратуы керек.
- (v) Майлау майы сияқты материалдарды, мысалы, жерге немесе су қоймаларына төгуге тыйым салынады.
- (vi) Сұйық материалдарды сақтау орындары тікелей жер үсті суларына төгілмеуі керек.
- (vii) Көлік жууға арналған бөліктерден шығатын ағынды суларда, егер жуу бөлімі дұрыс салынған болса, ластаушы заттар болмайды.
- (viii) Жанар-жағармай мен мазуттың төгілуі дереу жойылады, ал төгілуді жоюға арналған материалдар сақтау орындарында сақталады.
- (ix) Құрылыс және жұмыс алаңдары санитарлық дәретханалармен жабдыкталады, олар жер үсті суларын ластамайды және септиктерге немесе ағынды суларды тазарту қондырғыларына қосылады.

- (x) Құрамында шламы бар құрылыс суларын тікелей жер үсті ағындарына ағызуға тыйым салынады. Соңғы ағызу алдында шөгінділері бар құрылыс суы тұндырғыштарға немесе резервуарларға жіберіледі.
- xi) Құрылыс алаңдарында жүк көліктерін бетонмен жууға тыйым салынады, егер бұл үшін құрылыс алаңында (мысалы, көпір алаңында) бетонды жууға арналған арнайы орындар қарастырылмаса. Жуу құрылыстары су өткізбейтін және 75% толған кезде бос болуы керек.
- (xii) Учаскеде төгілуді тазалауға арналған жабдық болады (соның ішінде техникалық қызмет көрсету алаңы мен көліктерге жанармай құю станциялары). Төмендегі шарттар жанармай мен химиялық заттарды дұрыс сақтамау салдарынан болатын жағымсыз әсерлерден аулақ болады:
 - (а) Жанармай құю операциялары тек оқшаулау аймақтарында жүргізілетін болады.
 - (б) Барлық жанар-жағармай және химиялық қоймалар (егер бар болса) қоршау шегінде су өткізбейтін жерге орналастырылады және қоршаулармен қоршалады. Жабық сақтау орны су ағындарынан немесе сулы-батпақты жерлерден алыс орналасады. Топырақ үйіндісінің негізі мен қабырғалары су өткізбейтін және резервуарлар көлемінің 110% сыйдыра алатындай сыйымдылыққа ие болуы керек.
- (жылы) Жанармай құю және жанармай құю қатаң қадағаланатын және ресми рәсімдерге сәйкес жүзеге асырылатын болады, сондай-ақ ықтимал ластаушы сұйықтықтардың төгілуін/ағып кетуін болдырмау үшін үйінділермен қоршалған аумақтарда жүзеге асырылады.
- (ж) Барлық клапандар мен іске қосу пистолеттері рұқсат етілмеген кедергілер мен вандализмге төзімді болуы керек және пайдаланылмаған кезде сөндіріліп, мықтап бекітілуі керек.
- (д) Кез келген резервуардың немесе бөшкенің мазмұны анық белгіленеді. Ластаған ағынды сулардың кәрізге немесе су ағындарына ағып кетпеуін қамтамасыз ету үшін шаралар қабылданады.
- (е) Майлау майын және басқа да ықтимал қауіпті сұйықтықтарды жерге немесе су қоймаларына төгуге тыйым салынады.
- (ж) Кездейсоқ төгілулер орын алса, дереу тазалау жүргізіледі және барлық тазалау материалдары қауіпті қалдықтарды кәдеге жаратуға құқығы бар нысанда кейіннен кәдеге жарату үшін қауіпсіз жерде сақталады.

400. Егер Инженер мұны орынды деп тапса, Мердігер қамтамасыз етеді жууға арналған шұңқырға немесе учаскелерден шығатын жерлерде дөңгелектерді жууға және/немесе көлік құралдарын тазалауға арналған қондырғы. Қажет болса, Мердігер алаңнан шығар алдында барлық көліктердің (шанақтары мен шиналары құм мен кірден тазартылған) дұрыс тазалануын қамтамасыз етеді. Мердігер учаскеде қажетті тазарту құрылыстарын қамтамасыз етеді және мұндай тазарту жұмыстарынан судың немесе қоқыстың болмауын қадағалайды алаңнан тыс жерге құлады. Инженер құрылыс қалашықтарының тұрақты мониторингін SEMP және құрылыс қалашығының жоспарының сақталуын қамтамасыз ету үшін жүргізеді.

401. Мердігер құрылыс алаңдарын күтіп ұстауға және тазалауға жауапты болады және жергілікті жер иелерінің құқықтарын құрметтейді. Жолдан тыс жерде орналасқан жағдайда, жергілікті жер иелерімен жылжымайтын мүлікті уақытша пайдалану туралы жазбаша келісім қажет болады және лоттар алдын ала белгіленген мерзімде меншік иесі үшін қолайлы деңгейге дейін қалпына келтірілуі тиіс.

402. Мердігер сондай-ақ құрылыс қалашықтары мен жұмысшыларға арналған ауыз судың Азаматтық кодексте белгіленген су сапасының қажетті стандарттарына сәйкес келуін қамтамасыз етеді. Егер жер асты сулары пайдаланылса, судың сапасы Қазақстан Республикасының ауыз су стандарттарына сәйкес келетініне көз жеткізу үшін апта сайын тексеріліп отырады.

403. Бетон араластырғыш қондырғылар - Бетон араластырғыш қондырғылардың ластану мүмкіндігін шектеу үшін келесі шаралар қабылданатын болады:

- (i) Шаңның әсерін шектеу үшін келесі шарттар қолданылады:
 - (а) Дозалау қондырғылары қалалық аумақтардан қашықтықта және кез келген қалалық аумақтан бір шақырымнан жақын емес жерде орналасуы керек.

- (б) Көлік құралдары өтетін барлық мөлшерлеу алаңы, оның ішінде аймаққа кіретін және шығатын кірме жолдар, су өткізбейтін қатты материалмен төселуі тиіс.
- (с) Құм мен толтырғыштар ылғалдандырылған күйде жабық жүк көліктері арқылы жеткізіледі. Егер материалдар тасымалдау кезінде кептірілген болса, оларды сақтау ыдысына түсірмес бұрын олар қайтадан ылғалдандырылады.
- (г) Құм мен толтырғыштар материалдарды желден қорғайтын қоқыс жәшігінде немесе қоқыс жәшігінде сақталуы керек. Бункер қойманы үш жағынан қоршап тұруы керек. Қабырғалар учаскеде сақталатын шикізаттың максималды мөлшерінен бір метр биіктікке көтеріліп, қойманың алдыңғы жағынан екі метрге созылуы керек.
- (д) Бункер немесе бункер сақталатын материалдың ылғалдылығын үнемі ұстап тұратын су бүріккіштерімен жабдықталуы керек. Қойманың ылғалдылығын сақтау үшін оның құрамындағы суды бақылаңыз.
- (ф) Үстіңгі қойма жәшіктері толығымен жабылуы керек. Бұрылмалы науаның аймағы мен конвейерден тасымалдау орны да жабық болуы керек.
- (ж) Үстіңгі бункердің саңылауын желден қорғау үшін резеңке перделер қажет болуы мүмкін. (h) Желдің әсеріне ұшырайтын және шикізатты жылжыту үшін пайдаланылатын конвейер таспалары тасымалдау кезінде конвейерден шаң ұшып кетпес үшін тиімді қоршалған болуы керек. Конвейер мен бункерлердің ағызу алаңдары толығымен жабылуы керек.
- (h) Конвейер таспалары таспаның артқы жағындағы таспа тазалағыштармен жабдықталады.
- (және) Алдыңғы тиегіштері бар зауыттардағы таразы бункерлерінің төбесі болады, ал ішіндегісін желден қорғау үшін таразы бункерлері үш жағынан жабылады. Алдыңғы жүк тиегішпен тасымалданатын шикізат ылғалды болуы керек, өйткені олар ылғалдандырылған қоймадан алынады.
- (k) Цементті сақтау үшін ауа өткізбейтін, шаң өткізбейтін силостарда сақтаңыз. Барлық люктер, тексеру орындары және ауа өткізгіштер шаң өткізбейтін болуы керек.
- (l) Сүрлемдер толып кетудің алдын алу үшін жоғары деңгейлі сенсорлық дабылмен және автоматты қоректендіру қосқышымен жабдықталуы керек.
- (m) Толтыру жұмыстары кезінде сүрлемнен цемент шаңының шығарындылары барынша азайтылуы тиіс. Минималды қолайлы өнімділікке шүберек сүзгісі бар шаң жинағышты пайдалану арқылы қол жеткізіледі.
- (h) Атмосфераға шаңның шығу мүмкіндігін болдырмау үшін цементті өлшейтін бункерді толығымен жабыңыз.
- (o) Шаңды бақылау жүйесінің барлық құрамдас бөліктерін тексеру жүйелі түрде жүргізілуі керек - мысалы, аптасына кемінде бір рет.
- (ii) Барлық ластанған нөсер және технологиялық ағынды сулар объектіде жиналады және сақталады.
- (iii) Ағынды сулардың барлық көздеріне асфальт төселіп, үйінділер төселетін болады. Асфальтталатын және төселетін нақты учаскелер
- iii) Ағынды сулардың барлық көздері асфальтталады және үйінділермен қоршалады; асфальтталатын және үйінділенетін арнайы аумақтарға мыналар жатады: араластырғышты жуу аймағы, жуу аймағы жүк көліктері, бетон ағызу алаңы және цемент шаңымен немесе қалдықтарымен ластанған дауыл суы пайда болуы мүмкін кез келген басқа аумақтар.
- (iv) Ластанған нөсер және технологиялық ағынды сулар келесі сипаттамалары бар жүйемен ұсталып, қайта өңделетін болады:
 - (a) Жүйенің сыйымдылығы 20 мм жауын-шашын нәтижесінде пайда болған үйінді учаскелерінен ағынды суларды сақтауға жеткілікті болуы керек.
 - (б) Үйінділерге түскен су қабылдау шұңқырына жіберіледі, содан кейін қайта пайдалану үшін резервуарға айдалады.
 - (б) Қабылдау шұңқырынан бір метр жоғары орналасқан үйіндідегі дренаж (толып кететін дренаж) қатты жанбырдың салдарынан шұңқыр толған кезде (24 сағат ішінде 20 мм-ден астам жауын-шашын) үйіндіден артық жаңбыр суын ағызады.
- (жылы) Жинау шұңқырларында су мен шөгінділерді бөлу үшін көлбеу шөгінді ұстағыш болуы керек. Көлбеу беті шөгінділер мен шөгінділерді оңай кетіруге мүмкіндік береді.

- (ж) Ағынды сулар қабылдау шұңқырынан қайта өңдеуге арналған резервуарға айдалады. Шұңқырға қалқымалы қосқыш арқылы іске қосылатын негізгі сорғы және негізгі сорғы істен шыққан жағдайда автоматты түрде қосылатын резервтік сорғы орнатылады.
- (д) Рециркуляциялық резервуарда сақталған ағынды сулар мүмкіндігінше тезірек қайта пайдаланылуы тиіс. Бұл жүйенің сыйымдылығын қалпына келтіруге және оны келесі жаңбыр нәтижесінде пайда болатын ағынды сулармен жұмыс істеуге дайындауға мүмкіндік береді. Қайта өңдеуге арналған резервуардағы суды бетонды араластыру, шаңмен күресу үшін қоймалардың үстіне бүрку және араластырығыштарды жуу үшін пайдалануға болады.

404. Асфальт зауыттары - Мердігер келесі шараларды қолданады:

- (i) Шығарындылар мен шу:
 - (а) Асфальт зауыттары қалалық аумақтардың жел жағында және кез келген қалалық аумақтан бір шақырымнан жақын емес жерде орналасады.
 - (б) Шуы жоғары және шығарындылары жоғары аймақтарда жұмыс істейтін персоналға тиісті жеке қорғаныс құралдары (ЖҚК) беріледі.
- (ii) Қауіпті материалдарды (битумды қоса алғанда) сақтау және пайдалану:
 - (а) Барлық қауіпті материалдардың сақталуын (соның ішінде сұйықтықтарға арналған өлшемді үйінділерді), олардың өңделуін және материалдардың қауіпсіздік деректер парағына (SBM) сәйкес жойылуын қамтамасыз ету.
 - (б) SBM көшірмелері барлық қауіпті материалдармен бірге сайтта сақталады.
 - (жылы) Мердігер учаскедегі барлық қауіпті қалдықтардың түрі мен көлемін есепке алу журналын жүргізеді.
 - (ж) Мердігер барлық қауіпті материалдарды сақтау орындарын көрсете отырып, учаскенің жоспарын жүргізеді.
- (iii) Көлік құралдарының қозғалысы:
 - (а) Мердігер асфальт-бетон зауыттан зауыттан тасымалдау маршруттарын қоса алғанда, жол қозғалысын ұйымдастыру жоспарына енгізеді.
- (iv) Денсаулық және қауіпсіздік:
 - (а) Битумның күйіп қалуын болдырмау үшін ыстық битуммен жұмыс істейтін жұмысшылар бүкіл денені қорғауға міндетті.
 - (б) Битумды тасымалдау, өңдеу және сақтау бойынша барлық жұмыстарды тәжірибелі қызметкерлер жүргізеді.
 - (жылы) Өндіріс процесінде пайда болатын шаң тыныс алу жолдарына қауіп төндіруі мүмкін, сондықтан агрегаттарды тиеу және түсіру кезінде операторларға қорғаныс газқағарлары беріледі.
 - (ж) Зауытта жұмыс істейтіндер құлақ манжеттерімен қамтамасыз етіледі.
 - (д) Алаңда төтенше жағдайлар кезінде жұмысшыларға арналған алғашқы медициналық көмек қобдишасы болады.
 - (е) Өрбір химиялық өнімге арналған SBM жергілікті жерде қолжетімді болады және ілінеді.

405. Уақытша сақтау алаңдары - Мердігер дайындыққа жауапты **Өндіріс жоспары Уақытша сақтау орындарын ашу, пайдалану және қалпына келтіру жұмыстары** көлемі бір гектардан асатын кез келген учаскелер үшін. Жұмыстарды өндіру жоспары кез келген осындай учаскені пайдалануды бастамас бұрын дайындалып, инженерге бекітуге ұсынылуы керек. Бұл учаскелердің көпшілігі өзендердің жанында орналасады, сондықтан Мердігер нұсқаулықта өзендердің ластануын болдырмау бойынша нақты шаралардың, соның ішінде қауіпті сұйықтықтарды осы учаскелерде сақтауға тыйым салудың болуын қамтамасыз етуі керек. Жұмыстарды өндіру жоспары сонымен қатар учаскенің бұрынғы жағдайын көрсетуі керек оның бұрынғы жағдайлары толығымен қалпына келтірілуі үшін оны тазарту және пайдалану. Жұмыстарды өндіру жоспарында сондай-ақ учаскеде қандай өсімдік жамылғысы кесілгені көрсетілуі керек және мұндай жағдайда Мердігер осы учаскелерде кесілген ағаштарды 1:3 қатынасында қайта отырғызуға жауапты болуы керек.

Қалдық әсердің маңыздылығы

Құрылыс кезеңі - ЕЛЕУСІЗ

Экспозицияны азайту бойынша ұсынылған шараларды жүзеге асырған жағдайда қалдық әсер елеусіз болады.

Пайдалану сатысы - ТӨМЕН

Егер экспозицияны азайту бойынша ұсынылған шаралар жүзеге асырылса, мелиорациялық жоспарлар дұрыс орындалған жағдайда қалдық әсерлер елеусіз болады.

Ғ.9 Әлеуметтік және мәдени аспектілер

Ғ.9.1 Жұмыс орындарын құру, біліктілікті арттыру және жергілікті бизнес үшін мүмкіндіктер

Ықтимал әсерлер

406. Жоба жұмыспен қамту және біліктілікті арттыру, сондай-ақ тауарлар мен қызметтерді сатып алу арқылы жергілікті бизнес мүмкіндіктері тұрғысынан жергілікті экономика мен өмір сүруге оң әсер етеді деп күтілуде.

407. Оң әсер негізінен құрылыс кезеңіне байланысты болады, сондықтан уақытша сипатта болады. Құрылыс келісімшарттары құрылыс жұмыстары аяқталғаннан кейін тоқтатылады. Жобаны жүзеге асыру үшін ауданға қоныс аударған жұмысшылар басқа мүмкіндіктерді іздеу үшін, әсіресе мердігерлер мен қосалқы мердігерлердің тұрақты қызметкерлері болса, ауданды тастап кетуі мүмкін.

408. Жобада жұмыс істегендер осы Жоба бойынша жинақталған тәжірибе мен кез келген дайындықтың арқасында ұқсас жобалар бойынша балама жұмыс іздеуде артықшылыққа ие болады.

409. Құрылыс кезеңі km11-52 үшін шамамен 31 айға және km52-100 үшін 33 айға созылады (екі учаске де қатар салынады) және құрылыстың ең жоғары кезеңінде шамамен 200-300 тікелей жұмыс орындары болады деп күтілуде. Құрылыс кезеңінде қажетті дағдыларды бөлу келесідей болады:

- (i) Білікті жұмыс күші: 58%;
- (ii) жартылай білікті жұмыс күші: 20%; және
- (iii) біліктілігі жоқ еңбек: 22%.

410. Жергілікті сатып алулар, ең алдымен, қонақжайлылық бизнесі мен қоғамдық тамақтандыру, тазалау, көлік және қауіпсіздік қызметтері сияқты қызмет көрсету салаларына пайда әкеледі. Жергілікті кәсіпорындар құрылыс кезеңінде пайда көреді, өйткені жобада жұмыспен қамтылған кезде тұтынушылық құндылығы жоғары жұмысшылардың шығындары артады.

411. Жобаның пайдалану кезеңінде көлік қозғалысын қолданыстағы жолдан жаңа айналма жолдарға ауыстыру Жоба аумақтарындағы жол бойындағы бизнестің кейбір түрлеріне, соның ішінде жол бойындағы шағын дүкендер мен мейрамханаларға әсер етуі мүмкін. Жол қозғалысына қатысушылармен сауда деңгейі төмендейді, бірақ олар әлі де жергілікті тұрғындарға өз қызметтерін көрсете алады.

Қалдық әсердің маңыздылығы

Құрылыс кезеңі - Жоқ

Экспозицияны азайту бойынша ұсынылған шараларды жүзеге асырған жағдайда қалдық әсер елеусіз болады.

Пайдалану сатысы - ТӨМЕН

Жобаның құрылыс кезеңі аяқталғаннан кейін көптеген жергілікті жұмысшылар жұмыссыз қалуы мүмкін. Дегенмен, жобаны жүзеге асыру нәтижесінде олар көп жағдайда басқа жерлерде ұқсас жобалармен жұмыс істеу үшін қосымша дағдылар мен тәжірибе жинақтайды. Мердігерлерді және олардың қызметкерлерін қамтамасыз ететін жергілікті кәсіпорындар да сауданың қысқаруына тап болуы мүмкін, бұл жобаны жүзеге асырудың сөзсіз салдары болып табылады.

412. Жобаның болуы жұмысшылардың халықпен өзара іс-қимылы, ауданға қоныс аударуы, есірткі, алкоголь және жезөкшелікпен айналысу үшін пайдаланылуы мүмкін жергілікті халықтың табысының артуы, құрылыс және пайдалану жұмыстарына байланысты жарақат алу қаупі, жұмысшылардың денсаулығына, қауіпсіздігіне

және әсер ету аймағындағы халықтың қауіпсіздігіне әсер етуі мүмкін. денсаулық сақтау ресурстарына жүктеменің артуы және қоршаған ортаның өзгеруі.

Құрылыс кезеңіндегі әсер

413. Ұсынылатын құрылысқа байланысты ықтимал әсерлерді келесідей анықтауға болады:

- (i) Жұмыс күші, жұмыс іздеушілер және әлеуметтік қақтығыстар. Кейбір жағдайларда жергілікті тұрғындар жобаны жүзеге асыру үшін қажетті білікті жұмысшыларды қамтамасыз ете алмауы мүмкін. Мұндай жағдайларда Мердігер басқа аймақтардан немесе басқа елдерден жұмысшыларды жалдай алады. Бұл жұмысшылар жергілікті әдет-ғұрыптар мен әдет-ғұрыптарды білмесе, бұл әлеуметтік шиеленістерге және ықтимал қақтығыстарға әкелуі мүмкін. Жоба аумағындағы қолда бар табыстың ұлғаюы (Жоба жұмысшылары арасында, жергілікті және сыртқы) сонымен қатар әдеттер мен мінез-құлықтың өзгеруіне әкелуі мүмкін, бұл алкоголь мен нашақорлықтың көбеюіне, жезөкшелік пен кездейсоқ жыныстық қатынастардың көбеюіне әкелуі мүмкін. халықтың денсаулығы мен қауіпсіздігіне қатер төндіреді.
- (ii) Әлеуметтік инфрақұрылым мен қызметтерге қысым. Құрылыс кезеңінде жұмысшылар нысан аумағында орналасады, сондықтан жергілікті тұрғын үй қорына ауыртпалық болмайды. Сонымен қатар, Мердігердің нысан аумағында өзінің медициналық мекемелері болады. Кез келген ауыр жарақаттар Ақтөбе, Алға немесе Қандыағашта емделеді.
- (iii) Жол қозғалысы қауіпсіздігі. Жобалық жолдың құрылысы жергілікті жерлерде көлік құралдарының көп қозғалысын қажет етеді. Егер тиісті жоспарлар мен жеңілдету шаралары қабылданбаса, бұл көлік құралдары, жаяу жүргіншілер мен көлік құралдары, мал мен көлік құралдары арасында жол-көлік оқиғаларына әкелуі мүмкін. Бұл әсіресе Бестамаққа қатысты.
- (iv) Ауа сапасы мен шу. Ауа мен шудың ықтимал проблемалары және олардың жергілікті тұрғындарға әсері жоғарыда талқыланады **тармақтарында F.6.1 - Ауа сапасы, F.8.4 - Құрылыс қалашықтары және сұрыптау қондырғылары және F.9.7 - Шу.**

Пайдалану сатысындағы әсер ету

414. Жол қозғалысы қауіпсіздігі. Жол екі ірі қалалық ауданды айналып өтіп жобаланған. Бұл жаяу жүргіншілердің қатысуымен болатын апаттардың туындау мүмкіндігін шектеуге мүмкіндік береді. Бестамақта жол бірнеше жаяу жүргіншілер өткелімен жобаланған. Сонымен қатар, жаңа жолдың жағдайы қолданыстағы төсеммен салыстырғанда едәуір жақсарайды, бұл жан басына шаққандағы жол-көлік оқиғаларының төмендеуіне әкеледі.

415. Қауымдастықтардың бөлінуі. Қауымдастықтарды бөлу мәселесі болатын жалғыз аймақ - Бестамақ. Елді мекен арқылы жаяу жүргіншілер өткелдерін қоспағанда, жолға шығуға тосқауыл болатын шуға тосқауыл қою жоспарлануда. Бұл кейбір жағдайларда тұрғындар қазіргі уақытта үйлеріне қарама-қарсы орналасқан үйге жету үшін 500 метр жаяу жүруге мәжбүр болады дегенді білдіруі мүмкін. Өлбетте, бұл қолайсыздық, бірақ бұл қауіпсіздік жағдайларының жақсаруына, сондай-ақ шуды азайту тұрғысынан үйдегі сау ортаға әкеледі.

416. Ауа сапасы және шу - Бұл мәселелер тармақтарда егжей-тегжейлі талқыланады **F.6.1 - Ауа сапасы және F.9.7 - Шу.**

Әсерді басқару және азайту жөніндегі шаралар

Құрылысқа дайындық кезеңі

417. Тұрғын аудандарда учаскеде жұмыс басталмас бұрын тұрғындар, жергілікті аудандағы кәсіпкерлер, жергілікті билік органдары және басқа да мүдделі тараптар (соның ішінде жобаға әсер етуі мүмкін немесе жобаға қызығушылық танытатын ҮЕҰ) құрылыс кестесі мен қызметі, қоршаған ортаға ықтимал әсері туралы хабардар болуы керек. және қоғамдық жиналыстар арқылы әсерді азайту шаралары.

Әсерді азайту Құрылыс кезеңінде

418. Халықтың денсаулығы мен қауіпсіздігіне әсерді азайту жөніндегі шараларға мыналар жатады:

419. Жол қозғалысы қауіпсіздігі - Мердігер дайындыққа жауапты болады **Жол жүрісін ұйымдастыру жоспарының** жобаның құрылыс кезеңінде.

420. Қауымдастықтардың бөлінуі - Мердігер құрылыс кезеңінде Бестамақтағы жол қиылысына құрылыс алаңы бойымен (кем дегенде әрбір 500 метр сайын) ақылға қонымды қашықтықта қол жеткізуді қамтамасыз етеді. Бұл өтпелі аумақтар құрылыс машиналары мен жабдықтарымен жазатайым оқиғаларды болдырмау үшін адамдармен қамтамасыз етілуі керек.

421. Әлеуметтік қатығыстар. Мердігер өз жұмысшыларына әлеуметтік және мәдени хабардарлық сабақтарын қамтитын еңбекті қорғау және қауіпсіздік техникасы бойынша оқытуды жүйелі түрде жүргізуі керек. Сондай-ақ мердігер АИТВ-ға қарсы саясат пен ақпараттық құжатты әзірлейтін және жүзеге асыратын ұйыммен қосалқы мердігерлік шарт жасасады/Жобамен тікелей байланысты барлық қызметкерлер үшін ЖИТС. Ақпараттық құжатта денсаулыққа қатысты нақты мәселелер, сондай-ақ АҚТК/ЖҚТБ-ның таралуына және жұқтырылуына байланысты мінез-құлықты өзгерту мәселелері қарастырылады. Сонымен қатар, Мердігер Жобаға тікелей қатысы бар барлық жұмысшылар үшін Мінез-құлық кодексін қоса алғанда, кіріспе бағдарламасын әзірлеуі керек. Мінез-құлық кодексіннің көшірмесі барлық қызметкерлерге тапсырылып, әрқайсысының қолы қойылуы керек. Мінез-құлық кодексі келесі аспектілерді қамтуы керек:

- (i) Жергілікті тұрғындар мен әдет-ғұрыптарды құрметтеу;
- (ii) Парақорлыққа немесе сыбайлас жемқорлыққа нөлдік төзімділік;
- (iii) Құрылыс персоналының заңсыз әрекеттеріне нөлдік төзімділік, соның ішінде:
 - (a) жезөкшелік;
 - (б) алкогольді заңсыз сату немесе сатып алу;
 - (жылы) есірткіні сату, сатып алу немесе тұтыну; және
 - (ж) заңсыз құмар ойындар немесе төбелес.
- (iv) Жұмыс уақытында немесе еңбекке қабілеттілікке әсер етуі мүмкін кезеңдерде алкоголь мен есірткіге тыйым салу саясаты; және
- (v) Компанияның Кодексі мен ережелерін бұзғаны үшін қолданылатын тәртіптік шаралардың сипаттамасы. Егер жұмысшылар келісімшарт жасасу кезінде қол қойған Тәртіп ережелерін бұзғаны үшін ұсталса, оларға тәртіптік жаза қолданылады, бұл жұмыстан шығаруға әкелуі мүмкін.
- (vi) Сонымен қатар, жоба күзетшілері жергілікті тұрғындардың немесе жобаға қатысатын басқа адамдардың қауіпсіздігін бұзбауы керек.

422. Сонымен қатар, Мердігер құрылыстың барлық кезеңінде Жоба аумағында жергілікті тұрғындардың ай сайынғы жиналыстарын өткізуге жауапты болады. Ай сайынғы жиналыстар тас жол бойындағы ауылдарда өткізіледі және шағымдарды қарау жүйесі арқылы ресми шағымдарды жібермес бұрын Мердігермен шу мен шаң сияқты нақты мәселелерді талқылау үшін жергілікті тұрғындар үшін форум болады. Жиналыстардың хаттамалары жазылып, қатысушылардың тізімі (соның ішінде) дайындалуы керек қолтаңбалар). Әрбір жиналыстың фотосуреттері (уақыт белгілері бар) түсірілуі керек. Мердігер жоғарыда аталған барлық мәліметтерді қамтитын кездесулердің қысқаша ай сайынғы қысқаша мазмұнын дайындап, кездесуден кейін бір апта ішінде Инженер мен "Қазавтожолға" қарауға тапсыруы керек.

Қалдық әсердің маңыздылығы

Құрылыс кезеңі - ЕЛЕУСІЗ

Экспозицияны азайту бойынша ұсынылған шараларды жүзеге асырған жағдайда қалдық әсер елеусіз болады.

Пайдалану сатысы – ТӨМЕН

Бестамақта көшеден өтуге байланысты кейбір қолайсыздықтар болады, бірақ олар қауіпсіздіктің жоғарылауымен және шудың төмендеуімен өтеледі

Ғ.9.3 Еңбекшілердің құқықтары, еңбекті қорғау және қауіпсіздік техникасы

Ықтимал әсерлер

423. Еңбекті қорғау және қауіпсіздік техникасы - мұндай көлемдегі және ауқымдағы жобаны жүзеге асыру кезінде жазатайым оқиғалар жиі кездеседі. Жазатайым оқиғалар жұмысшыларда болмаған жағдайда орын алуы мүмкін жұмысқа жеткілікті дайындық немесе біліктілік, немесе оларда қорғаныс құралдары мен киімдері дұрыс емес болса. Сонымен қатар, Алғаның айналасындағы ластанған топырақтар, егер тиісті ЖҚҚ пайдаланылмаса, қолданыстағы жолды қалпына келтірумен айналысатын жұмысшылардың денсаулығына әсер етуі мүмкін.

424. Жыныстық жолмен берілетін аурулар - қараңыз. **Бөлім F.9.2 - Халықтың денсаулығы мен қауіпсіздігі**, жоғарыда ЖЖБИ-мен байланысты әсерлер мен зардаптарды азайту туралы.

425. Қызметкерлердің құқықтары - Жазатайым оқиғалар мен жарақаттануды, адам-сағатын жоғалтуды, еңбек тәртібін бұзуды болдырмау және әділетті қарым-қатынасты, сыйақыларды, еңбек және тұрмыс жағдайларын қамтамасыз ету үшін жұмысшылардың құқықтарын, соның ішінде еңбекті қорғау мен қауіпсіздікті ескеру қажет. Бұл мәселелер Жобада тікелей жұмыс істейтін жұмысшылар үшін ғана емес, сонымен қатар қосалқы мердігерлер үшін де қарастырылуы керек.

426. Жоба құрылыстың ең жоғары кезеңінде шамамен 200-300 тікелей жұмыс орнын ашады деп күтілуде, бұл км11-52 үшін шамамен 31 айды және км52-100 үшін 33 айды құрайды. Жұмысшылардың көпшілігін мердігер жалдайды және жартылай білікті және білікті жұмыс күшінен тұрады.

427. Жобаны салу, пайдалану және пайдалану нәтижесінде жұмысшылардың құқықтарына және ЕҚ және ҚТ-ға күтілетін әсерлер келесідей:

- (i) Қауіпті құрылыс жұмыстарының және басқа да жалпы құрылыс жұмыстарының, мысалы, жол-көлік оқиғаларының салдарынан жұмысшылардың денсаулығы мен қауіпсіздігіне төнетін қатер; және
- (ii) Қызметкерлердің құқықтарының бұзылуы.

428. Құрылыс жұмыстарына ауыр техника мен жүк көліктерін пайдалану, биіктікте жұмыс істеу, құрылыс көліктерінің қозғалысы, электр құрылғыларын пайдалану, қауіпті материалдармен жұмыс істеу және басқа да қауіпті әрекеттер кіреді. Құрылыс барысында жүзеге асырылатын іс-шаралардың сипатына байланысты жұмысшылардың еңбегін және денсаулығын қорғау негізгі тәуекелдердің бірі болып табылады, себебі жазатайым оқиғалар жарақат алуға және өлімге, сондай-ақ адам-сағат жоғалтуға әкелуі мүмкін. Сондай-ақ жұмысшылардың қауіпсіз сумен жабдықтауға қол жеткізуін қамтамасыз ету маңызды.

Әсерді басқару және азайту жөніндегі шаралар

429. Мердігер дайындайды *Еңбекті қорғау және қауіпсіздік техникасы жоспары* қызметкерлердің қауіпсіздігін басқару үшін. Жоспар келесі тармақтарды қамтиды:

- (i) Қауіпсіздік техникасы бойынша оқыту бағдарламасы. Қауіпсіздік техникасы бойынша оқыту бағдарламасы қажет, оны ЕҚ және ҚТ бойынша білікті маман жүргізеді. Бағдарлама мыналардан тұратын болады:
 - (a) Қауіпсіздік техникасы бойынша бастапқы кіріспе курсы: Барлық жұмысшылар құрылыс алаңына кіруге рұқсат бермес бұрын қауіпсіздік техникасы бойынша кіріспе курсынан өтуі керек.
 - (б) Мерзімді қауіпсіздік курстары: Мерзімді қауіпсіздік курстары кем дегенде алты айда бір рет өткізіледі. Мердігердің (және кез келген қосалқы мердігердің) барлық қызметкерлері жұмыстың сипатына, көлеміне және ұзақтығына сәйкес келетін тиісті оқу курстарына қатысуы қажет. Сайттағы барлық жұмысшыларға және қадағалау мен басқарудың барлық деңгейлеріне арналған оқыту курстары. Тренингке қатысушылардың аты-жөндерінің тізімін және уақыт белгісі бар тренингтің фотографиялық дәлелдерін Мердігер Инженерге оның жазбалары үшін береді.
- (жылы) Қауіпсіздік техникасы бойынша жиналыстар. Қауіпсіздік техникасы бойынша тұрақты жиналыстар ай сайын өткізілетін болады. Инженерге қауіпсіздік техникасы бойынша барлық жиналыстар туралы алдын ала хабарланады. Инженер өз қалауы бойынша жеке өзі немесе өкілі арқылы қатыса алады. Барлық қауіпсіздік жиналыстарының хаттамалары жиналыстан кейін жеті (7) күн ішінде

құрастырылады және инженерге жіберіледі және қатысушылардың аты-жөндерінің тізімін және уақыт белгісімен оқытудың фотографиялық дәлелдерін қамтиды.

- (ж) Қауіпсіздік техникасы бойынша инспекциялар. Мердігер барлық қауіпсіздік құралдарын (соның ішінде өртке қарсы жабдықты), тіректерді, қоршауларды, жұмыс платформаларын, көтергіштерді, баспалдақтарды және басқа да кіру құралдарын, көтеру, жарықтандыру, сигнал беру және қоршау жабдықтарын жүйелі түрде тексеріп, сынақтан өткізеді және күтіп ұстайды. Жарықтандыру мен белгілер кедергісіз және жақсы оқылатын болуы керек. Зақымдалған, ластанған, дұрыс орналастырылмаған немесе жұмыс істемейтін жабдықты Мердігер дереу жөндейді немесе ауыстырады.
- (д) ЖҚҚ - Жұмысшылар қамтамасыз етіледі (жұмыс басталғанға дейін) қауіпсіздік етіктері, дулығалар, қолғаптар, қорғаныс киімдері, көзілдіріктер және құлақтарды қорғау құралдары сияқты электрлік жұмыстарға жарамды тиісті ЖҚҚ жұмысшыларға тегін. Өзендердің жанында немесе үстінде жұмыс істейтін барлық қызметкерлерге құтқару кеудешелері беріледі. Шаңды жұтуды шектейтін маскалар "Алға" химиялық зауытының маңында жұмыс істейтін Мердігердің барлық қызметкерлеріне берілуі керек.
- ii) Мердігер оқу материалдарын да, қауіпсіздікке байланысты жазатайым оқиғаларды, соның ішінде жазатайым оқиғаларға жақын оқиғаларды да есепке алу журналын жүргізуі керек.
- (iii) Алаңда немесе оның айналасында қолданылатын барлық құрылыс қондырғылары мен жабдықтары тиісті қауіпсіздік құрылғыларымен жабдықталуы керек. Олар мыналарды қамтиды, бірақ олармен шектелмейді:
- (а) крандардың ілгектеріне және басқа көтергіш құрылғыларға арналған тиімді қауіпсіздік кронштейндері және
- (б) жарамды автоматты ескерту құрылғылары және қажет болған жағдайда крандар мен көтергіштер үшін жаңартылған сынақ сертификаты.
- (iv) Шу деңгейі 80 дБА-дан жоғары аймақтар қауіпсіздік белгілерімен белгіленуі керек, ал жұмысшылар тиісті ЖҚҚ киюі керек.
- (v) Жол жұмыстары учаскелеріндегі жұмысшылар үшін портативті дәретханалар қарастырылуы керек.
- (vi) Тереңдігі 2 м-ден асатын қазба жұмыстарының барлық учаскелерінде қоршаулар орнатылуы керек және ескерту белгілері.
- (vii) Жабық жұмыс кеңістіктеріне таза ауаның жеткілікті ағынын қамтамасыз етіңіз.
- (viii) Ауа кіретін жердегі сүзгілерді таза және шаң мен микроорганизмдерден таза ұстау.
- (ix) Барлық құрылыс машиналарында кері қозғалыс сигналдарының орнатылуын қамтамасыз етіңіз.
- (x) Жұмысшы екі метрден астам биіктіктен құлау, жұмыс істеп тұрған жабдыққа құлау немесе жұмыс орнындағы саңылаулар арқылы құлау қаупіне ұшыраған жағдайларда құлаудың алдын алу және қорғау шараларын қолдану. Ескертпе: құлаудың алдын алу/қорғау шаралары кез келген қауіпті құлау аймағының шетіне ортаңғы қоршаулары мен баспалдақтары бар қоршауларды орнатуды, оқытылған жұмысшылардың баспалдақтар мен тіректерді дұрыс пайдалануын, қозғалысты шектейтін қауіпсіздік белдіктері мен итарқаларды қоса, құлаудың алдын алу құрылғыларын пайдалануды қамтуы мүмкін.
- (xi) Арқанмен немесе жалаушалармен құлаған заттардан жарақат алу қаупі бар аймақтарды барынша азайту үшін белгілеңіз тәуекелдер мен жарақаттар.
- (xii) Бақылаушыларды қамтамасыз ету. Құрылыс жабдықтары жұмыс аймағына кірген немесе одан шыққан кезде жол қозғалысын басқару үшін жалаушалары бар адамдарды жалдау.

430. Ластанған шаң - Алға маңындағы қолданыстағы жолды қалпына келтірумен айналысатын жұмысшылар үшін арнайы ЖҚҚ шаралары қарастырылуы керек, оның ішінде:

- Ржартылай бетпердесі бар спираторлар.
- Қауіпсіздік көзілдірігі (көзілдіріктің ішіне шаңның түсуіне жол бермеу үшін толығымен жабық).
- Бір рет қолданылатын комбинезондар.

431. Қосалқы мердігерлер - Жобаның барлық қосалқы мердігерлеріне ҚОҚҚБ көшірмелері ұсынылады. Барлық қосалқы мердігерлік шарттарға қосалқы мердігерліктің барлық деңгейлерінде ҚОҚҚБ сақталуын қамтамасыз ететін ережелер енгізілетін болады. Барлық қосалқы мердігерлер, егер инженер керісінше жазбаша рұқсат бермесе, тиісті қосалқы мердігерлік шарттың қолданылу мерзімі ішінде учаскеде болу үшін

қауіпсіздік өкілін тағайындауы керек. Инженердің рұқсатын алған жағдайда, Инженер өзінің басқа міндеттері мен міндеттеріне нұқсан келтірместен, іс жүзінде барлық деңгейдегі қосалқы мердігерлердің қызметкерлерін ҚОҚЖКҚБ-ның тиісті бөлімдерімен таныстыруды қамтамасыз етеді. Жоғарыда аталған тармақтарды жүзеге асыру үшін Мердігер қоршаған ортаны, денсаулықты және қауіпсіздікті қорғау бойынша білікті мамандарды тағайындайды.

432. Сумен қамтамасыз ету - Егер жер асты сулары ауыз су ретінде пайдаланылса, ол апта сайын судың сапасына Қазақстан Республикасының Үкіметі белгілеген ауыз су стандарттарына сәйкестігін тексеріп отырады.

Қалдық әсердің маңыздылығы

Құрылыс кезеңі - ЕЛЕУСІЗ

Экспозицияны азайту бойынша ұсынылған шараларды жүзеге асырған жағдайда қалдық әсер елеусіз болады.

Пайдалану сатысы – Жоқ

Ғ.9.4 Төтенше жағдайларға ден қоюды жоспарлау

Ықтимал әсерлер

433. Жобаның құрылыс кезеңінде өрттер мен жарылыстар сияқты төтенше жағдайлар орын алуы мүмкін (жанармай мен химиялық заттарды дұрыс пайдаланбау және сақтау салдарынан).

ДДҰ-ны басқару және төмендету шаралары әрекеттер

Құрылыс кезеңі

434. Мердігер төтенше жағдайларды жою жоспарын (ТЖЖ) дайындауға жауапты болады, оған келесі бөлімдер кіреді:

- (i) Қауіпті материалдарды орналастыру;
- (ii) Мұнай мен жанармайдың төгілуі;
- (iii) Бкүйіктер, газдың ағуы және жарылыстар;
- (iv) Жұмыс орнындағы жазатайым оқиғалар;
- (v) Қоғамдық/азаматтық тәртіпсіздіктер мен ереуілдер; және
- (vi) Зжер сілкінісі және басқа да қауіпті табиғи құбылыстар.

435. Жоспарда төтенше жағдайлар туралы ақпаратты өңдеу және кейіннен хабарлау процесі егжей-тегжейлі баяндалған, сондай-ақ ұйымдық құрылым (тағайындалған персоналдың міндеттерін қоса алғанда) көрсетілген. Жоспар инженерге бекітуге ұсынылатын болады. Жоспардың орындалуын инженер қадағалайды. Кез келген төтенше жағдайлар және олардың қалай шешілгені туралы Мердігер инженерге ай сайынғы орындалу барысы туралы есеп береді. Сондай-ақ инженер ҚБҚ-ның тиімді орындалуын қамтамасыз ету үшін құрылыс барысында Мердігердің жұмысына мерзімді мониторинг жүргізеді.

Қалдық әсердің маңыздылығы

Құрылыс кезеңі - ЕЛЕУСІЗ

Экспозицияны азайту бойынша ұсынылған шараларды жүзеге асырған жағдайда қалдық әсер елеусіз болады

Пайдалану сатысы – Жоқ

Ғ.9.5 Материалдық және мәдени ресурстар

Ықтимал әсерлер

436. Да атап өтілгендей **Е.4.4 бөлімінде**. жобаның дәлізінде бірнеше зираттар, ескерткіштер мен мешіттер болуы мүмкін.

437. Қазақстанның бай мәдени мұрасын ескере отырып, қазба жұмыстары кезінде кездейсоқ олжалар табылуы мүмкін.

Әсерді басқару және азайту жөніндегі шаралар

438. Құрылыс кезеңінде жұма күндері және діни мерекелер кезінде мешіттен 250 метр қашықтықта жұмыс жүргізілмейтін жұмыс кестесі жасалуы керек. Сондай-ақ құрылыстың барлық кезеңінде 62 КМ және 71 КМ қашықтықтағы зираттардың айналасына қоршаулар орнатылуы керек, бұл аумаққа басып кіруге жол бермеу үшін.

439. Құрылыс жұмыстары кезінде кездейсоқ табылған заттар табылған жағдайда заңнамамен және Қазақстан Республикасы үкіметінің нұсқауларымен реттелетін рәсімдер қолданылуы керек. Кездейсоқ табу процедурасын Мердігер де әзірлеуі керек. Жылы **Қосымшада Ж** Мердігер қабылдауы мүмкін кездейсоқ табу процедурасының үлгісі келтірілген.

Қалдық әсердің маңыздылығы

Құрылыс кезеңі - ЕЛЕУСІЗ

Экспозицияны азайту бойынша ұсынылған шараларды жүзеге асырған жағдайда қалдық әсер елеусіз болады.

Пайдалану сатысы – Жоқ

Шуға және ауа сапасына әсер ету күтілмейді, өйткені осы НВО-да сипатталған әсерді азайту шаралары қарастырылған.

Ғ.9.6 Діріл

Құрылыс кезіндегі дірілдің ықтимал әсерлері

440. Сейсмикалық тербелістер - бұл ығысу, жылдамдық немесе үдеу тұрғысынан сипатталуы мүмкін кейбір тепе-теңдік позицияларына қатысты жердің тербелмелі қозғалысы. Адамның дірілге сезімталдығы, әдетте, ең үлкен алаңдаушылық тудыратын төмен жиілік диапазонындағы діріл жылдамдығының амплитудасына сәйкес келетіндіктен (шамамен 5- 100 Герц), діріл жылдамдығы транзиттік жобалардан дірілді бағалау үшін қолайлы көрсеткіш болып табылады.

441. Құрылыс жұмыстарының дірілі тұрғындарды аландатады. Дірілдің әсері өзгермелі және діріл көзінің шамасына, көз бен қабылдағыш арасындағы топырақтың ерекшеліктеріне, учаскеде тау жыныстарының немесе басқа да ірі құрылыстардың болуына байланысты. Діріл көріністерінің қарқындылығы, ұзақтығы, жиілігі және саны құрылымдарда пайда болатын тітіркену деңгейінде де, деформацияларда да маңызды рөл атқарады.

442. Дірілдің әсеріне тітіркену, ұйқының бұзылуы және құрылымдардың ықтимал зақымдануы жатады.

443. Ғимараттардың зақымдануының ұсынылған критерийлері 36-кестеде келтірілген. Олар британдық BS 6472 стандартынан және неміс DIN 4150-3:1999 стандартынан алынған.

Кесте 36: Діріл әсерінен құрылымдық зақымдану критерийлері

Зақымдану ықтималдығы жоқ	MCM <5мм/с
Косметикалық зақымдану қаупі	MCM 5 to 15 мм/с
Құрылымдық зақымдану қаупі	MCM > 15 мм/с

444. Жалпы құрылыс - 37-кестеде әртүрлі діріл көздері үшін күтілетін шамамен діріл деңгейлері жинақталған. Қызыл түспен белгіленген ұяшықтар косметикалық зақымданудың қай жерде болуы мүмкін екенін көрсетеді. 5 м-ден астам қашықтықта құрылымдық зақымданулар күтілмейді.

37-кесте: Әртүрлі көздердегі шамамен діріл деңгейлері

Жабдықтың атауы	Арақашықтық (м)	МКС (дюйм/сек)	МКС (мм/с)
дірілдеткіш мұз айдыны	3	0,5775	14,47
	5	0,3609	9,17
	10	0,1805	4,58
	25	0,0704	1,79
Ірі бульдозер	5	0,1530	3,89
	10	0,0765	1,94
	25	0,0298	0,76
Тиелген жүк машиналары	5	0,1306	3,32
	10	0,0653	1,66
	25	0,0255	0,65

Ажыратқыш балға	5	0,0602	1,53
	10	0,0073	0,19
	25	0,0117	0,30

Ескертпе: Мәндер 18-кестеге негізделген. Құрылыс машиналары үшін діріл көздерінің амплитудасы және тасымалдау және құрылыс діріліне арналған нұсқаулықтың 12 тендеуі, Caltrans, 2013.

445. Жобалық жолдың басым бөлігінде адам тұрмайтындықтан, құрылыс дірілінің адамдар мен мүлікке әсер ету әлеуеті Бестамақ ауданы мен 0,0 - 0,5 шақырым учаскелерімен шектеледі.

446. 0,0 км - 0,5 КМ ауданындағы тұрғын үйлер жолдың орталық сызығынан 50 метрден астам немесе жобалық жолдың шетінен 40 метрге жуық қашықтықта орналасқан. Ұсынылған деректерді пайдалана отырып 34-кестеде құрылыс жұмыстарының аталған түрлерінің ешқайсысы дірілдің 5 мм/ с-тан жоғары деңгейіне әкелмейтінін анық көруге болады.

447. Бестамақта жағдай басқаша. Осы учаскедегі жобалық жол негізгі төрт жолақты жол жамылғысын және негізгі жабынның екі жағындағы кірме жолдарды қамтиды, яғни Бестамақтың кейбір бөліктерінде құрылыс азды-көпті кейбір қасиеттердің қоршалған шекараларына дейін жүргізілетін болады. Көптеген учаскелер қоршалған шекаралардан шамамен 5 метр қашықтықта орналасқан, бірақ кейбіреулері шекара қабырғасынан бір немесе екі метр қашықтықта орналасқан, яғни олар құрылыс алаңынан 5 метр қашықтықта болуы мүмкін, бірақ 3 метрден жақын емес.

448. Бестамақ бойындағы осы жолақтағы үйлердің көпшілігі соңғы 30-40 жыл ішінде салынған көрінеді және бір қабатты ағаш және кірпіштен тұрғызылған.

24-сурет: Типтік жылжымайтын мүлік, Бестамақ

449. 34-кестеден дірілдеткіштердің осы аумақтағы жылжымайтын мүлік объектілеріне әсер етуі, тіпті жұмыс орнынан 5 м радиуста орналасқан объектілерге косметикалық зақым келтіруі мүмкін екенін көруге болады (900 метр аумақта шамамен 46 объект болуы мүмкін). Бұл нысандар К қосымшасында картаға түсірілген). Дегенмен, тығыздауға қойылатын талаптар атап өтіледі кірме жолдарға өзгеше болады 1 санаттағы негізгі жолмен салыстырғанда-б, және бұл жолдар негізгі жабынды пайдаланатын ауыр жүк көліктерінің ауыр қозғалысына емес, жеңіл қалалық қозғалысты ескере отырып салынады. Тиісінше, бұл сырғанау жолдары үшін тығыздағыштың түрі негізгі жол төсеміне қарағанда діріл деңгейінің төмендеуіне әкелуі мүмкін.

450. 37-кестеде келтірілген басқа құрылыс жұмыстарының ешқайсысы нәтижеге әкелмейді деп күтілуде МСМ 5 мм/с жоғары.

Пайдалану процесінде тербелістің әлеуетті әсері

451. Автомагистральдардағы қозғалыс құрылымдарға немесе жайлылыққа дірілдің өлшенетін әсерін тигізуі екіталай, өйткені автомобиль жолдарымен жүретін көліктер икемді аспа жүйелеріне және пневматикалық шиналарға сүйенетіндіктен, бұл көліктер жердегі дірілдің тиімді көзі болып табылмайды.

452. Америка Құрама Штаттарының Федералды автомобиль жолдары басқармасы "Жол қозғалысы агенттіктерінің өндірістік ағынынан туындаған дірілдің әсерін бағалау үшін жүргізген барлық зерттеулері өлшенген және болжамды діріл деңгейлері ғимараттардың құрылымдық зақымдануының кез келген белгілі критерийлерінен аз екенін көрсетті. Шын мәнінде, қалыпты өмірлік белсенділік ғимараттағы (мысалы, есіктерді жабу, едендерді аралау, құрылғыларды пайдалану) тас жолдағы қозғалысқа қарағанда дірілдің жоғары деңгейін тудыратыны көрсетілген." ¹⁸

Құрылыс кезеңінде дірілді басқару және азайту

453. Бестамақтағы ықтимал діріл мәселелерін басқару үшін Мердігер орындауы тиіс келесі процедуралар әзірленді.

454. Жағдайын тексеру - Құрылыс жұмыстары басталғанға дейін 28 күннен кешіктірмей Мердігер мен Инженер К қосымшасында көрсетілген барлық ғимараттардың және инженердің пікірінше, тас жол бойындағы кез келген басқа ғимараттардың жай-күйіне бірлескен сараптама жүргізеді. Мердігердің құрылыс жұмыстары нәтижесінде пайда болатын дірілден зардап шегеді. Сауалнамалар жылжымайтын мүлік иелерінің қатысуымен және рұқсатымен жүргізілуі керек. Ғимараттардың жай-күйін тексеру нәтижелері есептерде жазылуы керек, оларда кем дегенде келесі мәліметтер болуы керек:

- Ғимараттың мекенжайы және орналасқан жері;

- Ғимараттың жай-күйінің сипаттамасы және кез келген косметикалық және/немесе құрылымдық зақымданулар;
- Зақымдану орны мен дәрежесін көрсететін эскиздер мен фотосуреттер;
- Зерттелген ғимараттардың жоғары ажыратымдылықтағы бейнежазбалары; және
- Ғимарат иесінің есепті растауы.

455. Дірілді басқару жоспары - Жұмыс басталған күннен бастап 28 күн ішінде Мердігер Инженерге жазбаша түрде қарау және бекіту үшін ұсынуы тиіс Дірілді басқару жоспары (ПУВ) дірілді бақылау және бақылау процедураларының егжей-тегжейлі сипаттамасымен. Мұндай мәліметтер мыналарды қамтуы керек:

- Өлшемдерді жүргізу орындары мен әдістері;
- Діріл тудыруы мүмкін жұмыстарға арналған нұсқаулықтар, соның ішінде сынақ бағдарламалары діріл көзінен белгілі бір қашықтықта анықталған тербелістердің ықтимал шамасын анықтауға арналған құрылыс алаңдары Мердігерге шамадан тыс дірілсіз соңғы құрылыс әдісін әзірлеуге мүмкіндік беру үшін жеткілікті егжей-тегжейлі;
- Пайдаланылатын аспаптар мен жабдықтардың сипаттамасы;
- Зертханалық калибрлеу және сынақ жабдығын пайдалану және сертификаттау жөніндегі нұсқаулықтардың көшірмелері;
- Тиісті тәжірибенің егжей-тегжейлерін анықтау үшін жеткілікті дірілді бақылауды техникалық қолдау көрсету персоналының қысқаша мазмұны;
- Деректерді жинау және талдау процедуралары;
- Өлшеулерді жүргізу жиілігі;
- Құрылыстағы дірілдің белгіленген шегіне жету туралы ескертудің құралдары мен әдістері; және құрылыстағы дірілдің белгіленген шегіне жеткенде; және
- Көрсетілген құрылыс дірілінің шегіне жеткен жағдайда жүзеге асырылатын іс-шаралар жоспарлары. Жалпыланған іс-шаралар жоспарлары құрылыстың баламалы әдістерін қолдана отырып, Мердігердің дірілді бақылау бойынша қабылдаған оң шараларын қамтуы тиіс.

456. Дірілді бақылау - Мердігер дірілді бақылау және бақылау жүйесін келесілерге сәйкес орнатуы керек ПУВ, инженер бекіткен және құрылыс жұмыстарының нәтижесінде пайда болатын тербелістерді сәйкес алдын ала белгіленген нүктелерде өлшеу ПУВ.

457. Мердігер Инженер айқындағандай елеулі діріл тудыратын құрылыс жұмыстарын жүргізу кезінде діріл мониторингін жүзеге асыруға тиіс. Бұл мониторинг бір минуттық интервалдар ішінде бөлшектердің максималды бір компонентті ең жоғары жылдамдығын үздіксіз тіркеуден тұруы керек. Мониторинг кезінде Мердігер өлшенген діріл деңгейіне жауап беретін барлық оқиғаларды құжаттап, құжаттаманы Инженерге тапсыруы керек.

458. Діріл мониторингінің барлық деректері бір мезгілде тіркелуі және деректерді жинауға арналған жабдықтың көмегімен графикте үздіксіз көрсетілуі тиіс. Әрбір графикте тік және көлденең осьтерде бірдей масштабта әрбір өлшеу орны үшін уақыт доменіндегі толқын іздері (бөлшектердің уақытқа қарсы жылдамдығы) көрсетілуі керек.

459. Құрылыс дірілінің зақымдануы туралы шағымдар - Дірілдің зақымдануы туралы шағымдар жобаның Н бөлімінде сипатталған шағымдарды қарау механизмі (ӨҚМ) арқылы шешілуі тиіс.3 - Шағымдарды қарау механизмі.

460. Құрылыстың баламалы әдістері - Егер дірілді бақылау нәтижелері белгілі бір жерде құрылыс дірілінің белгіленген шегіне жеткенін көрсетсе, Мердігер сол жерде шамадан тыс діріл тудыратын құрылыс жұмыстарын тоқтата тұруы, инженерге хабарлауы және Инженердің мақұлдауымен қабылдауы керек. әсерді азайту жөніндегі шаралар, үшін қажет

уқұрылыс дірілін белгіленген шектерде ұстау. Бұл, мысалы, роликтің төмен діріл параметрлерін пайдалануды және дірілсіз тығыздауды орындауды қамтуы мүмкін.

461. Өнімділік стандарттары - Құрылыстың барлық кезеңінде дірілдің қолайлы шектерде сақталуын қамтамасыз ету үшін келесі діріл стандарттары сақталуы тиіс:

- дірілдеткіш роликтер артық өнім бермеуі керек МСМ Объектіден 10 метр шегінде жұмыс істегенде 5 мм/с.
- Дірілдеткіш роликтерге кез келген ғимараттың қасбетінен 3 метр қашықтықта жұмыс істеуге тыйым салынады.
- Жалпы құрылыс жұмыстары жүргізілмеуі керек МСМ-нен асып кету 5 мм/с.

Қалдық әсердің маңыздылығы

Құрылыс кезеңі – ЕЛЕУСІЗ/ҚАЛЫПТЫ

Дірілді бақылау үшін экспозицияны азайту үшін кешенді шаралар қабылданғанымен, косметикалық зақым келуі мүмкін жағдайлар әлі де болуы мүмкін. Егер әсер әлі де орын алса, ол жобаның уақыт шкаласы арқылы реттеледі. Сонымен қатар, жоғарыда сипатталған процедуралар құрылыс барысындағы мониторинг нәтижелеріне сүйене отырып, құрылыс әдістерін қайта қарау және өзгерту шараларын қарастырады.

Пайдалану сатысы – Жоқ

Дірілден қалдық әсерлер күтілмейді.

Ф.9.7 Шу

Құрылыс кезіндегі шудың ықтимал әсері

462. Құрылыс кезіндегі шудың ықтимал проблемасы Жоба аумағындағы сезімтал рецепторлардың бұзылуы болып табылады.

463. Жоба аумағындағы шу деңгейі орналасқан жеріне байланысты өзгеріп отырады. Берілген ПЭО үшін жүргізілген шудың негізгі мониторингі Жоба дәлізіндегі ғимараттардың қасбеттерінде шудың деңгейі 41-ден 55 дБА-ға дейін өзгеретінін көрсетеді.

464. Құрылыс кезеңіндегі шу құрылыс жұмыстарының сатысына және учаскеде қолданылатын жабдықтарға байланысты. Шудың айтарлықтай деңгейін тудыратын құрылыс жұмыстарын келесідей бөлуге болады:

- Алаңды тазалау және дайындау;
- Зия жұмыстар;
- Бұрғылап толтырылған қадалар және бетон төсеу; және
- Көпірлер салу.

465. Жобаны салу кезінде шу мен дірілдің негізгі көздері мыналар болып табылады:

- Құрылыс техникасы;
- Бұрғылау жұмыстары;
- Жүк тасымалдау және автокөліктің жалпы қозғалысы;
- Бетонды араластыру және өндіру жүйелері қиыршық тас; және
- Құрылыс лагерлері/қосалқы нысандар.

466. Маңыздылық критерийлері Дүниежүзілік банк тобының шу жөніндегі нұсқаулығына сәйкес, тұрғын аудандардағы (және мектептер мен ауруханалар сияқты басқа да сезімтал объектілердегі) шу деңгейі

күндіз 55 дБ(А) және түнде 45 дБ(А) аспауы керек. Құрылыс кезеңінде бұл стандарттар тәулік ішінде қысқа мерзімге асып кетуі мүмкін.

467. Әсер ету объектілеріндегі құрылыс шуының деңгейі жабдықтың түрі мен санына, оларды пайдалану ұзақтығына және әсер ету объектісінен қашықтығына байланысты өзгеріп отырады. Бұл талдауда алдымен құрылыста қолданылуы мүмкін жабдықтың әрбір бірлігінен шығатын шу деңгейі есептеледі. Негізінен әдеттегі құрылыс алаңында қолданылатын құрылыс машиналарының шуының ең жоғары деңгейлері 38-кестеде көрсетілген. Тізімге көлік құралдары мен кейбір қосалқы жабдықтардан басқа барлық жабдықтар енгізілген.

Кесте 38: Құрылыс жабдықтарынан шығатын шудың типтік деңгейлері

Жабдық	Нақты максимум (дБА)	Пайдалану коэффициенті (%)
Жолдар – дайындық кезеңі		
Бульдозер	81,7	30
Экскаватор	80,7	30
Грейдер	85	30
Білікті каток	80	15
Берфоратор	81	15
Самосвал	76,5	30
Жолдар - аяқталу кезеңі		
Компрессор	77,2	30
Төсеуіш	77,2	30
Білікті каток	80	15
Трактор	84	30
Бетон араластырғыш автобетон	78,8	30
Тоннель құрылғысы		
Ажыратқыш балға	88,9	50
Тоннель		
Жарылыс жұмыстары	94	1
Көпір		
Бұрғылау ұясының қуат көзі	83	20

Дереккөз: Дереккөз: Батуми айналма жолының ҚОӘБ. АДБ 2017 жылы.

468. Осы деректерді пайдалана отырып, күтілетін Leq шу деңгейі(8-hr) есептеледі. Көзден 100 м қашықтықтағы шудың болжамды деңгейі төмендегі кестеде келтірілген. Бұл ең жоғары эквивалентті екенін көрсетеді шу объектідегі жабдықтың бір бірлігіне байланысты 8 сағаттық ауысымдағы деңгей, көзден әдеттегі 100 м қашықтықта дайындық кезеңінде шамамен 61 дБ(А) болады. Жабдықтың бірнеше бөлігі бір уақытта жұмыс істегенде, қабылдағыштағы шу деңгейі артады. Топографиялық факторлардың әсерінен әлсіреу 2 дБ(А) дейін жетуі мүмкін. Орнату арқылы жабдыққа жақсы техникалық қызмет көрсету шдыбысты өшіргіштер де шуды азайта алады.

Кесте 39: Құрылыс машиналары үшін шудың болжамды деңгейі (дБА)

Жабдық	Нақты максимум	Фактор пайдалануды (%)	Leq (дБА) әртүрлі деңгейде қашықтықта					
			50 м	100 м	200 м	300 м	400 м	500 м
Жол – дайындық кезеңі								

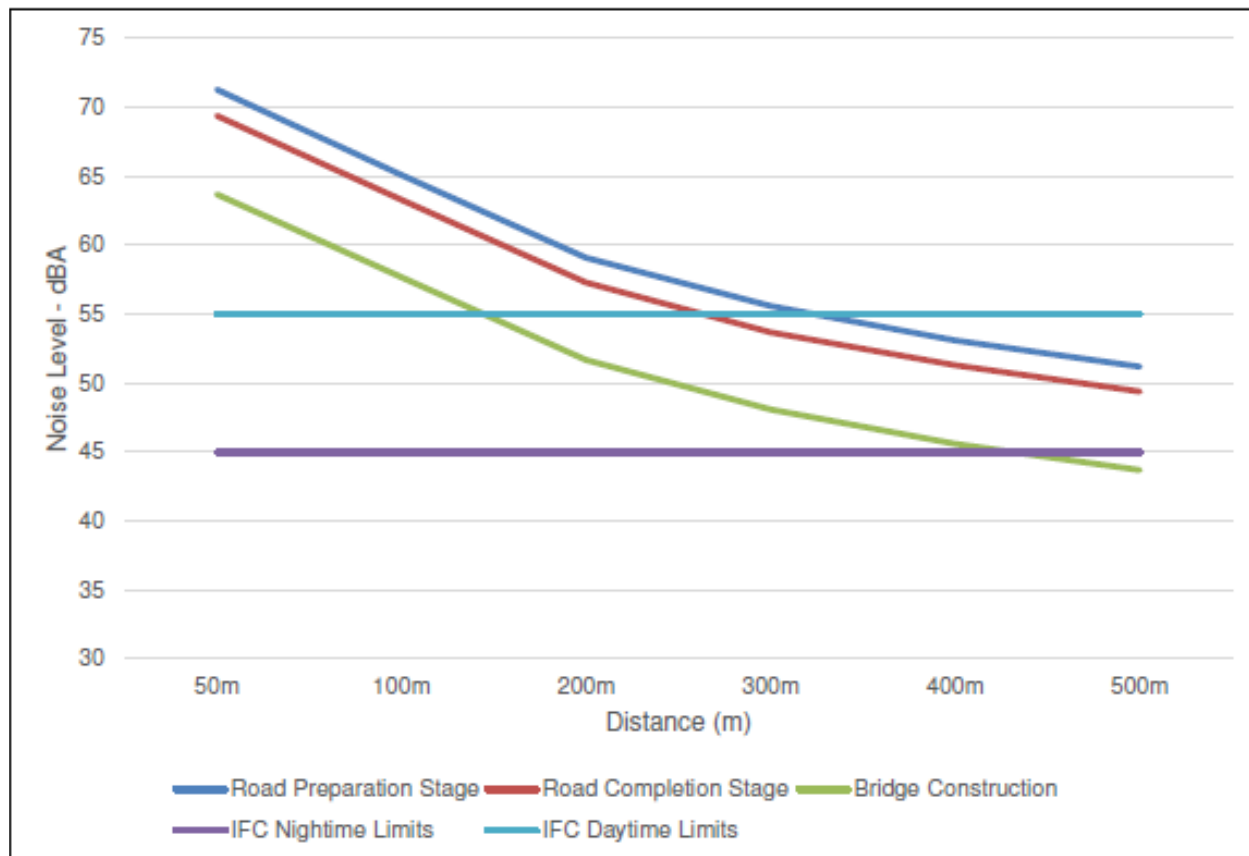
Бұлдозер	81,7	30	64,2	58,1	52,1	48,6	46,1	44,2
Экскаватор	80,7	30	63,2	57,1	51,1	47,6	45,1	43,2
Грейдер	85	30	67,5	61,4	55,4	51,9	49,4	47,5
Білікті каток	80	15	59,4	53,4	47,4	43,9	41,4	39,4
Берфоратор	81	15	60,4	54,4	48,4	44,9	42,4	40,4
Самосвал	76,5	30	59,0	52,9	46,9	43,4	40,9	39,0
Жинақтаушы			71,3	65,1	59,1	55,6	53,1	51,2
Жол – аяқталу кезеңі								
Компрессор	77,2	30	60,2	54,1	48,1	44,6	42,1	40,2
Асфальтоқұрастырғыш	77,2	30	59,7	53,6	47,6	44,1	41,6	39,7
Білікті каток	80	15	59,4	53,4	47,4	43,9	41,4	39,4
Трактор	84	30	66,5	60,4	54,4	50,9	48,4	46,5
Бетон араластырғыш автобетон	78,8	30	61,3	55,2	49,2	45,7	43,2	41,3
Жинақтаушы			69,4	63,3	57,3	53,7	51,3	49,4
Көпір								
Бұрғылау ұясының қуат көзі	83	20	63,7	57,7	51,7	48,1	45,6	43,7
Жинақтаушы	83	20	63,7	57,7	51,7	48,1	45,6	43,7

469. Әсерді егжей-тегжейлі бағалау үшін құрылыс шуы шудың таралу дәрежесін көру үшін 50 м-ден 500 м-ге дейінгі қашықтықта және құрылыстың әртүрлі кезеңдері үшін бөлек есептелді. Құрылыс шуының нәтижелері 25 -суретте көрсетілген. Келесісі есептеу кезінде болжамдар қабылданды:

(i) Дайындық кезеңінде бір уақытта жұмыс істейтін жабдық деп есептелді: бульдозер, экскаватор, грейдер, жол роликтері, балғалы бұрғы және самосвалдар, ал аяқталу сатысында жабдық мыналар болып табылады; компрессор, төсеніш, жол роликтері, трактор және бетон араластырғыштар.

(ii) Есептік экрандау 2 дБА-ға тең деп қабылданды. Экрандау – тосқауылдар мен топырақты толтыру сияқты жұмсарту шараларын қосу арқылы шуды азайту.

Сурет 25. Құрылыс шуы

470. Жалпы алғанда, құрылыс жұмыстары айтарлықтай үлкен қашықтықта, 200-300 метрге дейін шудың жоғарылауына әкелетінін көруге болады. Дегенмен, жобалық дәліздің көп бөлігінде адам тұрмайды немесе тас жол бойындағы ірі қалаларды айналып өтеді, сондықтан бұл аумақтарда сезімтал әсер ету объектілеріне ешқандай әсер болмайды. Тіпті сол аудандарда данах, жол елді мекендер арқылы өтетін жерде, Тамды сияқты, жол осы ауылдардан 300-400 метрден астам қашықтықта өтеді, олар көбінесе өсімдіктер қатарлары мен теміржол жағалауларының артында орналасады, бұл шудың әсерін одан әрі шектейді.

471. Шындығында, құрылыс шуы сезімтал рецепторларға әсер етуі мүмкін үш орын ғана бар. Біріншісі жобалық жолдың басында 0,0 км мен 0,5 км аралығында орналасқан, мұнда шамамен сегіз үйден тұратын қатар қолданыстағы жолдың шығыс жағының шетінен 30 метр қашықтықта орналасқан. Екіншісі Бестамақта, жобалық жол жолдың екі жағындағы тұрғын үй және коммерциялық нысандар арқылы тікелей өтеді, ал үшіншісі Алға қаласы, бірақ бұл тек қаладағы бар жол жамылғысын қалпына келтіруге қатысты. Осы бағыттардың әрқайсысы төменде толығырақ қарастырылады. Сондай-ақ, құрылысы жоспарланған көпірлердің ешқайсысы тұрғын үй массивтерінің жанында орналаспағанын атап өткен жөн.

472. **КМ0.0 – КМ0.5** – Аудандағы қоршаған ортаның шуына мониторинг 2018 жылдың қыркүйек айында жүргізілді. Нәтижелер ғимараттың қасбетіндегі шудың деңгейі түнде 38 дБА-дан күндіз 53 дБА-ға дейін өзгертетінін көрсетті, бұл барлық жағдайларда күндізгі және түнгі IFC стандарттарына аздықөпті сәйкес келеді. 50 метр қашықтықта жоспарланған құрылыс жұмыстары шамамен 70 дБА шу деңгейіне әкеледі. Айта кету керек, бұл аймақтағы барлық жылжымайтын мүлік объектілері оларды жол шуынан қорғайтын шекаралық қабырғаның артында орналасқан. Тиісінше, бұл экран құрылыс жұмыстарынан шығатын шуды да азайтар еді. Кезеңдегі шудың маңыздылығын бағалау үшін құрылыстың пайдаланылуы Британ стандарты (Құрылыс және сыртқы аумақтардағы шу мен дірілді бақылауға арналған негізгі ережелер кодексі – 1 бөлім: Шу), атап айтқанда 'ABC' әдісі. Бұл жерде күндізгі шудың орташа деңгейі 50 дБА, түнгі шудың орташа деңгейі 42 дБА құрайды. Ең жақын 5-ке

дейін деңгелектей отырып, біз күндізгі уақытта 50 дБА және түнде 40 дБА нәтижесін аламыз. АВС әдісіне сәйкес, 45 дБА түнде ықтимал елеулі әсерлердің шекті мәні болар еді, ал 65 дБА ықтимал елеулі әсерлердің шекті мәні болар еді. Бұл кез келген дегенді білдіреді құрылыс жұмыстары түнгі шудың шекті мәнінен едәуір асып, күндізгі шектерден де асып кетер еді. Дегенмен, бұл жобаның ерекше шарты түнде тұрғын аудандарда құрылыс жұмыстарын жүргізуге тыйым салу болады, сондықтан бұл кезеңде ешқандай әсер болмайды. Жоғарыда айтылғандай, аудандағы жылжымайтын мүлік объектілері жылжымайтын мүлік объектісі мен жол арасындағы шекара қабырғасына ие. Бұл қабырға шуға тосқауыл ретінде қызмет ететінін ескерсек, деңгей 3-5 дБА-ға төмендеуі мүмкін. Бұл нысанның қасбетіндегі құрылыс шуы шын мәнінде шамамен 65 дБА болуы мүмкін дегенді білдіреді, бұл АВС әдістемесі бойынша күндізгі шудың шегі болып табылады.

473. **Бестамақ** – жылы Бестамақе бар жолдың екі жағындағы тұрғын үйлер. Нысандар жол жиегінен 15-тен 20 метрге дейінгі қашықтықта орналасқан. Түнгі уақытта қоршаған ортаның шуының орташа өлшенген деңгейі 43 дБА, ал күндізгі шудың орташа деңгейі 51 дБА құрайды. Әдіске сәйкес АВС. 45 дБА түнде ықтимал елеулі әсерлердің шекті мәні болады, ал 65 дБА ықтимал елеулі әсерлердің шекті мәні болады. Бұл сондай-ақ кез келген құрылыс жұмыстары түнгі шудың шекті мәнінен айтарлықтай асып түсетінін білдіреді және сондай-ақ күнделікті шектеулерден асып түседі. Алайда, бұл Жобаның ерекше шарты тұрғын аудандарда түнгі уақытта құрылыс жұмыстарына тыйым салу болады, сондықтан бұл кезеңде ешқандай әсер болмайды. Жоғарыда айтылғандай, аудандағы жылжымайтын мүлік объектілері учаске мен жолды бөліп тұратын қабырғаға ие. Бұл қабырға шудың кедергісі екенін ескере отырып, шу деңгейі 3-тен 5 дБА-ға дейін төмендеуі мүмкін. Бұл жылжымайтын мүлік объектісінің қасбетіндегі құрылыс шуы іс жүзінде шамамен 65 дБА болуы мүмкін дегенді білдіреді, бұл әдістеме бойынша күндізгі шудың шегі болып табылады АВС. Бестамақтағы коммерциялық жылжымайтын мүлік сезімтал рецептор болып табылмайды, шектеу ІFC бұл рецепторлар үшін 70 дБА құрайды.

әдістеме бойынша шу АВС. Бестамақтағы коммерциялық жылжымайтын мүлік сезімтал рецептор болып табылмайды, шектеу ІFC бұл рецепторлар үшін 70 дБА құрайды.

474. **Алға** – бұл учаскеде тек қолданыстағы жол жабынын қалпына келтіру жоспарлануда. Бұған қолданыстағы асфальтты фрезерлеу және жаңа асфальт төсеу кіреді. Фрезерлеу жұмыстары өте жылдам орындалады және белгілі бір жерде бірнеше күнмен шектеледі. Асфальт төсеу сияқты басқа жұмыстарды да бірнеше күн ішінде орындауға болады, сондықтан Алғадағы шудың кез келген жоғарылауы өте қысқа мерзімді және локализацияланған болады.

Пайдалану кезінде фазалық шудың әсері

475. Пайдалануға берілетін жол негізінен бос жатқан аумақ арқылы өтетін болады. Жол құрылысы аяқталғаннан кейін Алға мен Қандыағаштың айналма жолдары да пайда болады. Тиісінше, шудың жоғарылауына ұшырауы мүмкін жалғыз тұрғын аудандар 0,0-ден 0,5 шақырымға дейінгі аудандар мен Бестамақ болып табылады.

476. Қазавтожол жолдың екі жағына биіктігі 3 метр болатын шудан қорғайтын қалқандарды орнату арқылы Бестамақта пайдалану кезінде шудың кез келген ықтимал әсерін болдырмауға шешім қабылдады. егжей-тегжейлі жобалауды (Р. қараңызисунок 9 жолдың көлденең қимасы мен шудан қорғайтын экрандардың орналасуы үшін).

477. Шуға қарсы тосқауылдардың шынымен қажет екендігін және олардың осы салаларда тиімді болатындығын растау үшін халықаралық консультанттар Soundplan бағдарламалық жасақтамасын қолдана отырып, шудың моделін дайындады.

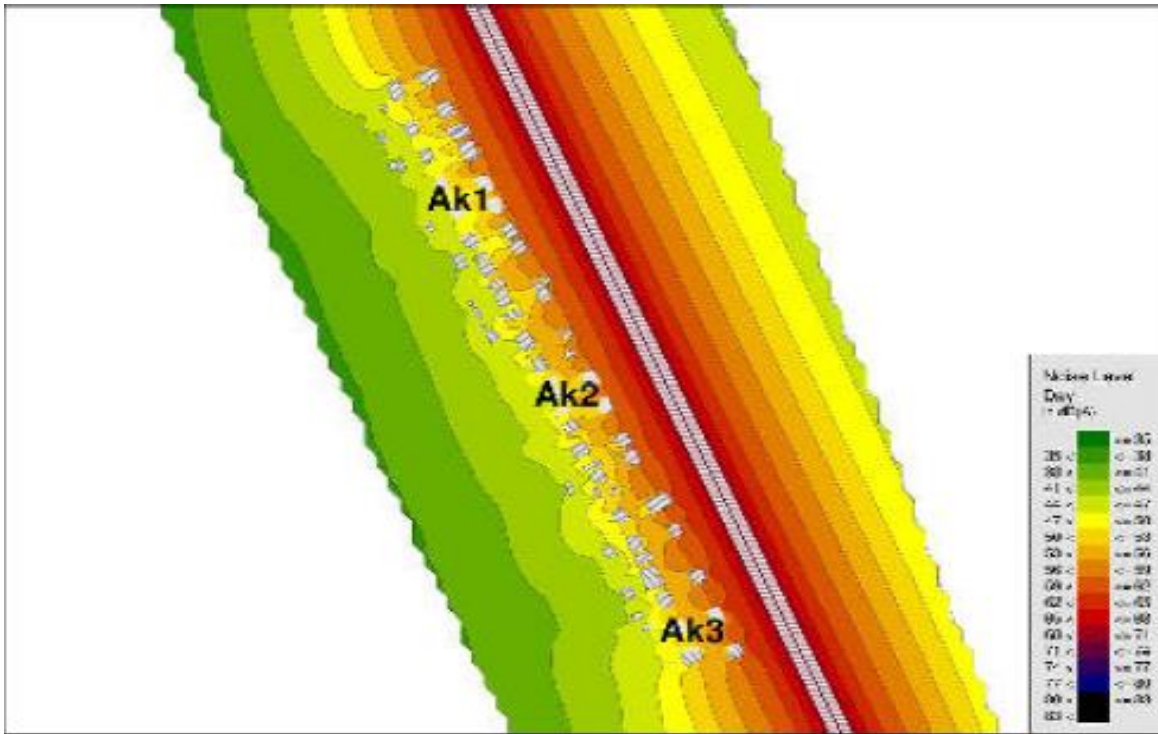
478. Модельдеу нәтижелері екі нысанда ұсынылған: біріншіден, жол шуының зардап шеккен аудандарда қалай таралатынын көрсететін карталар сериясы арқылы, екіншіден, Жоба аумағындағы нақты әсер ету объектілері үшін нақты шу деректері арқылы.

479. Модельдеу күндізгі және түнгі кезеңдерді ескереді және үш уақыт кезеңінде пайдаланылды: жол пайдалануға берілетін 2020 жыл, 2030 және 2040 жылдар.

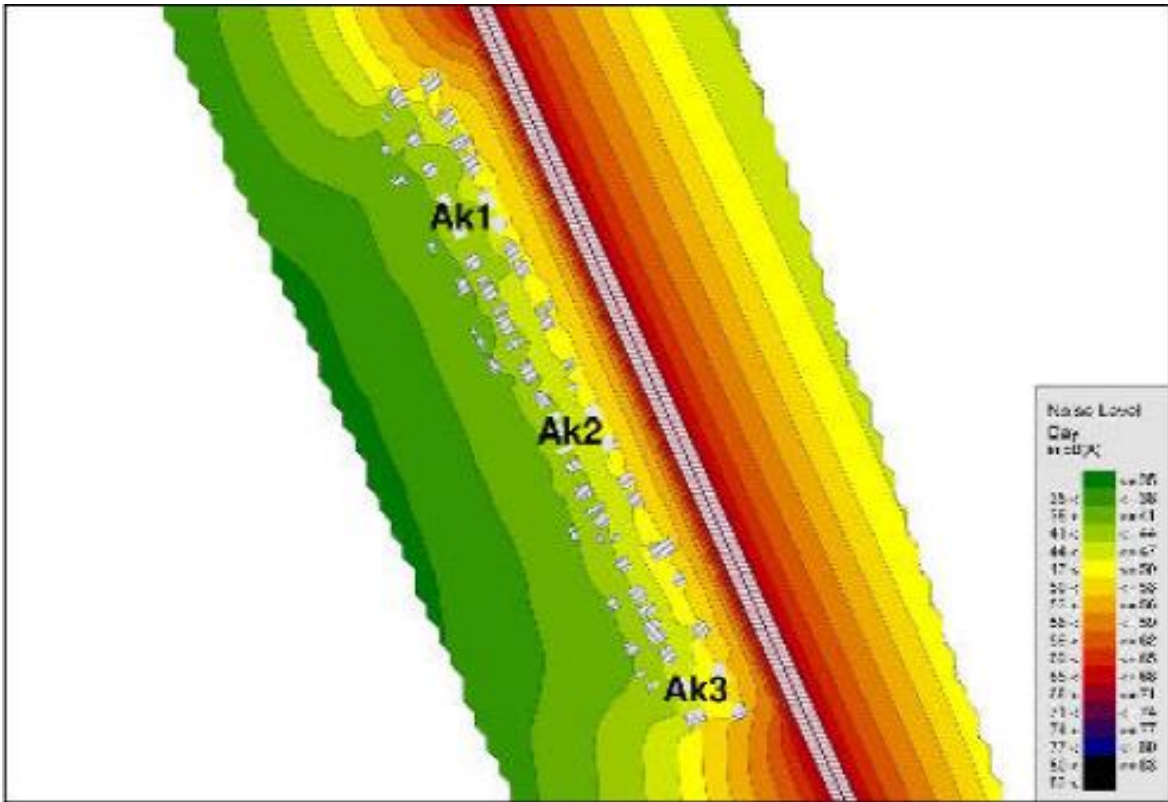
480. Талдау алдымен КМ0,0–ден КМ0,5-ке, содан кейін Бестамаққа бағытталады.

Модельдеу нәтижелері КМ0.0 – КМ0.5

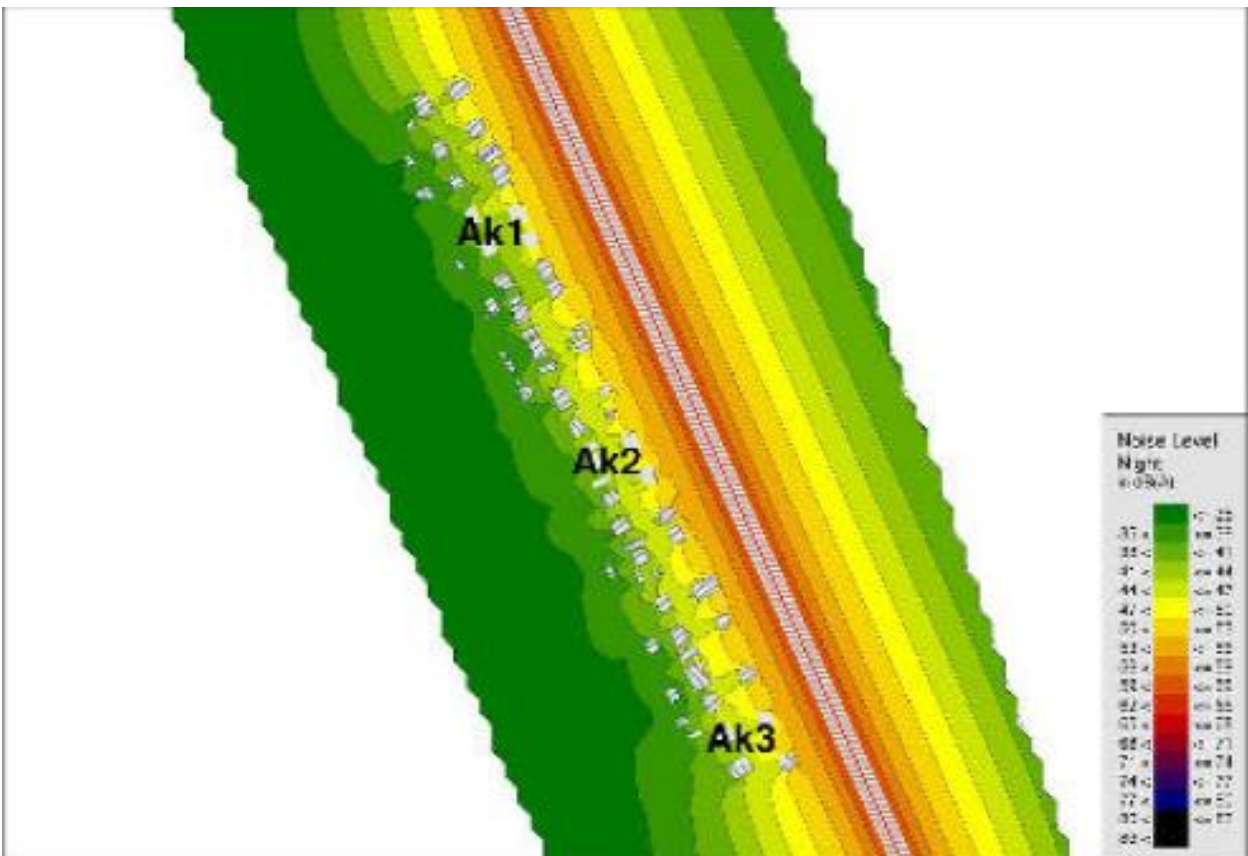
Сурет 26. КМ0.0 – КМ0.5, 2020, Күндізгі уақытта шудан қорғайтын тосқауылсыз

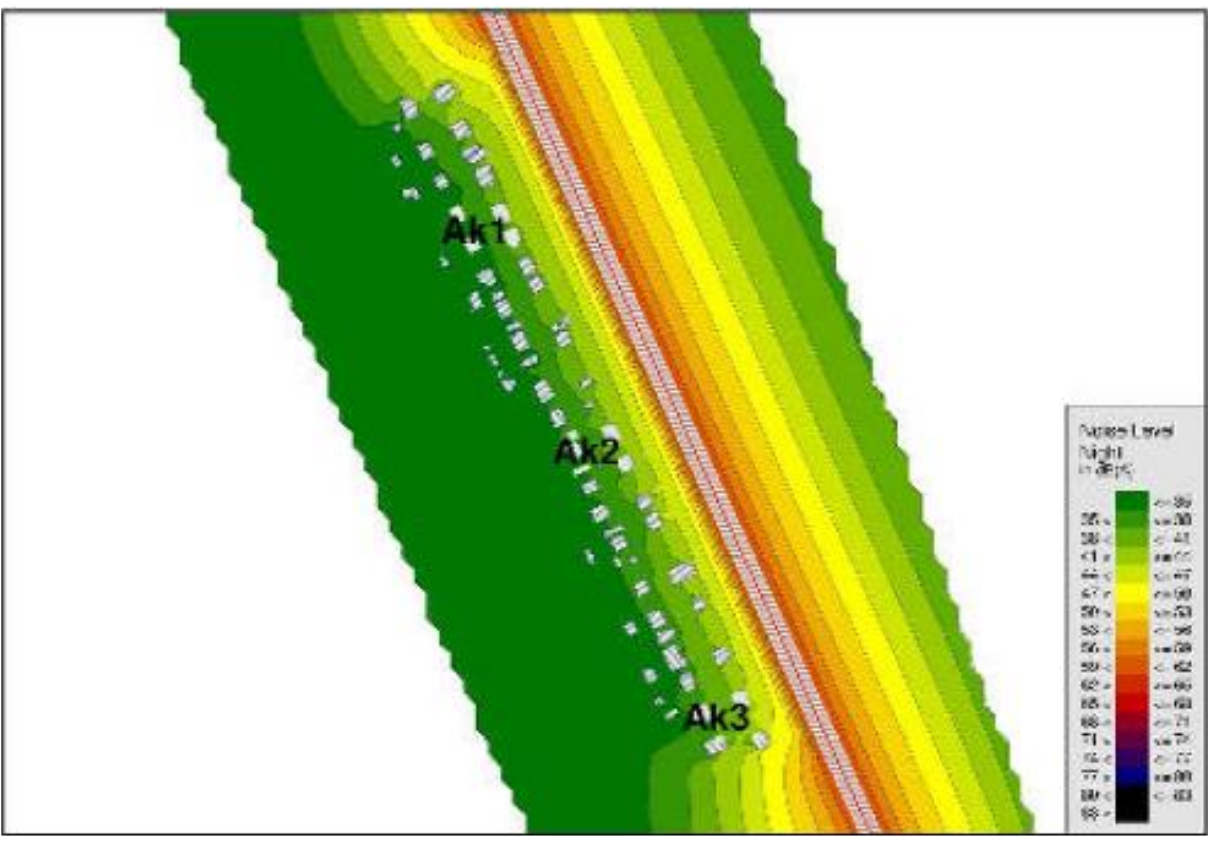
Сурет 27. КМ0.0 – КМ0.5, 2020, Күндізгі уақытта шудан қорғайтын тосқауылмен

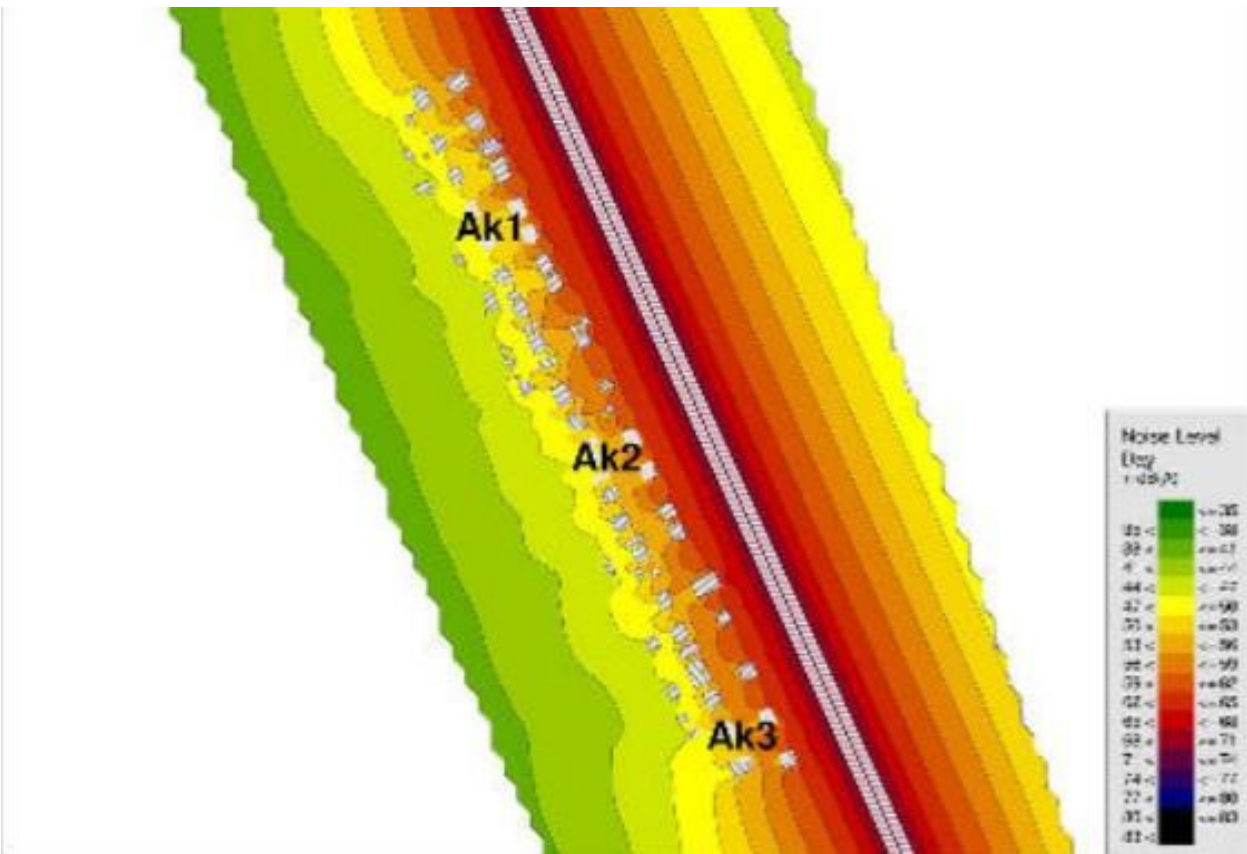
28-сурет: Км 0,0-0,5 км, 2020 г., Түнгү уақыт шудан қорғаусыз тосқауылдың

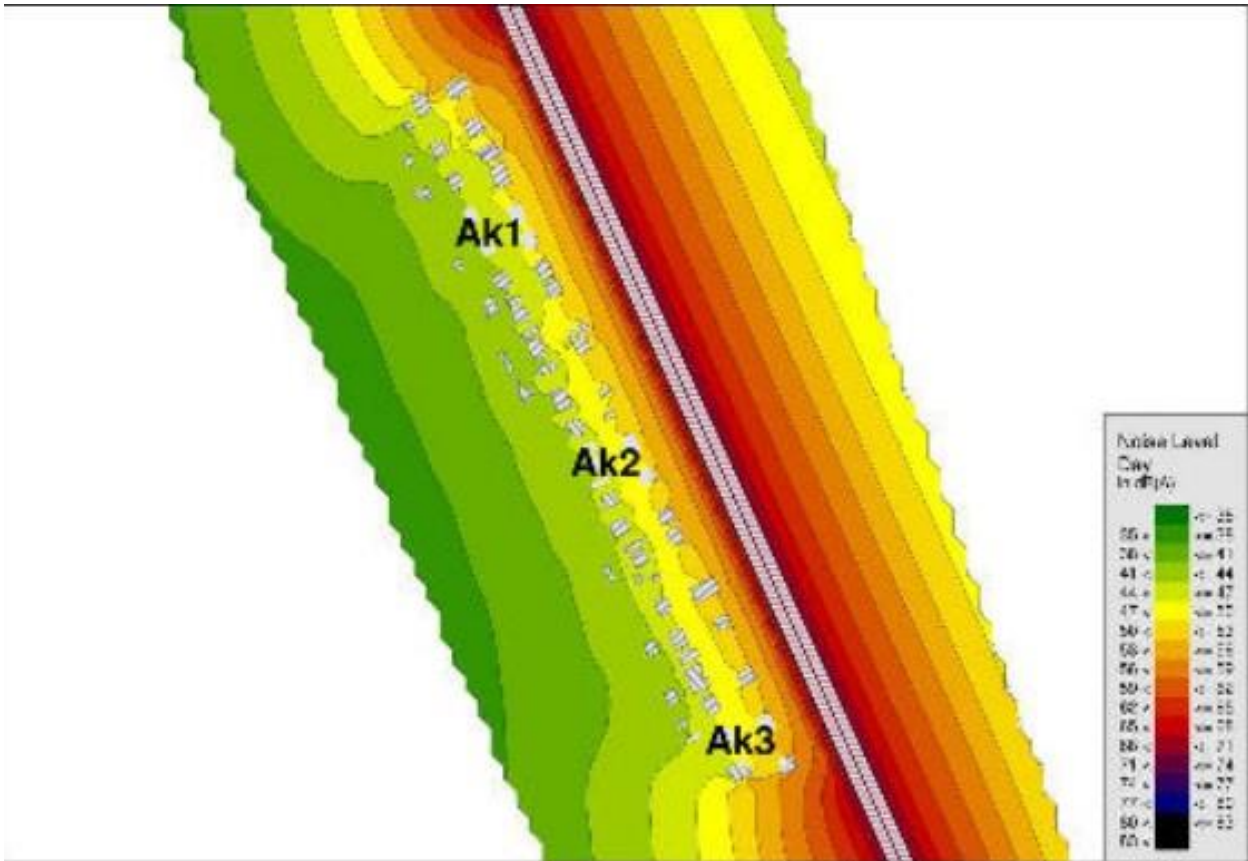
Сурет 29: Км 0,0–0,5 км, 2020 г., Шудан қорғайтын тосқауылы бар түнгү уақыт

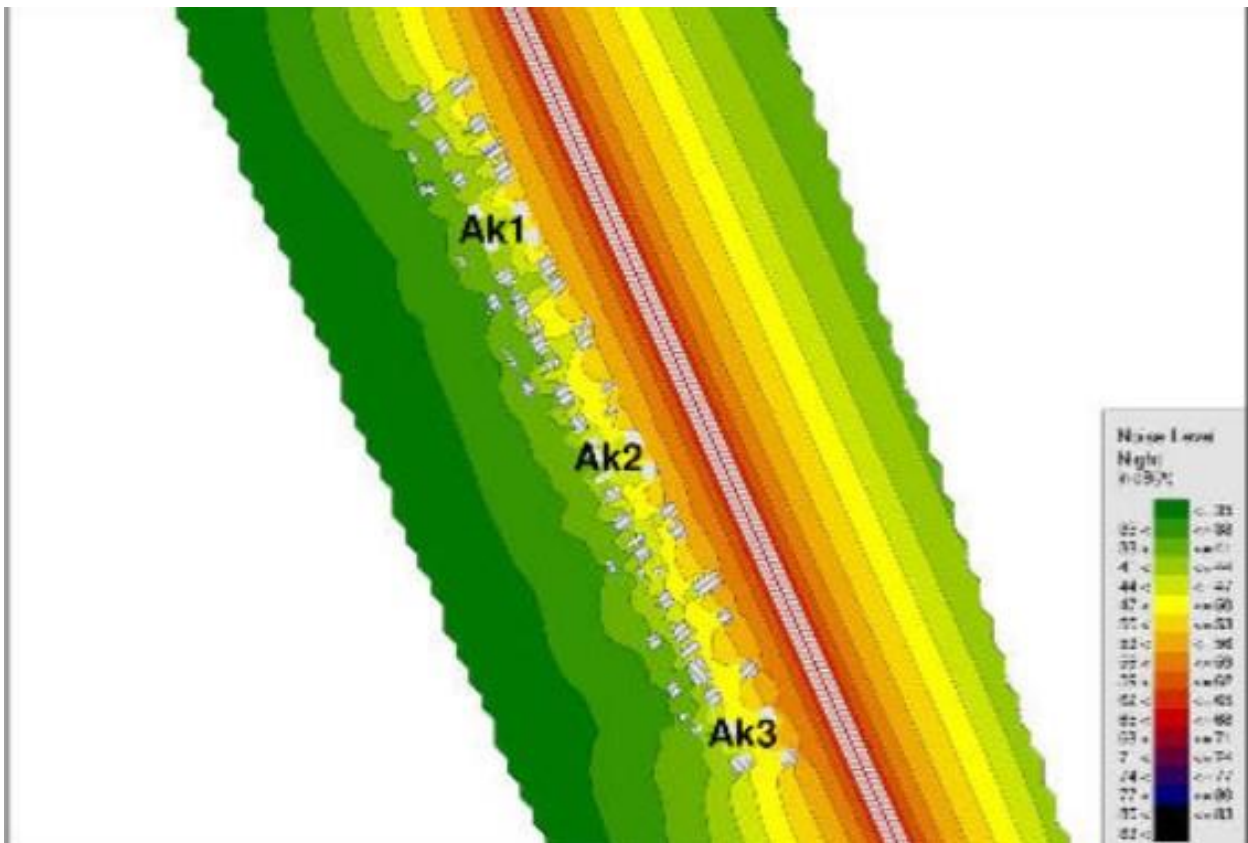
Күрішкеүок 30: КМ 0,0-0,5 км, 2030, Күндізгі шуылдан қорғаныссыз тосқауылдың

Күрішкеүок 31: КМ 0,0-0,5 км, 2030, Күндізгі уақытта шудан қорғайтын тосқауылмен

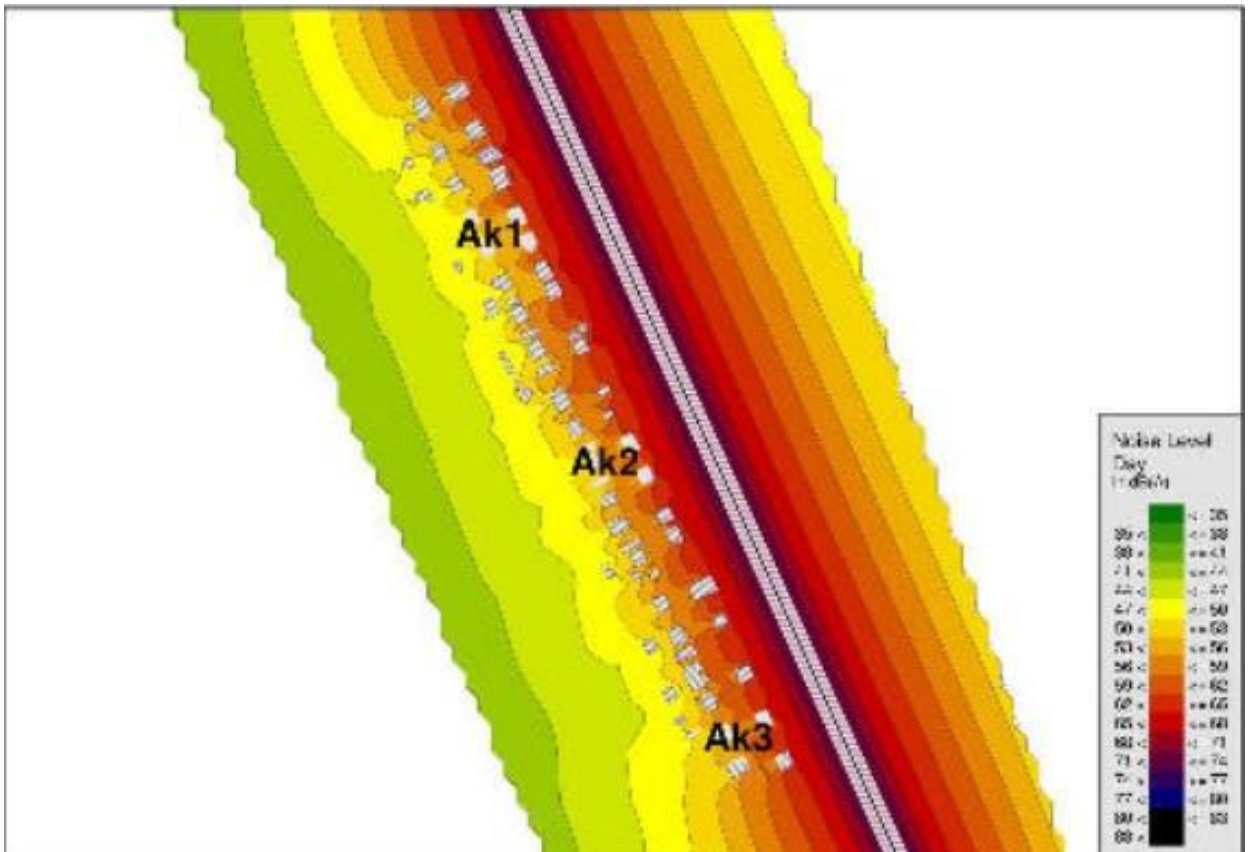
Күрішөк 32: Км 0,0–0,5 км, 2030, Түнгү уақыт бешудан қорғайтын 3 тосқауылдың

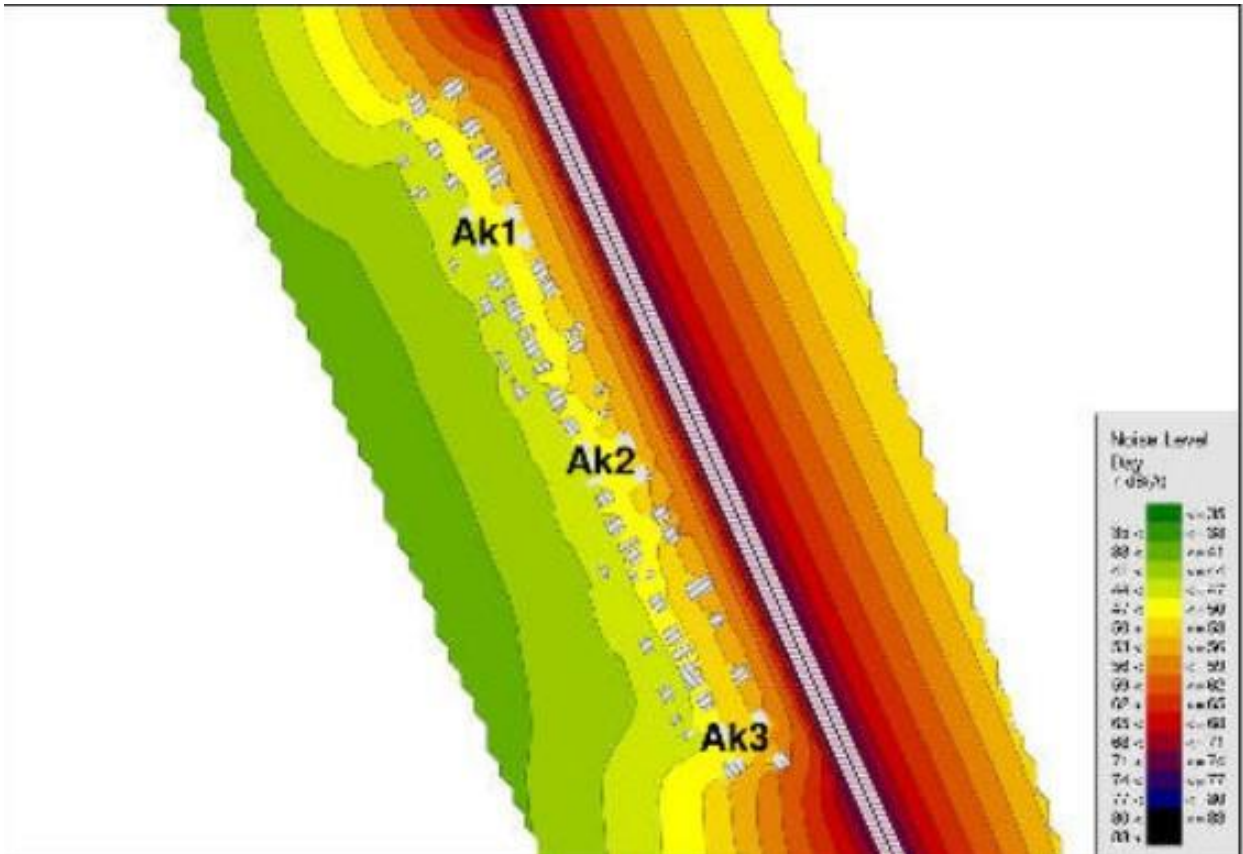
Күрішөк 33: Км 0,0–0,5 км, 2030, Түнгү уақытта шудан қорғайтын тосқауылмен

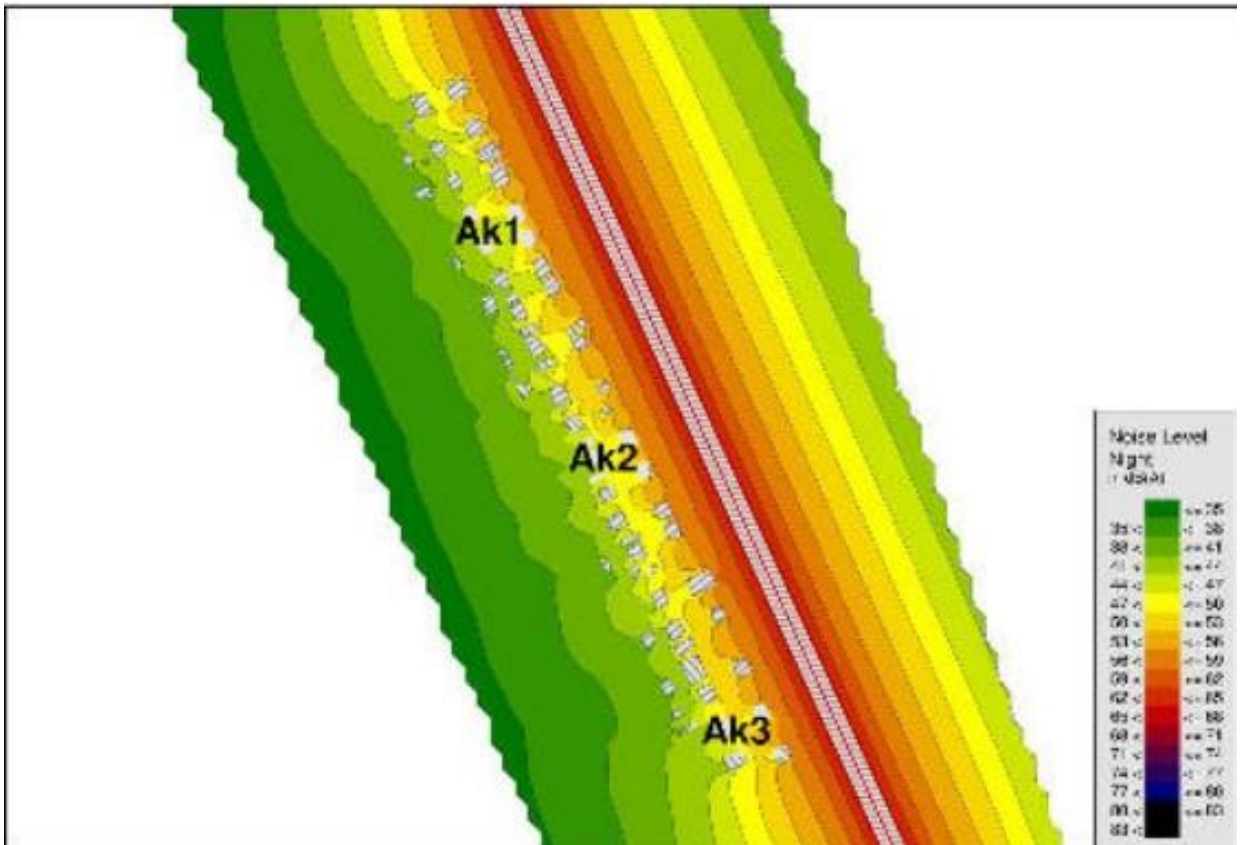
Күрішөк 34: Км 0,0–0,5 км, 2040 ж., Күндізгі уақытта шудан қорғайтын тосқауылсыз

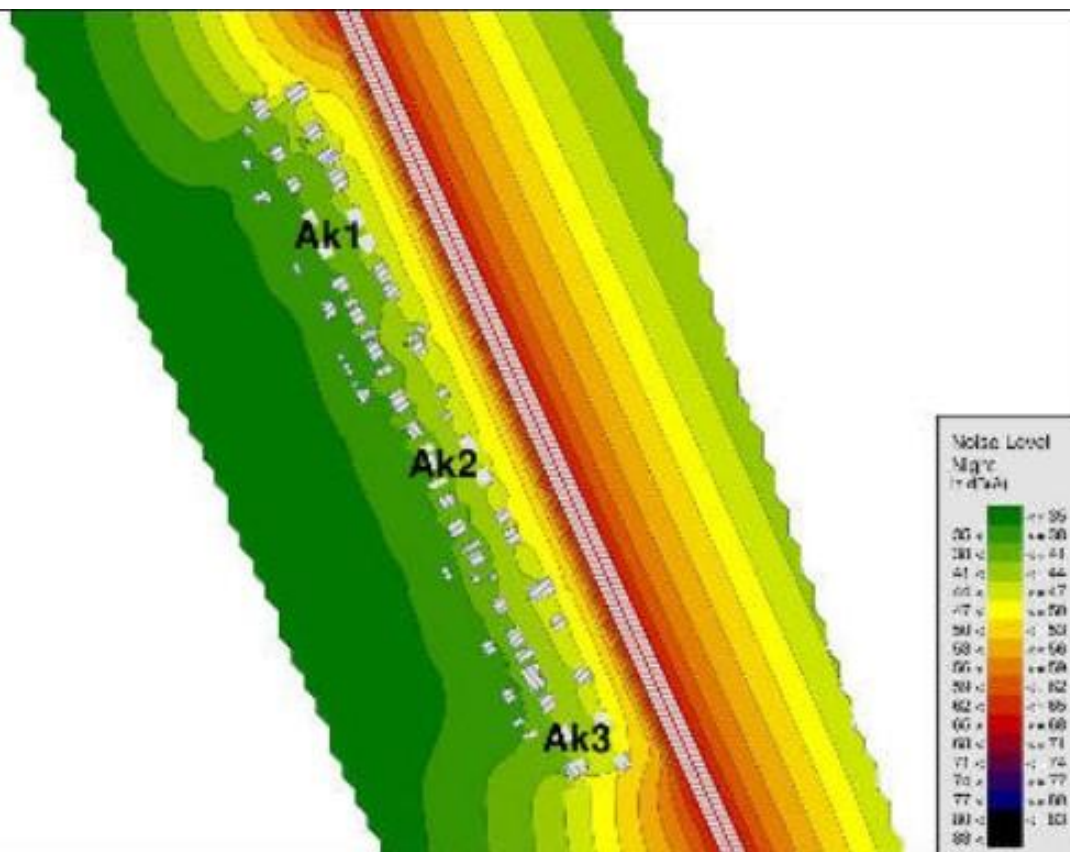
Күрішөк 35: Км 0,0–0,5 км, 2040, Күндізгі уақытта шудан қорғайтын тосқауылмен

Сурет 36: Км 0,0–0,5 км, 2030 г Түнгі уақытта шудан қорғаусыз тосқауылдың

Сурет 37: Км 0,0–0,5 км, 2030 г Түнгі уақытта шудан қорғайтын тосқауылмен

481. Бұл учаскедегі жолдың түзу және тегіс екенін және көлемі мен құрамы бірдей үйлерді (барлығы бір қабатты) ескере отырып, егжей-тегжейлі талдау үшін тек үш "рецептор" таңдалды, өйткені олар осы учаскедегі тұрғын үйлердің өкілі болып саналды. Келесі кестеде осы үш рецептордың қасбеттерін модельдеу нәтижелері келтірілген.

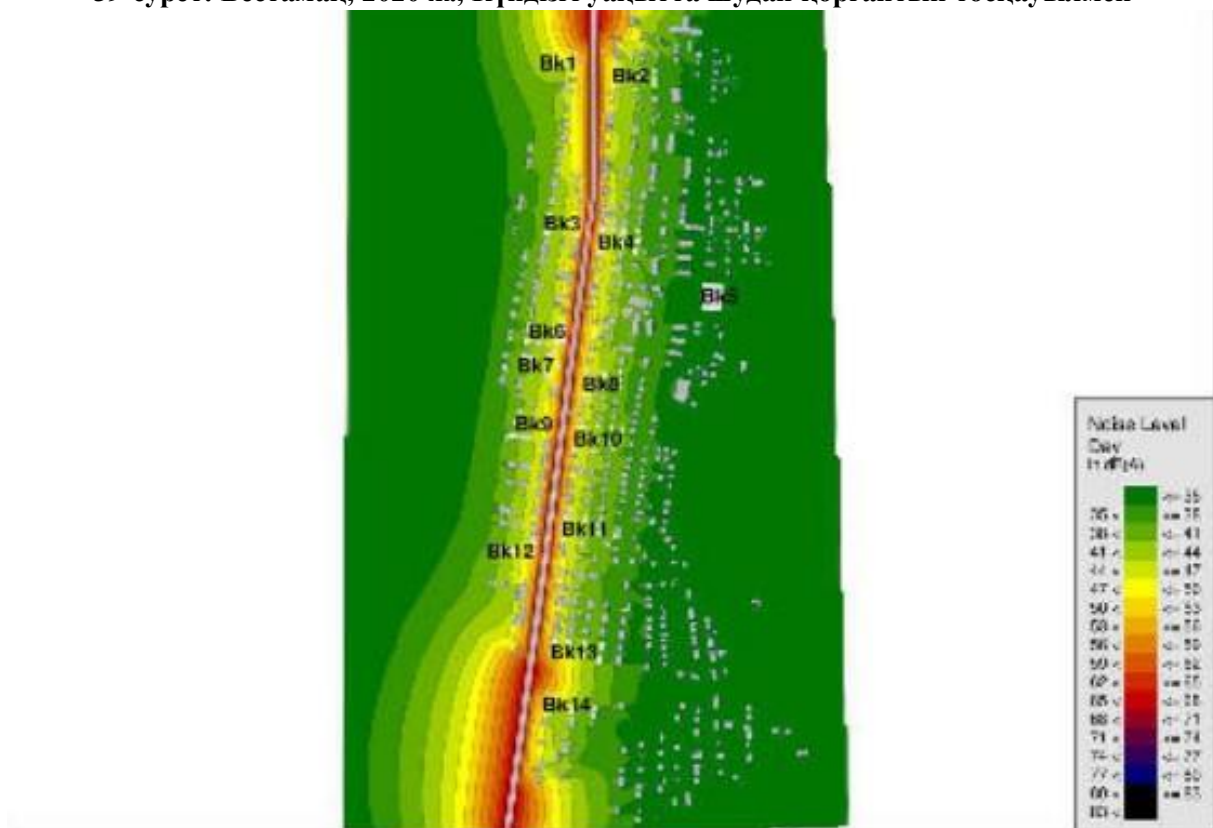
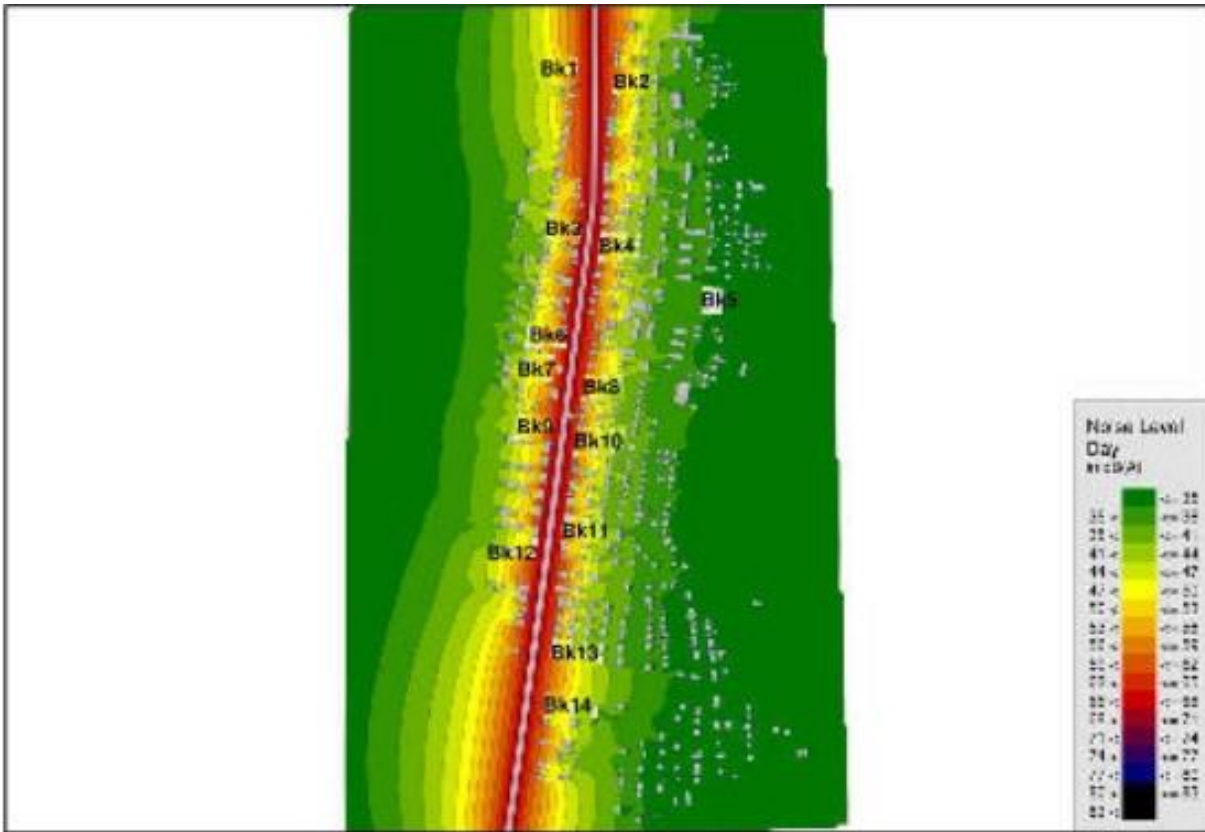
Кесте 40: Модельдеу нәтижелері, рецепторлар КМ0,0-0,5

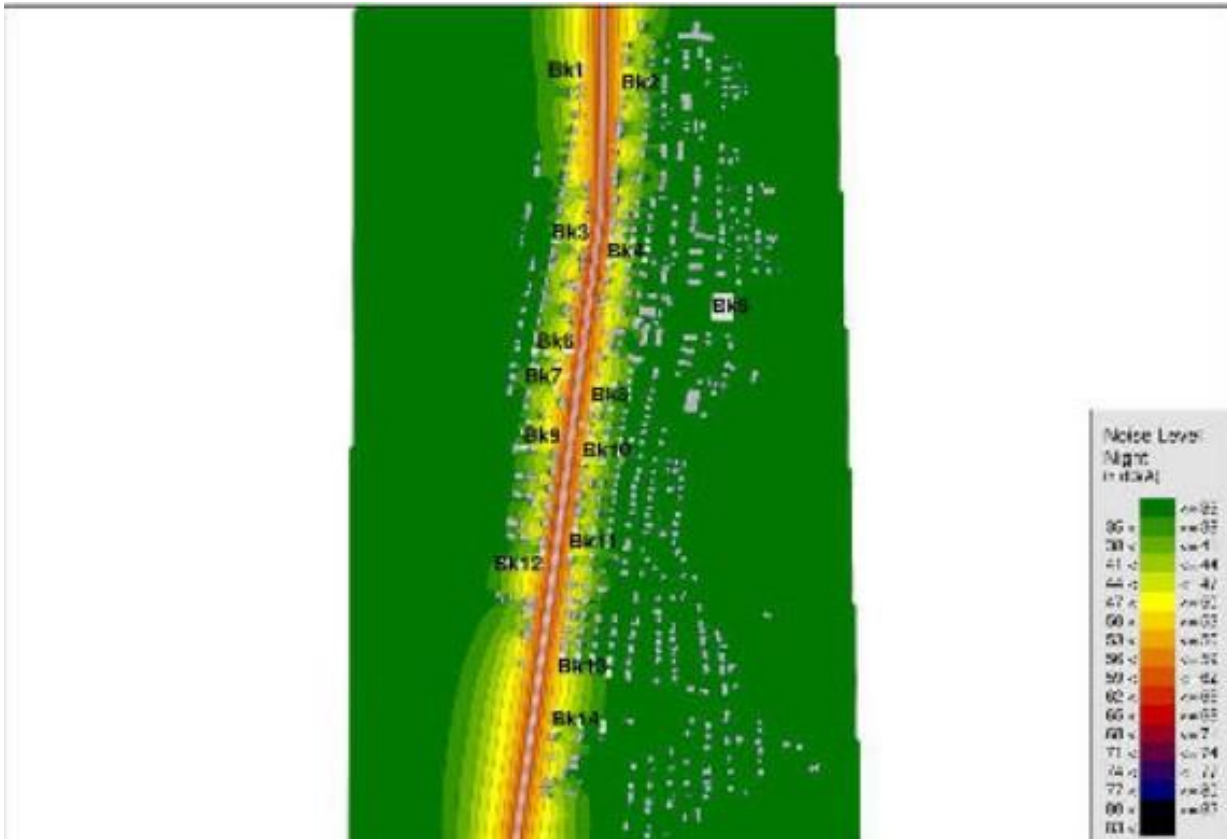
Рецептор	2020				2030				2040			
	Кедергісіз		Тосқауылмен (3м)		Кедергісіз		Тосқауылмен (3м)		Кедергісіз		Тосқауылмен (3м)	
	Күн	Түн	Күн	Түн	Күн	Түн	Күн	Түн	Күн	Түн	Күн	Түн
Ак1	56	48	49	41	58	50	51	43	60	52	53	45
Ак2	57	49	49	41	59	51	52	44	61	53	54	46
Ак3	58	50	51	43	60	52	53	45	63	55	55	47

482. Модельдің нәтижелері жүргізу, осы бөлімде келтірілгендей, шу тосқауылы күндізгі және түнгі шу үшін IFC белгілеген шектерден төмен шу деңгейін төмендетуде тиімді екенін және кедергісіз шу деңгейлері барлық үш рецепторлар үшін шектерден жоғары болатынын анық көрсетеді (және, демек, аудандағы барлық бірінші қатардағы нысандар). Жалғыз ерекшелік - 2040 жылғы түнгі кезең, онда екі рецептордың шу деңгейі түнгі шектен 1 және 2 дБА жоғары болады. Дегенмен, бұл маңызды әсер деп саналмайды.

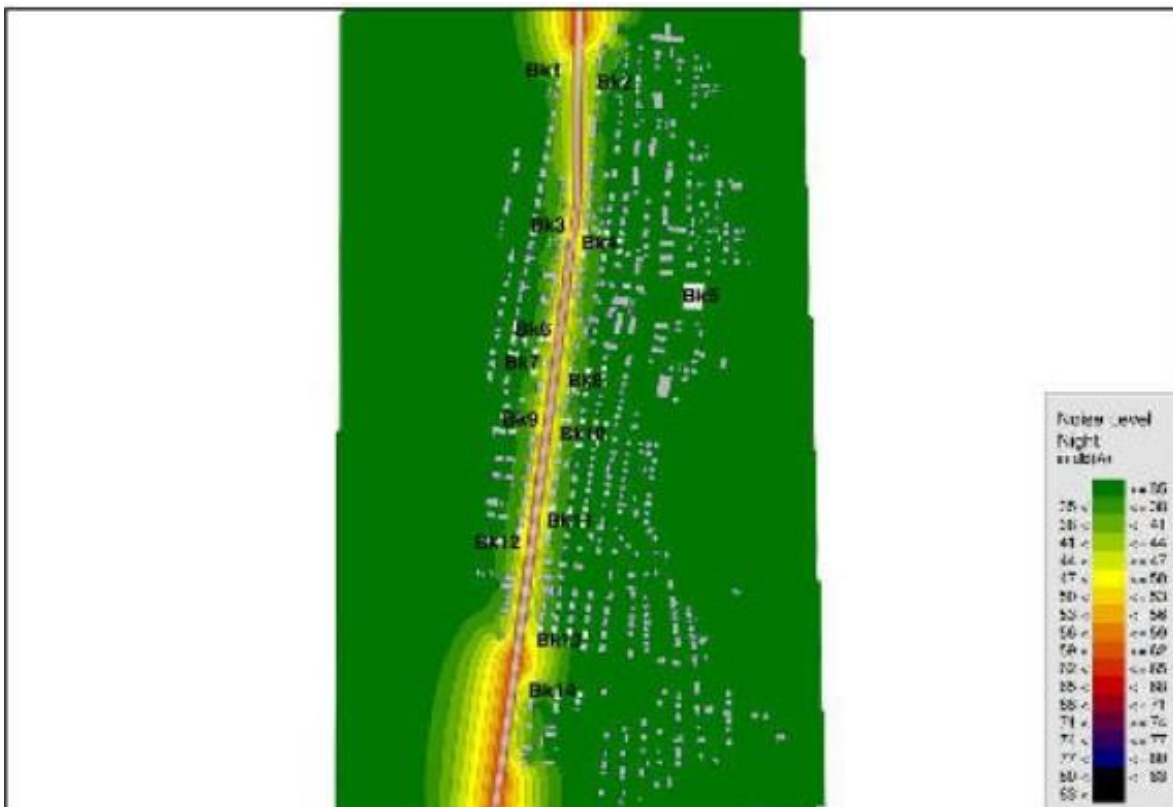
Бестамақты модельдеу нәтижелері

38 сурет: Бестамақ, 2020 ж., Дшудан қорғайтын бөгетсіз қолайсыз уақыт

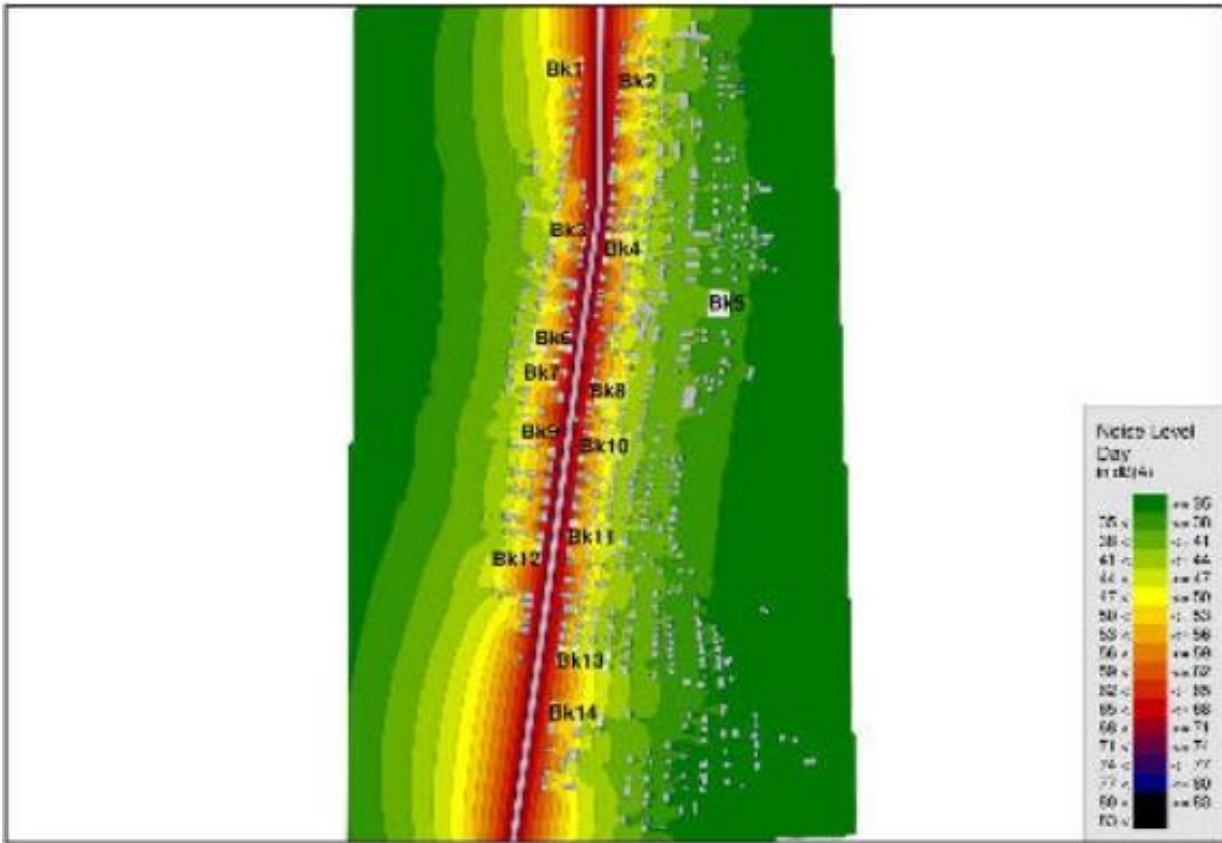

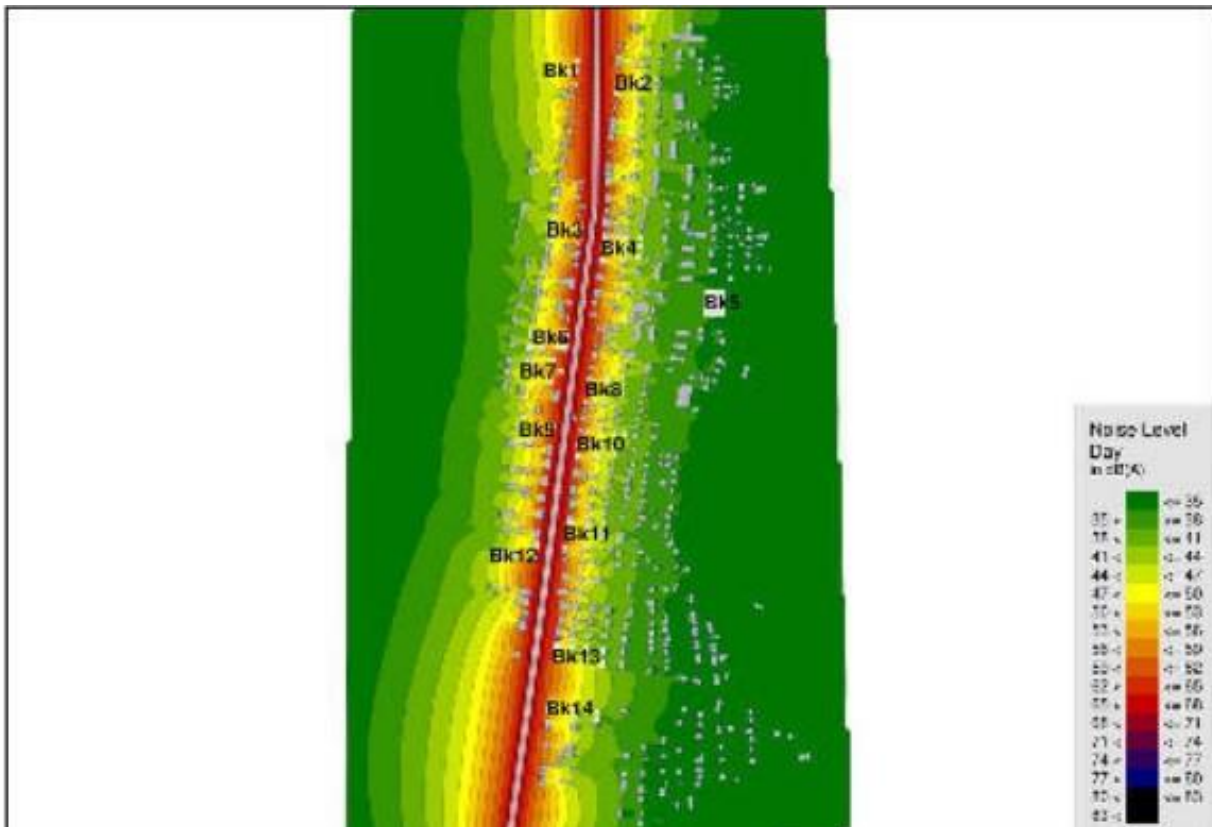
Сурет 41: Бестамақ, 2020, Түнгі уақытта шудан қорғайтын тосқауылмен

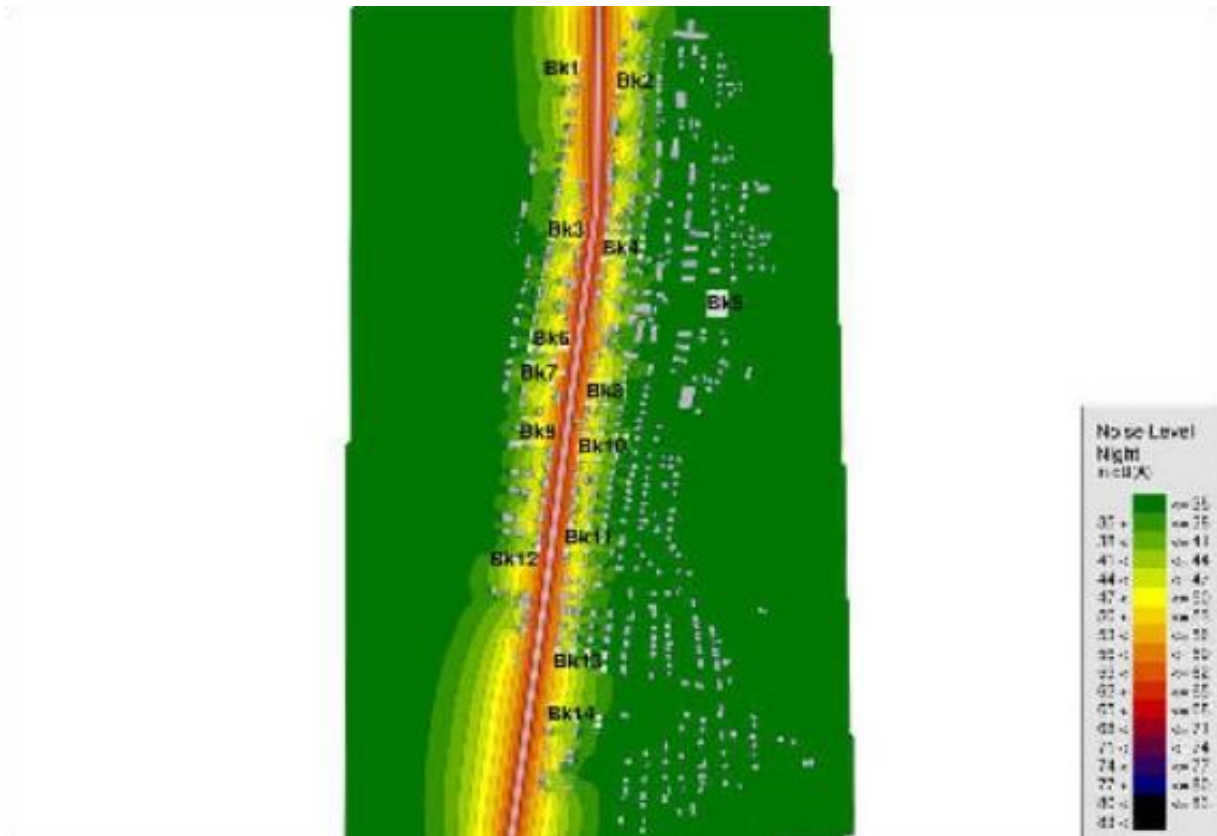
42-сурет: Бестамақ, 2030 ж., Күндізгі уақытта шудан қорғайтын тосқауылсыз

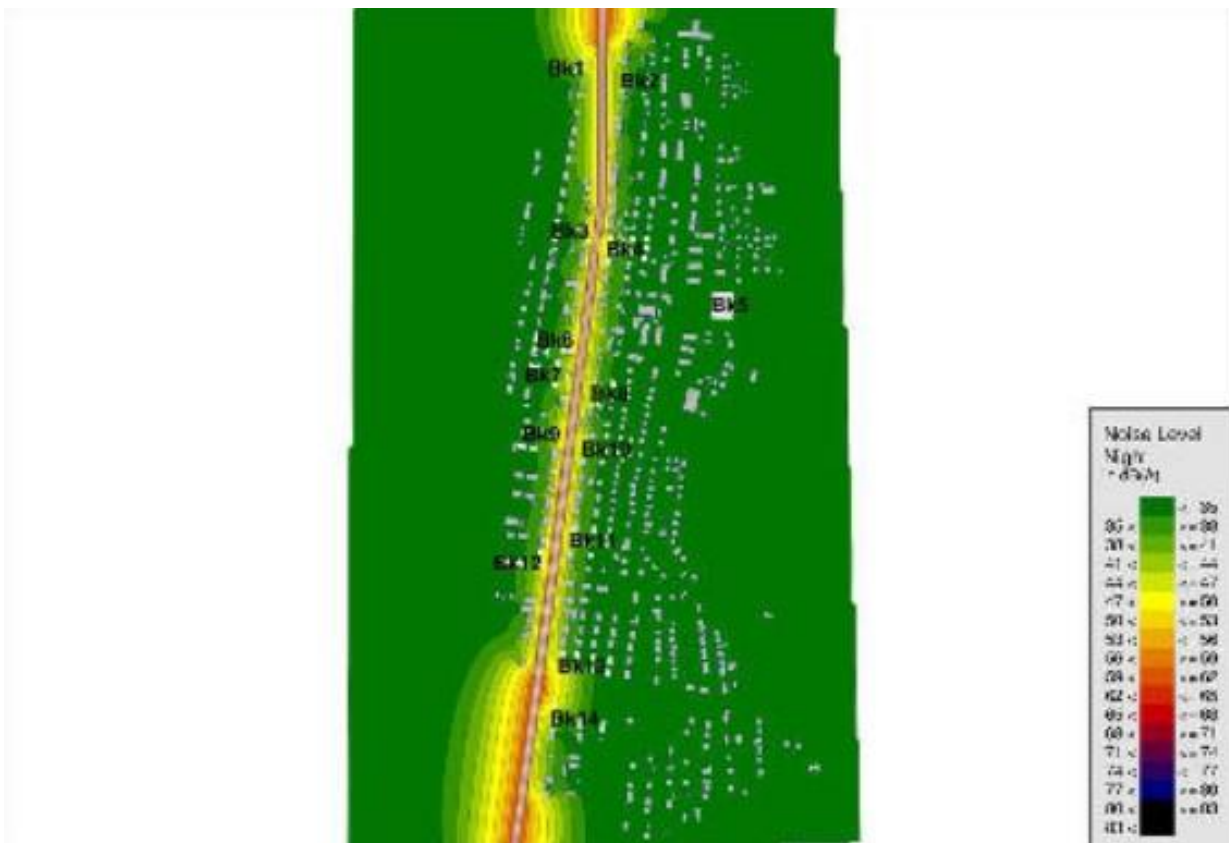
43-сурет: Бестамақ, 2030 ж., Күндізгі уақытта шудан қорғайтын тосқауылмен.

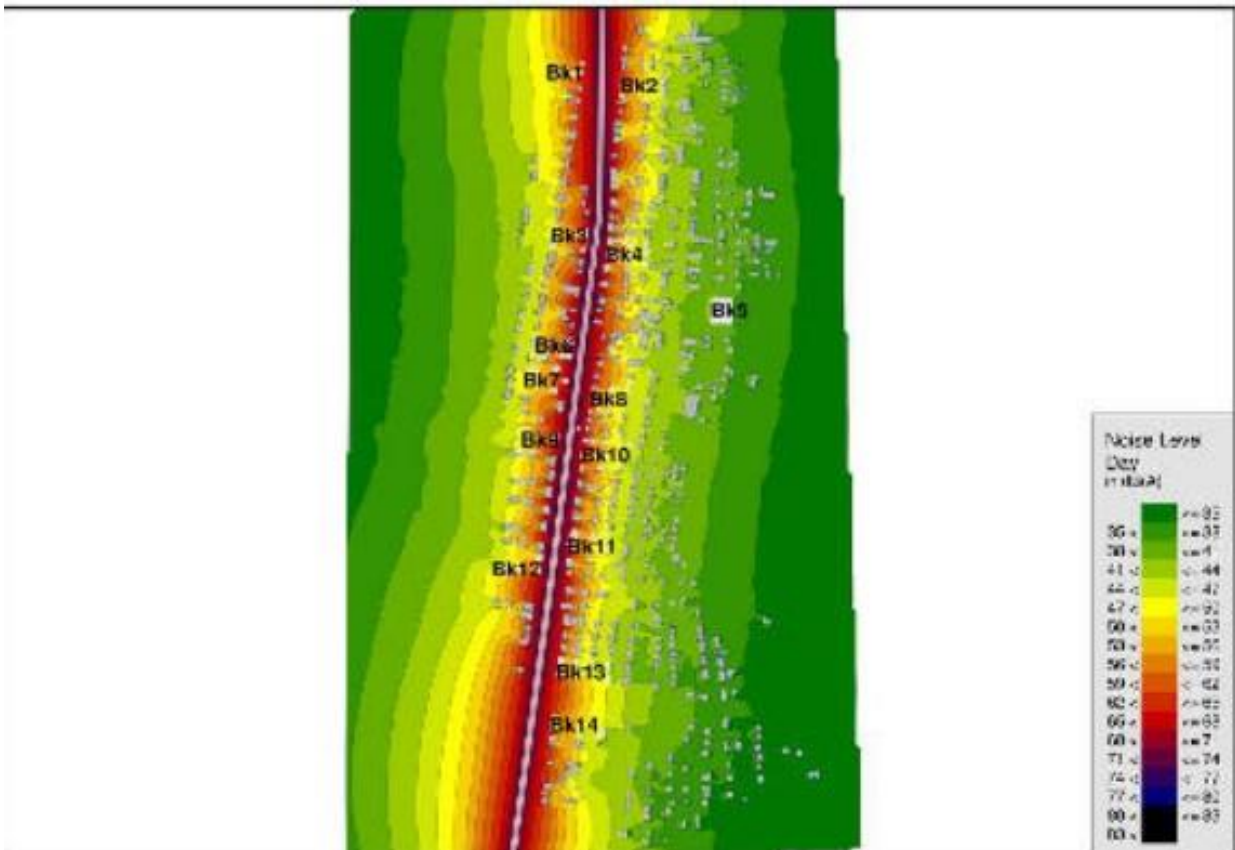
44-сурет: Бестамақ, 2030, Түнгі уақытта шудан қорғайтын тосқауылсыз

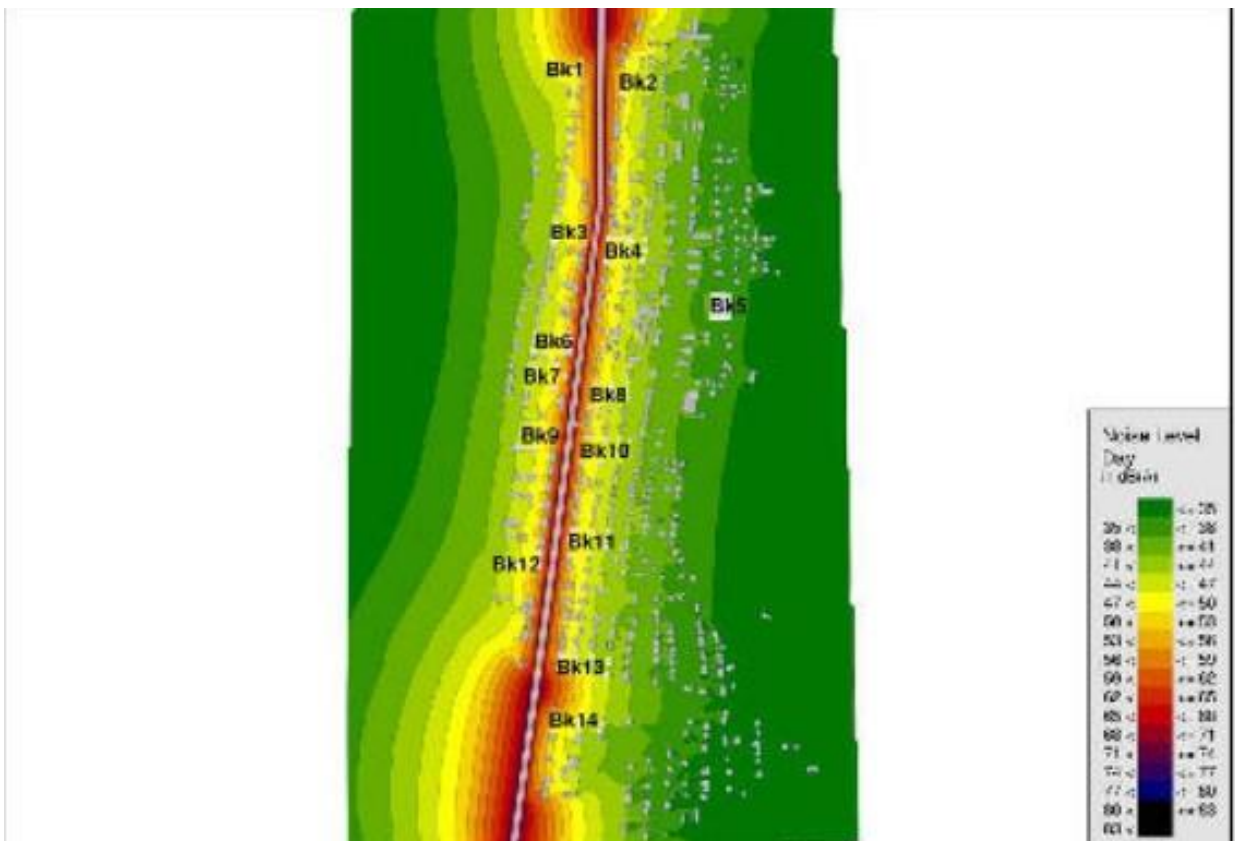
45-сурет: Бестамақ, 2030 жыл, Шудан қорғайтын тосқауылы бар түнгі уақыт

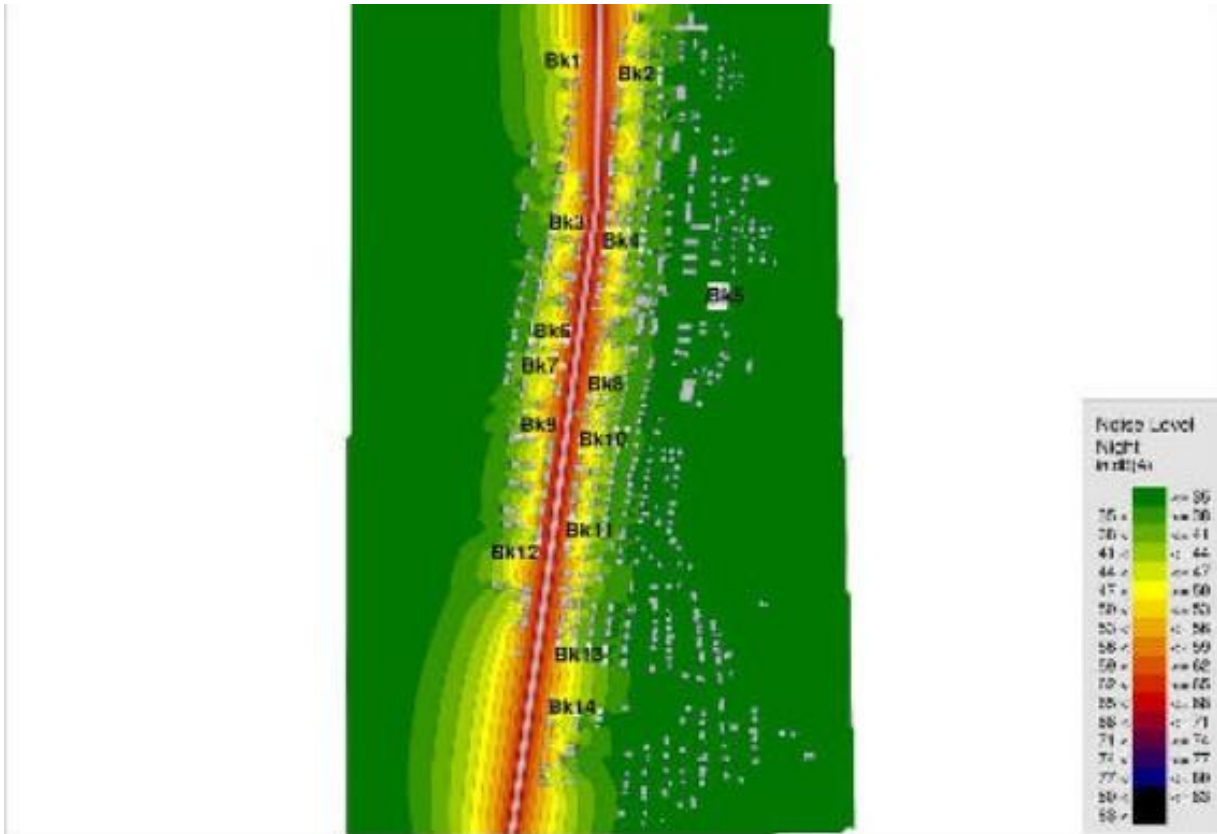
46-сурет: Бестамақ, 2040 жыл, Күндізгі уақытта шудан қорғайтын тосқауылсыз

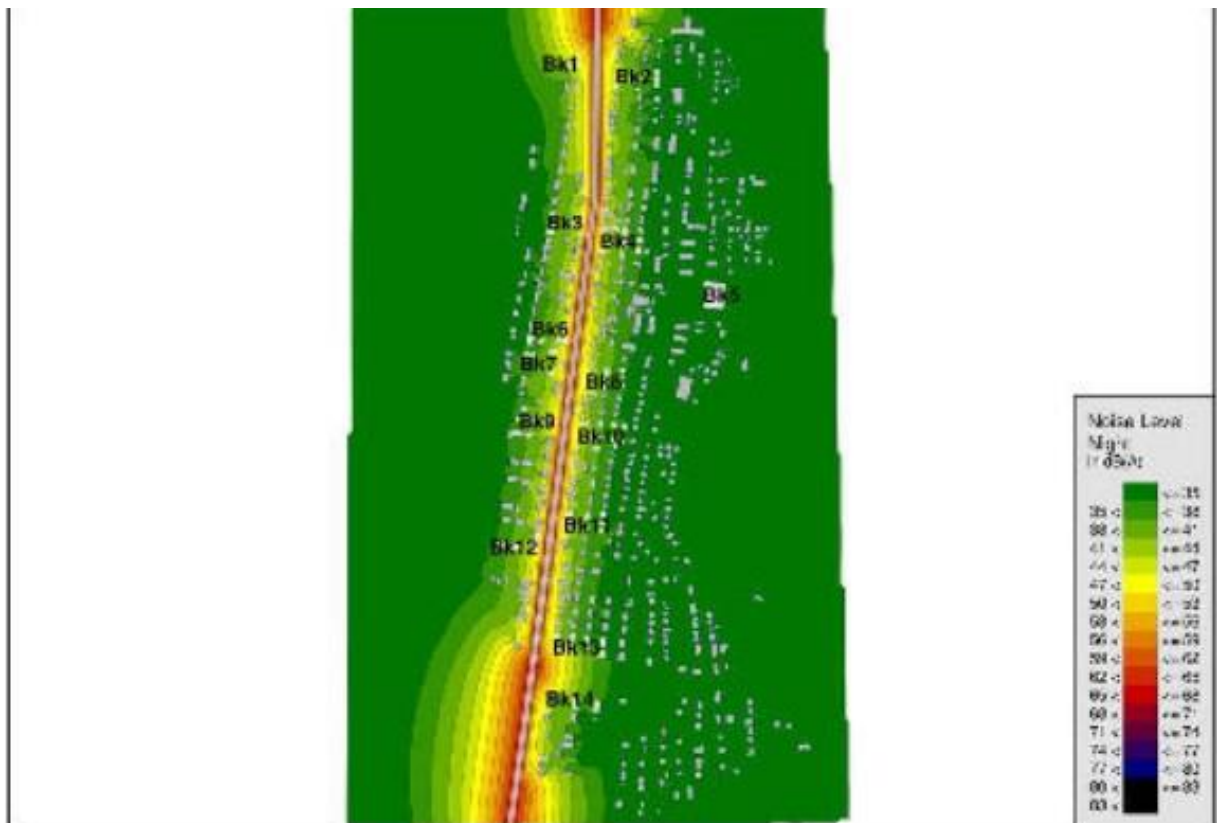
47-сурет: Бестамақ, 2040 жыл, Күндізгі уақытта шудан қорғайтын тосқауылмен.

48-сурет: Бестамақ, 2030, Түнгі уақытта шудан қорғайтын тосқауылсыз

49-сурет: Бестамақ, 2030 жыл, Шудан қорғайтын тосқауылы бар түнгі уақыт

483. Бұл учаскедегі жолдың түзу және тегіс екенін және көлемі мен құрамы бірдей үйлерді (негізінен бір қабатты) ескере отырып, егжей-тегжейлі талдау үшін 14 "рецептор" таңдалды, өйткені олар осы учаскедегі тұрғын үйлердің өкілі болып саналды. Келесі кестеде осы 14 рецепторлардың қасбеттерін модельдеу нәтижелері келтірілген.

Кесте 41: Модельдеу нәтижелері, Бестамақ рецепторлары

Рецептор	2020				2030				2040			
	Кедергісіз		Тосқауылмен (3м)		Кедергісіз		Тосқауылмен (3м)		Кедергісіз		Тосқауылмен (3м)	
	Күн	Түн	Күн	Түн	Күн	Түн	Күн	Түн	Күн	Түн	Күн	Түн
Бқ1	59	51	51	43	61	53	53	45	63	55	55	47
Бқ2	58	50	49	41	60	52	51	43	62	54	53	45
Бқ3	66	58	52	44	68	60	54	46	70	62	57	49
Бқ4	64	56	52	44	66	58	54	46	68	60	56	48
Бқ5	35	27	34	26	38	29	36	27.9	40	32	38	30
Бқ6	67	59	53	45	69	61	55	47	71	63	58	50
Бқ7	57	49	47	39	59	51	49	41	61	53	51	43
Бқ8	61	53	50	42	63	55	52	44	65	57	54	46
Бқ9	64	56	52	44	67	58	54	46	69	61	57	48
Бқ10	62	54	51	43	64	56	53	45	67	59	55	47
Бқ 11	63	55	51	43	65	57	53	45	67	59	55	47
Бқ12	64	56	52	44	66	58	54	46	68	60	56	48
Бқ13	59	51	52	44	61	53	54	46	63	55	56	48
Бқ14	58	50	51	43	60	52	53	45	63	55	55	47

484. Осы бөлімдегі модельдің нәтижелері көрсеткендей, шу тосқауылы жұмыс істеп тұрған бірінші жылы (2020 ж.) Күндізгі және түнгі шудың ІФС стандарттарынан төмен шу деңгейін төмендетуде тиімді және кедергісіз шу деңгейі барлық 14 үшін рұқсат етілген шектен асады деп болжануда. рецепторлар (демек, осы саладағы барлық жетілдірілген қасиеттер).

485. Он жылдан кейін (2030) жағдай аздап өзгереді. Шудан қорғағыштар әлі де шуды болдырмауға көмектеседі күндізгі шу үшін ІФС ұсынған шектеулерден төмен деңгейлер, дегенмен кейбір алушылар түнгі 45 дБА қатаң шектеулерден сәл ғана жоғары.

486. Жиырма жылдан кейін модель кейбір рецепторлардың күндізгі және түнгі шектерде, ал басқалары жоғарырақ, аралас нәтижелерде болатынын көрсетеді. Жалпы, түнгі уақытқа арналған шектеулер шудан қорғайтын тосқауыл сценарийінде 1-3 дБА-дан асатын болады.

487. Бестамақ бойынша нәтижелер шудан қорғайтын тосқауылдың шуды азайтуға өте жақсы әсер ететінін, кейбір жағдайларда шудың болжамды деңгейін 14 дБА-ға дейін төмендететінін көрсетеді.

Дегенмен, 2040 жылға қарай модель шу тосқауылы анықталған әсер ету объектілерінің қасбеттеріндегі шу деңгейін ІФС нұсқауларында белгіленген шектен төмен ұстай алмайтынын көрсетеді. Әлбетте, бұл өте ұзақ мерзімді сценарий және бірқатар факторлар уақыт өте келе шудың төмендеуіне әкелуі мүмкін, мысалы: тыныш қозғалтқыштарды енгізу және электромобильдерді дамыту арқылы.

488. Шудан қорғайтын экрандардың жоғарыда аталған артықшылықтарына қарамастан, кедергілер болуы мүмкін адамдардың жол бойымен қозғалуына кедергі болып саналады, өйткені қазіргі уақытта олар Бестамаққа баратын қолданыстағы жол арқылы еркін жүреді, сонымен қатар апаттар қаупі бар. Ұсынылып отырған шудан қорғайтын қалқандар жаяу жүргіншілердің апатқа ұшырау қаупін азайтады, бұл адамдарды Бестамаққа орнатылатын жаяу жүргіншілер өткелдерін пайдалануға мәжбүр етеді.

489. Шуға қарсы тосқауылдардың биіктігі, егер олар ағаш, кірпіш немесе бетон сияқты материалдардан тұрғызылған болса, олар жарықты жауып, жағымсыз болып көрінуі мүмкін дегенді білдіреді.

Құрылысты бастамас бұрын шуды басқару және оның салдарын азайту

490. Құрылыс алаңдары мен қосалқы құрылыстарды дұрыс орналастыру шудың жоғарылауының сезімтал объектілерге әсер ету мүмкіндігін азайтады. Бұл нысандардың тұрғын үйлерден немесе сезімтал объектілерден желмен 1 км-ден астам қашықтықта орналасуы бұл объектілерге шудың әсерін жояды. Жобаның үлкен аумақтары қоныстанбағанын ескерсек, бұған қол жеткізу қиын болмайды. Сонымен қатар, мұндай орналастыру орындары ауа сапасына да қолайлы. Лагерьге ұсынылатын орындарды учаскеде жұмыс басталғанға дейін "ҚазАвтожол" мен Инженер қарап, мақұлдауы керек.

491. Құрылыс басталғанға дейін Мердігер өзінің ҚОБЖ шеңберінде Шуды басқару жоспарын әзірлейді, оған құрылыс кезеңі үшін төменде көрсетілген шуды азайту шаралары кіреді.

Құрылыс кезеңінде шуды азайту

492. Құрылыс кезеңінде Мердігер келесілер үшін жауап береді:

(i) Уақыт пен белсенділік шектеулері. Операциялар адамдар ең аз зардап шегетін кезеңдерге жоспарланады; жұмыс уақыты мен жұмыс күндері шуға сезімталдығы төмен уақытпен шектеледі. Жұмыс уақытын инженер жергілікті тұрғындарға немесе басқа тұрғындарға кедергі келтіруі мүмкін шуды ескере отырып бекітеді.және қызмет түрлері бойынша. Тұрғын аудандарда (Бестамақ және 0,0-ден 0,5 шақырымға дейін) жұмыс күндері сағат 22:00-ден 7:00-ге дейін және демалыс күндері кез келген уақытта құрылыс жұмыстарына қатаң тыйым салынады. Медициналық мекемелер сияқты сезімтал аймақтарға (250 метр қашықтықта) жақын жерде жұмыс істегенде, Мердігердің жұмыс уақыты таңғы 8:00-ден 18:00-ге дейін шектелуі керек.

(ii) Тұрғын аудандарда жұмыс істегенде, күндізгі уақытта өлшенген шу деңгейі 65 дБА-дан асатын болса, уақытша шудан қорғағыштарды немесе шудан қорғағыштарды пайдаланыңыз. Тосқауылды көзге жақын орналастыру тиімді болып табылады.

(iii) Тұрғын аудандарда жұмысты бастамас бұрын, шулы жұмыстардың кезеңдері туралы кем дегенде бір апта бұрын ескертіңіз. Оқиғаларды сипаттаңыз және олар қанша уақытқа созылады деп күтілуде. Зардап шеккен көршілерді прогресс туралы хабардар етіңіз.

(iv) Қажет болған жағдайда қалыпты жұмыс уақыты ішінде:

(a) шулы оқиғаларды азырақ сезімтал уақытқа жоспарлаңыз.

(б) шулы жұмыстардан тынығу кезеңдерін қамтамасыз ету (мысалы, джекхаммерден мерзімді үзілістер) шу).

(v) Барлық механикалық қондырғылар заманауи технологияларды қолдана отырып, ең жақсы практикалық құралдармен сөндірілуі керек. Механикалық қондырғылар, соның ішінде шуды басатын қондырғылар өндірушінің техникалық сипаттамаларында жұмыс күйінде сақталуы керек. Іштен жанатын қозғалтқыштар жақсы жөндеу кезінде тиісті дыбыс өшіргішпен жабдықталуы керек.

(vi) Құрал-саймандарды, машиналар мен жабдықтарды жақсы жағдайда болатындай күтіп ұстаңыз. Қандай да бір ақаулар табылса, жабдықтың шуын азайту үшін оларды дереу жөндеу керек

(vii) Барлық пневматикалық құралдарға ауа шығатын жерге тиімді дыбыс өшіргішті орнатыңыз.

(viii) Ұзақ уақыт бойы, сыни кезеңдерде немесе сезімтал объектілерге жақын жерде жұмыс істейтін жабдықтар мен көлік құралдары үшін аз шулы қозғалыс/кері қозғалыс туралы ескерту жүйелерін орнатыңыз. Құлақтандыру жүйелерін пайдалану кезінде еңбекті қорғау және қауіпсіздік техникасы талаптарын сақтау қажет.

(ix) Өсімдіктерді пайдаланбаған кезде өшіріңіз.

(x) Көлік құралдарының алаңға және кері қарай барлық қозғалысы, егер инженерден рұқсат алынбаса, жоспарланған қалыпты жұмыс уақытында ғана жүзеге асырылуы тиіс.

(xi) Құрылыс материалдарын тасымалдау үшін пайдаланылатын жүк көліктерін қатты дыбыс шығармайтындай етіп жақсы жағдайда ұстаңыз және елді мекендерде қозғалыс кезінде жүк көлігінің жылдамдығын 40 км/сағ-тан, ал тас жолдарда қозғалыс кезінде 80 км/сағ-тан аспайтындай етіп басқарыңыз. .

(xii) Мүмкіндігінше, жұмысқа қатысатын бірде-бір жүк көлігі тұрғын ауданға іргелес көшеде қозғалтқышы жұмыс істеп тұрған күйінде қалмауы керек.

(xiii) Шу деңгейі 85 дБ(А) жоғары аймақта жұмыс істейтін жұмысшылар үшін құлаққаптар, құлаққаптар сияқты шуды болдырмайтын жинақтарды қамтамасыз ету. Шулы үй-жайда жұмыс істеген жағдайда жұмысшылар қорғаныс құралдарын киюі керек екені анықталды.

(xiv) Жылжымалы қондырғылар мен көлік құралдарында кері қозғалыс туралы дыбыстық ескерту жүйелері тиісті ескертуді қамтамасыз ете отырып, алаңдардан тыс жерлерде адамдарға шудың минималды әсерін тигізетін типте болуы керек. Мүмкіндігінше, орындардан тыс шудың әсерін азайту үшін балама кері қозғалыс туралы ескерту жүйелерін пайдалану керек.

Салдарларды жедел жеңілдету

493. ҚазАвтожол Бестамақта ұсынған шудан қорғайтын экрандарды жұмыс жобасына сәйкес орнату ұсынылады. Кедергілердің эстетикалық әсерін және жарықтың ықтимал бітелуін шектеу үшін кедергілерді мөлдір материалдан жасау ұсынылады. Төмендегі суреттерде Македония мен Швециядағы автомобиль жолдарында салынған мөлдір шудың тосқауылдарының мысалдары келтірілген.

50-сурет: Е-18 жолы, Стокгольм, Швеция

51-сурет: X дәлізі, Македония

494. Бұдан басқа, Бестамақ үшін ұсынылған конструкциясы ұқсас км0,0-ден км0,5-ке дейінгі учаскелерде шудан қорғайтын тосқауылдар салу ұсынылады.

Қалдық әсердің маңыздылығы

Құрылыс кезеңі – ЕЛЕУСІЗ

Құрылыстағы шуды азайту бойынша кешенді шаралар қабылданғанымен, құрылыс жұмыстары күтпеген жерден шудың жоғарылауына әкелуі мүмкін жағдайлар әлі де болуы мүмкін. Олар тек уақытша және локализацияланған болады. Мердігердің командасы тарапынан жақсы қадағалау ТБ қоршаған ортаны қорғау инженерлері де, тұрақты аспаптық бақылау да осындай оқиғалардың әсерін шектеуі керек.

Пайдалану сатысы – ТӨМЕН/ОРТАША

Шуға қарсы тосқауылдар салынса, қалдық әсерлер 2030 жылға дейін төмен болады. Дегенмен, 2040 жылы шу кедергілерінің тиімділігі төмендейді, сондықтан шудың әсер етуі мүмкін ТӨМЕН/ОРТАША.

Е.10 Кумулятивтік әсер

495. Жобаның жиынтық әсері А-27 автомагистралінің басқа қаржыландыру агенттіктері салуы тиіс бөліктерімен байланысты болады. Негізгі жиынтық әсер ағынының артуына байланысты. АДБ-ның жол учаскесіндегі қозғалыс деңгейі жолдың басқа учаскелерінің құрылысы аяқталмайынша жоғарыламайды, олардың кейбіреулері АДБ мен Қазақстан Республикасының Үкіметі тарапынан қаржыландырылады. Ағынының ұлғаюының негізгі кумулятивтік әсері пайдалану кезеңінде шудың жоғарылауы болады.

Көліктердің шығарындыларына байланысты ауа сапасы аздап нашарлауы мүмкін, бірақ шаң деңгейі айтарлықтай төмендейді – бұл, әдетте, денсаулық жағдайының жақсаруына әкеледі. Қалалық жерлерде көлік қозғалысының артуы көліктер мен жаяу жүргіншілер арасындағы апаттардың көбеюіне әкелуі мүмкін, дегенмен жобада ұсынылған қауіпсіздік шаралары мұндай әсерді шектеуге көмектесуі керек.

F-11. Талаптардың сақталуына ықпалы

496. Жобаның құрылысы мен пайдалану кезеңдеріне байланысты әсерлерден басқа, сәйкестікке әсер ететін бірнеше факторлар да анықталды:

(i) Келісімшарттарда экологиялық пункттердің болмауы – ИЕЕ экологиялық жағдайды білдіреді ереже, ҚазАвтожол дайындаған. Ол бойынша кеңесші дайындағанына қарамастан ИЕЕ. ИЕЕ бастамашы және оның мердігерлері мен консультанттары арқылы Қазақстан Үкіметінің ИЕЕ-де көрсетілген жеңілдету және бақылау шараларын жүзеге асыру жөніндегі міндеттемесін анықтайды. ИЕЕ ЕМР-де ұсынылған шаралар байыпты түрде қабылданды, олар экологиялық ережелер ретінде Қазақстан Республикасы Үкіметі мен АДБ арасындағы несиелік келісімге, сондай-ақ тендерлік құжаттамадағы ерекшеліктерге енгізу арқылы заңды күшіне енуі тиіс. Бұған ҚОБЖ-ны келісім-шарт спецификацияларына біріктіру арқылы қол жеткізіледі тармақ және жобаның құрылыс кезеңінде мердігерлер мен үкімет қабылдауы тиіс нақты қадамдарды анықтайтын СЕМП дайындау үшін ҚОБЖ пайдалану. ҚОБЖ-ға сілтемелер ҚР Үкіметі мен АДБ арасындағы кредиттік келісімде жасалатын болады. Инженерлерге Мердігер жүргізетін қоршаған ортаға әсерді азайту және бақылау шараларын тексеру жауапкершілігі жүктеледі, төлемдер жұмыстың әрбір құрамдас бөлігі белгіленген тәртіпте орындалғанын тексергеннен кейін ғана жүзеге асырылады.

(ii) Құрылыс нормаларының сақталуын тексеру және қоршаған ортаны қорғау бойынша оқыту қызметтерінің болмауы. ҚОБЖ және экологиялық келісімдер өте анық және нақты болуы мүмкін екеніне қарамастан, сәйкестік мониторингін, тексерулерді және тұрақты есеп беруді жүзеге асыра алатын адам болмаса, ҚОБЖ-ның аз бөлігі жүзеге асырылады немесе аяқталады. Инженер өзінің қоршаған ортаны қорғау жөніндегі ұлттық маманы (NES) және қоршаған ортаны қорғау жөніндегі халықаралық маман (IES) арқылы сәйкестікті тексерудің жүйелі түрде жүргізілуін қамтамасыз етеді. Сонымен қатар, IES инженерлері Мердігерді және оның қоршаған ортаны қорғау жөніндегі маманын жұмыс басталғанға дейін ҚОБЖ-ны дұрыс орындау бойынша оқытады.

(iii) Рұқсаттардың/мақұлдаулардың болмауы. Мердігер ұлттық экологиялық ережелерді сақтау үшін бірқатар рұқсаттар мен лицензияларды алуы керек. Бұл рұқсаттарды алудың кез келген кешігуі жұмыс кестесінің кешігуіне әкелуі мүмкін.

G. Қоршаған ортаны басқару жоспарлары және институционалдық талаптар

G.1 Кіріспе

497. ҚОБЖ осымен Жобаның қоршаған ортасын басқарудың жалпы құрылымын қамтамасыз етеді. Ол F бөлімінде егжей-тегжейлі сипатталған әсер ету түрлері туралы қысқаша ақпаратты береді. Ол сондай-ақ жеңілдету және мониторинг бойынша қажетті шаралар, оларды жүзеге асыру тетіктері, есеп беру талаптары туралы толық ақпарат береді. Сонымен қатар, ҚОБЖ-ның болжамды шығындары көрсетілген.

G.2 Қоршаған ортаны басқару жоспары

498. 41-кестеде, 42-кестеде және 43-кестеде сәйкесінше Жобаның құрылысқа дайындық, құрылыс және пайдалану кезеңдерінде Жобаның қоршаған ортаға әсерін азайту және бақылау мониторингі туралы мәліметтер келтірілген.

G.3 Аспаптық мониторинг жоспары

499. Қазақстан мен IFC стандарттарына сәйкес ауа сапасының, су сапасының және шу деңгейінің тұрақты мониторингі құрылыстың және пайдалануға берудің барлық кезеңінде жүргізілуі тиіс.

Мониторингке жауапты инженер болады, ол ай сайын "Қазавтожолдың" нәтижелері туралы есеп беріп отырады. Есептерде мониторинг жүргізілетін күндер, уақыттар, орындар, ауа райы жағдайлары, пайдаланылатын жабдық түрлері және калибрлеу туралы ақпарат нақты көрсетілуі керек.

500. 44-кестеде Жобаның құрылыс кезеңінде қажетті мониторинг бойынша іс-шаралар келтірілген.

Кесте 42: Қоршаған ортаны басқару жоспары – жұмыс жобасы/құрылысқа дайындық кезеңі

Пән	Ықтимал әсер/мәселе	Салдарын жұмсарту жөніндегі шара	Міндеттері	Мониторинг
Ауа сапасы	Құрылыстың әсері	<p>ҚОБЖ дайындау шеңберінде:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ауа сапасының жоспары, ол тармақтарды қамтуы керек <p>көрсетілген F бөлімінде.6.осы жылғы 1 ІЕЕ.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Төтенше жағдайларға ден қою жоспары кез келгенін басқару улы ауаны ластаушы заттардың апаттық шығарындылары. • Жол қозғалысын басқару жоспары, көрсетілгендерді қоса алғанда <p>сезімтал рецепторларға әсер етуді азайту үшін тасымалдау маршруттары.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Еңбекті қорғау және қауіпсіздік техникасы жоспары, соның ішінде шаңнан қорғаудың нақты шаралары жұмысшылардың денсаулығы. 	Жоспарларды дайындау үшін мердігер	Тексеру үшін инженер және жоспарларды мақұлдау.
	Ауаның сапасына әсері стационарлық көздер	<ul style="list-style-type: none"> • Бетон зауыттарына арналған орындар, <p>Асфальт зауыттары мен карьерлер Инженердің рұқсатын талап етеді.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Жоғарыда аталған барлық нысандар да мыналарды талап етеді <p>тиісті рұқсаттар мен лицензиялар Қазақстан</p>	Алаңдарды таңдау бойынша мердігер.	Инженер және ҚазАвтожол мақұлдайды орындар.

		<p>үкіметінің.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Бетон зауыты, асфальт зауыты немесе карьер жоқ кез келген тұрғын үйден 1 км қашықтықта орналасуы керек <p>аймақ немесе сезімтал рецептор.</p>		
Климаттың өзгеруі	Жоғары температура / төтенше жауын-шашын	<p>Егжей-тегжейлі дизайнның бөлігі ретінде барлық элементтердің салдарларды азайту бөлімінде тізімделгеніне көз жеткізіңіз, Бөлім F.6.2 – Климат</p> <p>Өзгерістер бұл ІЕЕ-ді жоба ескерді команда.</p>	Егжей-тегжейлі жобалаушы	Тексеру үшін инженер жобалық құжаттама басталғанға дейін құрылыс.
Топырақ	Құрылыстың әсері	<p>ҚОБЖ дайындау шеңберінде:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Төгілулерді жою жоспары басқару үшін қауіпті сұйықтықтардың апаттық шығарындылары. • Құрылыс алаңын басқару жоспары қауіпті материалдар мен сұйықтықтардың қалай сақталатынын және басқарылатынын сипаттау. 	Жоспарларды дайындау үшін мердігер	Тексеру үшін инженер және Жоспарларды бекітеді.
	Ауыл шаруашылығы топырақтарының жоғалуы	<p>Құрылыс басталғанға дейін жобаның кез келген жолдағы жұмысы, ҚазАвтожол міндетті түрде сатып алу жоспарын дайындау және жерді өтеуге (ҚҚҚБ), АДБ мақұлдауын алу, содан кейін жоспарды жүзеге асырыңыз және жер сатып алыңыз.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ҚазАвтожол дайындалуда ЖҚЕАЕҚ. • Қазавтожолды енгізу жоспар. 	АДБ бекітсін ЖҚЕАЕҚ.

<p>Гидрология</p>	<p>Көпір құрылысы</p>	<p>Дайындық көпір салу жоспарының көпір құрылысының кез келген учаскесінде жұмыстар басталғанға дейін. Жоспарда құрылыс кестесіне, құрылыс техникасына, жұмыс алаңдарына, жабдықты пайдалануға, қауіпті сұйықтықтар мен қалдықтарды орналастыруға, линтельдерді орнатуға, балықтардың уылдырық шашу кезеңдеріне, көліктерге жанармай құю процедураларына, шөгінділерді басқаруға, лайлануды азайту әдістеріне қатысты тармақтар болуы керек. , еңбекті қорғау шаралары және т.б. Жоспарда сондай-ақ осы аумақтардағы төгілулерді басқаруға және жоюға қатысты төгілулерді жоюдың арнайы процедурасы болуы керек. Құрылыс қалашығын және мекемеден сұйық қалдықтарды шығаруға арналған бөлімдерді, сондай-ақ тізімде көрсетілген барлық басқа шараларды қамтитын басқару жоспарын дайындау Ғ.6.4 "Гидрология" бөлімінде осы жылғы ІЕЕ.</p>	<p>Дайындау үшін мердігер Жоспарлар.</p>	<p>Тексеру үшін инженер және жоспарларды мақұлдау.</p>
		<ul style="list-style-type: none"> • Барлық жаңа көпірлер 100 жылға жарамды болуы керек. • Көпірлер үшін жобалық ағынның жылдамдығы 100 жыл қайталану мерзімімен қарастырылады. • Көпірлердің құрылымы биіктігі 50 метрден асатын көпір аралықтарындағы дренаждардың көпірлердің астындағы ағындарға тікелей ағып кетпеуін қамтамасыз етеді. • Биіктігі 50 м-ден асатын көпірлер үшін ағынды сулар тұндырғыш резервуарға немесе резервуарға 	<p>Егжей-тегжейлі жобалаушы</p>	<p>Құрылыс басталғанға дейін жобалық құжаттаманы тексеретін инженер.</p>

		<p>жіберілуі керек. мұнай мен майдың ағынды суларын ұстау және жер үсті су қоймаларының ластануын болдырмау үшін көпірдің жанында орналасқан сүзгі тоған.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Көпірлер адамдардың, малдардың және жабайы жануарлардың қозғалысын жеңілдету үшін ағындардың екі жағындағы көпірдің астындағы құрғақ жолдармен жобалануы керек. • Көпірдің құрылымы мен орналасуы эстетикалық жағымды және бар ортамен үйлесімді болуы керек. 		
	Су өткізгіш құбырлар	Су өткізгіш құбырлар үшін есептік шығын 50 жылдық қайтару мерзімімен қарастырылады.	Егжей-тегжейлі жобалаушы	Тексеру үшін инженер жобалық құжаттаманы басталғанға дейін құрылыс.
	Объектілерді орналастыру	Ешбір құрылыс қалашығы тұрақты немесе уақытша болсын, кез келген өзеннен, суару арнасынан (дренаждық арналардан басқа) немесе су қоймасынан, соның ішінде Елек өзенінен 500 метрден жақын орналаспауы керек.	Учаскелерді таңдау үшін мердігер	Инженер мен ҚазАвтожол алаңдарды келіседі.
Өсімдіктер мен жануарлар дүниесі	Балыққа әсері	Дайындық Тұқы балығын басқару жоспарының елек өзенінің қорын толықтыру үшін.	<ul style="list-style-type: none"> • Мердігер балық аулау жөніндегі маманды жалдайды • Балық шаруашылығы маманы жоспарды орындау үшін балық 	Инженер жоспарды қарап, бекітті.

			аулау.	
Жерді пайдалану	Жер мен мүліктің жоғалуы	Кез келген жолдағы Жоба бойынша құрылыс жұмыстары басталмас бұрын ҚазАвтожол Жерді сатып алу және өтеу жоспарын (ЖҚЕҚ) дайындап, АДБ мақұлдауын алып, содан кейін жоспарды жүзеге асырып, жерді сатып алуы керек.	<ul style="list-style-type: none"> • ҚазАвтожол ЖСҚ дайындайды • "ҚазАвтожол" Жоспарды жүзеге асыру үшін. 	АДБ ЕҚТА-ны бекітуі керек.
Көлік және коммуналдық қызметтер	Қозғалысты басқару	Дайындық Жол қозғалысын басқару жоспарының ҚОБЖ шеңберінде.	Мердігер жоспарды дайындауы керек.	Инженер жоспарды карап, бекітеді.
	Залал, жағылған жолдарға	Жұмыстарды бастар алдында шеңберінде Жоспардың жол қозғалысын ұйымдастыру болады өткізілді жолдардың жай-күйін тексеру бастап кірме жолдардың жағдайын анықтау мақсатында жолдардың к асфальтбетонды зауыттарға, лагерьлерге жәнет.б.	<ul style="list-style-type: none"> • Инженер міндетті аяқтау зерттеп-қарау жай-күйлері жолдардың. • Мердігер тиіс қарастыру және келісуге бастап нәтижелерімен зерттеп-қарау жай-күйлері жолдардың. 	N/A
Құрылыс қалашықтары	Құрылыс лагері үшін орынды таңдау	<ul style="list-style-type: none"> • Орынды тексеру орналасқан жері лагерьлер үшін анықтамалар маңызы бар экологиялық және әлеуметтік әсерлердің кезінде таңдау бойынша орындар. • Дайындық басқару жоспарының 	Мердігер міндетті өткізу тексеруді учаскенің және туралы есеп беру инженерге тексеруге және "ҚазАвтожол".	<ul style="list-style-type: none"> • Инженер және ҚазАвтожол бекітілсін. орындар орналасқан жері

		<p><i>құрылыс лагерлерімен.</i> Жоспар кем дегенде барлығын қамтуы керек тармақтар, санамаланған жылы бөлімде F.8.4 - Құрылыс қалашықтар, берілген НВО.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Дайындық <i>авариялық-құтқару жұмыстарын жою жоспарының төгілулер.</i> • Құрылыс қалашықтар емес тиіс бір шақырымнан жақын жерде орналасуы керек қалалық ерекшеліктері және емес аздау немен жылы 50 метрмен бастап кез келген беттік су ағыны. • Құрылыс саласындағы барлық әрекеттерді үйлестіру қалашықта бастап көршілес жер пайдаланумен байланысты. 		лагерьлердің.
Қоғамдастықтың денсаулығы мен қауіпсіздігі	Қауіпсіздік жергілікті тұрғындардың	Басталғанға дейін жұмыстардың жылы тұрғын үйлер аймақтарда мүдделі тараптар болуы керек хабардар етілді арналған қоғамдық жиналыстарда жобаны іске асыру кестесі және әлеуеті туралы әсер етуде, в том оның ішінде шулы.	Мердігер болады көмек көрсету кездесулер өткізу, бекіту нәтижелер және хабарлау олардың ҚазАвтожол және Инженер.	Қатысу инженердің жылыкеңестерде
Еңбекті қорғау және қауіпсіздік	Денсаулық және қауіпсіздік қызметкерлердің	<ul style="list-style-type: none"> • Дайындау <i>Еңбекті қорғау жоспары және өнеркәсіптік қауіпсіздіктің</i> (Жоспар КІМНЕН және ӨҚ) көрсетілген тармақтарды қамтитын бөлімде F.9.3 осы арқылы ІЕЕ. • Қосалқы мердігерлерге көз жеткізу көшірмелері ұсынылды ҚОБЖ және жоспар бойынша еңбекті қорғау, сонымен қатар олар қорғау жөніндегі жоспардың 	<ul style="list-style-type: none"> • Мердігер тиіс жоспар дайындау бойынша қорғау еңбек. • Мердігер міндетті көшірмелерін 	Инженер міндетті қарастыру және бекітілсін. ӨҚББ жоспары.

		мазмұнын сақтайды еңбекті қоса алғанда, талаптар қолданылуына ЖҚК,	ұсыну ҚОБЖ және жоспардың бойынша қорғау еңбек қосалқы мердігерлерге дейін олардың рұқсаттама арналған объект.	
	Қауіпсіздік қозғалыс	Дейін басталуы жұмылдыру ұсыну жергілікті жолдық қызметтерге <i>жоспар ұйымдар жолдың қозғалыс.</i>	Мердігер тиіс дайындау ҚОСЫМША	Инженер тиіс бекітілсін. ҚОСЫМША
Ден қою арналған төтенше жағдайлар жағдайлар	Өрттер, жарылыстар, жер сілкіністері және т.б.	Дайындық <i>жоспардың іс-әрекеттердің төтенше жағдайлар жағдайларда</i> жылы (ТЖШ).	Мердігер дайындайды ТЖШЖ.	Инженер тиіс қарастыру және бекітілсін. ТЖШЖ.
Кәдеге жарату қалдықтардың	Басқарма қалдықтармен	Дайындық <i>қалдықтарды басқару жоспарының,</i> бойынша шараларды қамтитын қайталама қалдықтарды пайдалану және қайта өңдеу, сондай-ақ сондай-ақ шаралар бойынша кәдеге жарату қауіпті қалдықтардың.	Мердігер тиіс дайындау жоспар.	Инженер тиіс қарастыру және бекітілсін. жоспар.
ПТР	Кездейсоқ олжалар	Мердігер тиіс дайындау <i>рәсімді жүргізу сәйкес мүмкіндіктерді іздеу</i> ДК талаптарына сәйкес. Процедураңыз үлгісі келтірілген жылы Қосымшада Н.	Мердігер міндетті дайындау рәсімді.	Инженер міндетті қарастыру және бекітілсін. жоспарлар.
Ден қою арналған төтенше жағдайлар	Өрттер, жарылыстар, жер сілкіністері және	Дайындық <i>жоспардың іс-әрекеттердің төтенше жағдайлар жағдайларда</i> жылы	Мердігер дайындайды ТЖШЖ	Инженер тиіс қарастыру және

жағдайлар	т.б.	(ТЖШ).		бекітілсін. ТЖШЖ.
Діріл	Құрылыс діріл	Мердігер әзірлейді Жоспар басқарманың құрылыс процесінде дірілмен (ПУВПС) талаптарға сәйкес, көрсетілген көрсетілген Ғ.9.6 бөлімінде - Діріл , осы жылғы ІЕЕ.	Мердігер тиіс дайындау жоспар.	Инженер тиіс қарастыру және бекітілсін. жоспар.
Шу	Эстетика шудан қорғайтын тосқауылдың	Шуға төзімді тосқауылдар болуы керек орындалды және мөлдір материалдың, жоғарыда келтірілгенге ұқсас Сурет. 24 және Сурет. 25 осы арқылы ІЕЕ.		
	Шу кезінде КМ 0,0 - КМ 0,5	Шудан қорғайтын тосқауылдардың жобасын дайындау бұл ретте орында (арналған негізінде жобаның, пайдаланылған үшін Бестамақ).	Егжей-тегжейлі жобалаушы	Инженер үшін талдау жобаның
ҚОБЖ-ға қойылатын талаптар	ҚОБЖ дайындау	Дайындау ҚОБЖ	Мердігер міндетті дайындау ҚОБЖ.	Инженер міндетті қарастыру және бекітілсін. ҚОБЖ.
	Қосу тармақтардың жылы тендерлік құжаттаманы	Жылы негізгі тендерлік құжаттаманы тиіс қосулы болуы арнайы бөлім, экологиялық және әлеуметтік мәселелерге арналған мәселелер бойынша, онда бұл көрсетіледі Мердігер мыналарға жауапты сақталуы талаптардың осы ҚОБЖ.	Қазавтожолды қамтамасыз ету ҚОБЖ қосу жылы тендерлік құжаттаманы.	N/A
Хабардар болу о жобада	ҚРЖ	Дейін басталуы жұмыстардың арналған объектіде Мердігер тиіс: <ul style="list-style-type: none"> • ТТҚ-ны тұрғындардың назарына жеткізу, тұратын тұрғынның жылы аймақта әсер етулер жобаның. • Ұйымдастыру және жарнамалау тәулік бойы "ыстық сызық" үшін қабылдаушағымдар. • Қамтамасыз ету наличие есімдердің және 	Мердігер	N/A

		байланыс телефондары телефондарды өкілдердің ҚРЖ және Мердігердің. Орналастырылады арналған тақталарда хабарландырулардың үшін шектерде құрылыс алаңдар.		
--	--	--	--	--

Кесте 43: Жоспар басқарманың қоршаған ортаны ортаны - кезең құрылыс

Пән	Потенциалды ықпал / мәселе	Шаралар бойынша төмендету әсер етулер	Міндеттері	Мониторинг	Жауаптылар үшін мониторинг және кесте
Ауаның сапасы	Ашық өртеу қалдықтардың	Лагерь немесе құрылыс алаңының аумағында тыйым салынады жағу қоқыс және басқалар материалдар.	Мердігер тиіс орындау бойынша іс-шаралар төмендету әсер ету.	Инженерлер NES	Күнделікті тексерулер объектінің, бүкіл бойында кезең құрылыстардың а.
	Шаң бастап химиялық зауыттың "Алға"	Барлығына қызметкерлерге арналған жұмысшылардың алаңдарда жылы радиуста 1 км бастап "Алға" химиялық зауытына қорғаныс маскалары беріледі, қазу кезінде жұтылатын шаң мөлшерін шектеу үшін қазаншұңқыр жылы бұл ретте ауданда.	Мердігер тиіс орындау бойынша іс-шаралар төмендету әсер ету.	Инженерлер NES	Күнделікті тексерулер объектінің, бүкіл бойында кезең құрылыстардың а.

	Тас жарғышя орнату	<ul style="list-style-type: none"> • Жабдық тас ұсатқыш қондырғылар тиіс болуы жабдықталған сулы жаңбырлатқыштармен, олар болады жұмыс істеу үздіксіз жылы қуаң кезендер жылы уақыт жұмыстар қондырғылар. • Егер жаңбырлатқыштар тоқтатады жұмыс істеу, онда орнату сондай-ақ тиіс тоқтату жұмысты дейін техникалық пор, әзірше жаңбырлатқыштар емес табады. • Спринклер жүйесінен шыққан ағынды суларды алдымен лай ұстағыштан немесе жер үсті суларының шөгуіне жол бермеу үшін кез келген басқа қолайлы құрылғыдан өтпей-ақ жер үсті су қоймаларына тікелей жіберуге болмайды. 	<ul style="list-style-type: none"> • Мердігер діске асыру үшін төмендету жөніндегі шараларды әсер ету. • Инженер жүзеге асырдытайды тұрақты бақылауль мердігерлердің қызметі 	Инженерлер NES	Күн сайын тексерулер объектінің в ағымдағы барлығы кезеннің құрылыс.
	Шығарындылар жұмыс істегендер газдар кезінде жұмыста құрылыс техникалар	<ul style="list-style-type: none"> • Онсыз алдын ала жазбаша келісімдер Инженердің тыйым салынады орнату пештердің, қазандықтарды және басқалардың ұқсас қондырғыларды орнату, және жабдықтарды, пайдаланатын кез келген отын, ол мүмкін бөлектеу ауаны ластайтын заттар заттар. • Құрылыс техника тиіс қамтылуы тиіс жылы жарамды жай-күйі және жабдықталуы тиіс құрылғылармен бақылауды ластанулар, жүйелі түрде бақыланатын Мердігер тарапынан және Инженер болып жұмыс істеді. 	<ul style="list-style-type: none"> • Әсерді азайту шараларын жүзеге асыру үшін мердігер. • Инженер жүзеге асырадымерд ігерлердің қызметін бақылау 	Инженерлер NES	Құрылыстың барлық кезеңінде объектіні күнделікті тексеру а.
	Шығарындылар бастап құрылыскөлік.	<ul style="list-style-type: none"> • Жол талғамайтын және жол-көлік құралдарының шығарындылары қаражатты тиіс сәйкес келу ұлттық немесе өңірлік бағдарламаларға. Олар болмаған жағдайда мыналар болуы керек қарастыру келесі нұсқалары: • Тәуелсіз бастап өлшем және типті көліктік бақылау қаражат меншік иелері/операторлар 	<ul style="list-style-type: none"> • Мердігер іске асыру үшін төмендету жөніндегі шараларды әсер ету. • Инженер тиіс жүзеге асырдытәрбие 	Инженерлер NES	<ul style="list-style-type: none"> •Құрылыстың барлық кезеңінде объектіні күнделікті тексеру. •Автокөліктер

		<p>тиіс орындау ұсынылғандар өндіруші тарапынан бағдарламалар техникалық қызмет көрсету қозғалтқыштардың.</p> <ul style="list-style-type: none"> Жүргізушілер жоспарлы нұсқаулықтан өтуі керек Мердігердің көлік жүргізу тәжірибесінің артықшылықтары туралы ЭМ, төмендететін қалай тәуекел апаттар, сонымен және шығын отынның, қоса алғанда өлшенген жеделдету және қозғалыс жылы шегінде қауіпсіз жүрдек шектеулерді.Енгізу бағдарламаны тұрақты техникалық қызмет көрсету және жөндеу автомобильдердің. 	<p>леу тұрақты бақылаулық қызметі мердігерлердің, есепке алуды қоса алғанда техникалық қызмет көрсету көлік құралдарын құралдардың.</p>		<p>ге техникалық қызмет көрсету жазбаларын жыл сайынғы тексеру.</p>
	Ластанғаншаң	<p>Суару учаскелердің жұмыстардың жылы ауданда Алға (орын шегінде жолды реконструкциялау бойынша жұмыстарды жүргізу Алға химия комбинатынан 2 км) бір рет шаңның ұшпа шығарындыларын шектеу үшін екі сағат бұл ретте ауданда</p>	<ul style="list-style-type: none"> Мердігер үшін іске асыру төмендету жөніндегі шараларды әсер ету. Инженер үшін мониторингілеу қызметтің түрлері. 	Инженерлер NES	<p>Күнделікті тексерулер объектінің в ағымдағы барлығы кезеңнің құрылысва.</p>
	Ұшпа шығарындылар	<ul style="list-style-type: none"> Конвейер таспалары (мысалы, тауарлық қоспалар шығаратын зауыттар мен тас жару қондырғылары) жел қалқандарымен жабдықталуы керек, ал конвейерлердің шамадан тыс тиеу және қоқыс төгетін орындары шаң шығарындыларын азайту үшін қоршалған болуы керек. Материалдарды алаңға және одан тасымалдау үшін пайдаланылатын барлық жүк көліктері кенеп тенттермен жабылады. Шаңмен күресу үшін суару күніне кемінде 3 рет жүргізілуі керек: таңертең, түсте және түстен кейін, 	<ul style="list-style-type: none"> Мердігер үшін іске асыру төмендету жөніндегі шараларды әсер етулер Инженер үшін мониторингілеу қызметтің 	Инженерлер NES	<p>Күнделікті тексерулер объектінің в ағымдағы барлығы кезеңнің құрылыстарды ңа.</p>

		<p>температурасы 25°С-тан жоғары құрғақ ауа райында, сондай-ақ желді жағдайларда. Шамадан тыс суаруға жол бермеңіз, себебі бұл топырақтың ластануына әкелуі мүмкін.</p> <p>•Токтата тұру топырақты жұмыстардың кезінде жылдамдықтар желдің кез келген жерден 500 м радиустағы учаскелерде 20 км/сағ-тан астам елді мекеннің тармақтың.</p>	түрлері		
Ерұзия топырақ және топырақтың ластануы	Ластану топырақтың	<ul style="list-style-type: none"> • Барлығы қоймалар отынның және химиялық заттардың тиіс орналасуы арналған сүзілуге қарсы негізінде жылы шегінде топырақ үйіп бекітілген жерлер және қоршауға алынсын қоршаумен. • Қойма су ағындарынан алыс орналасуы керек және сулы-батпақты алқаптардың. • Негіздеме және қабырғалар топырақ үйіп бекітілген жерлер тиіс болуы өткізбейтін және жеткілікті сыйымдылыққа ие болуы керек орналастыру 110% көлемнің резервуардың (немесе біреуден резервуардың, егер үйіндіде одан да көп болса біреуден резервуардың). • Алаң үшін қызмет көрсету құрылыс қалашықтың болады салынған арналған сүзілуге қарсы алаңда бастап жеткілікті топырақтың мөлшерімен. Дренаждау үшін жинау төгілулер (қоса алғанда мұнай ұстайтын резервуарлар) арналған ашық жергілікті жерде емес болады өткізілуде техникалық автокөліктерге қызмет көрсету. • Жанармай құю және жанармай құю қатаң бақылауда болады және реттелуі тиіс ресми тұлғалармен рәсімдермен қамтамасыз етіледі. • Астында барлығымен құю қондырғыларымен және құю қондырғыларымен алаңдармен болады орнатылған тамшы жинағыштар. 	<ul style="list-style-type: none"> • Мердігер үшін іске асыру төмендету жөніндегі шараларды әсер ету. • Инженер тиіс қарастыру және бекітілсін. үйіп бекітуді дейін басталуы жұмыстардың құрылыс. • Инженер міндетті қарастыру және аймақты бекіту жанармай құю автокөліктердің дейін басталуы 	Инженерлер NES	Күнделікті тексерулер объектінің в ағымдағы барлығы кезеңнің құрылыстарды на.

		<p>Пайдаланылған майларды сақтау және кәдеге жарату керек жүзеге асырылуы лицензияланған мердігер тарапынан.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Барлығы клапандар және іске қосқыштар тапаншалар тиіс болуы рұқсатсыз араласуға төзімді және вандализмге, а сондай-ақ ажырату және сенімді өзін-өзі құлыптау, егер олар емес пайдаланылады. • Мазмұны кез келген резервуардың немесе бөшкелер тиіс болуы анық белгіленген. Болады қабылданды шаралар, алып тасталатындар соққы ластанған ағындылардың жылы топыраққа. • Арналған учаскелерде, қайда пайдаланылады битум, үшін алдын алудың ағып кетулер майлардың жылы топыраққа болады орналасуға сүзілуге қарсы алаңдар. • Бөшкелер және сыйымдылықтар бастап битуммен, қалай толық, сонымен және пайдаланылғандары, емес тиіс сақталуы тиіс арналған ашық алаңда. Олар тиіс сақталуы тиіс тек қана арналған өткізбейтін беттерде қатты тұрақтардың. 	құрылысшы.		
	Жоғалту жоғарғы қабаттың топырақ	<ul style="list-style-type: none"> • Топырақтың үстіңгі қабатының үйінділерін сыртқа орналастырыңыз дренажды сызықтар және қорғау олардың бастап эрозиялар. • Бұрма жолдарды салу арналар және тұнба аулаушылар топырақтың үстіңгі қабатының қоймаларының айналасындағы қоршаулар алдын алудың эрозиялар және шығындар жоғарғы қабаттың топырақ. • Қопсыту беттер жерлер алдында төсеумен жоғарғықабаттың топырақ. • Топырақтың үстіңгі қабатынан қажет емес 	Мердігер для іске асыру шаралар бойынша төмендету әсер ету.	Инженерлер NES	Күнделікті тексерулер объектінің в ағымдағы барлығы кезеңнің құрылыстарды ңа.

		<p>материалдарды алып тастаңыз, мұндай қалай тамырлар ағаштарды, қоқыс, қалдықтар және т.б.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Жылы атап айтқанда, не қатысты тығыздағыштар топырақ, онда Мердігер болады барынша шектеу жұмысты ауыр техникалар жылы шегінде жолақтар бөліп беру, үшін болдырмау тығыздағыштар топырақ және жағу залалдың жеке жерлерге. • Егер жылы жағдайда бұзушылықтар шекаралардың жеке меншік жерлердің, мердігер тиіс дереу хабарлау туралы бұл ретте иесіне және келісу тәсілдері жоюды салдарларының жағдаяттаржәне. 			
	Қолданыстағы лицензияланған мансаптар	<p>Үшін баршолардың карьерлер инженер болып болады броведена жан-жақты тексеру екенін растау мақсатында мердігердің пайдалануы үшін белгіленген учаскелер, іс жүзінде жұмыс істейді немесе жұмыс істей алады тиісті түрде түрде. Бұл болады қосу тексеруді лицензиялар арналған пайдалануды мансап. Жылы лицензиялар тиіс болуы анық көрсетілген мерзім әрекеттер пайдалану мансап кезеңінің. Оператор мен оператор арасындағы келісімнің көшірмесі Мердігер тарапынан сондай-ақ тиіс болуы ұсынылды Инженерге.</p>	Инженер тиісөткізу кешенді сараптамаға қолданыстағы карьерлердің.	N/A	N/A
	Жаңалары мансап	<p>Пайдалы қазбаларды өндіруге арналған кез келген жаңа карьер бірқатар жергілікті билік органдарымен келісуді талап етеді, қоса алғанда өңіраралық комиссия, комитет облыстың. ҚОӘБ тиіс болуы дайындалды консультанттармен үшін иесінің/оператордың (Мердігердің). Басқа оның, үшін кез келген жаңа мансап, қайсысы болады пайдаланылуы тиіс Мердігер тарапынан, Мердігер болады жауап беру үшін даярлауды Жоспардың іс-әрекеттердің жылы қатысты мансап (ШРК). Қарыз алу бойынша іс-шаралар жоспары тиіс құрылыс</p>	Мердігер алуы тиіс келісулер жергілікті органдардан және ұсыну көшірмелері Инженерге. Мердігер ШРК дайындайды.	Инженерлер NES	Инженер тиіс талдаутерге салу барлық мақұлдаулар және жоспарлар

		<p>басталғанға дейін инженерге ұсынылуы керек. Жылы жоспарда болады көрсетілген орындар орналасқан жері барлық ұсынылатын карьерлер, олар сондай-ақ тиіс болуы мақұлданды Инженер болып және өкілдерінің қатысуымен ТЕРО. Жоспар тиіс қамтамасыз ету:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Қалпына келтіру мансап болады жүзеге асырылуы жұмыстар толық сәйкестікте аяқталғаннан кейін барлығымен қолданыстағы стандарттармен және техникалықшарттармен реттеледі. - Келісімдер туралы ашылуында және пайдалануда материалдарды қарызға алу үшін карьерлер қажет қамтуы тиіс ережелер, субъектілер орындалуы бойынша. - Алдында түпкілікті қабылдаумен және төлеммен бойынша келісімшарттың талаптары орындалуы қажет ойықты және қалпына келтіруді қарызға алынған учаскелердің және іргелес жатқан к ним аумақтар экологиялық қауіпсіз тәсілмен, қанағаттандырушы Инженердің. - Қосымша мансап емес болады ашылуы онсыз қалпына келтіру техникалық учаскелердің, олар қазірдің өзінде емес пайдаланылады. 			
	Эрозия топырақ	<ul style="list-style-type: none"> • Үшін қалау айнала көпірлер және су өткізу құбырларды таңдалады материал, аздау ұшыраған эрозиялар. • Ашық жерлерде өсімдіктерді қалпына келтіру, қоса алғанда: (i) таңдау тез өсетін және тұрақты к жайылымға түрлерінің жергілікті өсімдіктер дүниесі; (ii) дереу қалпына келтіру өсімдіктердің арналған барлық беткейлерде және үйінділерде, егер олар емес жабылған 	Мердігер для іске асыру шаралар бойынша төмендегу әсер ету.	Инженерлер NES	Күнделікті тексерулер объектінің в ағымдағы барлығы кезеңнің құрылыстарды ңа.

		<p>габиондық себеттермен;</p> <p>(iii) қалау талшықты төсеніштер үшін ынталандыруөсудің өсімдіктердің.</p> <ul style="list-style-type: none"> Инженер және мердігер көтереді жауапкершілік үшін қамтамасыз ету тұрақты бақылауды жай-күйлері үйінділердің жылы уақыт құрылыс үшін анықтау белгілердіңэрозиялар. 			
Гидрология	Жер асты және жер үсті суларының ластануы.	<ul style="list-style-type: none"> Орындалуы нақты шаралардың бойынша төмендету әсер етулер, сипатталған төменде жылы бөлімде "Құрылыс қалашықтар" және жоғары жылы бөлімде "Ластану топырақ". Қамтамасыз ету тасымалданатын дәретханалар үшін жұмысшылардың арналған орындарда өткізу мерзімдері жол қозғалысы жұмыстар. 	Мердігер үшін іске асыру шаралар бойыншатөмендету әсер ету.	Инженерлер NES	Күнделікті тексерулер объектінің в ағымдағы барлығы кезеңнің құрылыстарды ңа.
	Көпірлер	<p>Бірінші кезекте Мердігер барлығын жоспарлауы керек суды ең аз тұтыну кезеңдерінде көпірдегі жұмыстар.Сонымен қатар, Мердігер тиіс:</p> <ul style="list-style-type: none"> Қамтамасыз ету жинақтар үшін төгілу арналған жұмысшылардың орындардажақын маңда өзендер. Емес рұқсат ету жанармай құю көлік құралдарын қаражатты жылышегінде 50 м беткі қабаттардан су қоймаларының. Бұру ағын су жылы ауданда тіректердің көпірдің. Үшін алдын алудың көші-қон лай жылы уақыт ағындардағы құрылыс жұмыстарын орнату керек тұнба ұстайтын бөгеттер қоршаулар, бөгеттер немесе басқалар құрылғылар. Құрғату және тазалау коффердамов үшін алдын алудың шөгінділер жүзеге асырылады жолымен коффердамдардан тұндырғышқа немесе тұндырғышқа суды айдауқорғаныш құрылыс. 	Мердігер міндетті кеңес алыңыздар мен бастап МоЕРА және ұсыну Инженерге көшірмелер хаттар, растайтын құжаттар мерзімдер құрылыс.	Инженерлер NES	Ағымдағы мониторинг көпірлік жұмыстардың арналған олардың мәні сәйкестіктер талаптарға МоЕРА басшылық ететіндер принциптер.

		<ul style="list-style-type: none"> • Өткізу жұмыстардың бойынша құрылысқа көпір онсыз аялдамалар қозғалыс бойынша қолданыстағы жолда бастап тиісті бұрмаларды қамтамасыз етумен қамтамасыз етіледі. • Емес рұқсат ету қалпына келтіру жылы өзенді қалдықтардың, жылы том оның ішінде сынықтардың темірбетон. • Генераторларды 20 метрден астам қашықтықта орналастырыңыз бастап өзендер. • Емес рұқсат ету қалпына келтіру жылы өзенді бетонды қалдықтардың -дан бетон араластырғыштар. • Қарастыру орындар, қайда бетон араластырғыштар алар еді болар еді шаю қалдықтар бетон, емес ластау арқылы қоршаған ортаны сәрсенбі. Бұл мүмкін болуы жасалған жылы түрде тоған- әрбір көпір алаңындағы тұндырғыштың. Инженер хабардар етеді жүргізушілердің туралы осы орындарда және талаптарға сәйкес бойынша пайдалануда осы тұндырғыштар арналған тұрақты негізінде. Кептірілген қалдықтар -дан тоғандар-тұндырғыштарды толтырғыш ретінде пайдалануға болады үшін су өткізу құбырларды және т.б. • Мұқият жинау барлығы полистирол (ішінен деформациялық тігістердің), үшін ол емес бітелген қоршаған ортаны сәрсенбі. • Емес рұқсат ету орналастыру қауіпті сұйықтықтардың жақынырақ 10 метр бастап өзендер. • Қамтамасыз ету тасымалданатын дәретханалар жылы орындарда кірудің алдын алу үшін көпірлер салу нәжіс шығару жұмысшылардың жылы өзенді. 			
--	--	--	--	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> Жұмысшылардың тиісті түрде қамтамасыз етілгеніне көз жеткізіңіз ЖКҚ, қоса алғанда белдіктер. Кезінде өткізу қадалық жұмыстардың қажет қамтамасыз ету сүзуді жүргізу айдалатын су арқылы тұнба аулағыш алдында тастаумен жылы өзенді. 			
Дренаж және су тасқыны	<ul style="list-style-type: none"> Арналған кезеңде құрылыс Мердігер тиіс болады бағдарламалық құралды құру, техникалық қызмет көрсету, жою және қалпына келтіру өлшем бойынша қажеттіліктің болуы уақытша дренажды құрылыстар және қабылдау барлығы басқалар шаралар алдын алу үшін қажетті сақтық шаралары су басу салдарынан мүлікке және жерге келтірілген залал және лай, жуылатын жылы нәтижесінде жұмыстар. Келісу бастап өкілдерінің қатысуымен ауылдар солар жұмыстар, суару жүйелерінің өтуіне кедергі келтіруі мүмкін суларды жылы мұндай уақыт, үшін бұл жылы ең аз дегенде дәрежелер өткізуге кедергі келтірді ирригациялық жұмыстар. Егер Мердігер орындайтын жұмыстар барысында мыналар болса қолданыстағы ирригациялық құрылыстар бұзылған, Мердігер қалпына келтіреді олардың жылы бастапқы жұмыс жай-күйі жылы ағымдағы 24 сағат бастап сәттен алу хабарламалар о бұзушылықтар болған кезде. Бұл үшін мердігер де жауапты болады, құрылыс материалдары мен құрылыс қалдықтары үшін емес бітелген қолданыстағы дренажды арналар жылы дәлізде Жобаның. 	Мердігер дла іске асыру шаралар бойынша төмендету әсер ету.	Инженерлер NES	Апта сайын жүргізу мониторинг дренажды арналар.	

	Сумен жабдықтау және су бұру	<ul style="list-style-type: none"> • Техникалық сумен жабдықтау үшін мыналар қажет тек заңмен рұқсат етілгендер ғана пайдаланылады сулы ресурстар, жылы том оның ішінде өзендер. Барлығы рұқсаттар және сумен жабдықтауға және су бұруға лицензиялар тиіс болуы алынған дейін басталуы пайдалану. • Ретінде пайдалану үшін су алу техникалық су -дан өзендер Елек болады тыйым салынған жылыинженердің шешімі бойынша және төмен ағынды кезеңдерсәйкестігіне бастап рұқсаттық құжаттармен құжаттармен. 	<ul style="list-style-type: none"> • Мердігер үшін іске асыру төмендету жөніндегі шараларды әсер ету. • Инженер міндетті талдау жасау барлығы бас тоғандар /шешуния арналған қалпына келтіру. 	Инженерлер NES	<ul style="list-style-type: none"> • Апта сайындық тексерулер жылы ағымдағы барлығы кезеңнің құрылыс. • Жыл сайынғы қайта қарау ршешімдер
Биоалуантүрлілік зие	Әсер ету арналған балыққа	<ul style="list-style-type: none"> • Іске асыру <i>жоспар басқарманың сазан</i>, қоса алғандатолықтыру қорлардың балықтар. • Қызметкерлерге мердігерлік ұйымдардың боладытыйым салынған ұстау балыққа жылы өзенде Елек. 	Мердігер дла іске асыру шаралар бойынша төмендету әсер ету.	Инженерлер NES	<ul style="list-style-type: none"> • Апта сайын дық тексеру лер, арналған ұзынды ғыжәне кезең құрылы старды на.

	Пестицидтер / Гербицидтер	Аумақты тазарту бойынша жұмыстарды жүргізу кезінде емес рұқсат етіледі қолдану пестицидтердің және гербицидтердің түрлері.	Мердігер для іске асыру шаралар бойынша төмендету әсер ету.	Инженерлер NES	<ul style="list-style-type: none"> Апта сайындық тексерулер арналған ұзындығы және барлығы құрылыстың кезеңі.
Басқарма қалдықтармен және топырақтың	Қайта өңдеу және қайта пайдалану	<ul style="list-style-type: none"> Бойынша мүмкіндіктер артығы материалдардың болады пайдаланылуы қайтадан немесе қайта өңдеуге болады. Пайдаланылған майлар мен майларды мыналардан алып тастау керекаумақтар және бекітілгенге сатылды компаниялар бойынша қайта өңдеуге жұмыспен өтелген майлардың. 	Мердігер тиіс орындау бойынша іс-шаралар төмендету әсер ету.	Инженерлер NES	Ай сайынғы тексеру декларациялардың туралы қалдықтарда арналған олардың мәні кәдеге жарату.
	Инертті қатты және сұйық қалдықтар	<ul style="list-style-type: none"> Қамтамасыз ету болуы контейнерлерді үшін қоқыс арналған әрбір жұмысшы алаңда. Қолдау көрсету барлығы құрылыс алаңдар жылы таза, ұқыпты және қауіпсіз жағдайда. Контейнерлер үшін сақтау қалдықтардың тиіс болуы жабық, аударылуға төзімді, атмосфералық әсерлер мен қоқыстарға. Оқыту және нұсқаулық барлығы персоналдың бойынша әдістерге және рәсімдерге өтініштер бастап қалдықтармен. Жинау және тасымалдау қауіпті емес 	<ul style="list-style-type: none"> Мердігер шараларды іске асыру бойынша төмендету әсер ету және өткізу оқыту. Инженер бекіту орындар орналастыру қалдықтардың 	Инженерлер NES	Күн сайын учаскенің инспекциялары барлығының барысы кезеңнің құрылыстардың на. Тұрақты талдау қызметтің түрлері

		<p>қалдықтардың арналған барлығыбекітілген орындар кәдеге жарату.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Сақтанғыз көшірмелері декларациялардың туралы қалдықтарда арналған объектіде. • Жетекшілік ету есепке алу қалдықтардың арналған орында және әкетілгендер қалдықтардың. 			мердігерлердің оқу-әдістемелік сабақтар.
Асфальт және бетон	<ul style="list-style-type: none"> • Асфальт қалдықтары бойынша болады мүмкіндіктер негізді дайындау үшін қайта өңдеуге және жол жиектері. • Пайдаланылмаған немесе жарамсыз гудрон, немесе битумды өнімдер тиіс бып қайтарылды арналған зауыт өнім берушінің. • Бетон қалдықтары ұсақталып, қайта өңделуі керек пайдаланылған жылы ретінде толтырғыштың немесе негіздер, егер бұл мүмкін. • Ешбір жағдайда шаюға жол бермеңіз бетон араластырғыштар ашық алаңға арналған құрылыс алаңдарда, мысалға, арналған көпірлерде. 	<p>Мердігер енгізу кез келген ұсынымдар қайта пайдалануды асфальт. Мердігер үшін іске асыру шаралар бойынша төмендету әсер ету.</p>	Инженерлер NES	Учаскедегі күнделікті инспекция ағымдағы барлығы кезеңнің құрылыстардың.	
Қауіпті қалдықтар	<ul style="list-style-type: none"> • Қауіпті қалдықтарды сақтау келесі жағдайларда жүзеге асырылуы тиіс арнайы қауіпсіз орындарда, анықталған жоспармен өтіншітер бастап қалдықтармен. • Қауіпті сұйықтар тиіс сақталуы тиіс жылы өткізбейтін құламаларда (опырылып құлату тиіс орналастыру емес аздау 110% көлемнің өзінің үлкен резервуардағы орналасқан опырылып құлауда). • Жинау және уақытша сақтау пайдаланылғандары қауіпті қалдықтар бөлек жылы мамандандырылған контейнерлерде сақтау және орналастыру жылы қауіпсіз және өртке қауіпсіз үй-жайларда бастап өткізбейтін едендермен шатырлармен, арналған қауіпсіз 	<ul style="list-style-type: none"> • Мердігер үшін іске асыру төмендету жөніндегі шараларды әсер ету. • Инженер бекіту орындар орналастыру қалдықтардың. • Инженер тиіс талдау 	Инженерлер NES	Учаскедегі күнделікті инспекция ағымдағы барлығы кезеңнің құрылыстардың. Ай сайынғы тексеру декларациялардың туралы қалдықтарда.	

		<p>қашықтықта бастап от көздерінің және олардың талаптарына сәйкес MSDS.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Барлығы қызметкерлер, жұмыс істейтін бастап қауіпті қалдықтармен, оқытылуы және тиісті мамандармен қамтамасыз етілуі керек ЖҚҚ. • Кәдеге жарату қалдықтардың тиіс жүзеге асырылуы лицензияланған компаниямен. Лицензиялардың көшірмелерін сақтаңыз компаниялардың, сондай-ақ шарттар бірге олармен. • Апта сайын жетекшілік ету есепке алу типтердің және көлемдер қалдықтардың, әкетілетін бастап алаңдар. • Сақтаңыз көшірмелері декларациялардың туралы қалдықтарда. 	<p>жасау туралы декларациялар қалдықтарда.</p>		
<p>Көлік және коммуналдық қызметтер</p>	<p>Тасымалдау</p>	<p>Мердігер сақтайтын болады.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ұсыну жұртшылықтың ақпаратты о құрылыс жұмыстарының ауқымы мен кестесі туралы, сондай-ақ күтілетін бұзушылықтар бойынша және шектеулерде қолжетімділік емес кем емес үшін 24 сағат басталғанға дейін жұмыстардың; • Айналып өтетін көліктердің барабар қозғалысын қамтамасыз ету құрылыс алаңдардың бастап көмегімен бұрып берулер немесе уақытша кіреберіс жолдардың; • Уақытша кірме жолдар салынған жағдайда бастап қиыршық тасты жабындымен жабылған олар тиіс жүйелі түрде суаруға сумен. • Әсерді азайту үшін құрғақ ауа райында мердігер шаң; және • Қамтамасыз ету болуы тиісті тиісті жол қозғалысы белгілердің, тиісті тиісті жарықтандыру, жақсы ойластырылған белгілердің қауіпсіздік қозғалыс, кедергілерді 	<p>Мердігер үшін іске асыру шаралар бойынша төмендеу әсер ету.</p>	<p>Инженерлер NES</p>	<p>Апта сайыналық тексеру ішінде барлығы кезеңнің құрылыстарды на.</p>

		<p>және жалаушалар басқару үшін қозғалыс арқылы.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Кіреберіс жолдар жолдар к зауыттарға және т.б. болады қолдау көрсетіледі жылы жұмысшы жай-күйі арналған кезеңде құрылыс және қалпына келу бойынша оның соңында. • Тыйым салу пайдалану бұру бөлмесі жолдар жақын маңда мектептер жылы Бестамаке. 			
	Коммуналдық қызметтер	<ul style="list-style-type: none"> • Барлығы инженерлік коммуникациялар арналған аумақтар Жобаның тиіс қолдау көрсетіледі жылы жұмысшы жай-күйі, әсіресе жылы қысқы кезең. • Мердігер болады жауап беру үшін өзара әрекеттесу бастап сәйкес келетін операторлармен инженерлік коммуникациялардың, үшін қамтамасыз ету сақтау жұмысқа қабілеттіліктің барлық инженерлік коммуникацияларды дамыту. • Жылы жағдайда қажеттіліктің болуы ауыстыру инженерлік коммуникациялардың жылы басқалар орын Мердігеркеңес алады бастап сәйкес келетін коммуналдық қызметтер мен жергілікті билік органдары. қоғамдастықтар, үшін қамтамасыз ету болмауы өзгерістер жылы ұсыныста жылы нәтижесінде осы өзгерістер. 	Мердігер үшін іске асыру шаралар бойынша төмендету әсер ету.	Инженерлер NES	Апта сайыналық тексеру ішінде барлығы кезеңнің құрылыстарды ңа.
Асфальтты зауыттар	Шығарындылар & Шу	<ul style="list-style-type: none"> • Асфальтбетонды зауыттар болады орналасуы бастап тұрғын аудандардың желге қарсы жағында және одан жақын емес бір километр кез келген адамнан тұрғын аймақтың. • Персоналға, жұмыс істеушіге жылы аймақтарда жоғарылатылған шудың және шығарындылар, болады ұсынылды тиісті ЖҚҚ. • Қауіпті материалдарды сақтау және пайдалану (оның ішіндеоның ішінде битумның): 	Мердігер үшін іске асыру шаралар бойынша төмендету әсер ету.	Инженерлер NES	Күн сайын сайт инспекциялар ағымдағы барлығы кезеңнің құрылыста рдына.

		<ul style="list-style-type: none"> Барлық қауіпті материалдардың (соның ішінде) сақталуын қамтамасыз ету оның ішінде жылы қолайлы бойынша мөлшеріне құламаларда үшін сұйықтықтардың), өтініш бастап олармен және олардың кәдеге жаратуды жылы сәйкестігіне бастап паспортпен қауіпсіздік материалдардың (MSDS). Көшірмелері MSDS болады сақталуы тиіс арналған объектіде бірге біргебарлық қауіпті материалдармен қамтамасыз ету. Мердігер болады жетекшілік ету журнал есепке алу типті және көлемніңбарлық қауіпті қалдықтардың, орналасқан алаңда. Мердігер болады жетекшілік ету жоспар учаскенің бастап көрсете отырып орындар сақтау барлық қауіпті материалдардың. 			Ай сайынғы тексеру журналдың есепке алу қауіпті қалдықтардың
Көлік құралдарының қозғалысы	Мердігер жылыкложәнет асфатегіс завод жылы өзінің Ұйымдастыру жоспары жолдың қозғалыс, қоса алғанда бағдарлартасымалдау бастап зауыттың.	Мердігер үшін іске асыру шаралар бойынша төмендету әсер ету.	Инженерлер NES	Күнделікті тексерулер объектінің, бүкіл бойында кезең құрылыс.	
Денсаулық және қауіпсіздік	<ul style="list-style-type: none"> Битумның күйіп қалуын болдырмау үшін жұмысшылар, ыстықпен жұмыс істейтіндер битуммен, тиіс жылы міндетті түрде тәртіппен пайдалану қаражат қорғаубарлығы денелер. Барлығы жұмыстар бойынша тасымалдау кезінде, тиеу кезінде және сақталудабитумның болады орындалуы тиіс тәжірибелі персоналмен қамтамасыз етіледі. Өндіріс процесінде пайда болатын шаң болуы мүмкін тыныс алу мүшелеріне қауіп төндіреді, сондықтан агрегаттарды тиеу және түсіру кезінде операторларға мыналар жүктеледі 	Мердігер үшін іске асыру шаралар бойынша төмендету әсер ету.	Инженерлер NES	Күн сайын сайт тексерулер, в ағымдағы кезең құрылыста рдына.	

		<p>берілуі тиіс қорғаныс газқағарлар.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Жұмыс істейтіндерге арналған зауытта болады берілді құлаққаптар. • Алаңда қызмет көрсетуге арналған дәрі қобдишасы болады туындаған жағдайда қызметкерлерге алғашқы медициналық көмек көрсету төтенше жағдайлар жағдайлардың. • Төлқұжат материалдардың және деректердің (MSDS) үшін әрқайсысының химиялық өнім жергілікті жерде қолжетімді болуы керек және ілінген арналған көрінетін орында. 			
Құрылыс базалары	Ластану және шығарындылар	<ul style="list-style-type: none"> • Мердігер тиіс қамтамасыз ету орындалуы барлық келесі шарттардың: • Ағындар жаңбырлы су, қалыптасатын арналған учаскесінде, болады жиналуға, жойылуға тиіс бастап учаскенің арқылы қолайлы және дұрыс жобаланған уақытша дренажды жүйесін және кәдеге жаратылуы тиіс жылы ластануды тудырмайтын және тудырмайтын жерде және тәсілмен жасаушыларға қолайсыздықтар. Дренажды жүйе болады жабдықталған май-және май ұстағыштармен. • Тура қалпына келтіру санитариялық немесе жууға арналған суларды жылы беттік су емес рұқсат етіледі. • Қолданыстағы кәріздер мен тазарту құрылыстары болмаған жағдайда құрылыстардың ұсынылады, үшін Мердігер қамтамасыз етті меншікті тазарту құрылыстары құрылыстар арналған аумақтар объектінің. Үшін объектілердің, қызмет көрсетушілердің шағын саны қызметкерлердің (кем 150 адам), мүмкін пайдалану септиктер. Үшін ірі нысандардың сұйық қалдықтары, кем дегенде, болады өту 	Мердігер үшін іске асыру шаралар бойынша төмендету әсер ету.	Инженерлер NES	Күн сайын сайт инспекциялар ағымдағы барлығы кезеңнің құрылыстарды ңа.

		<p>бастапқы тазалау жылы анаэробты түрде резервуарда немесе тоғанға бастап алдын ала елеу арқылы үшін жою ірі қатты заттардың (мысалы, таяқтар, шүберектер).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Емес рұқсат етіледі тура қалпына келтіру тазартылмаған санитариялық немесе құрамында мұнайы бар ағынды суларды жылы беттік сулы объектілер. • Лицензияланған мердігерлер тиіс болады жүйелі түрде жинау және жою сұйық қалдықтар -дансептиктер. • Қалпына келтіру осындай материалдардың, қалай, мысалға, майлау май, үстінде жерді немесе су айдындарына тыйым салынған. • Аймақтар сақтау сұйық материалдардың емес тиістікелей біріктіру жылы беттік судың. • Жууға арналған алаңдардан келетін ағынды сулар автомобильдердің, емес болады қамтуы тиіс ластаушы заттардың заттардың, егер жуу салынған дұрыс. • Төгілулер майлау материалдары материалдардың және мазуттың тиіс дереу жойылады, ал жоюға арналған материалдар төгілуі тиіс сақталуы тиіс арналған қоймада. Құрылыс және жұмысшылар алаңдар болады жабдықталған санитарлық дәретханалармен, олар емес беткі қабаттарды ластайды су және болып табылады қосылған к септиктерге немесе тазалау құрылыстарға. • Қалпына келтіру құрылыс суларды, құрамында бар өлшенген тікелей жер үсті су ағындарына түсетін заттар тыйым салынған. Алдында түпкілікті тастаумен құрылыс су, құрамында бар жауын-шашын, тиіс бөлінуге тиіс тұндырғыштарға немесе резервуарлар. 			
--	--	--	--	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> • Құрылыс алаңдарында бетон таситын көліктерді жуу жұмыстары жүргізілетін болады тыйым салынған, жағдайларды қоспағанда, бұлар үшін қашан мақсаттарды арналған құрылыс алаңда (мысалы, арналған көпір алаңда) қарастырылған арнайы бетон жууға арналған алаңдар. Бұл орындар болуы керек өткізбейтін және толтырылған кезде босатылады 75%. • Алаңда (оның ішінде техникалық алаңда қызмет көрсету және жылы орындарда жанармай құю автокөлік) болады болу жабдық үшін тарату төгілулер. Келесі шарттар мүмкіндік береді болдырмау теріс әсер етулер себебі қате сақтау отынның және химиялық заттардың: • Жанармай құю отынмен болады жүзеге асырылуы тек қана жылы аймақтардалокализациялар. • Барлығы қоймалар отынның және химиялық заттардың (егер мұндайлар бар болса) тиіс орналасуы арналған сүзілуге қарсы негізінде жылы шегінде топырақ үйіп бекітілген жерлер және қоршауға алынсын қоршаумен. Сақтау орны тиіс орналасуы алыста бастап ағын сулар және батпақты аумақтардың. Негіздеме және қабырғалар топырақ үйіп бекітілген жерлер су өткізбейтін және болуы тиіс жеткілікті сыйымдылығы, үшін орналастыру 110% көлемніңрезервуарлардың. • Жанармай құю және жанармай құю болады жүзеге асырылуы астында қатаң бақылауға және ресми құжаттарға сәйкес рәсімдермен, а сондай-ақ арналған аумақтарда, қоршалған қоршаулармен үшін локализациялар төгілулер/ағып кетулер ықтимал ластаушы 			
--	--	--	--	--	--

		<p>сұйықтықтардың.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Барлығы клапандар және іске қосқыштар тапаншалар тиіс болуы рұқсатсыз араласуға төзімді және вандализмге, а сондай-ақ ажырату және сенімді өзін-өзі құлыптау, егер олар емес пайдаланылады. • Мазмұны кез келген резервуардың немесе бөшкелер тиіс болуы анық белгіленген. Болады қабылданды шаралар бойынша алдын алу бойынша соққылар ластанған ағындылардың жылы сарқынды сулар арналар немесе су ағындары. • Қалпына келтіру майлау материалдары майлардың және басқалардың ықтимал қауіпті сұйықтықтардың арналған жерді немесе жылы су айдындарытыйым салынған. • Кезінде пайда болған кезде кездейсоқ төгілулер болады өткізіді дереу тазалау, а барлығы материалдар болады сақталуы тиіс жылы қауіпсіз орында үшін құқығы бар объектіде кейіннен кәдеге жаратуға арналған кәдеге жаратуды қауіпті қалдықтардың. • Егер Инженер санайды қажетті, Мердігер қамтамасыз етеді жуу бөлмесін шұңқырға немесе жууға дөңгелектердің және/немесе көлік құралдарын тазалау құралдары құрылыстар арналған шығуларда бастап алаңдардың. 			
Бетонды зауыттар	Бетон зауыттарының ластануы және шығарындылары	<ul style="list-style-type: none"> - Үшін шектеулер әсер етулер шаң болады қолданылуы келесі шарттар мен талаптар: - Зауыттар бойынша өндірісте тауарлық қоспалардың болады орналасуы бастап желге қарсы тараптар бастап тұрғын үйлер аудандардың және емес жақынырақ біреуден кез келген километрден тұрғын ауданның. 	Мердігер үшін іске асыру шаралар бойынша төмендету әсер ету.	Инженерлер NES	Күн сайын сайт инспекциялар ағымдағы барлығы кезеңнің құрылыстарды

		<ul style="list-style-type: none"> - Ол өтетін барлық мөлшерлеу аймағы көлік, қоса алғанда кіреберіс жолдар жолдар, жүргізушілер арналған аумақты және бастап аумақтар, жабылуы керек қатты сүзілуге қарсы материалмен қамтамасыз ету. - Құм және толтырғыштар жеткізіледі жылы ылғалдандырылған түрде жабық жүк көліктерімен. Егер тасымалдау процесінде материалдар болса кеуіп кетеді, онда алдында жүктеу арқылы жылы бункер олардың тағы да ылғалдандырады. - Құм мен толтырғыштар бункерде сақталады немесе материалдарды желден қорғайтын бункерлер. Бункер тиіс қоршау сақтау орны бастап үш тараптардың. Қабырғалар бір-бірден көтерілуі керек максималды мөлшердің биіктігінен бір метр жоғары учаскеде сақталатын шикізаттың және сыртқа шығудың екі метр үшін шектеулер алдыңғы бөліктерібункерлер. - Бункер немесе бункер жабдықталған сулы бүріккіштермен, олар тұрақты қолдайды ылғалдылық сақталатын материалдың. Құрамындағы судың мөлшерін бақылаңыз сақтау орны, оны ылғалды ұстау үшінжай-күйі. - Жоғарғы бункерлер үшін сақтау болады толығымен жабық. Аймақ айналмалы науалар және орын шамадан тыс жүктемелер бастап конвейердің сондай-ақ болады жабық. - Үшін қорғау ойықтың жоғарғы 		<p>ңа.</p>
--	--	---	--	------------

		<p>бункерлер бастап желдің мүмкін талап етіледі резеңкелі тығыздағыштар перделер.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Конвейерлік таспалар, ұшырайтындар әсеріне желдің және пайдаланылатын үшін орын ауыстырулар шикізаттың, тиіс болуы тиімді қоршалған, үшін шаң емес ұшып кетті бастап олардың. Тасымалдау кезінде конвейердің. Орындар конвейерлерді қайта тиеу және бункерлерді түсіру болады толығымен жабық. - Конвейерлік таспалар жабдықталады тазартқыштармен таспалар арналған кері тарапқатаспалар. - Фронтальды қондырғылары бар зауыттардағы таразы бункерлері тиегіштердің төбесі бар және үшеуінен жабық тараптардың үшін қорғау мазмұнын бастап желдің. Шикізат, орын ауыстырылатын фронтальды тиегішпен дымқыл болуы керек, себебі ол ылғалдандырылған қоймадан алынады. - Сақтау цемент жылы герметикалық, шаң өткізбейтін сүрлемдерде. Барлығы люктер, орындар қарап-тексеру және ауа өткізгіштер тиіс болуышаң өткізбейтін. - Үшін алдын алудың толып кетулер сүрлемдер датчигі бар дабылмен жабдықталатын болады жоғары деңгейдің және автоматты түрде ажыратқышпен өтінімдерді беру. - Шығарындылар цементтік шаң -дан бункерлер кезінде жүктеулер барынша азайтылуы тиіс. Ең төменгі рұқсат 			
--	--	---	--	--	--

		<p>етілген өнімділік жетеді кезінде пайдалануда шаң тұтқыштың бастап тіндік сүзгі арқылы.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Өлшеу үшін бункерді толығымен жабыңыз цементтің, үшін алып тасталсын мүмкіндік шығудың шаң жылы атмосфераны. - Тексеру барлық компоненттердің жүйелер шаңды басу болады өткізілуде жүйелі түрде - мысалы, кем дегенде бір рет бір апта. - Барлығы ластанған нөсерлік және технологиялық сарқынды сулар су болады жиналуға және бөлінуге тиіс арналған құрылыс алаңын. - Ағынды сулардың барлық көздеріне асфальт төселеді және қоршалған. Қ нақты аймақтарға, субъектілерге асфальттауға және сүйектен ажыратуға мыналар жатады: жуу аймағы араластырғыш, аймақ жуғыштар жүк көліктерінің, аймақ мөлшерлеу бетон және кез келген басқалар аймақтар, жылы олардың мүмкін қалыптасуы нөсерлік ағындар, ластанған цемент шаңымен немесе қалдықтармен цемент. - Ластанған нөсерлік және технологиялық сарқынды сулар су болады қолға түсу және қайта өңделуге тиіс жүйемен бірге келесі сипаттамалары: - Сыйымдылығы жүйелер тиіс болуы жеткілікті үшін сақтау ағынның бастап топырақ үйілген аумақтар, қалыптасатын кезінде құлағанда 20 мм жауын-шашын. - Тұтқынға алынған сүйектенумен су 			
--	--	--	--	--	--

		<p>болады бөлінуге тиіс жылы қабылдау бөлмесі құдық, а содан кейін жинақтауышқа қайта айдау үшін айдау пайдалану.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Бітіру тесік (қю дренаж) жылы сүйектен ажыратуға, орналасқан арналған метр жоғары бойынша қабылдау шұңқырынан ағысқа қарай, артығын бұрады жаңбырлы су -дан сүйектелген аймақтар кезінде толтыру кезінде жауын-шашынның көп түсуіне байланысты шұңқырлар (24 сағат ішінде 20 мм-ден астам жауын-шашын) - Тұндырғыштар тиіс болуы көлбеу су мен жауын-шашынды бөлуге арналған бет. Көлбеу беті мүмкіндік береді онай шөгіндіні кетіру және сел. - Сарқынды сулар су болады айдалуға тиіс -дан қабылдау бөлімінің құдықтың жылы су қоймасы үшін кәдеге жарату. Тұндырғыш жабдыкталған негізгі сорғымен, іске қосылатын бастап қалқымалы ажыратқыштың және резервтік сорғының көмегімен автоматты түрде қосылады жылы жағдайда бас тарту негізгі. - Сарқынды сулар су, сақталатындар жылы айналымдағы резервуарда, қажет пайдалану қайтадан бірінші кезде бірдей мүмкіндіктер. 			
--	--	--	--	--	--

<p>Денсаулық және қауіпсіздік тұрғындардың динамикасы</p>	<p>АҚТҚ/ЖҚТБ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Қорытынды жасау қосалқы мердігерлік шарт бастап бекітілген жеткізушімен қызметтер арналған өткізу ақпараттық- ағартушылық бағдарламалар бойынша АИТВ-жұқпалары үшін мердігер персоналы мен жергілікті тұрғындар. • Туралы хабардарлықты арттыру бағдарламасын қайталау АИТВ бастап аралықпен емес астам төрт айлар 	<ul style="list-style-type: none"> • Мердігер үшін іске асыру төмендету жөніндегі шараларды әсер ету. • Қызметтерді жеткізуші өткізуі тиіс оқыту. • Инженер міндетті қарастыру бағдарламан ы. 	<p>Инженерлер NES</p>	<p>Жыл сайынғы шолу іс-шаралар ақпараттық ақпаратой бағдарламалар</p>
	<p>Кодекс мінез-құлық</p>	<p>Мердігер тиіс әзірлеу бағдарламаны кіріспе жылы лауазымы, қамтитын Кодекс мінез-құлық, үшін барлыққызметкерлердің, тікелей байланысты бастап Жобамен жүзеге асырылады. Көшірмесі Кодекстің мінез-құлық тиіс болуы тапсырылды барлығына қызметкерлерге және қол қойылды әрқайсысына қызметкермен.</p>	<p>Мердігер үшін іске асыру шаралар бойынша төмендету әсер ету.</p>	<p>Инженерлер NES</p>	<p>Тұрақты бағалау персоналдың қызметкерлердің арналған пән сәйкестікте р кодекске мінез-құлық болды ұсынылған.</p>

	Ай сайынғы кеңестер	Мердігер болады жауап беру үшін өткізу ай сайынғы жоба аумағында тұрғындармен кездесулер ішінде барлығы кезеңнің құрылыс.	Мердігер үшін іске асыру шаралар бойынша төмендету әсер ету.	Инженерлер NES	Инженерлер NES тиіс қатысатындары арналған барлық кездесулерде халықпен.
Күзет еңбек және қауіпсіздік	Қызметкерлердің денсаулығы мен қауіпсіздігі	<ul style="list-style-type: none"> • Бастапқы кіріспе курс бойынша техникада қауіпсіздік: Барлығы жұмысшылар тиіс өту кіріспе курс бойынша техникада қауіпсіздік дейін алу рұқсаттама арналған объект. • Әзірлеу бағдарламаны оқытудың бойынша техникада қауіпсіздік, қамтитын оқыту тануға және жұмыс орнындағы химиялық қауіптерге ден қою орында. • Оқыту нәтижелері ретінде тіркеу журналын жүргізу, сондай-ақ қауіпсіздік техникасына байланысты инциденттер, оның ішінде оның ішінде және "жақындарым қателіктерге қарай". • Ай сайын өткізіледі кеңестер бойынша техникада қауіпсіздік. • Жүйелі түрде тексеру, тестілеу және қызмет көрсету барлығы қаражат қорғау. • Зақымдалған, ластанған, дұрыс емес орналасқан немесе жұмысқа жарамсыз жабдық жатады жөндеуге немесе ауыстыру дереу. • Барлығы құрылыс қондырғылар және жабдық, алаңда немесе оның жанында пайдаланылатындар, тиіс болуы жабдықталған сәйкес келетін құрылғылармен қауіпсіздік. • Құрылыс қалашығы мен асфальт алаңының аумағында зауыттың тиіс болуы жабдықталған толығымен жинақталған база бірінші медициналық көмек. • Жергілікті органдармен өз әрекеттерін үйлестіру 	<ul style="list-style-type: none"> • Мердігер үшін іске асыру төмендету жөніндегі шараларды әсер ету. • Инженер тиіс қарастыру және бекітілдіть бағдарламаны оқытудың 	Инженерлер NES	Күн сайын сайт инспекциялар ағымдағы барлығы кезеңнің құрылыста рдына. Мерзімдікбару тренингтер өткізу бастап мақсатымен анықтамалар сапасын және саны қатысушылардың.

		<p>денсаулық сақтау және жету құжатталған түсіну жылы қатысты пайдалануды ауруханалардың және басқалардың қоғамдық объектілердің.</p> <ul style="list-style-type: none"> Қызметкерлер болады қамтамасыз етілген (дейін басталуы жұмыстар) сәйкес келетін ЖҚҚ, жарамды үшін жұмыстар бастап қорғаныш бәтеңкелер сияқты электр жабдықтарымен, дулығалар, қолғап, қорғаныш киім, көзілдірік және қаражат қорғау органдардың есту қабілетін, тегін қызметкерлер үшін. Қамтамасыз ету тасымалданатын дәретханалар үшін жұмысшылардың арналған орындарда өткізу мерзімдері жол қозғалысы жұмыстар. Орнату қоршаулар арналған барлық учаскелерде қазаншұңқыр тереңдікте астам 2 м. Орнату ескертуші белгілер. 			
Ластанғандық шаң	<p>Үшін қызметкерлердің, орындаушылардың жұмыстар бойынша қалпына келтіруқолданыстағы жолдың Алға төңірегінде, болуы тиіс қарастырылған арнайы шаралар ЖҚҚ:</p> <ul style="list-style-type: none"> Респираторлар бастап жартылай маскамен. Қорғаныш көзілдіріктер (толық жабық, сондықтан алдын алу соққы шаң ішке ұпай). Бір реттік арнайы киімдер. 	Мердігер үшін іске асыру шаралар бойынша төмендету әсер ету.	Инженерлер NES	Күн сайын сайт тексерулер мен мониторинг	
Еңбекті қорғау және техника қауіпсіздік қосалқы мердігерлер	<ul style="list-style-type: none"> Барлығына қосалқы мердігерлерге болады ұсынылды көшірмелері ҚОБЖ. Барлық қосалқы мердігерлік шарттарға мыналар енгізілуі тиіс ҚОБЖ сақталуын қамтамасыз ететін ережелер. Барлығы қосалқы мердігерлер тиіс тағайындау өкілдің бойынша қауіпсіздік техникасы, ол міндетті болуы қолжетімді арналған Учаскеде. 	<ul style="list-style-type: none"> Мердігер бсирек жеткізу ҚОБЖ. Қосалқы мердігерлер тиіс қамтамасыз ету сақталуы талаптардың 	Инженерлер NES	Жүйелі түрде бақылаулау іс-шараларты қосалқы мердігер ковов.	

			ҚОБЖ		
	Шу	Аймақтары бар деңгейдем шуа жоғарыдане 80 дБА доләйелдер болуы белгіленген белгілермен қауіпсіздік, а қызметкерлер тиіспайдалану тиісті ЖҚҚ.	Мердігер үшін іске асыру шаралар бойынша төмендету әсер ету.	Инженерлер NES	Күнделікті тексерулер және мониторинг объектінің (с көмегімен смартфонда р) арналған бүкіл бойында барлық уақыт кезең құрылыстарды ңа.
ПТР	Әсер ету арналған зираттар	Арналған кезеңде құрылыс бөлік зираттар, шығатын арналған жолды болдырмау үшін қоршалған болуы керек ену арналған бұл құрылысшылардың аумағына немесе құрылысшылар немесе жабдықтар.	Мердігер үшін іске асыру шаралар бойынша төмендету әсер ету.	Инженерлер NES	Апта сайын алық тексеру жай-күйлері қоршаулардың арналған объектіде.
	Мешіт	Арналған кезеңде құрылыс жұмыстар тиіс жүргізілуі бойынша кестеге, үшін емес жұмыстарға рұқсат беру жылы радиуста 250 метр бастап мешіттер жылы Бестамаке өткізіледі бойынша жұма күндері немесе жылы уақыт діни мерекелерді атап өту.	Мердігер дла іске асыру шаралар бойынша төмендету әсер ету.	Инженерлер NES	Апталық сайт тексерулер қоршаулардың.

	Әсер ету арналған тарихи және археологиялық тұрғыдан аумақтар	Кездейсоқ олжалар табылған жағдайда жылы барысы туралы құрылыс жұмыстарының рәсімдері қолданылуы тиіс, регламенттелген заңнамамен және басшылық етушілермен Қазақстан Республикасы Үкіметінің қағидаттарымен, сондай-ақ Қазақстан Республикасы Үкіметінің Кездейсоқ олжаларды табу рәсіміне мердігерлермен.	Мердігер үшін іске асыру шаралар бойынша төмендету әсер ету.	Инженерлер NES	Күнделікті тексерулер объектінің барлығы ішінде кезеңнің құрылыс
Шу	Құрылыс шуы	Шектеулер бойынша уақыттың және белсенділік. Жұмыстар болады олар сәйкес келетіндей етіп жоспарлануы керек адамдардың ықтималдығы аз болатын кезеңдерде зардап шегеді; жұмыс уақыты мен жұмыс күндері болады шуға сезімталдығы төмен уақытпен шектеледі. Уақыт жұмыстар болады бекітілуі тиіс инженер болып бастап жергілікті тұрғындарға ықтимал шудың әсерін ескере отырып тұрғындар немесе басқа қызмет түрлері. Өткізу құрылыс жұмыстардың болады қатаң түрде тыйым салынған бастап 22:00 дейін 7:00 жылы жұмыс күндері күндер және жылы демалыс күндері күндер жылы тұрғын үйлер аудандарда (Бестамақ және км 0,0 - км 0,5). Жүргізу кезінде сезімтал аймақтардың маңындағы жұмыстар (250 м шегінде), осындай қалай медициналық мекемелер, уақыт жұмыстар Мердігердің тиіс болуы шектелген бастап 8 таңертеңгі дейін бкештер. Кезінде жұмыста жылы тұрғын үйлер аймақтарда пайдалану уақытша шудан қорғайтын кедергілер немесе шудан қорғайтын қоршаулар, егер өлшенген деңгейлер шудың күндізгі уақытта 65 дБА-дан асады. Тиімді тосқауылдың орналасуы тікелей көрсетіледі жақындық бастап дереккөзден шудың. Тұрғын аудандарда жұмыстарды бастамас бұрын ескертуге болмайды бір аптадан аз уақыт ішінде шулы	Мердігер үшін іске асыру шаралар бойынша төмендету әсер ету.	Инженерлер NES	Күн сайын сайт инспекциялар ағымдағы барлығы кезеңнің құрылыстарды ңа.

		<p>жұмыстардың кезеңдері туралы. Сипаттау түрлері жұмыстардың және олардың болжамды ұзақтығы. Хабардар етіңіз көршілер о барысы туралы жұмыстар. Жылы әдеттегі жұмыс уақыт, егер бұл орынды: жоспарлау шулы іс-шаралар арналған аздау жауапты тұлға уақыт.</p> <p>қамтамасыз ету кезеңдер демалыс бастап астам шулы жұмыстардың (мысалы, мерзімдік үзілістер үшін демалыс бастап шудың бұзушыларды балғалардың). Барлық механикалық қондырғылардың дыбысы өшірілуі керек пайдалана отырып, ең жақсы практикалық тәсілмен қазіргі заманғы технологиялар. Механикалық қондырғылар, қоса алғанда шуды басатын құралдар құрылғылар, тиіс қызмет көрсетілуі тиіс жылы сәйкестігіне бастап техникалық өндірушінің талаптарына сәйкес. Ішкі қозғалтқыштар жану тиіс болуы жабдықталған тиісті түрде сөндіргішпен, орналасқан адамдарға жылы жарамды жай-күйі.</p> <p>Құрал-саймандарға, машиналар мен жабдықтарға қызмет көрсету, үшін олар болған жылы жақсылыққа жай-күйі. Кезінде қандай да бір ақауларды анықтаған кезде олар мыналарды орындауы керек болуы дереу жойылды, үшін төмендету шу деңгейі бастап жұмыстар жабдықтарды.</p> <p>Барлығы пневматикалық аспаптар тиіс болуы жабдықталған тиімді сөндіргішпен арналған бітіру күнімен саңылауларда.</p> <p>Орнату аздау шулы жүйелер ескертулер о қозғалыста/реверсиялауда арналған жабдық және көлік құралдары қаражат, олар болады жұмыс істеу жылы ағымдағы ұзақ мерзімді уақыттың, жылы осал кезеңдерде немесе жақын маңда бастап осал адамдардың объектілердің. Кезінде пайдалануда</p>			
--	--	--	--	--	--

		<p>жүйелердің ескертулер қажет сақтауға талаптар күзеттің еңбек және қауіпсіздік техникасы. Өшіріп қойыңыз орнатуды, қашан ол емес пайдаланылады.</p> <p>Автокөліктердің құрылыс алаңына дейін және одан қозғалысы тиіс жүзеге асырылуы тек қана жылы жоспарланған әдеттегі жұмыс уақыт, егер арналған бұл емес алынды рұқсат Инженердің.</p> <p>Бақылау үшін жай-күйімен жүк көліктерінің автомобильдердің, пайдаланылатын үшін тасымалдау құрылыс материалдардың қатты шу шығармауы үшін және қозғалыс жылдамдығын 40-тан асырмай бақылау км/сағ кезінде қозғалыста бойынша елді мекендерге тармақтарға және емес асып кету 80 км/сағ кезінде қозғалыста бойынша автомобиль жолдарына.</p> <p>Бойынша мүмкіндіктер емес керек қалдыру жүк тасушы автокөлік, байланысты бастап өткізумен жұмыстардың, бастап жұмыс істейтіндерге қозғалтқышпен арналған көшеге, іргелес жатқан к тұрғын үйге ауданға.</p> <p>Қамтамасыз ету қызметкерлердің, жұмыс істейтіндердің жылы аймақта бастап 85 дБ(А) жоғары шу деңгейімен, құралдар жиынтығымен қорғау бастап шудың, осындай қалай құлақ тығындары, құлаққаптар. Жылы ретінде нормативтік құқықтық құжаттың орнатылды, не кезінде жұмыста жылы шулы аймақта қызметкерлер тиіс пайдалану қорғаныс жинақтарымен.</p> <p>Дыбыстық жүйелер ескертулер о қозғалыста артқы жүріспен арналған жылжымалы қондырғыларда және көлік құралдарын қаражаттар есебінен тиіс болуы осындай типті, үшін, тиісті ескертуді қамтамасыз ете отырып, олар көрсетілді ең төменгі шулы әсер ету арналған адамдардың үшін шектерде алаңдар. Онда,</p>			
--	--	---	--	--	--

		қайда бұл іс жүзінде мүмкін, керек пайдалану қозғалыс туралы ескертудің балама жүйелері кері жүріспен, үшін азайту әсер ету шудың үшін шектерде аландардың.			
	Шудан қорғайтын экран	Жұмыс жобасында көрсетілген шудан қорғайтын қалқандардың құрылысы.	Мердігер тиіс орындау бойынша іс-шаралар төмендету әсер ету.	Инженерлер NES	Ағымдағы тексеру жұмыстар бойынша құрдым шулы тосқауылдың болуы.
Діріл	Құрылыс Діріл жылы Бестамаке	Мердігер тиіс ұстану рәсімдерге, баяндалған жылы бөлім.Ф.9.6 осы жылғы ІЕЕ.	Мердігер және Инженер үшін іске асыру шаралар бойынша төмендету әсер ету.	N/A	N/A

Кесте 44: Жоспар экологияны басқаруды - пайдалану фаза

Пән	Ықтимал әсер/мәселе	Салдарын жұмсарту жөніндегі шара	Міндеттері
Гидрология	Проблемалар дренажом	Бақылау дренаждау бойымен жолдар, үшін көз жеткізу, не ол емес әкеледі қ ұлғайтуағынның және су басу кезінде.	ҚазАвтожол
Мазмұны	Ластанған судың	<ul style="list-style-type: none"> Жол жабындары мен көпір төсемдерін төсеу тек құрғақ 	ҚазАвтожол

<p>жолдардың</p>		<p>жерде жүргізілуі керек ауа райы үшін алдын алудың ластанулар сарқынды сулар.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Шұңқырларды жөндеу кезінде төсеу материалдарының таралуын азайту және тозған жабынды төсеу технологиясын қолданыңыз. Бұл мыналарды қамтуы мүмкін жабылуы су қабылдағыштардың және люктер нөсерлік кәріздер жылы уақыт қалау, ағынды суларды азайту үшін эрозия мен шөгінділерді бақылау құралдарын пайдалану орындар жөндеу, а сондай-ақ пайдалану тамызғыштар, сіңіргіш заттардың материалдардың және басқалардың қаражатты алдын алудың ластанулар үшін шектеулер ағып кетулер қалау материалдардың және сұйықтықтардың -дан қалау машиналардың. • Сақтауға шаралар бойынша төмендету әсер етулер арналған қоршаған ортаны сәрсенбі, белгілі бір үшін күзеттің сулы ресурстар жылы уақыт құрылыс. • Жұмыстар аяқталғаннан кейін аумақтан барлық қалдықтарды, материалдарды, жабдықтарды және құрал. • Қалпына келтіру бұзылған учаскелердің - жылы жағдайда қажеттілік. 	
-------------------------	--	--	--

Кесте 45: Аспаптық мониторинг арналған кезеңде дайындық к құрылысқа / арналған кезеңде құрылыс

Тақырып	Мониторинг	Орналасқан жері	Кесте	Жауапкершілі к	Есеп
<p>Ауаның сапасы</p>	<p>Әсер ету арналған Ауаның сапасы болады шектелген тұрғын үйлермен аудандармен және құрылыстық қалалармен. Негізгі әсер ету арналған Ауаның сапасы,</p>	<p>Жылы орындарда түсімдер шағымдар немесе</p>	<p>Бойынша өлшем бойынша</p>	<p>Инженер тиіс жалдау сертификатталғ</p>	<p>Сертификатталған зертхана тиіс ұсыну нәтижелер</p>

	байланысты бірге құрылыспен, болады көрсету шаң, не болады болады тұрақты мониторинг барысында бақылау арналған объектіде, жүзеге асырылатын инженер болып жұмыс істеді. Аспаптық мониторинг сапаның ауаның тиіс өткізілуде тек қана жылы жағдайда түсімдер шағымдар бастап мүдделі тұлғалар тараптардың жобаның немесе бойынша нұсқауға инженердің. Параметрлері және орындар өткізу мерзімдері мониторингілеу тәуелді бастап нақты проблеманың, шаң (өлшеу РМ немесе TSP), шығарындылар автокөліктердің (өлшеу NOx, SOx және т.б.).	жылы орындарда, көрсетілген Инженер болып жұмыс істеді.	қажеттілік.	ан зертханаға	Инженерге жылы ағымдағы үш күн кейін өткізу мерзімдері мониторинг жүргізу. Нәтижелер тиіс болуы ұсынылған жылы ай сайынғы есепте Инженердің "қазавтожолға".
Шу	Тұрғын аудандарда құрылыстың барлық кезеңінде шудың тұрақты мониторингі жүргізілуі тиіс. Бақылауға жататын параметрлерге мыналар кіреді: Күндізгі және түнгі уақытта Laeq 1h (дБА).	Арналған жұмысшылардың алаңдарда жылы Бестамаке және КМ 0,0 - КМ0,5, немесе басқалар жылы сәйкестігіне бастап талаптарға сәйкес инженер.	Мониторинг жылы осы аймақтарда құрылыс болады өткізілуде апта сайын.	Инженер тиіс жалдау сертификатталған зертханаға үшін өткізу мерзімдері мониторинг жүргізу.	Сертификатталған зертхана тиіс ұсыну нәтижелер Инженерге жылы ағымдағы үш күн кейін өткізу мерзімдері мониторинг жүргізу.
Діріл	Тербелмелі датчиктер үшін бақылауды ӨҚЕ.	Учаскеде потенция зығыр зардап шеккендер объектілер жылы Бестамаке қалай анықталды жылы Қосымша К, сондай-ақ	Бүкіл бойында барлық кезеңнің құрылыс саласындағы Бестамаке.	Инженер т мониторингке арналған жабдық және өткізу мониторинг.	Нәтижелер болады тіркелу инженер болып және апта сайын өзін таныстыру Мердігерге және ай сайын - компаниялар

		инженер болыпқайта қараудан кейін СҰМР.			"ҚазАвтожол".
үстірт сулардың сапасы	Орнату тұрақты мониторинг сапаның су жылы ағымдағы барлығы кезеңнің құрылыс. Бақылауға жатады. келесі параметрлері: рН; еріген оттегі, өлшенген заттар; БПК5, жалпы фосфор, нитриттер, аммиак, май және май.	50 метрожоғарыда бойынша ағысқа қарсы және 50 метротөменде бойынша ағысқа қарсы көпірлік арналған алаңдарды Елек өзеніне (2 нүктелер).	Мониторинг болады өткізілуде апта сайын жылы құрылыс уақыты көпірдің.	Инженер тиіс жалдау сертификатталған зертханаға үшін өткізу мерзімдері мониторинг жүргізу.	Сертификатталған зертхана тиіс ұсыну нәтижелер Инженерге жылы жеті ағым ішінде күндер кейін өткізу мерзімдері мониторинг жүргізу.

Г.4 ҚОБЖ-ға арналған шығындар

501. Орындауға байланысты шығындардың көпшілігі ҚОӘБ м экологиялық ұсыныстары, конкурстық және келісімшарттық құжаттаманы дайындаудың және оған тиісті экологиялық ережелердің енгізілуін қамтамасыз етудің әдеттегі бөлігі болып табылады. Мысалы, құрылыс қалашықтарында септикалық жүйелерді орнату экологиялық қажеттілік болып табылады, бірақ "экологиялық шығындар" ретінде қарастырылмайды. Кесте. 45 қоршаған ортаға әсерді азайту бойынша ұсынылған шаралардың тізімін және олардың бір бөлігі ретінде "жоба бюджетіне" қай жерде енгізілетінін көрсетеді тендерлік құжаттама, және қосымша шығындар жобаның бюджетіне әдетте енгізілгеннен тыс ықтимал "экологиялық шығындар" болып табылатын жерде.

Кесте 46: Шығындар арналған ҚОБЖ

Қызметі	Тармақ	Бірліктер саны / Құны бірліктер / АҚШ долл.	Бағалау құнының / АҚШ долл.	Жауапкершілік
Дайындық к құрылысқа				
ҚОБЖ және байланысты бастап жоспарлар	ҚОБЖ және байланысты бастап жоспарлар	Жобаға енгізілген Шығындар арналған құрылыс	-	Мердігер
Бекіту орналастыру орындары лагерьлердің	Бекіту	Қосылған жылы жоба Шығындар арналған құрылыс	-	ҚазАвтожол / Инженер
Қосу экологиялық сұрақтар бойынша конкурстық	Тармақ в конкурстық құжаттамалар	Қосылған жылы егжей-тегжейлі жобалау бюджеті.	-	ҚазАвтожол
Алу сәйкес келеміншылар	Рұқсаттар	Қосылған жылы жоба Шығындар арналған құрылыс	-	Мердігер
Жалпы шығындар құрылыс басталғанға дейін				0\$
Құрылыс				
Стандартты басқарма учаскемен Қосымша экология шаралар	Септикалық	Жобаға енгізілген Шығындар арналған құрылыс	-	Мердігер
	Жинақтар үшін тарату	20 / \$200	4,000	Мердігер
	Опырылып құлату үшін сақтау отын және майлар	Қосылған жылы жоба Шығындар арналған құрылыс	-	Мердігер
	Контейнерлер үшін	Қосылған жылы жоба	-	Мердігер

		Шығындар арналған құрылыс		
Сақтау облыс қалдықтарының		Жобаға енгізілген Шығындар арналған құрылыс	-	Мердігер
Жинау қалдықтарды және кәдеге жарату		Жобаға енгізілген Шығындар арналған құрылыс	-	Мердігер
Орындар сақтау үшін қауіпті материалдар		Жобаға енгізілген Шығындар арналған құрылыс	-	Мердігер
Жаңбырлатқыштар үшін уатқыш қондырғы		Жобаға енгізілген Шығындар арналған құрылыс	-	Мердігер
Дренаждау (қоса алғанда май және майлау ұстағыштар)		Қосылған жылы жоба Шығындар арналған құрылыс	-	Мердігер
Жуу шығанақ		Жобаға енгізілген Шығындар арналған құрылыс	-	Мердігер
Өрт сөндіру бөлімі		Жобаға енгізілген Шығындар арналған құрылыс	-	Мердігер
ЖҚҚ		Жобаға енгізілген Шығындар арналған құрылыс	-	Мердігер
Өтпейтін алаңдар (жөндеу алаңдары, сақтау үшін битум және т.б.)		Жобаға енгізілген Шығындар арналған құрылыс	-	Мердігер
Қаражат алғашқы медициналық көмек көрсету		Жобаға енгізілген Шығындар арналған құрылыс	-	Мердігер
Қиылысулар жануарлармен бірге		Жобаға енгізілген Шығындар арналған құрылыс	-	Мердігер
ПТР айналасындағы қоршау		2 / \$500	\$1,000	
Мөлшерлегіштер су		Жобаға енгізілген Шығындар арналған құрылыс	-	Мердігер
Су бүріккіштер (тас жарғыш орнату)		Жобаға енгізілген Шығындар арналған құрылыс	-	Мердігер
Қарсы күрес жөніндегі шаралар шаңмен (тас ұсатқыш және араластырғыш қондырғылар)		Жобаға енгізілген Шығындар арналған құрылыс	-	Мердігер
Брезент		Жобаға енгізілген Шығындар арналған	-	Мердігер

1 және 6 ОАӨЭЫ дәліздерін байланыстыратын (Ақтөбе–Қандыағаш) жолын қайта жаңарту жобасының бастапқы экологиялық сараптамасы

		құрылыс		
Өсімдік жамылғысы үйінділер және шаралар күрес бойынша бастап эрозиямен топырақ	Өсімдік жамылғысы, еңбек және күтім	Қосылған жылы жобаның бюджеті	-	Мердігер
Шу	Шулы кедергілер	Қосылған жылы жобаның бюджеті		Мердігер
Бағдарламалар оқыту және арттыру хабардар болу	Оқыту қауіпсіздік техникасы	Қосылған жылы жобаның бюджеті	-	Мердігер
	Оқыту бойынша АИТВ мәселелері бойынша/ЖҚТБ-ның	3 / \$1 000.	3,000	Тәуелсіз мердігер
	Аспаптық оқыту	Қосылған жылы жобаның бюджеті	-	Мердігер
	Құрылыс бойынша бағдарлы кеңестер	Қосылған жылы жобаның бюджеті	-	Мердігер
	Мерзімді кездесулер мүдделігер тараптармен	Қосылған жылы жобаның бюджеті	-	Мердігер
Құрылыс алаңдарын тазалау.	Еңбек, кәдеге жарату қалдықтардың	Қосылған жылы жобаның бюджеті	-	Мердігер
Қызметкерлер бөлімнің күзеттің қоршаған ортаны ортаның	Мердігерлер ЕО	33 / \$ 1 500	49,500	Мердігер
	Қорғау жөніндегі маман еңбек және өнеркәсіптік қауіпсіздік жылы мердігер ұйымдарда	33 / \$ 1 500	49,500	Мердігер
	Маман бойынша еңбекті қорғау және өнеркәсіптік й қауіпсіздік	33 / \$ 1 500	49,500	Инженер
	Инженерлер IES	6 / \$ 20 000	120,000	Инженер
	Инженерлер NES	33 / \$ 1 500	49,500	Инженер
Арналған жалпы шығындар құрылыс				\$326 000
Жалпы құны				\$326 000

Таблица 47: Шығындар арналған аспаптық мониторинг арналған кезеңде құрылыс

Қызметі / пән	Мерзімділік / жауапкершілік	Өнім бірлігінің құны	Құны /USD
Ауа сапасының мониторингі	Сертификатталған зертхананы жалдау үшін TBD / Инженер.	учаске үшін 250	Бағалаушам амен 10 000

Шуды бақылау	Апта сайын (2 нысан) - тұрғын аудандардағы құрылыс кезеңі сертификатталған зертхананы жалдау үшін әрбір нысан/инженер үшін 3 айға бағаланады.	учаске үшін 250	6,000
Жер үсті суларының сапасының мониторингі	Апта сайын Елек өзені арқылы өтетін көпірдің 2 учаскесінде құрылыс кезеңінде - олардың әрқайсысында құрылыс кезеңі әрбір учаскеде 2 айға бағаланады / Инженер сертификатталған зертхананы жалдайды.	учаске үшін 250	12,000
Дірілді бақылау	Бестамақтағы құрылыстың барлық кезеңінде. Қалада құрылыс жүріп жатқанда жылжытуға болатын 10 бақылау құрылғысы қажет. Мониторинг жүргізу үшін инженер.	4,000 арналған мониторинг бірлігі	40,000
Барлығы			68,000

G.5 Нақты ҚОБЖ (ҚББУ)

502. ПУОСК - бұл Мердігер ҚОБЖ-ны қалай жүзеге асырғысы келетінін сипаттайтын және іске асыру тәртібіне сәйкес әсерді азайту және мониторинг бойынша барлық іс-шаралардың орындалуын қамтамасыз ететін дайындауы тиіс құжаттар, осы ҚОБЖ-да көрсетілген және ИЕЕ жалпы алғанда.

503. ПУОСК қажетті әсерді азайту/мониторинг шараларының нақты орнын, әсерді азайтуға /мониторингке жауапты тұлғаларды, ҚБ сипаттайдыққа және есеп беру әдістемесі. ПУОСК сондай-ақ келесі жоспарларды қамтиды:

- (iii) Тақырыптық жоспарлар:
 - (j) Жоспар басқарманың қалдықтармен.
 - (k) Жоспар ұйымдар жолдың қозғалыс.
 - (l) Жоспар іс-шаралар бойынша қорғау еңбек.
 - (m) Жоспар іс-әрекеттердің жылы төтенше жағдайлар жағдайларда.
 - (n) Жоспар бойынша сапасына ауаның.
 - (o) Жоспар тарату авариялық төгілулер.
 - (p) Жоспар мониторингілеу тербелістер.
 - (q) Жоспар басқарманың шумен.
 - (r) Жоспар басқарманың дірілмен кезінде құрылыстағы
- (iv) Жоспарлар нақты учаскенің:
 - (c) Жоспар құрылыс лагерьлер.
 - (d) Жоспар құрылыс көпір (үшін әрқайсысының объектінің құрылыс көпірден)

504. ПУОСК кез келген жұмыс орнын иелену құқығына ие болғанға дейін кемінде 30 күн бұрын Инженерге және Қазавтожолға бекітуге ұсынылуы тиіс. ҚОБЖ Инженер мен ҚазАвтожол бекіткенге дейін алаңға кіруге тыйым салынады. Құрылыс кезеңінде Мердігерге белгілі бір тақырыптар немесе нысандар бойынша жаңа ҚОБЖ әзірлеу қажет болуы мүмкін. Бұл жаңа жоспарларды инженер де мақұлдауы керек және RD.

G.6 Тендерлік құжаттама

505. Тендерлік құжаттама үшін әлеуетті өнім берушінің мердігердің қамтуы тиіс болады экологиялық мәселелерге қатысты екі бөлім, біріншіден, мердігер ҚОБЖ талаптарын орындауға

жауапты болатынын және оның қоршаған ортаны қорғау саласындағы талаптарды орындауға міндетті екенін көрсететін негізгі ереже.өз ПУОСКІҢІЗДІ дайындаңыз жоба үшін. Екіншіден, Сауда-саттыққа қатысушы жоба бойынша өзінің экологиялық талаптары туралы хабардар болуы және қоршаған ортаға шығындарды өз мойнына алуы үшін ҚОБЖ конкурстық құжаттамаға қосымша ретінде толық көлемде қайталануы керек. ұсыныс.

G.7 Келісімшарттық құжаттар

506. Келісімшарттық құжаттама тұтастай алғанда конкурстық құжаттамаға ұқсас болады. Келісімшарттың экологиялық ережелерінің тізбесінде қоршаған ортаға әсерді азайту шараларын сөзбе-сөз қайталау қажет деп саналмайды, керісінше, келісімшартта Мердігер өзінің ҚОБЖ арқылы ҚОБЖ-ны жүзеге асыруға жауапты екендігі көрсетіледі. Тағы да ҚОБЖ келісім-шартқа қосымша ретінде енгізілетін болады, сондықтан мердігер ҚОБЖ-ның кез келген сәйкессіздігі үшін және сәйкесінше осы келісім-шартқа жауапты болады. ІЕЕ.

G.8 Мердігерге қойылатын талаптар

507. Жоғарыда айтылғандай, бастапқы ҚОБЖ дайындау үшін жауапкершілік Мердігерге жүктеледі. ПУОСК толығымен сәйкес келуі керек ҚОБЖ-ны және қазіргі жағдайды сөгу ІЕЕ жалпы және келісім-шарт жасалғаннан кейін 30 күн ішінде дайындалып, 30 күн ішінде бекітілуі керек оқу үлесінде жұмыс басталғанға дейін.

508. Құрылыс барысында Мердігер қоршаған ортаны қорғау жөніндегі маманды (ҚОК) қоршаған ортаны қорғауды жүзеге асыру үшін тартуы керек. АИ және ҚОБЖ-ның тұрақты жаңартылуы, сондай-ақ бақылау және құрастыру үшін келісімшарттың бүкіл мерзімі ішінде жұмыс туралы есептер. Қоршаған ортаны қорғау жөніндегі маман Мердігердің штаттық қызметкері болуы және аптасына кемінде бес күн мекемеде болуы керек.

509. Қоршаған ортаны қорғау жөніндегі маманға қойылатын біліктілік талаптары келесі:

- Қоршаған ортаны қорғау ғылымдары және онымен байланысты мамандықтар бойынша ғылыми дәреже.
- Қазақ, орыс және ағылшын тілдерін еркін меңгерген.
- Осындай ауқымдағы кем дегенде бір құрылыс жобасын жүзеге асыру тәжірибесі.

510. Қоршаған ортаны қорғау жөніндегі маман инженердің қарауына ұсынылатын Мердігердің ай сайынғы орындалуы барысы туралы есептерінің қоршаған ортаны қорғау жөніндегі апталық бақылау парақтарын және қоршаған ортаны қорғау бөлімін дайындауға жауапты болады. Инженер Мердігерді қамтамасыз етуі керек ісу бақылау тізімінің үлгісі.

511. Апталық экологиялық бақылау парақтарын қамтитын ай сайынғы есептерде келесі бөлімдер болуы керек:

- (i) Жобаны іске асырудың жалпы барысы.
- (ii) Экологиялық инциденттер; мысалы, сұйықтықтың төгілуі, апаттар және т.б.
- (iii) Кез келген экологиялық бастамаларды жүзеге асырудағы ілгерілеушілік, мысалы, энергияны үнемдеу, қалдықтарды қайта өңдеу және т.б.
- (iv) Бақылау және аспаптық кез келген қоршаған ортаны бақылау туралы жазбалар.
- (v) Қорытындылар мен ұсыныстар.

512. Қоршаған ортаны қорғау жөніндегі маман құрылыс қалашығында, сондай-ақ құрылыс алаңдарында құралдармен жұмыс істеу бойынша күнделікті нұсқаулық жүргізуі керек. Қоршаған ортаны қорғау жөніндегі маман барлық өткізілген ай сайынғы тренингтер мен құрал-саймандар сабақтарының есебін жүргізуі керек. Сондай-ақ мердігер жобаның барлық кезеңіне білікті еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау жөніндегі маманды жалдауы керек.

G.9 Инженерге қойылатын талаптар

513. Жоғарыда қоршаған ортаға әсерді азайту жоспарларында айтылғандай, инженерге жобаларды қарау және құрылыс жұмыстарын жүргізу кезінде кепілдіктердің сақталуын қамтамасыз ету үшін ерекше жауапкершілік жүктеледі - ҚОБЖ арқылы жүзеге асырылуын бақылауға ерекше назар аударылады. ПУОСК Мердігер және жобаның қатысты аспектілері. Сондай-ақ инженер Мердігер дайындаған ай сайынғы есептерді, әсіресе бірінші есептерді қарауға және бекітуге жауапты болады аспаптық мониторинг нәтижелері сияқты есептіліктің барлық қажетті элементтерін қамтитынын қамтамасыз ету мақсатында ай сайынғы есеп. Инженер сонымен қатар Мердігердің қоршаған ортаны қорғау, денсаулық және қауіпсіздік бойынша тренингтерін жүйелі түрде қарауға және қатысуға жауапты болады.

514. Инженер сонымен қатар құрылыс кезеңінде ауаның, шудың және судың сапасын аспаптық бақылау үшін сыртқы сертификатталған зертхананы тартуға жауапты.

515. Инженер Мердігердің экологиялық міндеттемелерін орындауын қамтамасыз ету үшін ұлттық (ҰЭТ) және халықаралық (IES) қоршаған ортаны қорғау мамандарын тарту керек. Екі маманға арналған техникалық тапсырма төменде келтірілген.

Инженерлер Қоршаған ортаны қорғау жөніндегі ұлттық маман

516. Көрсетілетін қызметтер көлемі: Ол (i) мердігердің табиғатты қорғау жөніндегі іс-шаралар жоспарын қоса алғанда, экологиялық интеграцияға қатысты барлық құжаттар мен есептерді қарайды, (ii) мердігерлердің ҚОӘБ талаптарын сақтауын қадағалайды (сайтта күнделікті тексерулер жүргізу және апта сайынғы бақылау парақтарын толтыру арқылы), және (iii) ай сайынғы сәйкестік туралы есептерді дайындайды.

517. Біліктілік: Қоршаған ортаны қорғау ғылымдарының дәрежесі немесе баламасы. Қоршаған ортаға әсерді бағалауды жүргізудегі және қоршаған ортаға әсерді төмендету жөніндегі жоспарларды іске асырудағы онжылдық тәжірибе. қоршаған ортаға әсерді бағалау және/немесе қоршаған ортаға әсерді азайту жөніндегі іс-шаралардың орындалуын мониторингілеу арқылы қаржыландырылатын жол жобаларын іске асыру. серіктестермен, оның ішінде АДБ-мен.

518. Уақыт кезеңі - NES осы уақыт ішінде тұрақты жұмыспен қамтылуы керек құрылыстың барлық кезеңінің ішінде.

519. Сондай-ақ инженер келісім-шарттың қолданылу мерзімі ішінде еңбекті қорғау және қауіпсіздік техникасы бойынша ұлттық маманды қамтуы керек. Бұл маман Мердігердің объектілеріндегі еңбекті қорғау және қауіпсіздік аспектілерінің күнделікті мониторингіне, сондай-ақ қауіпсіздік статистикасының журналын жүргізуге жауапты болады.

Инженер Халықаралық қоршаған ортаны қорғау жөніндегі маман

520. Көрсетілетін қызметтер көлемі: Жобаны іске асыру басталғанға дейін IES тиіс:

- Мердігердің ҚОӘБ-не ҚазАвтожол қызметкерлерімен талдау жүргізіп, ҚОӘБ мен ҚОӘБ-нің барлық тиісті аспектілері бекітілгенге дейін оған енгізілгеніне көз жеткізіңіз.
- Инженерлерді бақылау бойынша экологиялық және әлеуметтік іс-шаралардың егжей-тегжейлі жоспарын дайындау. Жоспар экологиялық мониторингтің бақылау парақтарын қамтуы керек, оның ішіндекімдер толтырылуы тиіс NES жобаны іске асыру басталғанға дейін.
- Ол қызметкерлермен бірқатар экологиялық тренингтер өткізеді ҚазАвтожол (және ЖКБ қызметкерлері жобаны іске асырудың басында) қамтамасыз ету үшін, ең аз дегенде:
 - АДБ саясаты және ұлттық экологиялық кепілдіктер туралы экологиялық хабардар болу.
 - ҚОӘБ-ға қойылатын талаптарды түсіну.

- Жаттығуды қалай жүргізу керектігі туралы мәліметтер ҚОБЖ енгізу және мониторингілеу.
- Озық халықаралық тәжірибе.

521. Ст кезеңіндетұрғын үйлердің негізгі міндеті IES мердігердің қоршаған ортаға әсерді азайту жөніндегі келісімшартта көзделген іс-шараларды орындауы бойынша мониторинг және есептілік болып табылады. Ол үшін ол міндетті:

- Апталық экологиялық бақылау парақтарын және ҰЭТ ай сайынғы есептерін талдаңыз.
- Объектіге тоқсан сайынғы сапарларды жүзеге асыру (тоқсанына екі апта ішінде) үшін мердігерлердің NES-пен жұмысын тексеру.
- Екеуі де ҰЭТ басшылығы мен көмегін агломерациялау.
- Қажет болған жағдайда қызметкерлерге көмек көрсету қазавтожолды қорғаудың ҚБҚИ.
- Тоқсан сайынғы экологиялық іс-шараларды дайындаулардың есептерін Қ-ға ұсыну үшін УПІ және АДБ.

522. Біліктілік: Қоршаған ортаны қорғау саласындағы ғылыми дәреже немесе диплом немесе баламасы. АДБ қаржыландыратын жол жобаларын қадағалау барысында қоршаған ортаға әсерді бағалауды жүргізу және қоршаған ортаға әсерді азайту жөніндегі жоспарларды іске асыру және/немесе қоршаған ортаға әсерді азайту жөніндегі іс-шараларды және еңбекті қорғау және қауіпсіздік техникасы жөніндегі жоспарларды іске асыру мониторингі саласында кемінде 20 жыл (шетелде 15 жыл) жұмыс тәжірибесі. Жұмыс тәжірибесі Қазақстандағы және Қаз-дағы жобалар бойынша Автожол міндетті болып табылады.

523. Уақыт кезеңі: ЖЭС құрылыстың барлық кезеңіне бөлінген алты ай бойы (жылына екі ай, сонымен қатар "ҚазАвтожол" компаниясын оқыту және көмек көрсету үшін жобаның басындағы бір ай) толық емес жұмыс уақытында жұмыс істейтін болады. Объектідегі жұмыстардың нақты көлемін инженерлер тобының жетекшісі мен "ҚазАвтожол" компаниясы анықтайтын болады. Дегенмен, апта сайынғы бақылау парақтары мен ай сайынғы есептерді жүйелі түрде қарап шығу үшін үйден жұмыс істеуге уақыт бөлу қажет.

Инженерлер Ұлттықші маманы еңбекті қорғау және еңбекті қорғау бойынша қауіпсіздік

524. Көрсетілетін қызметтер көлемі: Ол (i) Еңбекті қорғау және қауіпсіздік мәселелерін, соның ішінде Еңбекті қорғау және қауіпсіздік жоспарын біріктіруге қатысты барлық құжаттар мен есептерді қарайды мердігердің, Жол қозғалысын ұйымдастыру жоспарының және Еңбекті қорғау және қоғамдық қауіпсіздік жоспарының, (ii) сәйкестікті бақылау осы жоспарлардың мердігерлері және ПУОСК, және (iii) қауіпсіздік статистикасы журналын қоса алғанда, ай сайынғы сәйкестік туралы есептерді құрастырады.

525. Біліктілік: Еңбекті қорғау және қауіпсіздік техникасы саласындағы дәреже немесе біліктілік немесе баламасы. Дамушы серіктестер қаржыландыратын автомобиль жолдарын салу жобаларын қоса алғанда, жобаларды іске асыру барысында еңбекті қорғау аудитін жүргізу және еңбекті қорғау жоспарларын енгізу бойынша бес жылдық тәжірибе қажет.

526. Уақыт кезеңі - Маман құрылыстың барлық кезеңінде тұрақты негізде жұмыс істеуі керек.

G.10 ҚазАвтожол ЖБК қойылатын талаптар

527. Осы шарт шеңберінде ИЕЕ п болдықазавтожолдың мүмкіндіктеріне талдау жүргізілді. Талдау көрсеткендей, беріқазавтожолдың қысым жасаушы құрамы мердігердің экологиялық көрсеткіштерін басқару үшін жеткілікті тәжірибеге ие. Алайда, жоғарыда айтылғандай, рҚазАвтожол қызметкерлеріне ұсынылады оқыту бағдарламасына қатыстымен, IES инженерлері дайындаған. Оқыту бағдарламасы шамамен екі аптаға созылуы керек және көмектеседі ҚазАвтожол қызметкерлеріне жобаны жүзеге асыру кезінде туындауы мүмкін ықтимал мәселелер

туралы нақты түсінік алу.

G.11 ҚОБЖ іске асыру қорытындылары

528.Төмендегі кестеде жобалық жолды қалпына келтірудің әртүрлі кезеңдерінде қоршаған ортаны басқару жоспарын жүзеге асыру бойынша әртүрлі институционалдық міндеттер жинақталған.

Кесте 48: Іске асыру ҚОБЖ

Стадирмен жобаа	Жауапты тұлға мекеме	Міндеттері
Егжей-тегжейлі жобалау	ҚазАвтожол Жобалаушының кеңесшісімен және командасымен ІЕЕ	Төмендету шараларын енгізу ПУОСК инженерлік жобаға.
	ҚазАвтожол	Қамтамасыз ету қосу ҚОБЖ жылы келісімшарттар жұмыстарды орындауға.
	ҚазАвтожол	Қамтамасыз ету мақсатында мердігерлердің ұсыныстарын талдау туралыҚОБЖ талаптары туралы да хабардар емес және бұл экологиялық менеджмент шығындарының баптары жылы сәйкестігіне бастап ҚОБЖ қосылған жылы ҰРЫ.
Дайындық құрылыстары	Мердігер	Дайындық ПУОСК
	Мердігер	Анықтамасы орындар орналасқан жері құрылыс қалашықтарының. Мақұлдаулар/лицензиялар үшін құрылыс қалашықтарының.
	Инженер АДБ және САТЫП АЛУ	Қарау және бекіту ПУОСК
	Инженер	Экологиялық оқыту үшін САТЫП АЛУ
	Мердігер және Инженер	Кіріспе нұсқаулық арналған объектіде
Құрылыс	Мердігер (арқылы өзінің ЕМ)	<ul style="list-style-type: none"> • Күнделікті мониторинг экологиялық проблемаларды • Дайындық апталық экологиялық бақылау парақтарының • Ай сайынғы төлемдерді дайындау экологиялық есептер • Түзету іс-шараларының жоспарларын дайындау
	САТЫП АЛУ	<ul style="list-style-type: none"> • Мердігерлердің жұмысын бақылау үшін нысандарға жүйелі түрде бару.
	Инженер	<ul style="list-style-type: none"> • Апталық мердігерлердің тарапынан ҚББ/ҚББ-ның сақталуын мониторингілеу NES. • Мердігерге хабарлама берусәйкессіздік туралы талаптарға • Ай сайынғы есептікҚазАвтожол компаниясының алдында мердігерлердің апта сайынғы бақылау парақтарын және нысандарға апта сайынғы баруларды талдау негізінде

	мердігерлердің жұмыс нәтижелері туралы. • Тоқсан сайынғы экологиялық есептер, баярланғандар ІЕС және ұсынылған САТЫП АЛУ және АДБ.
--	---

Н. Жұртшылықпен кеңесу, ақпаратты ашу және шағымдарды қарау механизмі

Н.1 Жұртшылықпен кеңесу

529. АДБ кепілдіктер саясаты туралы ережеге сәйкес (2009 ж.):

"Қарыз алушы/клиент болады жүргізу конструктивтік кеңесу қозғал-аеым адаммен тұрғындармен және басқалармен мүдделі тараптармен, соның ішінде азаматтық қоғамымен және олардың ақпараттандырылған қатысуына жәрдемдесу". Мазмұнды кеңесу - бұл процесс:

- (i) Жобаны дайындаудың бастапқы кезеңінен басталады және жобаның бүкіл циклі бойына тұрақты негізде жүзеге асырылады;
- (ii) Тиісті және барабар ақпараттың уақтылы ашылуын қамтамасыз етеді, зардап шеккен адамдар үшін түсінікті және оңай қол жетімді;
- (iii) Қорқытудан немесе мәжбүрлеуден ада атмосферада жүзеге асырылады;
- (iv) Халықтың аз қамтылған және осал топтарының гендерлік ерекшеліктері мен қажеттіліктерін ескереді; және
- (v) Жобаны әзірлеу, әсерді азайту шаралары, пайда мен даму мүмкіндіктерін бөлу және іске асыру мәселелері сияқты шешімдер қабылдау кезінде зардап шеккен халықтың және басқа да мүдделі тараптардың барлық маңызды пікірлерінің ескерілуін қамтамасыз етеді.

Кеңесу зардап шеккен қауымдастықтарға әсер етуіне сәйкес тәртіпте жүргізіледі. Кеңесу процесі және олардың нәтижелері құжатталуы және экологиялық бағалау туралы есепте көрсетілуі керек".

530. Қоғамдық кеңесу 2015 жылдың қыркүйек және желтоқсан айларында өткізілді (ҚОӘБ ұлттық процесі шеңберінде). Кеңесу туралы хабарландырулар жергілікті газеттерде олар өткізілгенге дейін екі апта бұрын жарияланған болатын (J қосымшасын қараңыз). Кеңесуға қатысушылардың барлығының аты-жөндері J қосымшасында келтірілген.

531. Қосымша кеңесу 2018 жылдың шілде, қыркүйек, қазан айларында АДБ-ның "мазмұнды кеңесуға" қатысты жоғарыда айтылған талаптарына сәйкес жүргізілді. Келесі бөлімде кеңесуға шолу жасалады. Айта кету керек, бұл кеңесу қоныс аудару аспектілерін қамтыды, сондықтан бұл бөлімде кеңесу барысында қойылған экологиялық және әлеуметтік мәселелер ғана қарастырылады. Кеңесу барысында туындаған қоныс аударуға қатысты мәселелер бойынша оқырман ЛАРП-ға жүгіне алады.

Н.1.1 Қорытындылар кеңесу

Кесте 49: Кеңесу бастап жұртшылықпен Ақтөбе облысы облыстың (қыркүйек, 2015)
Күні: 29 қыркүйек 2015 ж.
Өткізілетін орны: Бестамақ ауылы, Бестамақ ауыл мектебінің мәжіліс залы, Алға ауданы
Комиссия мүшелері:
<ul style="list-style-type: none">• Т.И.Исенов, Бестамақ ауылдық округінің әкімі/Алға ауданы• Қ.З. Дәулеталин, Бестамақ ауылдық мектебінің директоры, Алға ауданы• Т.Д. Досжанов: Бестамақ ауылдық округі/Алға ауданы әкімдігінің аға маманы.• Р.С. Тәжбанов: "ҚазАвтожол" АҚ Ақтөбе филиалының бөлім бастығы.• А.Б. Жұмашева: "ҚазАвтожол" АҚ Ақтөбе филиалының бөлім бастығы.

- Е.С. Қалағанов: "ҚазАвтожол" АҚ Ақтөбе филиалының аға маманы
- С.М. Оразбеков: "Астана" инженерлік орталығы" жауапкершілігі шектеулі серіктестігінің бас инженері.
- А.А. Голубничий: "ПроектСтройДиалог" ЖШС директоры.

**Қатысушылар тізімі:
44 қатысушы**

#	Сұрақ / Түсініктеме	Жауап	Анықтамалық ІЕЕ
1	Мырза А.Қанатбаев, зейнеткер, Бестамақ ауылының тұрғыны. Инженерлік коммуникациялар жол бойымен өтеді, олар ауыстырылады ма басқа орын немесе қайта ұйымдастырылған ба?	Жобада коммуникация иелерінің техникалық шарттарына сәйкес қайта жаңарту немесе бөлшектеу қарастырылған.	Коммуналдық шаруашылық тармақта қарастырылады F.8.1 - Көлік объектілері мен коммуналдық шаруашылық, бұл ретте коммуналдық шаруашылыққа және оны басқаруға әсерді азайту шаралары қарастырылған.
2	А.Қанатбаев мырза, зейнеткер, Бестамақ ауылының тұрғыны. Тұрғын үйлердің қызыл сызықтарына жолдың қабаттасуы бола ма?	Жоба үйлердің қызыл сызықтарына әсер етпейді, үйлер арасындағы ең аз ені 40 м, жолдың ені	Талап етілмейді.
3	Ханым Б.Қажырова, зейнеткер, тұрғын Бестамақ кентінің. Ауаның ластану мәселесі қалай шешіледі?	Жабын асфальт пен бетоннан жасалады - бұл мүмкіндік береді қоршаған ортаның ластану мәселесін шешу үшін шудан қорғайтын қалқандар да орнатылады, бұл шудың көтерілуіне жол бермейді, сонымен қатар пайдаланылған газдарды жоғары қарай бағыттайды.	Құрылыс кезеңдеріндегі ауа сапасы және жобаны пайдалану F.6.1 - Ауа сапасы бөлімінде қарастырылған.
6	Ханым Ахметов, Ақсақалдар алқасының төрағасы. Қаржыландыру көзі дегеніміз не жолдарды қайта жаңарту?	Бұл жоба шетелдік банктердің инвестициялары есебінен жүзеге асырылатын болады.	Талап етілмейді.
7	Бестамақ ауылының тұрғыны А.Наргужина ханым. Транзит бола ма көлік құралдары ішкі жолдармен жүре ме?	Жүк транзиттік көлігінің ішкі жолдармен қозғалысы қарастырылмаған, сондықтан Бестамақ кентінің көше-жол желісі тартылады.	Талап етілмейді.
8	Мырза Ахметов, Ақсақалдар алқасының төрағасы. Бестамақта неге айналма жол салуға болмайды? Кент көшелеріндегі жол қозғалысы қауіпсіздігі	Егер сіз елді мекенді айналып өтуді жоспарласаңыз, онда барлық транзиттік көліктер ауылға кірмейді, жол бойындағы дәмханалардың кірісі төмендейді. Жобада басты жолды жарықтандыру қарастырылған,	Обхо құрылысы туралы мәселеіә, бұл жерде Бестамақ төңірегінде ІЕЕ қарастырылмады, себебі бұл нұсқа

	мәселесі қалай шешіледі?	жол белгілері, жылдамдықты шектеу белгілері, жасанды қоршау конструкциялары орнатылған. кент көшелерінде орнатылған.	техникалық және экономикалық себептерге байланысты алынып тасталды.
9	А.Ахметов мырза, Ақсақалдар алқасының төрағасы. Құрылыс кезінде көлік қозғалысы қалай ұйымдастырылады?	Жоба аясында параллельді көшелер жөнделіп, құрылыс барысында тиісті жол белгілері орнатылады. Құрылыс аяқталғаннан кейін жолдар қалпына келтіріліп, жол белгілері орнатылады.	Көлік ағындарын бұру бөлімде қарастырылады В.6.5 - Бұрмалар.

Кесте 50: Ақтөбе облысының қоғамымен кеңесу (желтоқсан, 2015)

Күні: 24 желтоқсан 2015 ж.

Өткізілетін орны: Бестамақ кенті, Бестамақ ауыл мектебінің конференц-залы, Алға ауданы

Комиссия мүшелері:

1. Т.И.Исенов, Бестамақ ауылдық округінің әкімі/Алға ауданы
2. Қ.З. Дәулеталин, Бестамақ ауылдық мектебінің директоры, Алға ауданы
3. Б.А.Баймағамбетов, "ҚазАвтожол" АҚ Ақтөбе филиалының директоры.
4. Е.С. Қалағанов: "ҚазАвтожол" АҚ Ақтөбе филиалының аға маманы
5. Бастап. М. Оразбеков: "Астана" инженерлік орталығы" жауапкершілігі шектеулі серіктестігінің бас инженері.
6. А.А. Голубничий: "ПроектСтройДиалог" ЖШС директоры, Ақтөбе қ.

#	Сұрақ / Түсініктеме	Жауап	ІЕЕ анықтамалығы
1	Қанша бағдаршамдардың салу жоспарлануда, олардың орналасуы мен арақашықтығы қандай?	Үш бағдаршамның Бестамақ ауылының басында, ортасында және соңында жобаланған. Біріншісі мен вт арасындағы қашықтықорым бағдаршамымен 650 м құрайды, екінші мен үшінші арасында - 350 м.	В - Жобаның сипаттамасы бөлімі аясында талқыланады.
2	Шудан қорғайтын қалқандардың биіктігі қанша?	Шудан қорғайтын тосқауылдардың биіктігі болуы керек есептеуге болады, бірақ қазіргі уақытта жобалық биіктігі 3 м құрайды.	Шудың тосқауылдары F.9.7 - Шу бөлімі бойынша талқыланады.
3	Мал өткізу қалай ұйымдастырылады?	Мал өткізу қалай ұйымдастырылады?	Малға арналған жерасты өткелдері 5-кестеде В.4.5 бөлімінде келтірілген - Көпірлер, эстакадалар, жерасты өткелдері және өткелдер.
4	Б.Үрімбаев, "Экспресс"	Бұл мәселе қаралатын	LARP жобасы аясында

	кафесінің иесі. Менің кафем құрылыстың бірінші сатысында тұр. Автотұрақ салуға бола ма? кафенің жанындағы аймақ?	болады.	шешілетін болады.
5	Жол құрылысы кезінде айналма жол ұйымдастырыла ма?	Ақтөбе - Алға бағытындағы уақытша айналма жолдың басталуы республикалық маңызы бар "Ақтөбе - Атырау - Ресей Федерациясының шекарасы (Астраханьға)" учаскесінен басталып, одан әрі Есет Батыр көшесімен өтеді, содан кейін Теміржолы мен желіз көшелерінің арасында орналасқан көшеге бұрылады. жолмен, одан әрі қарай кіреберіске темір жол өткелі ауданындағы асфальт-бетон жабыны бар қолданыстағы жол, содан кейін республикалық маңызы бар жолға шығады. Алға- Ақтөбе бағытындағы уақытша айналма жолдың басталуы келесіден басталады қолданыстағы кіреберістің (кіреберістің) республикалық маңызы бар жолдан "Есет Батыр" мемориалдық кешені бағытындағы құндылықтар, содан кейін Бөкенбай Батыр көшесіне Алға көшесіне бұрылыспен және республикалық маңызы бар жолға кіре беріспен шығу.	Көлік ағындарының бұрылыстары келесі жағдайларда қаралады бөлімде В.6.5 - Бұрмалар.

Күні: 2018 жылғы 8 қараша

Өткізілетін орны: Ақтөбе, конференция № мектептің орталық залы 71 Ақтөбе қаласы

Комиссия мүшелері

- А.И. Кубенов, Мемлекеттік табиғатты пайдалану және реттеу департаментінің бастығы",
 - Ақтөбе облысының әкімдігі
 - М.Махамбетов, директор Ақтөбе облысының "ҚазАвтожол"
 - А.Сатылғанова: АДБ, әлеуметтік кепілдіктер жөніндегі маман
 - М. Бабаджанова: АДБ, өңірлік консул экологиялық шаралар бойынша оқытушы
- Заруи Айрапетян: АДБ, халықаралық байланыс әлеуметтік шаралар бойынша ассистент
 - К.Сердалиев. АДБ, ұлттық контәлеуметтік шаралар бойынша ассистент

Бағдарлама

1. Мемлекеттік сараптамамен мақұлданған жаңартылған жоба туралы ақпарат беру - М.Махамбетов (қазақ тілінде, power point форматындағы презентация, жоба мәліметтері бар карта)
2. АДБ-ның (2009) экологтар туралы саяси мәлімдемесінің негізгі тәсілдері кепілдіктеріне, мазмұнына ИЕЕ/ЕМР және 2018 жылғы қоршаған ортаға әсерді қосымша зерттеулер, мониторинг бағдарламасы, институционалдық міндеттемелер ҚОҚ-ны іске асыру жөніндегі жобаның техникалық-экономикалық негіздемесі - М.Бабаджанова (орыс тілінде, Power Point презентациясы)
3. Жоба үшін АДБ саясатында көзделген әлеуметтік кепілдіктер мен қоныс аудару қағидаттары, Жоба үшін әзірленген шағымдарды қарау тетігі - Қ.Сердалиев (қазақ тілінде, power point форматындағы презентация)

Сондай-ақ қатысушыларға бағдарламада көрсетілген мәселелер бойынша ақпараты бар ақпараттық брошюралар таратылды

Қатысушылар тізімі:

30 қатысушы (J қосымшасын қараңыз)

#	Сұрақ / Түсініктеме	Жауап	ИЕЕ анықтамалығы
1	Б.Қуанышева, Ақтөбе қаласының тұрғыны: Құрылыс кезінде жергілікті тұрғындар тартылып, түйіндемелерін қайда және т.б. жіберуге болады ма?	Жоба трасса салынып жатқан кезде жергілікті тұрғындарды жұмысқа орналастыруды көздейді, жергілікті тұрғындар өз сұрақтарын немесе түйіндемелерін электрондық пошта мекенжайларына жібере алады немесе көрсетілген телефондарға хабарласа алады. берілген ақпарат брошюралар	Талап етілмейді
2	Ұ.Ибраев, Ақтөбе қаласының тұрғыны. Құрылыс қашан басталады Ақтөбе-Қандыағаш автожолдары?	Тендер (конкурстық сауда-саттық) өткізіледі, құрылыстың басталуы алдын ала 2019 жылға жоспарланған. Сәйкесінше құрылыс мерзімі бастап жобамен 36 құрайды айлар.	Талап етілмейді
3	А.Көбенев, Мемлекеттік мекеменің бастығы табиғатты пайдалану және реттеу департаменті": Мердігерлер құрылыс кезінде суды пайдалану және карьерлер үшін ақы төлей ме?	Ұлттық табиғатты қорғау заңнамасына, сондай-ақ АДБ талаптарына сәйкес Мердігерлер су ресурстарын техникалық қажеттіліктерге, карьерлерді пайдалануға ғана емес, сонымен қатар атмосфераға шығарындылар мен суға төгуге де тиісті рұқсаттарды алуы тиіс. Мердігер табиғи ресурстарды пайдаланғаны және	Рұқсаттарды ресімдеуге қойылатын талаптар Қазақстан Республикасының заңнамасында қаралады. ИЕЕ, атап айтқанда, жылы бөлімде F.8.4 Құрылыс

		қоршаған ортаға шығарындылар/шығарындылар, қалдықтарды орналастырғаны үшін ақы төлейді, және т.б. елдегі қолданыстағы нормативтік құжаттарға сәйкес.	қалашықтары, Асфальт Зауыттар,асфальт-бетон зауыттары, мөлшерлеу зауыттары Зауыттар және уақытша сақтау алаңдары
4	Қорытындыларды шығару	Қатысушылар халықтың әл-ауқатын арттыру және сенімділік/қауіпсіздік үшін жолдарды қайта жаңартудың маңыздылығын атап өтті Ақтөбе облысындағы жол қозғалысы.	Талап етілмейді
			

Кесте 52: Ақтөбе облысындағы қоғамдық кеңестер (қараша, 2018)

Күні: 2018 жылғы 8 қараша

Өткізілетін орны: Бестамак, Алға ауданы, Мәдениет үйінің конференц-залы

Комиссия мүшелері:

1. Н.С. Алдияров, Алға ауданының әкімі
2. М.Махамбетов, директор Ақтөбе облысының "ҚазАвтожол"
3. А.Сатылғанова: АДБ, әлеуметтік кепілдіктер жөніндегі маман
4. М. Бабаджанова: АДБ, экологиялық мәселелер бойынша аймақтық кеңесші шараларға
5. Заруи Айрапетян: АДБ, халықаралық консультант әлеуметтік шараларға
6. К.Сердалиев.АДБ, ұлттық контәлеуметтік шаралар бойынша ассистент

Бағдарлама

1. Мемлекеттік сараптамамен мақұлданған жаңартылған жоба туралы ақпарат беру - М.Махамбетов (қазақ тілінде, power point форматындағы презентация, жоба мәліметтері бар карта)
2. АДБ-ның (2009) экологтар туралы саяси мәлімдемесінің негізгі тәсілдерікепілдіктеріне, мазмұнына ІЕЕ/ЕМР және 2018 жылғы қоршаған ортаға әсерді қосымша зерттеулер, мониторинг бағдарламасы, институционалдық міндеттіҚОҚ-ны іске асыру жөніндегі жобаның техникалық-экономикалық негіздемесі - М.Бабаджанова (орыс тілінде, Power Point презентациясы)
3. Жоба үшін АДБ саясатында көзделген әлеуметтік кепілдіктер мен қоныс аудару қағидаттары, Жоба үшін әзірленген шағымдарды қарау тетігі - Қ.Сердалиев (қазақ тілінде, power point форматындағы презентация)

Сондай-ақ қатысушыларға бағдарламада көрсетілген мәселелер бойынша ақпараты бар ақпараттық брошюралар таратылды

**Қатысушылар тізімі:
30 қатысушы (J қосымшасын қараңыз)**

#	Сұрақ / Түсініктеме	Жауап	ІЕЕ анықтамалығы
1	М.Шынтасов, зейнеткер, Бестамақ ауылының тұрғыны: Алға ауданының, оның ішінде Бестамақ ауылының тұрғындары Ақтөбе - Бестамақ автожолының құрылысын толығымен қолдап отыр. Қандыағаш жолы және осы жол жобасы	Ризашылықпен назарға алынды	Талап етілмейді
2	Б.Алмашев, зейнеткер, Бестамақ ауылының тұрғыны: Трактор шөппен жүре ала ма менің үйіме көлікпен барасыз ба?	Жоба Бестамақта ені 4,5 м болатын жергілікті кірме жолдың, сондай-ақ ені 1,5 м тротуардың құрылысын қарастырады.	Талап етілмейді
3	Б.Есбергенов, зейнеткер, Бестамақ тұрғыны: Ақтөбе - Бестамақ автожолының құрылысы қашан басталды. Қандыағаш тас жолы іске қосыла ма?	Тендер (конкурстық саудасаттық) өткізіледі, құрылыстың басталуы алдын ала 2019 жылға жоспарланған.	Талап етілмейді
7	Қорытындыларды шығару	Қатысушылар халықтың тұрмысын жақсарту үшін жолдарды реконструкциялаудың маңыздылығын, әл-ауқат пен сенімділікті/қауіпсіздікті атап өтті Ақтөбе облысындағы жол қозғалысы.	Талап етілмейді

Кесте 53: Ақтөбе облысындағы қоғамдық кеңестер (қараша, 2018)

Күні: 9 қараша 2018 ж.

Өткізілетін орны: Алға, Алға ауданын. № орта мектептің мәжіліс залы2

Комиссия мүшелері:

1. Р.С. Қадырбергенов, Алға ауданы әкімінің орынбасары
2. М.Махамбетов, директор Ақтөбе облысының "ҚазАвтожол"
3. А.Сатылғанова: АДБ, әлеуметтік кепілдіктер жөніндегі маман
4. М. Бабаджанова: АДБ, экологиялық мәселелер бойынша аймақтық кеңесші шараларға
5. Заруи Айрапетян: АДБ, халықаралық байланыс әлеуметтік шаралар бойынша ассистент
6. К.Сердалиев. АДБ, ұлттық консультант пәлеуметтік шаралар туралы

Бағдарлама

1. Мемлекеттік сараптамамен мақұлданған жаңартылған жоба туралы ақпарат беру - М.Махамбетов (қазақ тілінде, power point форматындағы презентация, жоба мәліметтері бар карта)
2. АДБ-ның (2009) экологтар туралы саяси мәлімдемесінің негізгі тәсілдері кепілдіктеріне, мазмұнына ИЕЕ/ЕМР және 2018 жылғы қоршаған ортаға әсерді қосымша зерттеулер, мониторинг бағдарламасы, институционалдық міндеттемелер ҚОҚ-ны іске асыру жөніндегі жобаның техникалық-экономикалық негіздемесі - М.Бабаджанова (орыс тілінде, Power Point презентациясы)
3. Жоба үшін АДБ саясатында көзделген әлеуметтік кепілдіктер мен қоныс аудару қағидаттары, Жоба үшін әзірленген шағымдарды қарау тетігі - Қ.Сердалиев (қазақ тілінде, power point форматындағы презентация)

Сондай-ақ қатысушыларға бағдарламада көрсетілген мәселелер бойынша ақпараты бар ақпараттық брошюралар таратылды

Қатысушылар тізімі:

30 қатысушы (қоса беріледі)

#	Сұрақ / Түсініктеме	Жауап	ИЕЕ анықтамалығы
1	Ж.Қонжарұлы, Ардагерлер кеңесінің төрағасы, Алға ауылының тұрғыны: Неге	Жобада көлік және тұрғындардың қауіпсіздігі мақсатында айналма жолдар,	Талап етілмейді.

	автожол қолданыстағы тас жол бойымен, атап айтқанда, Алға қаласы арқылы өтпейді.	оның ішінде Алға және Қандыағаш қарастырылған. Ескі жол жөнделеді, содан кейін ол бақылауға алынады жергілікті атқарушы органдар.	
2	Б.Жұмабаев, Алға аудандық мәслихатының хатшысы (совдеп), Алға қаласының тұрғыны: Алға ауданының тұрғындары құрылысты толығымен қолдайды Ақтөбе-Қандыағаш жолы және осы жол жобасы	Ризашылықпен назарға алынды	Талап етілмейді
3	Ж.Қашқынбаев, зейнеткер, Алға ауылының тұрғыны: Құрылыс қашан басталады Ақтөбе-Қандыағаш тас жолы іске қосыла ма?	Тендер (конкурстық сауда-саттық) өткізіледі, құрылыстың басталуы алдын ала 2019 жылға жоспарланған.	Талап етілмейді
4	Ж.Жақсалықова, Алға ауданы N2 орта мектебінің мұғалімі: Қарастыруыңызды сұраймыз жол бойына дәретханалар мен қоқыс жәшіктерін орнату туралы ұсыныс.	Жобада барлық демалыс орындары мен автопавильондарда дәретханалар мен қоқыс жәшіктерін орнату қарастырылған.	Қоқыс контейнерлеріне қойылатын талаптар бөлімде көрсетілген В.4.8 - Демалыс аймақтары.
5	Қорытындыларды шығару	Қатысушылар халықтың әлауқатын арттыру үшін жолдарды қайта жаңартудың маңыздылығын және Ақтөбе облысындағы жол қозғалысының сенімділігі/қауіпсіздігін атап өтті.	Қажетті ескертпе

Кесте 54: Ақтөбе облысындағы қоғамдық кеңестер (қараша, 2018)

Күні: 9 қараша 2018 ж.

Өткізілетін орны: Қандыағаш, Мұғалжар ауданы, Ұлттық университеттің конференц-залы

Комиссия мүшелері:

1. Б.Қ. Құлмағамбетов, Мұғалжар ауданы әкімінің орынбасары
2. М.Махамбетов, директор Ақтөбе облысының "ҚазАвтожол"
3. М. Бабаджанова: АДБ, экологиялық мәселелер бойынша аймақтық кеңесші шараларға
4. К.Сердалиев.АДБ, әлеуметтік мәселелер жөніндегі ұлттық кеңесші шараларға

Бағдарлама

1. Мемлекеттік сараптамамен мақұлданған жаңартылған жоба туралы ақпарат беру -

<p>М.Махамбетов (қазақ тілінде, power point форматындағы презентация, жоба мәліметтері бар карта)</p> <p>2. АДБ-ның (2009) экологтар туралы саяси мәлімдемесінің негізгі тәсілдерікепілдіктеріне, мазмұнына ІЕЕ/ЕМР және 2018 жылғы қоршаған ортаға әсерді қосымша зерттеулер, мониторинг бағдарламасы, институционалдық міндеттемелерҚОҚ-ны іске асыру жөніндегі жобаның техникалық-экономикалық негіздемесі - М.Бабаджанова (орыс тілінде, Power Point презентациясы)</p> <p>3. Жоба үшін АДБ саясатында көзделген әлеуметтік кепілдіктер мен қоныс аудару қағидаттары, Жоба үшін әзірленген шағымдарды қарау тетігі - Қ.Сердалиев (қазақ тілінде, power point форматындағы презентация)</p> <p>Сондай-ақ қатысушыларға бағдарламада көрсетілген мәселелер бойынша ақпараты бар ақпараттық брошюралар таратылды</p>			
<p>Қатысушылар тізімі: 30 қатысушы (J қосымшасын қараңыз)</p>			
#	Сұрақ / Түсініктеме	Жауап	ІЕЕ анықтамалығы
12	Әкім Мұғалжар ауданының ауданның мырза Б.Қ.Құлмағамбетов: Жаңа жол Қандыағаш қаласын айналып өтеді. Ескі жолмен не болады?	Жоба жол қозғалысы мен тұрғындардың қауіпсіздігін қамтамасыз ету мақсатында Алға мен Қандыағашты айналып өтуді көздейді. Ескі жол жөнделіп, кейін пайдалануға беріледі жергілікті атқарушы органдар.	Талап етілмейді
2	Сәрсенова ханым, Қандыағаш қаласының тұрғыны: Ақтөбе-Қандыағаш автожолының құрылысы қашан басталады бастау?	Тендер (конкурстық саудасаттық) өткізіледі, құрылыстың басталуы алдын ала 2019 жылға жоспарланған.	Талап етілмейді
3	Бірнеше қатысушы Ақтөбеде жиі жүретіндерін және көліктерін жөндеуге көп ақша жұмсайтындарын атап өтті қолданыстағы жолдың жағдайы нашар болғандықтан.	Ризашылықпен назарға алынды	Талап етілмейді
4	Қорытындыларды шығару	Қатысушылар Ақтөбе облысындағы халықтың әлауқатын және жол қозғалысының сенімділігін/қауіпсіздігін арттыру үшін жолдарды қайта жаңартудың маңыздылығын атап өтті.	Талап етілмейді
			

Кесте 55: Мамандардан кеңес алу, Ақтөбе облысы, 2018 ж.

Орналасқан жері: Ақтөбе		
Ұйым - Ақтөбе облысының экология департаменті, Экологиялық реттеу және бақылау комитеті, Энергетика министрлігі		
Кездескен адам: Жақсығалы Иманқұлов, бөлім бастығы		
#	Талқыланатын мәселелер	Пікірлер өшірулі
1	Ақтөбе-Қандыағаш жолын реконструкциялау және жаңғырту кезінде қандай экологиялық проблемалар бірінші кезекте тұр	Ақтөбе қаласының Экология департаменті карьерлердің/қарыздардың жай-күйін бақылауды жүзеге асырады және оларды таңдауға/пайдалануға рұқсат береді (Ф.6.3 бөлімінде атап өтілген - Топырақтар) Сондай-ақ ауа сапасын жүйелі түрде бақылауды және бақылауды жүзеге асыру қажет (ҚОБЖ жобасы аясында шешіледі)
Орналасқан жері: Ақтөбе		
Ұйым - Ақтөбе аумақтық бөлімі, Жайық-Каспий бассейндік инспекциясының су айдындарын пайдалану мен қорғауды реттеу жөніндегі облыстық мемлекеттік басқармасыесурстар		
Кездескен тұлға: Қобдаш Бөлтеев, бөлім бастығы		
#	Талқыланатын мәселелер	Пікірлер өшірулі
1	Жобаны іске асыру барысында қандай су проблемаларын күтуге болады	Көктемгі кезеңде Ақтөбе су қоймасы тарапынан су басу қаупі бар. Дизайнерлер оларды ескеруі керек (көпірлер мен су өткізгіштерді жобалау критерийлері Ф.6.4 - Гидрология бөлімінде талқыланғандай сәйкесінше 100 жыл және 50 жылды құрайды). Қардың еру кезеңінде (сәуір-мамыр) Елек өзеніндегі су деңгейі де күрт көтерілуі мүмкін, жағалаулардың эрозиясы байқалады. Бұл кезде су өткізгіштер үлкенірек болуы және жүйелі түрде тазалануы керек (Ф.6.4 - Гидрология бөлімінде атап өтілген және талқыланған). Мердігер құрылыс жұмыстарын жүргізу кезінде арнайы су пайдалануға және техникалық қажеттіліктерге рұқсатты Ақтөбе облыстық мәслихатының соңғы шешіміне сәйкес алуы керек (N282, 11.04.2018 ж. - Су ресурстарын пайдаланғаны үшін төлемдер бөлігіндегі өзгерістер туралы). ресурстарми (жер үсті көздерімен) (Назарға алынды және Ф.6.4 - Гидрология бөлімінде талқыланады).
Орналасқан жері: Ақтөбе		
Ұйым - Ақтөбе облысының табиғи ресурстарды басқару және табиғатты пайдалануды реттеу департаменті		
Тұлғалар, кіммен кездесті: Ақкөлы Байдәулетұлы, бөлім бастығы Ашат Көбенов, бөлім бастығының орынбасары, Елена Илемешкина, бөлім бастығы, Ғабит Қалышбаев, орман ресурстары бөлімінің бастығы		
#	Талқыланатын мәселелер	Пікірлер өшірулі

1	Құрылыс кезінде қандай экологиялық проблемаларды ескеру қажет	<p>Жолдың бұл бөлігінде биоәртүрлілік пен табиғи орманға қатысты ешқандай проблемалар жоқ. Тіпті 48 шақырымдағы ағаштар (теміржол бойындағы орман белдеуі ретінде отырғызылған) Алға қаласының айналма жолын салу үшін кесілсе де. Бұл ағаштардың құндылығы шамалы</p> <p>Қалдықтарды кәдеге жарату, әрине, бақылауда болуы керек. Барлығы тиісті рұқсаттарды Мердігер ұлттық заңнамаға сәйкес біздің Департаменттен алуы тиіс (қалдықтармен жұмыс істеу F.8.3 - Қалдықтарды басқару бөлімінде қарастырылады). Біз қазірдің өзінде осы жобаның ҚББ-мен таныстық және ерекше алаңдаушылықты сезінбейміз</p>
2	Жолды жөндеу кезінде құстардың қоныс аударуы және олардың алаңдаушылығы туралы сұрақтарыңыз бар ма?	<p>Ешқандай алаңдаушылық жоқ. Су қоймалары жолдан едәуір алыс орналасқан. Дейінгі айналма жолдарға келетін болсақмүйіз және Елек өзені арқылы өтетін көпірлер, тбұл аудандағы құрылыс туралы жазғы уақытта жүргізуге болады. Бұл жерде сирек кездесетін түрлер әлі табылған жоқ, өйткені бұл аумақ мал жайылымы ретінде пайдаланылады (Шектеу көпірлерді салу кезеңдері F.6.4 - Гидрология бөлімінде қарастырылған)</p>
3	Флора мен фаунаның сирек кездесетін, жойылып бара жатқан немесе басқа да маңызды түрлері?	<p>Ақтөбеден Қандыағашқа дейінгі жолдың бұл бөлігінде ешқандай алаңдаушылық жоқ. Мұнда ақбөкен де, жойылып кету қаупі төнген басқа түрлер де байқалған жоқ. Өсімдік жамылғысына келетін болсақ, жол бойындағы егістіктер біршама нашар топырақтардан тұрады және негізінен ретінде пайдаланылады жайылымдар (Киікті қоса алғанда, сирек кездесетін және жойылып бара жатқан түрлер F.7.1 - Биоәртүрлілік бөлімінде қарастырылады)</p>
4	Алға химия комбинаты ауданындағы ластанған топырақпен не болады? Алға қаласының жаңа айналма жолының аумағында ластанудың (топырақтың, судың) таралу ықтималдығы қандай?	<p>Айналма жол зауыт қоймасының құйрығынан шамамен 10 км қашықтықта орналасқан. Біз бұл жерде ықтимал проблемаларды көрмейміз. Алға қаласы арқылы өтетін жолды реконструкциялауға келетін болсақ, бұл жерде қазба жұмыстары жүргізілмейді, жол жабынын орнату бойынша жұмыстар жүргізілетін болады (байланысты ықтимал проблемалар Балдырлардың химиялық өсімдіктері F.6.1 бөлімінде қарастырылған - Топырақ)</p>
5	Алға химия комбинатының ластанған аумағын қалпына келтіру жобасы қашан	<p>Бұл жоба 2018 жылы басталады деп жоспарланған болатын, бірақ бірқатар</p>

	басталады?	жағдайларға байланысты келесі жылы жүзеге асырылады деп күтеміз.
6	Сізде ұлттық техникалық-экономикалық негіздеме шеңберінде ҚББ зерттеулерінде дайындалған топырақтың ластану карталары бар ма?	Зерттеуді "Жасылдаму" ұлттық компаниясы жүргізді - олар қалдықтарды орналастыру үшін жаңа полигон ұйымдастыруды жоспарлап отыр. Біз олардан мәліметтерді бізге жіберуін сұраймыз, содан кейін оны бөлісеміз. Біз Ақтөбе - Қандыағаш жол учаскесі ауданында топырақ пен судың ластануына байланысты қандай да бір күрделі проблемаларды күтпейміз.
Орналасқан жері: Ақтөбе		
Ұйым - Аумақтық орман және аңшылық шаруашылығы инспекциясы, Ақтөбе облысы		
Кездесті: Күйіш Аязов, бөлім бастығы; балық ресурстары бөлімінің мамандары		
1	Елек өзенінде сирек кездесетін немесе бар ма балықтардың және аквафаунаның қызыл кітапқа енген түрлері?	Жоқ, Елек өзенінің бұл учаскесінде, онда болады айналма жол салынды, ондай түрлері жоқ. Әрине, ықтимал әсер және одан кейінгі өтемақы қазірдің өзінде бағаланған және тиісті өтемақы ұлттық заңнамаға сәйкес төленуі тиіс. Дегенмен, жоба көпір салу нәтижесінде өзеннің аквафаунасына күшті немесе қайтымсыз әсер етпейді (ұлттық ҚОӘБ ұсынған әсерді азайту шаралары F.7.1 бөліміне енгізілді - Биоалуантүрлілік)
2	Ақтөбе-Қандыағаш автожолы мен айналма жолдардың аумақтарындағы орнитофауна туралы айта аласыз ба?	Біз ешқандай күрделі проблемаларды күтпейміз, өйткені жол көп жылдар бойы бар және аумаққа адам әрекеті әсер етіп қойған. Ағындар біршама алыста, ал жазда тек Елек өзенінде ғана үздіксіз су ағыны болады. Қалпына келтірілетін көпірлер өтетін басқа өзендердің арналары маусымнан немесе шілдеден бастап кебебімен ақпанға дейін дерлік (Шектеу көпірлерді салу кезеңдері F.6.4 - Гидрология бөлімінде қарастырылған).
3	Басқа ойлар бар ма?	Жеңілдетуге болмайтын ерекше әсерлерді көрмеймін.

Н.2 Жоспарлы ақпаратты ашу

532.АДБ-ның ҚКҚ-на (2009 ж.) Сәйкес Құжат АДБ сайтында және "ҚазАвтожол" сайтында (жергілікті тілде) жариялау үшін ұсынылады деп болжануда.

533."ҚазАвтожол" құрылыс жұмыстары басталғанға дейін халықты құрылыс жұмыстары туралы хабардар етуге және хабардар етуге, апаттар мен төтенше жағдайлардың, соның ішінде төтенше жағдайлардың салдарын жою ниеттерін ашатын төтенше жағдайлар жоспарын жариялауға жауапты болады. қауіпті материалдардың төгілуіне және осыған ұқсас оқиғаларға байланысты экологиялық/медициналық сипаттағы жағдайлар және т.б.

Н.3 Шағымдарды қарау механизмі

534. Шағымдарды қарау процедуралары Жобаның зардап шеккен тұлғалардың, басқа да негізгі мүдделі тараптардың және жалпы жұртшылықтың сұрауларына, пікірлеріне және шағымдарына жауап беруінің тиімді және жүйелі механизмін қамтамасыз етуге бағытталған.

Н.3.1 Деңгейшағымдарды қарау тәртібі де, тәртібі де

535. Шағымдарды қарау механизмі (МРЖ) жобалық іс-шараларға ұшыраған аумақтарда тұратын немесе жұмыс істейтін адамдар үшін қолжетімді. Жобалау жұмыстарының әсеріне ұшыраған немесе оларды жүзеге асыруға мүдделі кез келген тұлға оларға ӨЖТ жұмысына қатысу құқығын иеленеді, оған еркін қол жеткізуге және оны көтермелеуге тиіс пайдалануда. Ұсынылатын ӨЖТ Қазақстан Республикасының құқықтық жүйесінде көзделген шағымдарды қараудың және жанжалдарды шешудің қоғамдық тетіктерін алмастырмайды, бірақ мүмкіндігінше оларды пайдалануды барынша азайтуға тырысады.

536. Ортақ жауапкершілік ӨАТ уақтылы орындалғаны үшін мердігер нақты құрылыс жұмыстарын жүргізіп жатқан кезде құрылыс жұмыстарын басқаратын және қадағалайтын инженердің қолдауымен ҚазАвтожол арқылы Сыртқы істер министрлігіне жүктеледі. Тиісті облыстық, аудандық және аудандық маңызы бар байланысты міндеттерді орындауға заңмен уәкілеттік берілген коммуналдық әкімдіктер шағымдарды қараумен және медиаторлармен/ бейбіт келісімге қол жеткізуге жәрдемдесуге қатысатын үкіметтік емес ұйымдар (ҮЕҰ) ению шағымдар, сондай-ақ ӨЖМ енгізілген.

537. Осы ӨЖТ "ҚазАвтожол" АҚ басшылығымен жүзеге асырылып жатқан жол секторындағы жобалар бойынша шағымдарды шешудің екі деңгейін қарастырады: Аймақтық (облыстық) және орталық (Астана) деңгейдегі Шағымдарды қарау жөніндегі комитеттер. тетік бойынша басшылыққа сәйкес автомобиль жолдары комитеті бекіткен жол саласындағы жобаларға экологиялық және әлеуметтік кепілдіктер бойынша шағымдарды қарау (ҚАД) 2014 жылғы тамызда (Б.ӨҚЖ бойынша басшылық). ШҚЖК құрамына әдетте мүшелерден тағайындалған мүшелер кіреді. АӘкімдіктер, ҚазАвтожол Д.Жол, инженер және мердігер. ҚРЖ аймақтық және орталық деңгейлерде жауапты басшылар басқарады. ӨЖТ-ның жалпы жұмыс істеуі үшін және оны тиімді және уақтылы жүзеге асыруға жауапты, ал үйлестірушілер тиісті агенттерді тартуға жауапты. тараптардың х-сы және ШҚЖК жұмысын үйлестіру қайта аймақтық/орталық деңгейлерде.

ӨЖМ: региондық (облыстық) деңгей

538. Бірінші кезеңде талаптарды реттеу туралы болады. ҚРЖ арқылы тіршілік ету аймақтық деңгейде келесі қадамдар арқылы.

539. *Шағымдарды тіркеу:* өтініш берушілер немесе мүдделі тұлғалар қауымдастық кеңсесіне, шағымдарды үйлестіру орталығына Мердігерге, Инженерге немесе Қазавтожолға келіп, қоңырау шала алады немесе хат, электрондық пошта немесе факс жібере алады. Шағымдарды жеке, телефон, хат, электрондық пошта немесе электрондық пошта арқылы қабылдау факс арқылы расталады. ҚРЖ аймақтық деңгейде, егер өтініш беруші байланыс ақпаратын беруден бас тартса немесе электрондық пошта/факс арқылы алынған шағымда байланыс ақпараты болмаса, анонимді шағымдарды да қарайды.

540. *Шағымдарды өңдеу:* Қабылдау орнында анықталған және шешілген өтініштер мен шағымдар дереу жабылады. Қосымша бағалауды қажет ететін жағдайлар және біс-шаралар жоспары, ШҚЖК аймақтық деңгейде қарастырылады. ҚРЖ аймақтық деңгейде: (i) айына екі рет отырыстар өткізеді, бірақ қажет болған жағдайда арнайы отырыстар ұйымдастырылуы мүмкін; және (ii) шағым бойынша істі он жұмыс күні ішінде талқылайды және тараптарға оны ұсынады реттеу. ШҚЖК үйлестірушісі аймақтық деңгейде тиісті ақпаратты таратады ошау ШҚЖК мүшелері арасындағы ақпарат, ШҚЖК отырыстарының хаттамаларын дайындайды және атқарылған жұмыс туралы есептер, сондай-ақ іс-шаралар мен шешімдердің тиісті құжаттамасын қамтамасыз етеді.

541. *Кері байланысты қамтамасыз ету:* Алынды жеке немесе заңды тұлға берген шағымдардың саны телефонына хабарлассаңыз, дереу расталады. Кейін 3 жұмыс күні ішінде хат немесе электрондық пошта арқылы келіп түскен немесе хат/электрондық пошта/факс арқылы расталған шағымдарды қабылдау

оларды ШҚЖК үйлестірушісінің алуы өңірлік деңгейде. Егер шағым жоба қызметіне немесе жобаны іске асыру нәтижесінде туындаған әсерге байланысты болмаса және оны шеңберде қарау мүмкін болмаса, ОЖТ бойынша осы Нұсқаулықтың ах, шағымданушыға қандай ұйымға (жағдайға байланысты қоғамдастық / аудандық / облыстық әкімдік) жүгінетіні туралы жауап жіберіледі. ол жіберілді.

542. Егер шағым аймақтық деңгейде шешілген болса, онда шағым берген тарапқа оның нәтижелері туралы хабарланады. Егер аймақтық сотқа шағым шешілмеген болса, онда бұл деңгейде болды және ШҚЖК-ға берілді орталық деңгейде шағымды қарау және шешім қабылдау үшін шағымданушы тарапқа тиісті ақпарат, соның ішінде істің орталық деңгейдегі ГРС-ге жіберілген күні және істің орталық деңгейде қаралу нәтижесі күтілетін күн қоса беріледі.

543. Анонимдік шағымдар болған жағдайда, баспа жауабы "Қазавтожолдың" ақпараттық стендінде, сондай-ақ тиісті әкімдіктің ақпараттық стендінде шағымданушы тарап келіп, пікірмен танысуы үшін ілінеді.

ӨЖМ: Орталық деңгей

544. Шағым сәтсіз қаралған жағдайда ҚРЖ аймақтық деңгейде шағымды орталық деңгейде келесі қадамдар арқылы шешуге әрекет жасалады.

545. *Шағымдарды қарау:* Егер шағымды ШҚЖК арқылы рұқсат етілмеуі мүмкін өңірлік деңгейде олар ШҚЖК қарауына беріледі ӘК қоса алғанда, орталық деңгейде тиісті құжаттар. ҚРЖ орталық деңгейде: (i) ай сайын отырыстар өткізеді, бірақ қажет болған жағдайда арнайы отырыстар ұйымдастырылуы мүмкін; және (ii) шағым бойынша істі жиырма жұмыс күні ішінде талқылайды және тараптарға оны ұсынады реттеу ШҚЖК үйлестірушісі орталық деңгейде тиісті ақпаратты таратады. ШҚЖК мүшелері арасындағы ақпарат, ШҚЖК отырыстарының хаттамаларын дайындайды және атқарылған жұмыс туралы есептер, сондай-ақ іс-шаралар мен шешімдердің тиісті құжаттамасын қамтамасыз етеді.

546. *Кері байланыс туралы ереже:* Егер шағым шешілген болса, онда шағым берген тарапқа оны шешудің нәтижелері туралы хабарланады. Егер шағым ШҚЖК арқылы шешілмесе орталық деңгейде шағым берушіге тиісті ақпарат, оның ішінде істің неліктен шешілмегені туралы мәліметтер, сондай-ақ шағымды шешу үшін Қазақстан Республикасының сот жүйесіне жүгіну туралы ұсыныс беріледі.

547. Анонимді шағымдар үшін немесе өтініш беруші байланыс ақпаратын беруден бас тартқан жағдайларда, шағымды қарау мәртебесі мен шешу процесінің нәтижелері туралы ақпарат Қазавтожолдың және тиісті елді мекеннің/ауданның обл. әкімдік ақпараттық тақталарында орналастырылады.

ӨЖМ: Құқықтық жүйе

548. Егер ҚРЖ тарапынан өңірлік және Орталық деңгейлерде араласқаннан және көмектен кейін шешімге қол жеткізілмесе, ал шағымдарды қарау жүйесі шағым берген тараптарды қанағаттандырмаса, іс ҚР заңнамасына сәйкес соттың қарауына беріледі.

549. Бұл ретте, сондай-ақ, ӨЖМ жөніндегі басшылық шағымданушы Тараптың шағымды қарау процесінің бірінші сатысында істі сотқа беру құқығын шектемейтінін атап өткен жөн.

Н.3.2 Шағымдармен жұмыс жөніндегі үйлестірушілер

550. Зардап шеккендер немесе басқа мүдделі тұлғалар қоңырау шалуға, хат немесе факс жібере алады, Ақтөбе облысы бойынша ШҚЖК-дағы өңірлік деңгейіне келуіне болады.

ШҚЖК Ақтөбе облысындағы Байланыс ақпараты (өңірлік деңгей):

"ҚазАвтожол" ҰК" АҚ Ақтөбе өңірлік филиалы
(ҚАЗАҚ) Мекен-жайы: Ақтөбе қаласы, Маресьев көшесі, 89
Телефоны: 8 (7132) 55-50-15, 54-76-29, 54-98-838

Факс: 8 (7132) 54-65-71
E-mail: a.muhanbetkaliev@kazautozhol.kz

Ақтөбе облысының әкімдігі
Мекен-жайы: Ақтөбе қаласы, Әбілқайыр хан даңғылы, 40
Телефоны: 8 (7132) 56-77-82
E-mail: info@akto.kz

ХХХ аудан әкімдігі
Мекенжайы:
Телефоны:
E-mail:

ХХХ аудан әкімдігі
Мекенжайы:
Телефоны:
E-mail:

551. Орталық ШҚЖК-де негізгі тұлғалар болып табылады:

- ШҚЖК төрағасы: Қалымов Е. - Инвестициялық жобаларды іске асыру бөлімінің меңгерушісі;
- ШҚЖК үйлестірушісі: Ахметов Б. - Инвестициялық жобаларды іске асыру бөлімінің жетекші маманы;
- ШҚЖК үйлестірушісі: Ибраева Д. - Жобаларды дайындау бөлімінің жетекші маманы.

Байланыс ақпараты ШҚЖК (орталық деңгей):

Мекен-жайы: Астана, 010000, Қазақстан, Қабанбай батыр даңғылы, 32/1, Автомобиль жолдары комитеті, Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрлігі
Тел: +8 (7172) 75-46-41
E-mail: a.karymbaeva@mid.gov.kz

Н.3.3 Байланыс

552. Объектіде жұмыстар басталғанға дейін Мердігер міндетті:

- ӨҚМ жобаның әсер ету аймағында тұратын тұрғындардың назарына жеткізу.
- Шағымдарды қабылдау үшін тәулік бойғы "жедел желіні" ұйымдастыру және жарнамалау.
- ҚТҚ өкілдері мен Мердігердің аты-жөні мен байланыс телефондары құрылыс алаңынан тыс хабарландыру тақталарында көрсетілгеніне көз жеткізу.

Есеп беру механизмдері бойынша АДБ-ның саясаты, 2012

553. ӨЖМ-ге қосымша АДБ сондай-ақ мыналарға қатысты саясатты әзірледі есептілік тетігінің (АҚЖ). Есептілік тетігі форумды білдіреді, онда АДБ-ның қолдауымен жүзеге асырылатын жобалардан зардап шеккен адамдар өз мәселелерін айта алады және олардың шешімдерін іздей алады, сондай-ақ АДБ-ның операциялық саясаттары мен рәсімдерін болжамды түрде сақтамағаны туралы хабарлай алады. Ол екі бөлек, бірақ бірін-бірі толықтыратын функциялардан тұрады: мәселелерді шешу функциясы және сәйкестікті тексеру функциясы. 2012 жылғы есеп беру механизмі саясатының мақсаты соңғы инстанция механизмі ретінде АДБ қолдауымен жүзеге асырылатын жобаларға қатысты халық алдында есеп беру болып табылады.

Н.3.4 Шағымдарды қарау процесі туралы ақпаратты жариялау

554. Шағымдарды шешу процесі ресми түрде жұртшылықпен кеңесу барысында жүргізілді. Шағымдарды қарау құрылымы құрылыс кезеңінде Жоба аумағында тұрғындармен жоспарлы кездесулерде де ұсынылатын болады.

I. Қорытынды және ұсынымдар

I.1 Қорытынды

555. ІЕЕ Өткізу барысында сондай-ақ кеңесу барысында Қазақстан мен халықаралық стандарттар үшін қолайлы деңгейге дейін толығымен болдырмауға немесе барабар түрде жеңілдетуге болмайтын елеулі экологиялық проблемалар жоқ екендігі анықталды. Осылайша, АДБ-ның қолданыстағы кепілдіктер Саясатына (2009 ж.) сәйкес бұл жоба АДБ-ның В санатына жатады.

I.2 Ұсынымдар

556. Осы құжатта қамтылған ҚОБЖ, әсерді азайту және мониторинг бағдарламалары Жобаның барлық құрамдас бөліктері бойынша жобалық жұмыстарды орындауға арналған конкурстық құжаттамаға енгізілетін болады. Конкурстық құжаттамада мердігер талаптардың орындалуына жауапты болатындығы көрсетілген ҚОБЖ өзінің ҚБББ арқылы, онда ҚОБЖ-ның барлық шарттары қабылданады және мердігерлердің лагерьлерінің орналасқан жері сияқты қазіргі уақытта белгісіз нақты элементтер қосылады. Бұл барлық әлеуетті тендерге қатысушылардың жобаның экологиялық талаптары мен соған байланысты шығындар туралы хабардар болуын қамтамасыз етеді қоршаған ортаны қорғауға арналған.

557. Осыдан кейін ҚОБЖ және оның барлық талаптары мердігермен жасалған келісім-шартқа енгізілетін болады, бұл ҚОБЖ-ның орындалуын келісім-шартқа сәйкес заңды талапқа айналдырады. Содан кейін ҚБББ дайындалады, ол бекітілетін болады және инженер және ЖБТ бақылайды. Егер инженер қандай да сәйкес келмейтін ҚБББ бір белгілерді байқаса, мердігер келесі себептер бойынша бұзушылық үшін жауапкершілікке тартылуы мүмкін, ҚОБЖ бойынша келісімшарттық міндеттемелерге сәйкес. ҚКЕК талаптарын орындау үшін Мердігер құрылыстың барлық кезеңінде жобалық іс-шараларды бақылау және есеп беру үшін қоршаған ортаны қорғау жөніндегі маманды жалдауы керек.